

Spis treści

1. WSTĘP - OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA	3
2. DEMOGRAFIA I STAN BEZROBOCIA.....	11
2.1 DEMOGRAFIA.	11
2.2. REJESTR DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ NA TERENIE MIASTA SUCHA BESKIDZKA	18
2.3. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA	22
3. REALIZOWANE INWESTYCJE	23
3.1. INWESTYCJE	23
3.2. PLANOWANIE PRZESTRZENNE.....	32
4. STAN FINANSÓW MIASTA	33
4.1. BUDŻET MIASTA W 2021 ROKU	33
4.2 . STAN ZADŁUŻENIA MIASTA	44
5. GOSPODARKA KOMUNALNA I MAJĄTEK GMINY	45
5.1. GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI	45
5.2. INFRASTRUKTURA DROGOWA.....	57
5.3. OŚWIETLENIE ULICZNE.....	65
5.4. INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA	67
6. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	69
6.1. OCHRONA PORZĄDKU PUBLICZNEGO	69
6.2. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	74
7. OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO	78
7.1 GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI	78
7.2. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA.....	83
7.3. OCHRONA POWIETRZA	91
7.4. UTRZYMANIE CZYSTOŚCI I PORZĄDKU	99
8. OŚWIATA I WYCHOWANIE	101
8.1. INFORMACJE OGÓLNE I OBWODY SZKOLNE	101
8.2. OBIEKTY SZKOLNE I LICZBA UCZNIÓW	102
8.3. ZATRUDNIENIE W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH	105
8.4. WYNIKI EGZAMINU ÓSMOKLASISTY	106
8.5. WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE	107
8.6. FINANSOWANIE OŚWIATY	108
8.7. MIEJSKA ŚWIETLICA PROFILAKTYCZNA W SUCHEJ BESKIDZKIEJ.....	111

9. POMOC SPOŁECZNA	116
9.1. MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	116
9.2. ZADANIA W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ	118
9.3. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE	124
9.4. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ	124
9.5. INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ	125
9.6. REALIZACJA PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH.....	128
10. KULTURA SPORT I REKREACJA	131
10.1. CENTRUM KULTURY I FILMU	131
10.2. BIBLIOTEKA SUSKA.....	137
10.4. DZIAŁANIA W ZAKRESIE SPORTU I REKREACJI	147
11. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	154
12. OCHRONA ZDROWIA	158
12.1 MIEJSKA PRZYCHODNIA ZDROWIA W SUCHEJ BESKIDZKIEJ	158
12.2. INNE PODMIOTY DZIAŁAJĄCE W ZAKRESIE SŁUŻBY ZDROWIA	163

1. WSTĘP - OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA

Sucha Beskidzka jest gminą miejską i stolicą powiatu suskiego, położoną w południowo-zachodniej części województwa Małopolskiego. Miasto ma powierzchnię 27,46 km² i jest zlokalizowane na wysokości od 320 metrów n.p.m. (Dąbie) do 871 metrów n.p.m. (okolice Magurki). Od strony południowej graniczy z gminą Zawoja, od zachodniej z gminą Stryszawa, od północnej z gminą Zembrzyce, a od wschodniej z gminą Maków Podhalański. Sucha Beskidzka jest ulokowana w niewielkiej kotlinie, położonej u ujścia potoku Stryszawka do rzeki Skawy. Kotlinę ze wszystkich stron otaczają zalesione grzbiety Beskidów: Makowskiego, Małego i Żywieckiego. Położenie miasta wyznaczają współrzędne: 49°44'25"N szerokości geograficznej północnej i 19°35'19"E długości geograficznej wschodniej. W ogólnej powierzchni miasta, lasy zajmują ponad 43%.

Bezpośrednio ponad doliną i miastem wznoszą się: na północy Lipska Góra (625,2 m n.p.m.) i góra Jasień (521 m n. p. m.), na południu Magurka (871,5 m n. p. m.), Kamienna (744 m n. p. m.), na wschodzie Mioduszyna (638 m n. p. m.). Takie usytuowanie znacząco podnosi atrakcyjność rzeźby terenu i lokalizacji miasta.

Walory i swą atrakcyjność przyrodniczą Sucha Beskidzka w dużej mierze zawdzięcza lasom, które porastają otaczające grzbiety górskie oraz zespołom parkowym i lasom łęgowym.

Sucha Beskidzka stanowi centrum administracyjne, oświatowe, a także ośrodek handlowy dla całego regionu. Są tu liczne zakłady pracy, a wśród nich jedna z największych firm branży elektronicznej w Polsce, która jest miejscem pracy dla kilku tysięcy osób również mieszkańców okolicznych miejscowości. Świetnie rozwinięta i funkcjonująca na wysokim poziomie służba zdrowia sprawia, że leczą się tu pacjenci z całego regionu.

Atutem miasta wynikającym m.in. z położenia geograficznego jest skrzyżowanie głównych szlaków kolejowych i drogowych, co sprawia, że ma znakomitą dostępność komunikacyjną oraz bliskość w promieniu kilkudziesięciu kilometrów atrakcji na światową skalę, wpisanych na listę natury i kultury UNESCO.

Sucha Beskidzka ma też wiele pomników historii, a wśród nich jeden z najcenniejszych zabytków sztuki renesansowej w Małopolsce czyli zespół zamkowo-parkowy zwany też często „Małym Wawelem”. Jest miastem przyjaznym mieszkańcom, przedsiębiorcom i turystom oraz otwartym na inwestorów. To efekt konsekwentnie prowadzonej proinwestycyjnej i proekologicznej polityki suskiego samorządu, możliwej dzięki mądrej polityce gospodarczej, celowym i gospodarnym wydatkowaniu wypracowanych środków własnych gminy oraz umiejętnemu pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych, w tym europejskich.

Szczególną uwagę Sucha Beskidzka przywiązuje do szeroko pojętej ochrony środowiska. Jednym z podstawowych celów jakie przyświecają licznym inwestycjom w tej dziedzinie jest założenie, że piękne górskie krajobrazy i wszystko to, czym obdarzyła miasto natura, winny być zachowane w jak najlepszym stanie dla przyszłych pokoleń. Dzisiaj Sucha Beskidzka jest jednym z najlepiej rozwijających się miast, co potwierdzają różnego rodzaju rankingi. Posiada

m.in. tytuł Eko-lidera 20-lecia województwa małopolskiego, a w rankingu zrównoważonego rozwoju polskich miast, od dziesięciu lat utrzymuje się w pierwszej dziesiątce w kraju, przy czym w 2021 roku została sklasyfikowana na drugim miejscu w Polsce.

ORGANY GMINY SUCHA BESKIDZKA

Organami Gminy Sucha Beskidzka jest Rada Miasta i Burmistrz Miasta.

Rada jest organem stanowiącym i kontrolnym. Liczy 15 radnych. Na czele Rady stoi Przewodniczący i Wiceprzewodniczący. Rada obraduje na sesjach zwoływanych przez Przewodniczącego. Sprawy rozpatrywane na sesjach Rada Miasta rozstrzyga podejmując uchwały. Rada Miasta powołała cztery komisje rady: Komisję Rewizyjną, Komisję Skarg, Wniosków i Petycji, Komisję Rozwoju Gospodarczego i Finansów oraz Komisję Spraw Społecznych.

Burmistrz Miasta jest jednoosobowym organem wykonawczym gminy.

NAJWAŻNIEJSZE STANOWISKA I FUNKCJE W SAMORZĄDZIE SUCHEJ BESKIDZKIEJ W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

STANISŁAW LICHOSYT

Burmistrz Miasta

HALINA KOZIOŁ

Skarbnik Gminy

ZBIGNIEW MARYON

Sekretarz Gminy

RADA MIASTA SUCHA BESKIDZKA kadencji 2018-2023

PRZEWODNICZĄCY RADY MIASTA :

Krystian Krzeszowiak - okręg wyborczy nr 2

WICEPRZEWODNICZĄCY RADY MIASTA:

Bogusław Ćwiękała - okręg wyborczy nr 13

POZOSTALI CZŁONKOWIE RADY MIASTA:

Adam Leśniak - okręg wyborczy nr 1

Maria Lenart - okręg wyborczy nr 3

Krzysztof Skrzypek - okręg wyborczy nr 4

Piotr Wróbel - okręg wyborczy nr 5

Jan Siwiec - okręg wyborczy nr 6

Tadeusz Pochopień † - okręg wyborczy nr 7

Wanda Słowik	- okręg wyborczy nr 7
Danuta Kukla	- okręg wyborczy nr 8
Tadeusz Kosman	- okręg wyborczy nr 9
Mateusz Szklarczyk	- okręg wyborczy nr 10
Maria Kuś	- okręg wyborczy nr 11
Małgorzata Kulka	- okręg wyborczy nr 12
Bogusława Hudziak	- okręg wyborczy nr 14
Janusz Siwiec	- okręg wyborczy nr 15

Mandat radnego Tadeusza Pochopnia w jednomandatowym okręgu wyborczym Nr 7 wygaś w dniu 14 marca 2021 roku z powodu śmierci. Od dnia 29 czerwca 2021 r. członkiem Rady została wybrana w wyborach uzupełniających do Rady Miasta Sucha Beskidzka Pani Wanda Słowik.

Urząd Miasta.

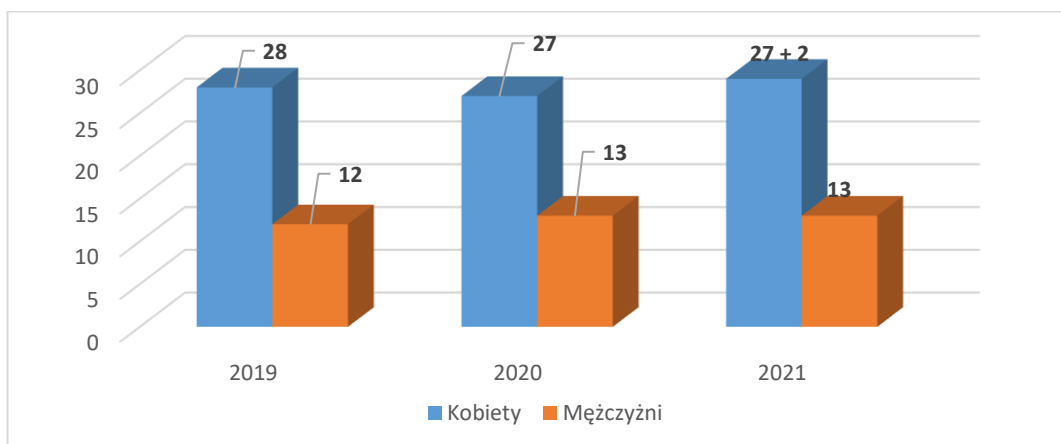
Urząd Miasta jest aparatem pomocniczym Burmistrza Miasta przy pomocy, którego realizuje on swoje obowiązki. Burmistrz wykonuje uchwały Rady i zadania Gminy określone przepisami prawa.

Kierownikiem Urzędu Miasta jest Burmistrz, który wykonuje również uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Siedziba Urzędu Miasta jest zlokalizowana w budynku przy ul. Mickiewicza 19, którego powierzchnia użytkowa parteru oraz dwóch pięter wynosi 891 m², z czego 596 m² zajmuje Urząd Miasta, a pozostałą część Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Usług Wspólnych oraz inne podmioty.

Strukturę Urzędu Miasta tworzą Referaty i samodzielne stanowiska pracy. Na koniec 2021 roku stan zatrudnienia na stanowiskach urzędniczych wynosił 42 osoby, w tym 2 osoby przebywają na urlopie macierzyńskim. Średnia wieku pracowników na stanowiskach urzędniczych wynosi **45,77 lat**.

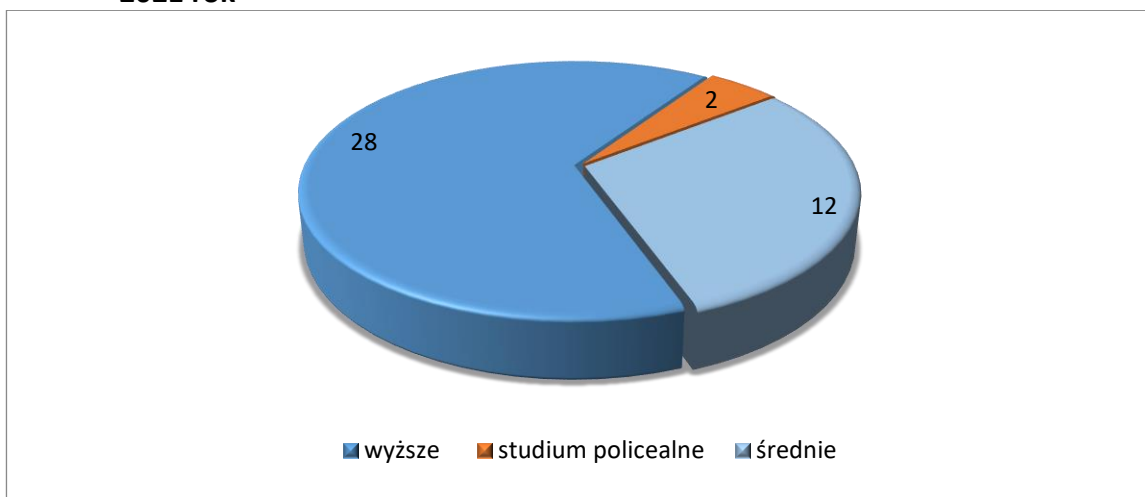
W Urzędzie Miasta na stanowiskach urzędniczych, w tym kierowniczych dominują kobiety.

Wykres 1. Podział pracowników ze względu



Źródło: Referat Organizacyjny UM Sucha Beskidzka

Wykres 2. Podział pracowników na stanowiskach urzędniczych wg wykształcenia , stan 2021 rok



Źródło: Referat Organizacyjny UM Sucha Beskidzka

Średnie wynagrodzenie w roku 2021 pracowników zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych w Urzędzie Miasta **wynosiło 5 718 zł brutto**. Pomimo wzrostu płac w stosunku do roku 2020, etat urzędnika w dalszym ciągu nie jest propozycją atrakcyjną i brak jest chętnych do pracy w samorządzie, w szczególności na stanowiskach wymagających specjalistycznej wiedzy.

W skład Urzędu Miasta Sucha Beskidzka wchodzi następujące referaty:

1. Referat Organizacyjny,
2. Referat Finansowy,
3. Referat Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska,

4. Referat Gospodarki Nieruchomościami,
5. Referat Rozwoju Miasta,
6. Referat Promocji i Spraw Społecznych,
7. Redakcja Gazety Samorządowej,
8. Straż Miejska,
9. Urząd Stanu Cywilnego,
10. Samodzielne stanowiska pracy: Stanowisko ds. Zamówień Publicznych, Pełnomocnik ds. Informacji Niejawnych, Pełnomocnik ds. Profilaktyki Uzależnień, Stanowisko ds. Integracji i Środków Pomocowych.

Jednostki Organizacyjne Gminy Sucha Beskidzka.

W strukturach Gminy Sucha Beskidzka oprócz Urzędu Miasta, funkcjonuje 13 jednostek organizacyjnych, są nimi:

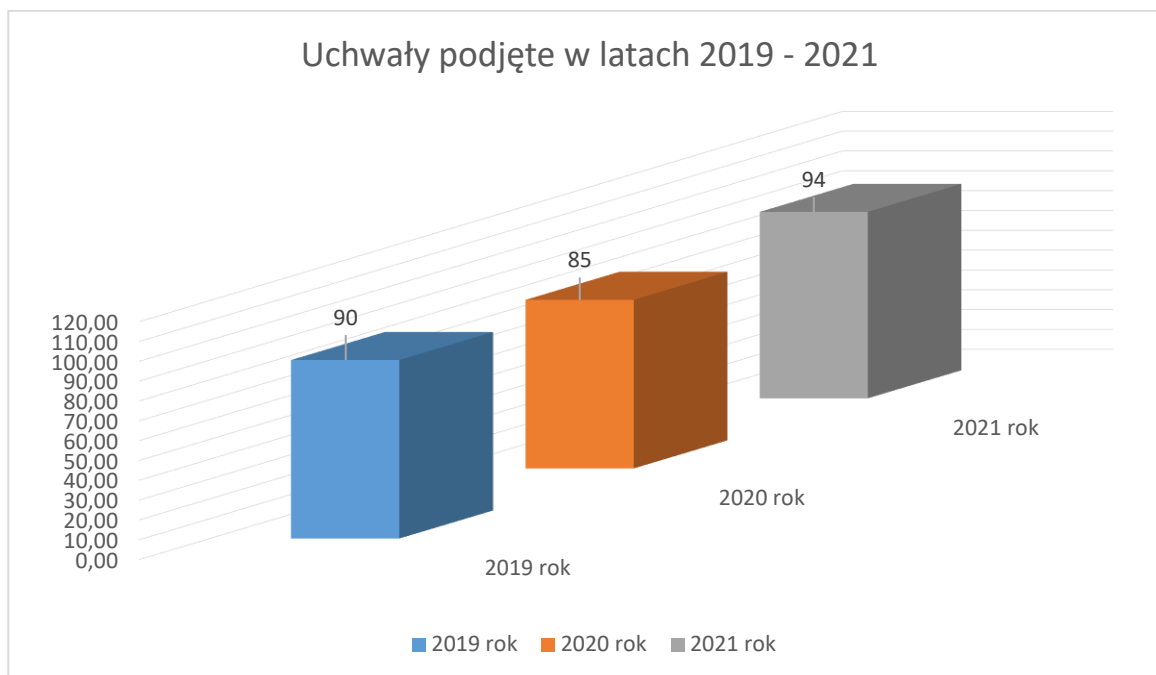
1. Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Jana Pawła II w Suchej Beskidzkiej,
2. Szkoła Podstawowa Nr 2 i jej Filia w Suchej Beskidzkiej,
3. Szkoła Muzyczna I stopnia w Suchej Beskidzkiej,
4. Miejskie Przedszkole Samorządowe w Suchej Beskidzkiej,
5. Miejska Świetlica Profilaktyczna w Suchej Beskidzkiej,
6. Zakład Komunalny w Suchej Beskidzkiej,
7. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej,
8. Miejska Przychodnia Zdrowia w Suchej Beskidzkiej,
9. Centrum Usług Wspólnych w Suchej Beskidzkiej,
10. Biblioteka Suska im. dra Michała Żmigrodzkiego w Suchej Beskidzkiej,
11. Centrum Kultury i Filmu w Suchej Beskidzkiej,
12. Muzeum Miejskie Suchej Beskidzkiej,
13. Miejskie Centrum Sportu i Rekreacji w Suchej Beskidzkiej.

Rok 2021 był kolejnym trudnym okresem ze względu na trwający od marca 2020 roku stan epidemii. Nadal obowiązywały wprowadzone ograniczenia w funkcjonowaniu instytucji i zakładów pracy, a także w życiu każdego z nas. W celu ograniczenia przemieszczania się, wprowadzono pracę zdalną urzędów administracji samorządowej. Nie mniej jednak specyfika działalności i rodzaj zadań, jakie realizuje samorząd oraz jego służebna rola wobec mieszkańców, nie pozwalały na przyjęcie pracy zdalnej, jako podstawowej formy pracy Urzędu. Stąd Burmistrz Miasta Sucha Beskidzka, podobnie jak w roku poprzednim, zachował ciągłość pracy Urzędu Miasta, który służył pomocą mieszkańcom i realizował podstawowe cele. W trosce o zdrowie wszystkich koniecznym było dostosowanie się do obowiązujących zaleceń sanitarnych, a także wprowadzenie zmian dotyczących ograniczenia wizyt w Urzędzie, m. in. poprzez wykorzystanie systemów komunikacji elektronicznej.

INFORMACJA DOTYCZĄCA UCHWAŁ PODEJMOWANYCH PRZEZ RADĘ MIASTA W ROKU 2021.

W roku 2021 Rada Miasta Sucha Beskidzka obradowała na 12 sesjach zwyczajnych oraz 1 sesji uroczystej z okazji obchodów 125-lecia nadania praw miejskich Suchej. Uroczysta sesja odbyła się w Centrum Kultury i Filmu w Suchej Beskidzkiej. Rada Miasta w 2021 r. podjęła łącznie 94 uchwały, w tym 28 uchwał stanowiących akty prawa miejscowego. W roku poprzednim na 85 podjętych uchwał 35 stanowiło akty prawa miejscowego.

Wykres 3. Uchwały RM podjęte w 2021 roku w porównaniu do lat 2020,2019



Źródło: Referat Organizacyjny UM Sucha Beskidzka

Realizując obowiązki nałożone przepisami ustawy o samorządzie gminnym Burmistrz Miasta przy pomocy Urzędu Miasta oraz jednostek organizacyjnych gminy realizował uchwały podjęte przez Radę Miasta, których w zdecydowanej większości był inicjatorem.

Z wykonania uchwał podjętych w roku 2021 Radzie Miasta zostały przedstawione szczegółowe sprawozdania. Wszystkie podjęte przez Radę Miasta uchwały zostały w nieprzekraczalnym terminie 7 dni od dnia ich podjęcia, przekazane do organów nadzoru, czyli do Wojewody Małopolskiego, a uchwały w zakresie spraw finansowych do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie.

Jedna z podjętych uchwał została unieważniona przez organy nadzoru.

Uchwały, które wymagały opublikowania, zostały podane do wiadomości publicznej poprzez rozplakatowanie na tablicach ogłoszeń w Urzędzie Miasta, jak również poprzez ogłoszenie w gazecie samorządowej „Ziemia Suska”. Wszystkie uchwały zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej. Uchwały, które stanowią akty prawa miejscowego Gminy Sucha Beskidzka i wymagają, publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego zostały, przekazane do Redakcji ww. dziennika w celu ich ogłoszenia.

Uchwały dotyczące sfery finansów publicznych.

- 10 uchwał podjętych przez Radę Miasta dotyczyło zmian w budżecie, czyli zmian w dochodach i wydatkach Gminy Sucha Beskidzka. Stanowiły one podstawę do dokonania zmian w planie finansowym gminy na podstawie wprowadzonych zarządzeń burmistrza miasta.
- 6 podjętych uchwał dotyczyło zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sucha Beskidzka, zawierającej prognozowane ustalenia dotyczące budżetu, kwoty długu wraz z objaśnieniami oraz wykaz wieloletnich przedsięwzięć obejmujący limit wydatków i z nimi związanych zobowiązań.

Rada Miasta podejmowała również inne uchwały dotyczące sfery finansów miasta, m.in.:

- w sprawie pomocy finansowej i udzielania dotacji celowych w sprawie: udzielenia pomocy finansowej w postaci dotacji celowej dla miasta Bielsko-Biała na dofinansowanie Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym,
- w sprawie umorzenia należności pieniężnej Handlowej Spółdzielni Pracy „Samopomoc Chłopska” w likwidacji,
- w sprawie zwolnienia i zwrotu części opłaty pobranej od przedsiębiorców za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży na terenie Gminy Sucha Beskidzka,
- w sprawie przekazania środków finansowych na Fundusz Wsparcia Policji Komendy Wojewódzkiej w Krakowie dla potrzeb Komendy Powiatowej Policji w Suchej Beskidzkiej,
- w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Suskiego z przeznaczeniem na dofinansowanie inwestycji w Krytej Pływalni w Suchej Beskidzkiej,
- w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Województwa Małopolskiego na dofinansowanie zadania inwestycyjnego pn. „Poprawa bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych w ciągu dróg wojewódzkich Województwa Małopolskiego”,
- w sprawie przekazania środków finansowych na Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie dla potrzeb Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Suchej Beskidzkiej,
- w sprawie powierzenia organowi wykonawczemu uprawnień do ustalania wysokości opłat za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej,
- w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości,
- w sprawie dopłaty za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków na 2022 r.,
- w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- w sprawie zasad udzielania dotacji celowej ze środków budżetu miasta Sucha Beskidzka na dofinansowanie kosztów związanych z wymianą źródeł ciepła.

Uchwały dotyczące sfery pomocy społecznej, m.in.:

- w sprawie współdziałania Gminy Sucha Beskidzka z Powiatem Suskim w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przemocy w rodzinie w roku 2021,
- w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sucha Beskidzka na lata 2022 – 2025
- w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.

Uchwały dotyczące gospodarowania nieruchomościami i mieniem komunalnym, m.in.:

- w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie w formie darowizny nieruchomości położonej przy ul. Zielonej w Suchoj Beskidzkiej,
- w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości,
- w sprawie nabycia udziału w nieruchomości położonej przy ul. Zielonej w Suchoj Beskidzkiej,
- w sprawie nazewnictwa ulic położonych na terenie miasta Sucha Beskidzka w rejonie ul. Armii Krajowej i ul. Podksiężę.
- w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych i ustaleniu jej przebiegu.

Uchwały dotyczące gospodarki komunalnej i ochrony środowiska, m.in.:

- w sprawie zmian w uchwale dotyczącej wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2021-2023,
- w sprawie regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Miasta Sucha Beskidzka,
- w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki takiej opłaty,
- w sprawie zmian w regulaminie realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych w ramach programu STOP SMOG,
- w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sucha Beskidzka.

Uchwały mające charakter planów i programów, m.in.:

- w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Sucha Beskidzka w roku 2021,
- w sprawie zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Sucha Beskidzka,
- programu współpracy Gminy Sucha Beskidzka z organizacjami pozarządowymi,
- przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sucha Beskidzka na lata 2022 – 2025.
- przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Sucha Beskidzka na rok 2022.

Do innych ważnych uchwał podjętych przez Radę Miasta w roku 2021 należą uchwały w sprawach:

- udzielenia wotum zaufania Burmistrzowi Miasta,
- absolutorium Burmistrzowi Miasta Sucha Beskidzka z tytułu wykonania budżetu gminy za 2020 rok,
- likwidacji Filii Nr 1 Biblioteki Suskiej im. dra Michała Żmigrodzkiego w Suchej Beskidzkiej przy ul. Zasypanickiej 1,
- nadania Statutu Biblioteki Suskiej im. dra Michała Żmigrodzkiego w Suchej Beskidzkiej,
- nadania tytułu honorowego „Zasłużony dla Miasta Sucha Beskidzka” Panu Janowi Siwcowi,
- nadania tytułu honorowego „Zasłużony dla Miasta Sucha Beskidzka” Panu Karolowi Kuligowi.

2. DEMOGRAFIA I STAN BEZROBOCIA

2.1 DEMOGRAFIA.

Kluczowe dane do wyznaczenia oficjalnych statystyk liczby ludności pochodzą z rejestrów meldunkowych, informacje te nie są jednak miarodajne. Z kolei Główny Urząd Statystyczny stosuje metodę bilansową opracowywania danych o liczbie i strukturze ludności, która zakłada przyjęcie wyników ostatniego spisu powszechnego ludności za bazę wyjściową, a następnie uwzględnianie danych o ruchu naturalnym (urodzenia i zgony) oraz migracjach (na pobyt stały i czasowy). 30 września 2021 r. zakończył się Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021. Pierwsze wyniki zostały opublikowane już w styczniu 2022 r. Zaprezentowano dane wstępne ogółem dla Polski w zakresie między innymi liczby ludności według płci i wieku, liczby budynków, liczby i powierzchni użytkowej mieszkań. Dane całościowe odnośnie demografii udostępnione będą dopiero w grudniu 2022 r. Tak więc ciągle bazuje się na danych pochodzących z ostatniego spisu powszechnego z 2011 r. Gmina Sucha Beskidzka dysponuje danymi odnośnie liczby ludności na podstawie rejestrów osób zameldowanych na terenie miasta na pobyt stały i na pobyt czasowy oraz wpisanych do stałego rejestru wyborców, czyli deklarujących faktyczny pobyt pod określonym adresem na terenie gminy. Do innej kategorii zaliczyć należy osoby, które zamieszkują w Suchej Beskidzkiej, lecz nie zgłosiły tego do ewidencji i nie są ujęte w rejestrze, wg szacunków może być nawet kilkaset takich osób. Pomimo obowiązku meldunkowego, polskie prawo nie przewiduje żadnych sankcji za jego niedopełnienie.

Tabela 1. Liczba ludności Suchoj Beskidzkiej w 2020 r.

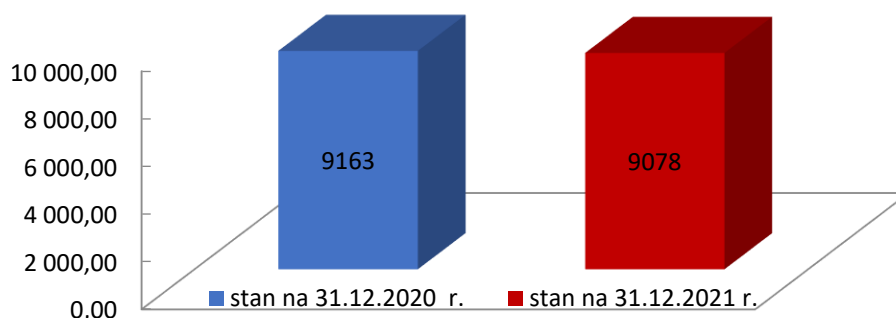
Liczba ludności Suchoj Beskidzkiej stan na koniec 2020 r.		
Według Głównego Urzędu Statystycznego	Według rejestrów meldunkowych miasta Suchoj Beskidzka	
	pobyt stały	pobyt czasowy
9.044	8.846	317
	w tym cudzoziemcy	w tym cudzoziemcy
	8	44

Tabela 2. Liczba ludności Suchej Beskidzkiej w 2021 r.

Liczba ludności Suchej Beskidzkiej stan na koniec 2021 r.		
Według Głównego Urzędu Statystycznego	Według rejestrów meldunkowych miasta Sucha Beskidzka	
Raporty nie zostały jeszcze opublikowane	pobyt stały	pobyt czasowy
	8.762	316
	w tym cudzoziemcy	w tym cudzoziemcy
	9	53

Jak wynika z powyższego, liczba ludności w zależności od stosowanej metodyki może się różnić, jednak w jednym i drugim przypadku ma tendencję spadkową.

Wykres 4. Liczba mieszkańców Suchej Beskidzkiej zameldowanych na pobyt stały i czasowy

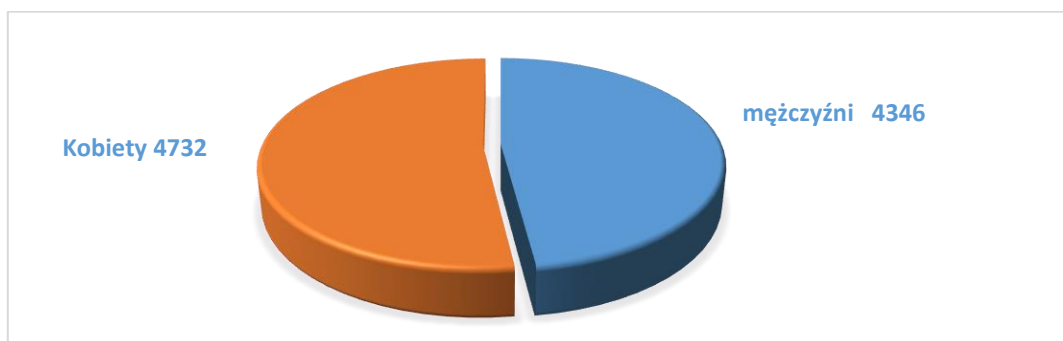


Źródło: Dane z ewidencji ludności USC Sucha Beskidzka

Wśród mieszkańców Suchej Beskidzkiej niewielką grupę stanowili cudzoziemcy. Na koniec grudnia 2021 r. były to 62 osoby. Spośród tej grupy większość stanowili obywatele Ukrainy - 46 osób.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. wśród **9.078** osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy kobiety stanowiły większość ponieważ było ich 4.732, natomiast mężczyzn 4.346.

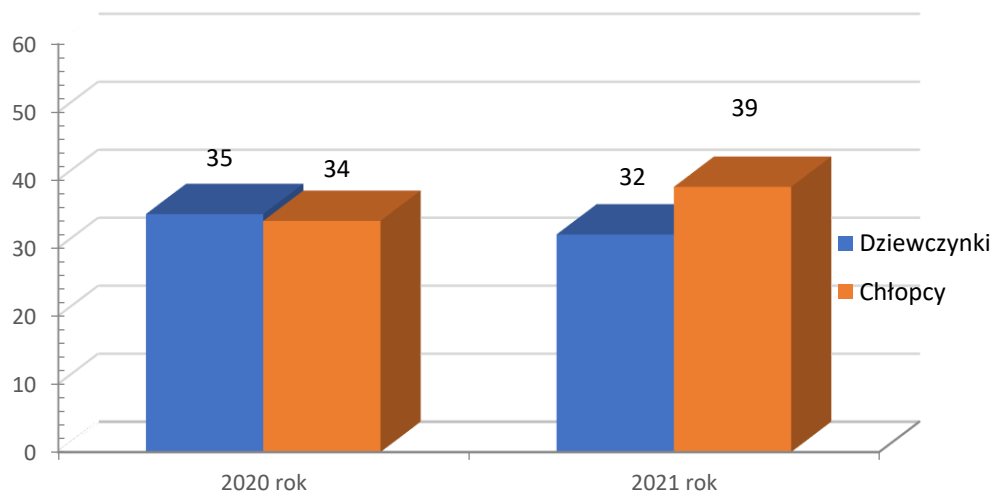
Wykres 5. Mieszkańcy Suchej Beskidzkiej, stan na 31.12.2021 roku



Źródło: Dane z ewidencji ludności USC Sucha Beskidzka

W 2021 roku przyszło na świat 71 Suszan, dwoje więcej niż w roku 2020. Większość dzieci urodziło się w suskim szpitalu, 18 z nich urodziło się w innych miejscowościach.

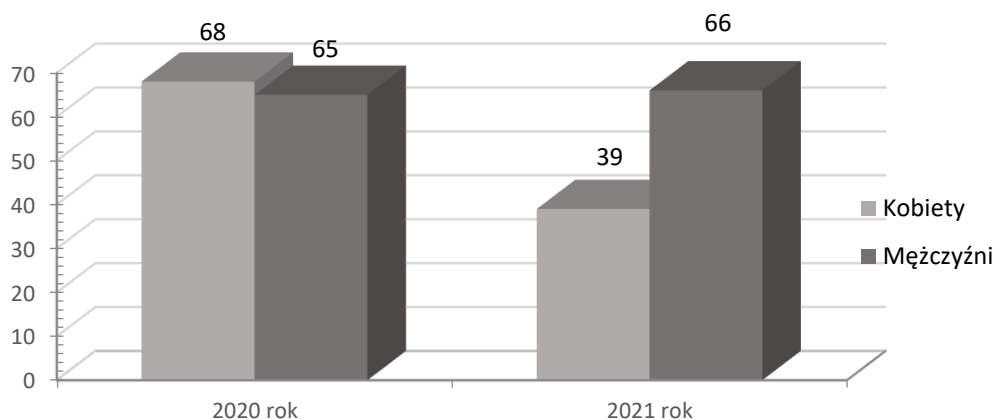
Wykres 6. Urodzenia w roku 2021 w porównaniu do 2020 roku



Źródło: Dane z ewidencji ludności USC Sucha Beskidzka

W 2021 roku zmarło 105 mieszkańców Suchoj Beskidzkiej (66 mężczyzn i 39 kobiet), jest to o 28 osób mniej niż w roku poprzednim.

Wykres 7. Zgony w 2021 r. w porównaniu do 2020 r.



Źródło: Dane z ewidencji ludności USC Sucha Beskidzka

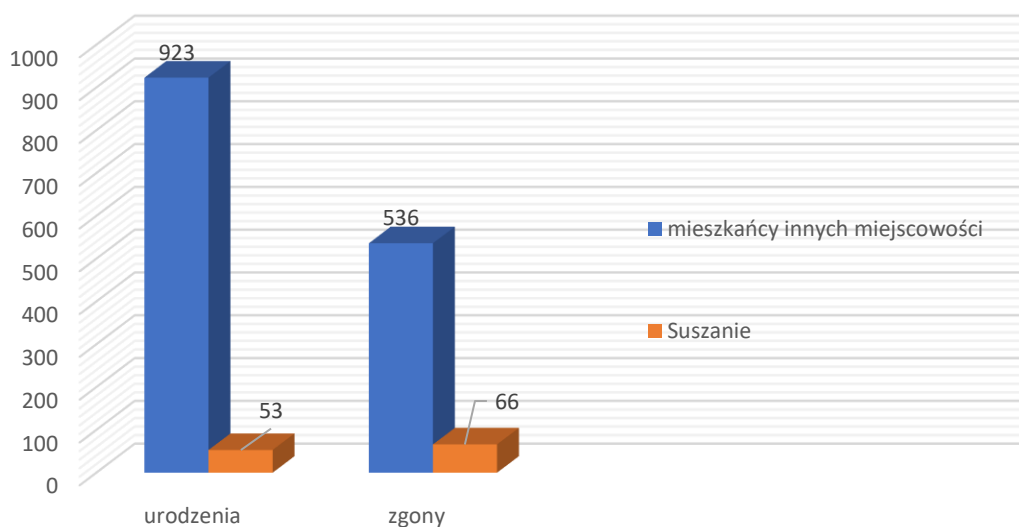
Tabela 3. Liczba zgonów mieszkańców Suchej Beskidzkiej w ciągu ostatnich jedenatu lat

ROK MIESIĄC	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
styczeń	9	9	7	9	14	13	13	15	15	3	15
luty	10	7	9	10	16	13	7	18	10	15	8
marzec	16	8	8	12	13	10	9	10	11	11	10
kwiecień	7	7	6	9	9	7	10	10	7	8	10
maj	11	4	10	10	5	9	9	9	6	8	9
czerwiec	13	6	8	11	12	8	5	9	5	10	6
lipiec	2	6	12	4	6	7	13	7	8	11	0
sierpień	4	4	12	4	7	7	7	8	6	9	7
wrzesień	6	7	6	6	8	6	7	4	10	12	6
październik	7	7	7	13	4	9	8	12	9	17	9
listopada	10	13	8	7	11	3	8	13	3	14	7
grudzień	10	9	9	14	10	5	4	9	5	15	18
razem	105	87	102	109	115	97	100	124	95	133	105

Źródło: Opracowanie własne USC Sucha Beskidzka

Warto podkreślić, że w 2021 roku w suskim Urzędzie Stanu Cywilnego sporządzono 602 akty zgonu i 976 aktów urodzenia lecz tylko niewielka część z nich dotyczyła mieszkańców Suchej Beskidzkiej, wynika to z faktu zlokalizowania na terenie miasta Szpitala Rejonowego w którym leczą się mieszkańcy całego regionu.

Wykres 8. Liczba urodzeń i zgonów rejestrowanych w USC w Suchoj Beskidzkiej dot. mieszkańców Suchoj Beskidzkiej oraz innych miejscowości w 2021 roku



Źródło: Opracowanie własne USC Sucha Beskidzka

W 2021 r. Urząd Stanu Cywilnego w Suchej Beskidzkiej odnotował rekordową liczbę sporządzonych aktów zgonu od początku powstania Szpitala Rejonowego. Ma to niewątpliwie związek z panującą od 2020 roku ogólnoswiatową pandemią.

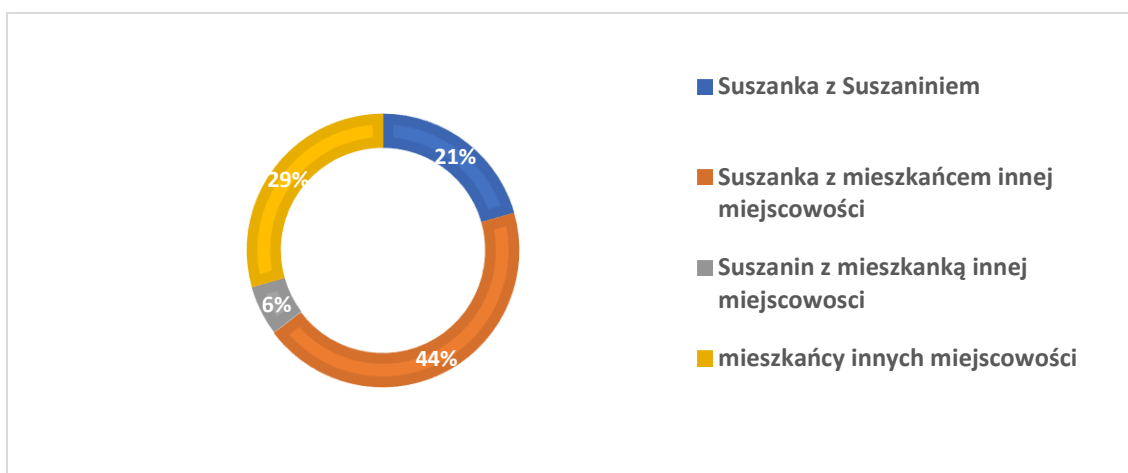
Tabela 4. Liczba aktów zgonu sporządzonych w USC w Suchej Beskidzkiej w latach 2012 do 2021.

ROK MIESIĄC	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
styczeń	47	44	27	29	45	61	43	48	25	53
luty	24	33	30	47	40	41	48	32	33	52
marzec	42	33	38	40	37	43	32	30	32	76
kwiecień	37	32	26	40	37	26	50	33	28	91
maj	25	28	31	40	35	31	39	33	27	41
czerwiec	34	27	26	22	32	18	35	26	36	21
lipiec	30	32	27	37	28	24	41	32	36	22
sierpień	22	29	25	24	34	30	31	23	38	42
wrzesień	35	30	29	33	28	26	15	28	41	36
październik	38	18	39	21	33	22	37	34	61	29
listopad	32	32	22	42	21	29	32	23	79	58
grudzień	26	31	32	44	36	21	38	27	60	81
RAZEM	392	369	352	419	406	372	441	369	496	602

Źródło: Opracowanie własne USC Sucha Beskidzka

W 2021 roku, w różnych miejscowościach, 89 mieszkanek i mieszkańców Suchej Beskidzkiej zawarło związki małżeńskie: 46 panów i 43 panie, jest to o 4 osoby więcej, w porównaniu z 2020 rokiem. W tym samym czasie suski Urząd Stanu Cywilnego sporządził 34 akty małżeństwa, które w 7 przypadkach dotyczyły małżeństw Suszanki z Suszaninem, w 2 przypadkach panowie - Suszanie poślubili panie z innych miejscowości, natomiast 15 pań - Suszank wybrało panów z innych miejscowości. Pozostałe akty małżeństw nie dotyczyły mieszkańców Suchej Beskidzkiej.

Wykres 9. Akty małżeństwa w 2021 roku sporządzone w USC w Suchej Beskidzkiej z podziałem na miejsce zamieszkania nupterientów



Źródło: Opracowanie własne USC Sucha Beskidzka

Sucha Beskidzka pomimo, że nie jest największą gminą w powiecie, jako jego stolica stanowi dla okolicznych mieszkańców centrum administracyjne. Mimo, że większość spraw mogą oni zrealizować w swoich gminach, to jednak w sprawach obywatelskich, wybierają Suchą Beskidzką. Wskazują na to poniższe dane za rok 2021, zarejestrowane przez Urząd Wojewódzki, przedstawiające ilości spraw zrealizowanych w wybranych gminach powiatu suskiego.

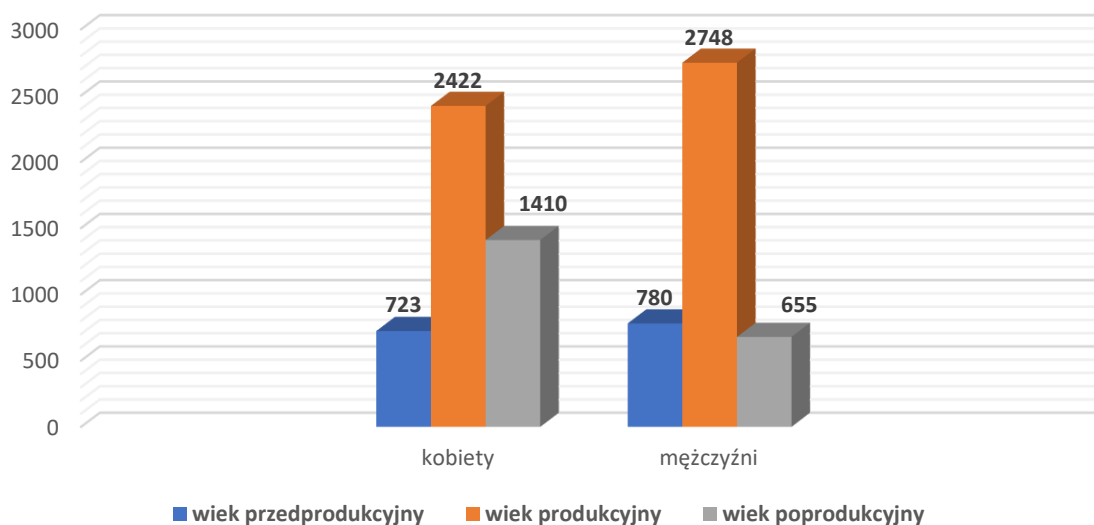
Tabela 5. Ilość spraw w Urzędzie Stanu Cywilnego w Suchoj Beskidzkiej w roku 2021 w porównaniu z innymi USC powiatu suskiego

Nazwa Gminy	Ilość spraw w 2021 r.				Liczba Roboczogodzin
	Urząd Stanu Cywilnego	Ewidencja Ludności	Udostępnianie danych meldunkowych	Dowody osobiste	
Sucha Beskidzka	10.206	6.015	407	809	7.478
Jordanów miasto	2.097	709	114	539	1.388
Maków Podhalański	6.662	1.597	423	1.056	4.066
Stryżawa	3.703	1.994	276	829	2.604
Zawoja	2.245	676	112	605	1.549
Zembrzyce	1.510	390	172	434	1.148

Źródło: Opracowanie własne USC Sucha Beskidzka i dane sprawozdawcze

W odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych struktura ludności, osób zameldowanych na pobyt stały w Suchoj Beskidzkiej przedstawiała się następująco: liczba osób w wieku przedprodukcyjnym wynosiła 1.503 osoby: 723 mieszkanki i 780 mieszkańców. Liczba osób w wieku produkcyjnym, to 5.170 osoby, w tym 2.422 kobiety i 2.748 mężczyzn. Liczba seniorów - osób w wieku poprodukcyjnym wynosiła 2.065, z czego kobiety stanowiły większość - 1.410, a mężczyźni zaledwie 655. Tak duże różnice wynikają między innymi z faktu, że wiek emerytalny, czyli wiek poprodukcyjny dla kobiet i mężczyzn jest różny.

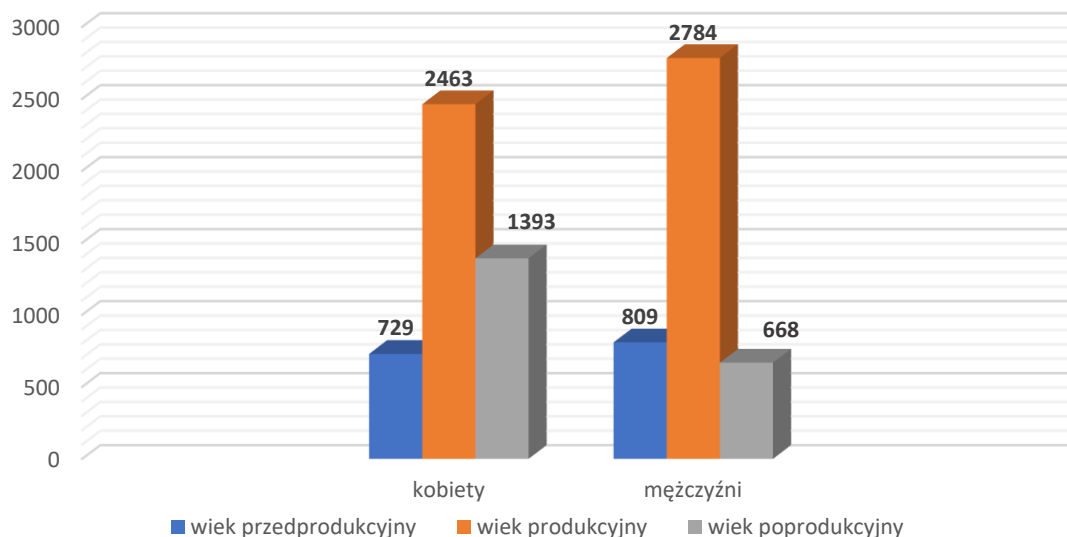
Wykres 10. Grupy wiekowe według aktywności zawodowej – stan na 31. 12. 2021 roku



Źródło: Opracowanie własne USC Sucha Beskidzka

Dla porównania, w roku poprzednim struktura ludności Suchej Beskidzkiej według aktywności zawodowej przedstawiała się jak na wykresie nr 11.

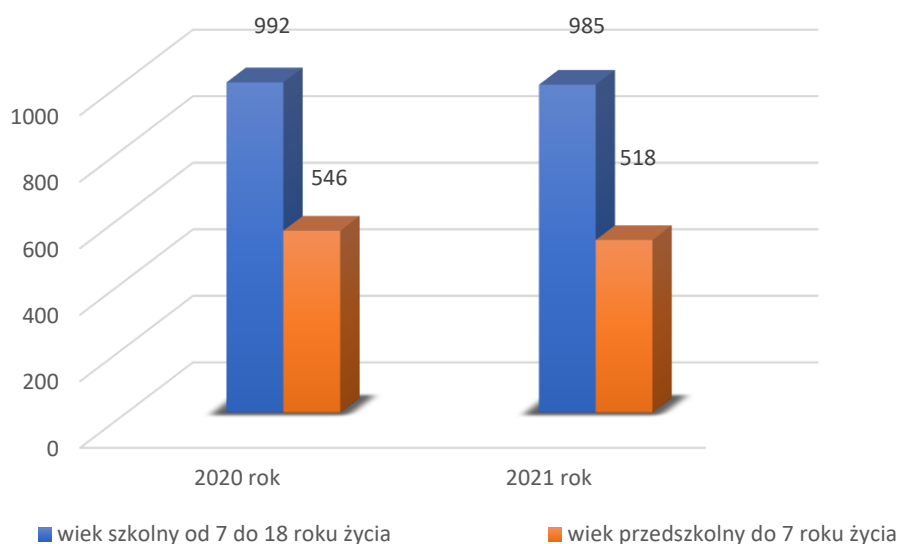
Wykres 11. Grupy wiekowe według aktywności zawodowej – stan na 31. 12. 2020 roku



Źródło: Opracowanie własne USC Sucha Beskidzka

Na koniec 2021 roku liczbę młodych mieszkańców zameldowanych na pobyt stały w Suchej Beskidzkiej oszacowano na 1.503 osoby. Z czego dzieci objętych obowiązkiem szkolnym tj. od 7 do ukończenia przez ucznia 18 roku życia było 985, natomiast młodszych 518.

Wykres 12. Struktura wiekowa dzieci i młodzieży wg stanu na dzień 31.12.2020 oraz 31.12.2021 roku



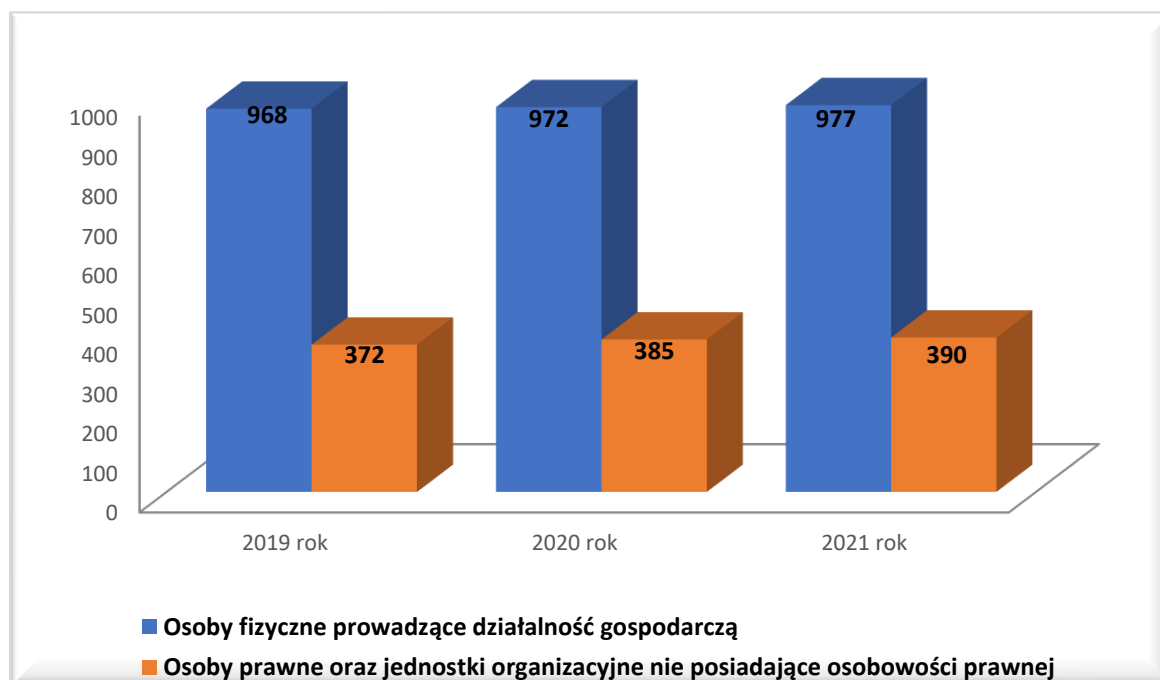
Źródło: Opracowanie własne USC Sucha Beskidzka

Reasumując, niezależnie od tego, w jaki sposób spojrzymy na przedstawione dane, dochodzimy do wniosku, że liczba osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy w Suchej Beskidzkiej maleje. W okresie od 2020 do 2021 r. zmniejszyła się o kolejne 84 osoby.

2.2. REJESTR DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ NA TERENIE MIASTA SUCHA BESKIDZKA

Niezwykle ważną rolę w gospodarce miasta Sucha Beskidzka odgrywa sektor prywatny małych i średnich przedsiębiorstw, które zdecydowanie dominują w strukturze ilościowej firm na terenie miasta. Wśród przedsiębiorców przeważają osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Na terenie Suchoj Beskidzkiej w 2021 roku najwięcej było mikro podmiotów zatrudniających do 9 pracowników – 94,96%, natomiast małych przedsiębiorstw zatrudniających od 10 - 49 pracowników jest 3,73%. Przedsiębiorstwa, które zatrudniają powyżej 50 pracowników stanowią 1,31% wśród ogólnej liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Nie mniej jednak to te ostatnie są największymi pracodawcami.

Wykres 13. Liczba zarejestrowanych podmiotów w 2021 roku w porównaniu do lat poprzednich



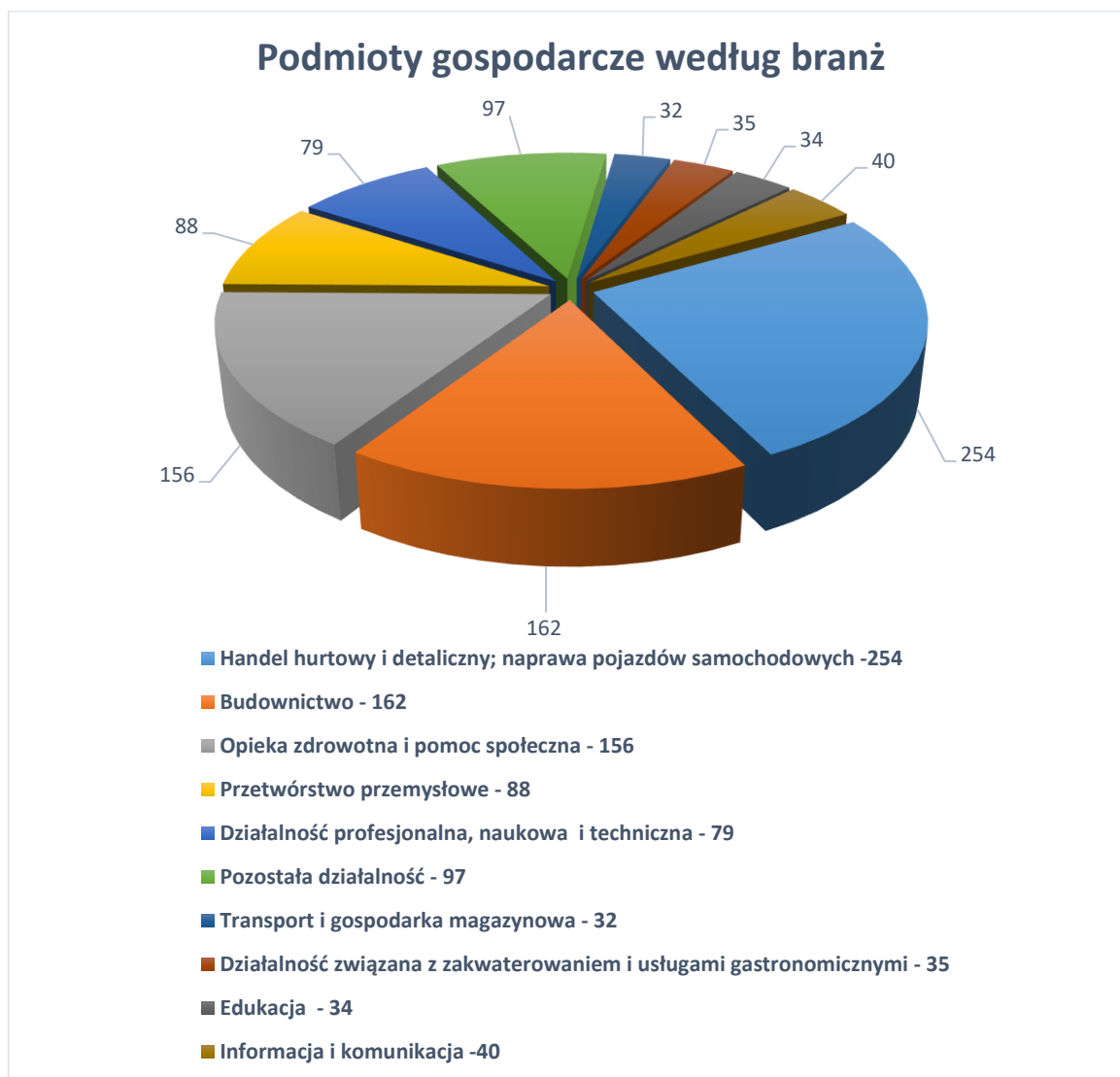
Źródło: Dane GUS

W bazie internetowej REGON Głównego Urzędu Statystycznego liczba zarejestrowanych podmiotów na terenie miasta Sucha Beskidzka na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosi 1367. W podziale na grupy rodzajów działalności PKD kształtują się następująco: Rolnictwo, Leśnictwo - 17; Przemysł i budownictwo - 303; Pozostała działalność - 1047. W stosunku do roku ubiegłego zauważalny jest minimalny wzrost w każdej z grup.

Wśród suskich przedsiębiorców przeważają osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą - 977 przedsiębiorców.

W rankingu PKD dominuje podobnie jak w poprzednich latach handel hurtowy i detaliczny, budownictwo i opieka zdrowotna .

Wykres 14. Podmioty gospodarcze w 2021 roku wg branż



Źródło: Zestawienie według działalności kodów PKD z GUS

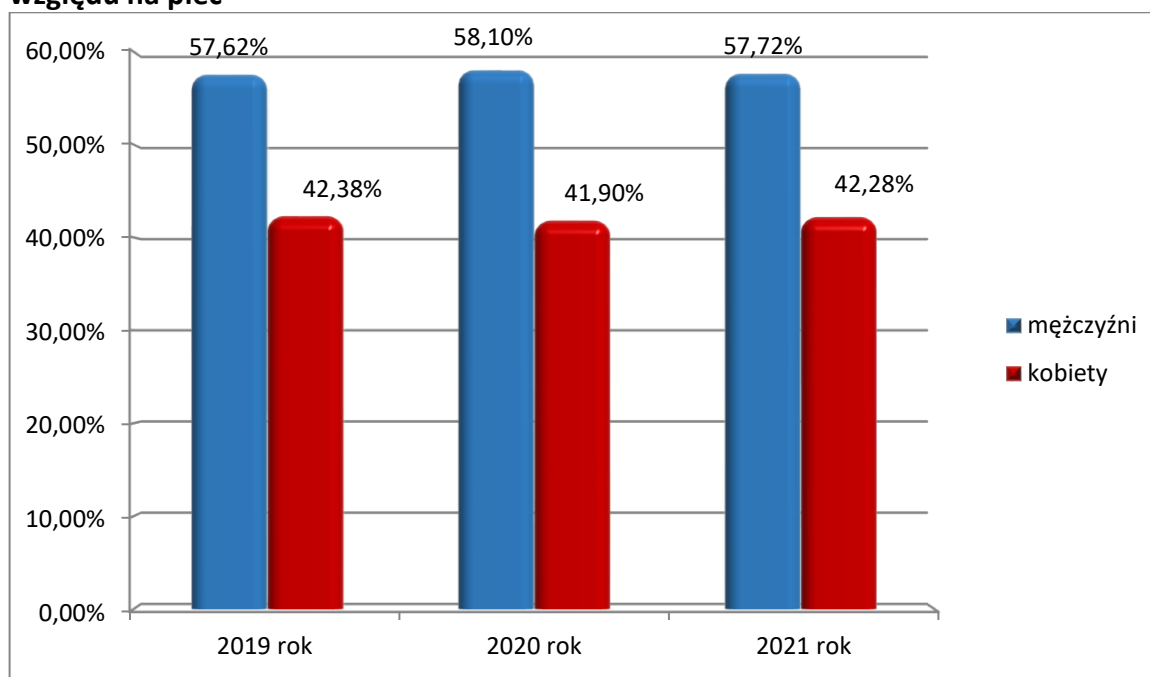
Najliczniejszą grupę przedsiębiorców w 2021 roku stanowiły osoby w wieku 36 do 45 lat, tj. 24,46% oraz 46 do 55 lat tj. 22,68%. W dalszej kolejności znajdują się przedsiębiorcy w wieku 56-65 lat oraz w wieku 26-35 lat.

Szczególną rolę odgrywa sektor prywatny, małych i średnich przedsiębiorstw, zdecydowanie przeważających w strukturze ilościowej firm na terenie miasta. Wśród suskich przedsiębiorców przeważają osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Wśród przedsiębiorców na terenie miasta przeważają mężczyźni jest ich ok 57,72%, w stosunku do kobiet prowadzących działalność gospodarczą, których jest 42,28%.

Z poniższego wykresu wynika, że podział ze względu na płeć według stanu na koniec 2021 roku niewiele różni się od stanu z lat poprzednich.

Wykres 15. Podział przedsiębiorców działających na terenie miasta Sucha Beskidzka ze względu na płeć

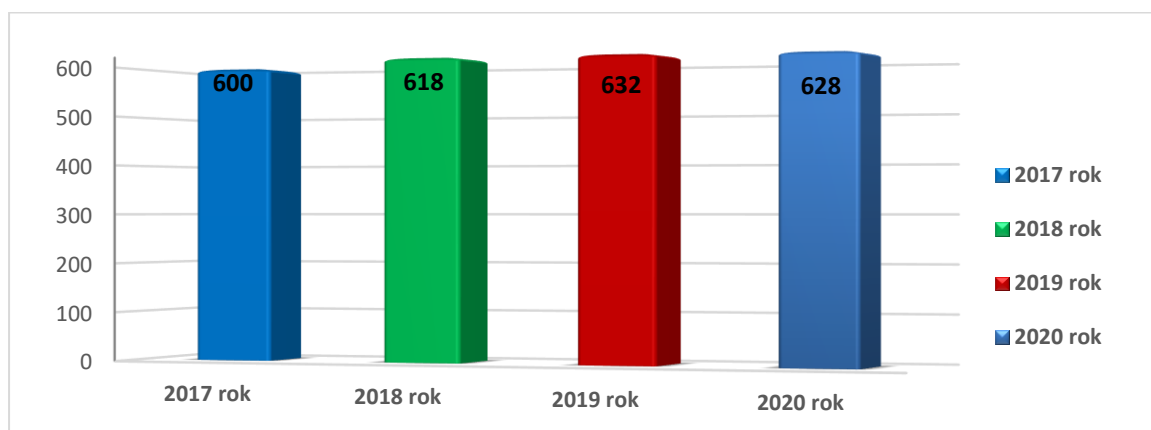


Źródło: Źródło: CEIDG

Prorozwojowa polityka samorządu Suchoj Beskidzkiej ma również na celu rozwój przedsiębiorczości. Zaliczyć do niej należy m.in.: utrzymywanie na stosunkowo niskim poziomie podatków i opłat lokalnych, rozbudowa i modernizacja infrastruktury miejskiej, w tym dróg kanalizacji sanitarnej i wodociągów, budowa stref aktywności gospodarczej. Podstawowym dokumentem sprzyjającym inwestorom jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący cały obszar miasta, który jest aktualizowany w razie potrzeby. W Suchoj Beskidzkiej funkcjonuje specjalna strefa ekonomiczna wchodząca w skład „Krakowskiego Parku Technologicznego”, która wspomaga rozwój największej firmy na naszym terenie. Gmina jest członkiem Stowarzyszenia „Samorządowe Centrum Przedsiębiorczości i Rozwoju”. Działania prowadzone na rzecz poprawy warunków funkcjonowania przedsiębiorstw podnoszą konkurencyjność lokalnej gospodarki oraz generują nowe miejsca pracy.

W ramach działań wspierających przedsiębiorców, Burmistrz Miasta biorąc pod uwagę sytuację w jakiej znalazła się branża gastronomiczna w 2021 roku, w związku z ograniczeniami związanymi z pandemią, wprowadzone zostały ulgi dla przedsiębiorców m.in. w postaci zwolnienia z pierwszej raty opłaty w 2021 roku za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz częściowego umorzenia lub rozłożenia na raty podatku od nieruchomości.

Wykres 16. Liczba miejsc pracy na terenie Suchej Beskidzkiej na każdy 1000 mieszkańców w latach 2017 do 2020



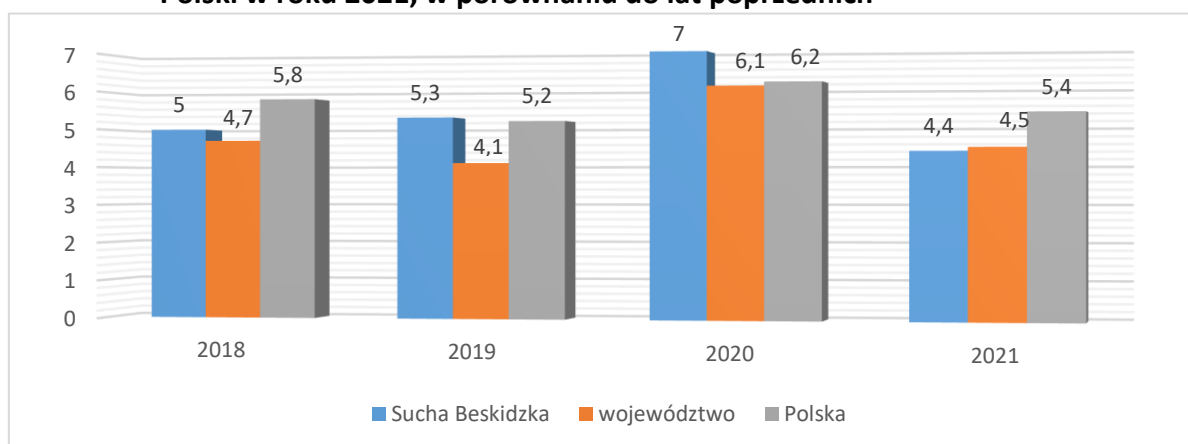
Źródło: Ranking zrównoważonego Rozwoju, GUS

W momencie przygotowywania niniejszego raportu brak było danych o ilości miejsc pracy na terenie Suchej Beskidzkiej w 2021 roku. Natomiast z danych za rok 2020 i lat poprzednich wynika, że w naszym mieście utrzymuje się nadal jeden z najwyższych w Polsce wskaźników miejsc pracy w przeliczeniu na każde 1000 mieszkańców. Z powyższego wykresu można również wnioskować, że trwająca już w 2020 roku pandemia miała niewielki wpływ na ilość miejsc pracy.

2.3. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA

Na dzień 31 grudnia 2021 roku wskaźnik bezrobocia w Suchej Beskidzkiej wynosił 4,4% przy średniej wojewódzkiej 4,5% i średniej krajowej 5,4%. Rok wcześniej było to 7% i był wyższy od średniej wojewódzkiej o 0,9%, i o 0,8% od średniej krajowej (6,2%). Na koniec 2019 roku bezrobocie w naszym mieście wynosiło 5,3%, przy średniej wojewódzkiej 4,1% i krajowej 5,2%.

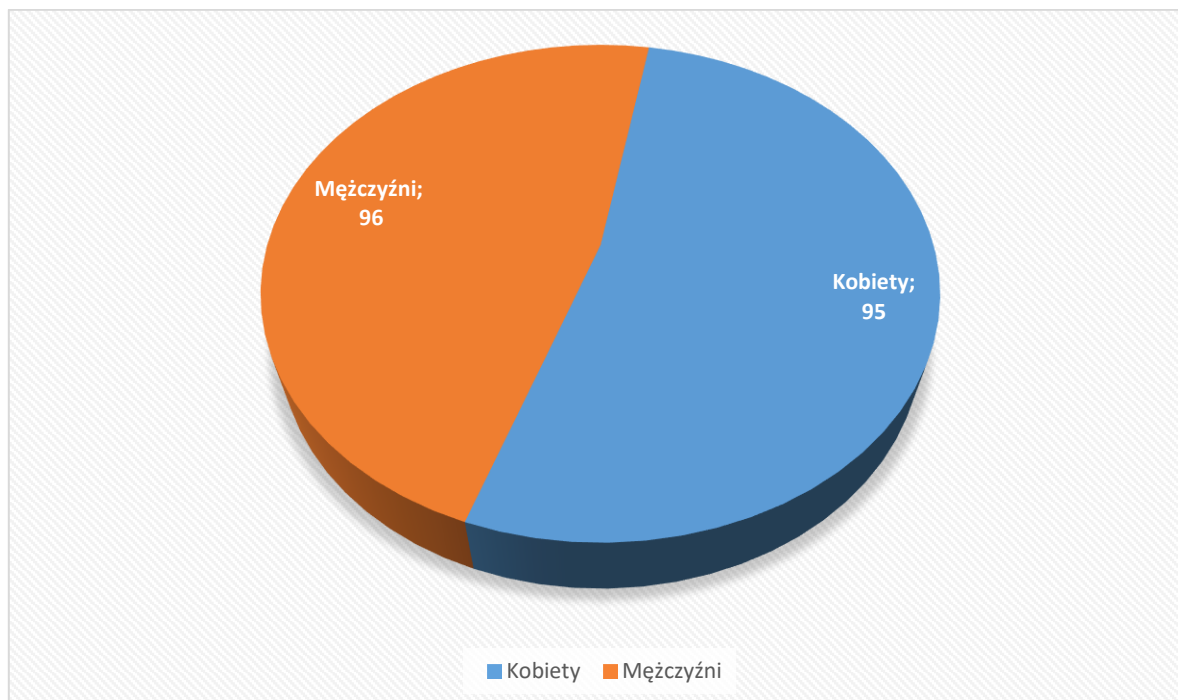
Wykres 17. Stopa bezrobocia w Suchej Beskidzkiej na tle województwa małopolskiego i Polski w roku 2021, w porównaniu do lat poprzednich



Źródło: Powiatowy Urząd Pracy oraz analiza własna w oparciu o dane z Ewidencji Ludności

Liczba bezrobotnych mieszkańców Suchej Beskidzkiej na koniec 2021 r. wynosiła 191 osób z czego 95 stanowiły kobiety, a 96 mężczyźni.

Wykres 18. Liczba bezrobotnych z podziałem na płeć wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku



Źródło: Powiatowy Urząd Pracy

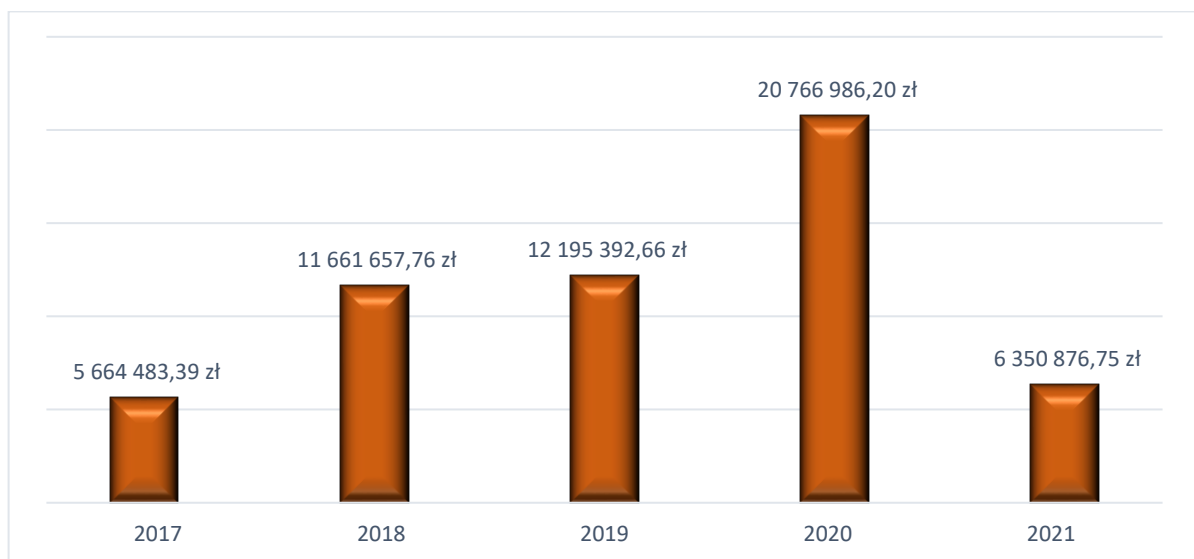
Z analizy przedstawionych danych statystycznych dotyczących stanu bezrobocia wynika, że najwięcej ofert pracy jest w przetwórstwie przemysłowym, handlu, administracji publicznej i budownictwie. Suski rynek pracy w dalszym ciągu nie jest nasycony i konieczne jest jego uzupełnianie pracownikami z innych państw, w naszym przypadku są to głównie obywatele Ukrainy. Warto podkreślić, że w 2021 roku z powodu stanu epidemii najbardziej ucierpiała branża turystyczna i gastronomiczna, natomiast pandemia miała nieznaczny wpływ na kondycję firm branży przemysłowej, handlowej czy budowlanej. W ww. branżach nie widać było zastoju i na ogół przedsiębiorcom większe trudności sprawiało pozyskanie pracowników o odpowiednich kwalifikacjach niż zleceń na świadczone usługi lub towary.

3. REALIZOWANE INWESTYCJE

3.1. INWESTYCJE

Gmina Sucha Beskidzka od wielu lat prowadzi politykę prorozwojową i chociaż po trzech poprzednich latach realizacji ogromnych inwestycji musiało nastąpić pewne wyhamowanie, to i tak na cele rozwojowe w 2021 roku przeznaczona została niemała kwota bo 6 350 876,75 zł, co stanowi 13 % ogółem zrealizowanych wydatków. Pod względem wysokości wydatków inwestycyjnych rekordowy był rok 2020.

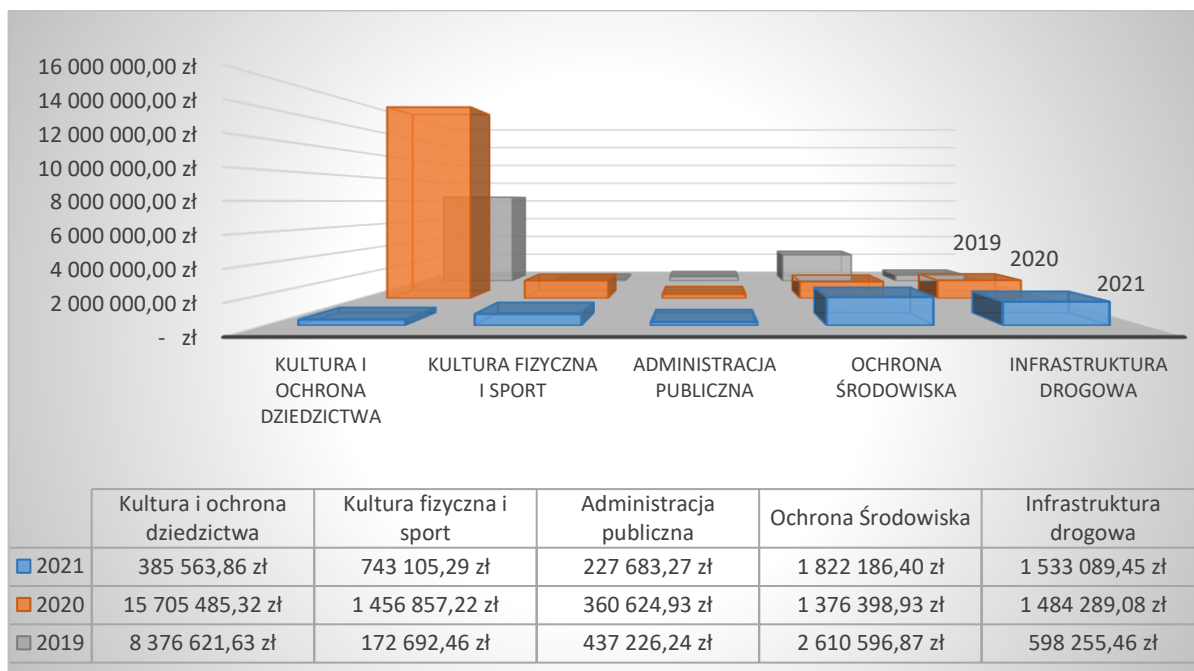
Wykres 19. Wydatki inwestycyjne w latach 2017 - 2021



Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu

W 2021 roku najwięcej środków inwestycyjnych zostało przeznaczonych na ochronę środowiska naturalnego. Aktywność w tej dziedzinie dotyczy nie tylko rozbudowy sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, ale również ochrony powietrza poprzez m.in. dopłaty mieszkańcom do wymiany starych źródeł ciepła na instalacje ekologiczne, w tym przede wszystkim gazowe.

Wykres 20. Przeznaczenie środków inwestycyjnych z podziałem na obszary inwestowania w roku 2021 w porównaniu z rokiem 2020 i 2019



Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu

Do najważniejszych inwestycji realizowanych przez gminę w 2021 r. zaliczyć można następujące przedsięwzięcia:

➤ **Inwestycje z zakresu gospodarki wodno-ściekowej i ochrony środowiska**

• **Budowa kanalizacji sanitarnej przy ul. Kamienne**

W ramach zadania wykonana została sieć kanalizacyjna o długości 1566 mb. Do sieci kanalizacyjnej podłączone zostały 24 gospodarstwa domowe. Wykonany kolektor sanitarny umożliwi również odbiór ścieków z terenów budowlanych znajdujących się w tym rejonie miasta. Na realizację zadania gmina pozyskała środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie w kwocie 610.771,00 zł w formie preferencyjnej pożyczki z możliwością jej częściowego umorzenia. Całkowita wartość zadania wyniosła 822 502,33 zł.

• **Projekty sieci wodociągowych oraz budowa i rozbudowa kanalizacji**

W roku 2021 na zlecenie Gminy kontynuowano rozbudowę sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w następującym zakresie:

- budowa odcinka sieci kanalizacyjnej przy ul. Łagodnej w Suchej Beskidzkiej o długości 102 mb Koszt zadania wyniósł 20 284,54 zł.
- przebudowa przyłączy kanalizacyjnych do budynku Szkoły Podstawowej Nr 1 ul. T. Semika w Suchej Beskidzkiej. Zakres robót obejmował przebudowę przyłączy kanalizacyjnych oraz wykonanie 3 studzienek. Koszt zadania stanowił kwotę 45 281,98 zł.
- rozbudowa miejskiej sieci wodociągowej przy ul. Zasypnica. W ramach zadania wykonany został odcinek głównego rurociągu wodociągowego o długości ok. 125 mb za kwotę 20 284,54 zł.
- budowa odcinka sieci wodociągowej przy ul. Łagodnej w Suchej Beskidzkiej o długości 163 mb Koszt zadania 21 551,88 zł.
- rozbudowa sieci kanalizacyjnej przy ul. 29 Stycznia w Suchej Beskidzkiej. Wykonana została sieć kanalizacyjna o dł. 50 m oraz 1 studzienka kanalizacyjna. Koszt zadania 12 999,99 zł.

- **Termomodernizacja i remonty budynków – Stop Smog**

Realizując program ministerialny Stop Smog w 2021 r. przeprowadzono kolejne postępowania przetargowe na zadania związane z termomodernizacją budynków prywatnych oraz wymianą źródeł ciepła na ekologiczne. Postępowaniem przetargowym objętych było 20 budynków, jednakże złożono oferty jedynie na modernizację 15 domów jednorodzinnych. We wszystkich budynkach przeprowadzona została modernizacja kotłowni oraz instalacji ciepłej wody. Zamontowano 7 kotłów na ekogroszek, 5 na pellet, 2 kotły gazowe oraz 1 kominek na pellet z płaszczem wodnym. W 13 budynkach wykonano docieplenie ścian. Docelowo na terenie miasta termomodernizacją objętych zostanie 50 budynków, do końca 2021 roku zrealizowano roboty w 19 budynkach. Szacunkowa kwota modernizacji jednego budynku to 53 tys. zł brutto. Mieszkańcy ponoszą koszt w wysokości ok. 10% wartości robót.



Zdjęcie nr 1. Budynek przy ul. Świerkowej po termomodernizacji

➤ **Inwestycje związane z remontami, budową oraz modernizacją obiektów użyteczności publicznej oraz budynków komunalnych**

- **Rewitalizacja centrum sportu i aktywizacja terenu klubu Babia Góra**

W 2021 r. kontynuowane były prace związane z robotami wykończeniowymi budynku zaplecza miejskiego centrum sportu „Babia Góra”. Na podstawie przeprowadzonego postępowania przetargowego wykonano montaż zewnętrznej stolarki drzwiowej oraz okiennej. Koszt przeprowadzonych robót stanowił 389.785,77 zł brutto. Ponadto wykonane zostały roboty związane z przyłączeniem sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej do budynku za kwotę 43.395,13 zł, a w dniu 01 grudnia 2021 r. zawarto umowę na wykonanie instalacji elektrycznej oraz ścianek działowych przyziemia budynku. Koszt zleconych robót wynosi 115 717,98 zł brutto, a termin ich wykonania upływa z dniem 30 czerwca 2022r.



Zdjęcie nr 2. Budynek zaplecza sportowego na terenie Miejskiego Centrum Sportu „Babia Góra”

- **Rewitalizacja rynku**

W 2021 roku były kontynuowane prace związane z wykonaniem dokumentacji projektowej rewitalizacji Suskiego Rynku oraz jego otoczenia. Prace projektowe były prowadzone zgodnie z wybraną w 2020 r. koncepcją. Z powodu trwającego stanu epidemii i przedłużającego się procesu uzgodnień rozwiązań projektowych z Małopolskim Konserwatorem Zabytków, zaszła konieczność przesunięcia terminu wykonania dokumentacji wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę, do 15 kwietnia 2022 r. Rynek wraz z otoczeniem znajduje się w układzie urbanistycznym wpisanym do rejestru zabytków.

- **Prace modernizacyjne i renowacyjne na terenie Zespołu Zamkowo – Parkowego**

Opracowana została koncepcja modernizacji oraz program prac konserwatorskich obiektów zlokalizowanych w Zespole Zamkowo-Parkowym w Suchoj Beskidzkiej. Koszt opracowania wyniósł 56 000,00 zł. Ponadto w dniu 15 listopada 2021 r. zlecone zostało wykonanie dokumentacji projektowej renowacji i adaptacji budynku Oranżerii z przeznaczeniem na kawiarnię z kręgielnią. Koszt opracowania stanowi kwotę 90 800,00 zł brutto, a termin wykonania prac projektowych mija 30.06.2022 r.

- **Przebudowa budynku mieszkalnego przy ul. Makowskiej 24**

W IV kwartale 2021 roku rozpoczęte zostały roboty związane z przebudową budynku mieszkalnego położonego przy ul. Makowskiej 24. Zadanie obejmuje przebudowę i adaptację poddasza oraz remont parteru. W wyniku przebudowy poddasza, które obecnie nie jest użytkowane, powstaną dodatkowe cztery lokale mieszkalne. Zadanie zostanie zakończone w 2022 r.

➤ **Remonty obiektów oświatowych**

- **Modernizacja obiektów szkolnych**

1) w budynku Szkoły Podstawowej Nr 1;

- wykonanie adaptacji pomieszczenia gospodarczego na salę perkusyjną dla potrzeb Szkoły Muzycznej w Suchoj Beskidzkiej,
- opracowanie dokumentacji projektowej modernizacji boiska sportowego.

2) w budynku Filii Szkoły Podstawowej Nr 2;

- modernizacja sanitariatów,
- dostawa oraz montaż rampy stalowej,
- wykonanie miejsca postojowego dla potrzeb osób niepełnosprawnych,

Koszt wykonanych robót wyniósł 114 115,87 zł.

Ponadto opracowana została dokumentacja projektowa kotłowni gazowej w budynku Filii Szkoły Podstawowej Nr 2 przy ul. Błądzonka w Suchoj Beskidzkiej. Koszt zleconych prac to kwota 7 000,00 zł. Zadanie będzie realizowane w 2022 r.

- **Modernizacja pomieszczeń w Miejskim Przedszkolu Samorządowym**

Przeprowadzony został remont korytarza przy głównym wejściu do Przedszkola Samorządowego oraz korytarza na I piętrze budynku z klatką schodową. W ramach zadania wykonano obłożenie ścian płytkami, zabudowę rozdzielni elektrycznej, wyrównanie tynków, szpachlowanie i malowanie ścian i sufitu, montaż wykładziny podłogowej i ściennej zgrzewalnej, malowanie poręczy. Koszt remontu wyniósł 106 567,40 zł.

- **Modernizacja boiska sportowego przy Szkole Podstawowej Nr 1**

W roku 2021 przeprowadzono modernizację boiska sportowego przy Szkole Podstawowej nr 1 w Suchoj Beskidzkiej. W wyniku przebudowy obiektu powstało przyszkolne nowoczesne boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej wraz z wyposażeniem do gry w siatkówkę, koszykówkę oraz piłkę ręczną.

Koszt prac modernizacyjnych wyniósł 234 987,92 zł, z czego 109 840,00 zł to dotacja pozyskana przez miasto z budżetu Województwa Małopolskiego w ramach projektu Małopolska Infrastruktura Rekreacyjno-Sportowa - MIRS.



Zdjęcie nr 3. Boisko przy Szkole Podstawowej nr 1 po modernizacji

➤ **Inwestycje związane z infrastrukturą drogową oraz rozbudową oświetlenia i monitoringu miasta**

• **Monitoring miejski**

W ramach rozbudowy systemu miejskiego monitoringu, zamontowanych zostało 6 nowoczesnych kamer i urządzenia do transmisji obrazu z terenów przy promenadzie wzdłuż ulicy Mickiewicza oraz budynku zaplecza sportowego Miejskiego Centrum Sportu i Rekreacji Babia Góra. Koszt zadania wyniósł 36 352,53 zł brutto. Obecnie w systemie monitoringu miejskiego działa 8 kamer monitorujących tereny rynku, placu targowego, obiekty sportowe Babiej Góry oraz rejon Szkoły Podstawowej Nr 1.

• **Budowa elementów małej architektury wzdłuż ciągu pieszego przy ul Mickiewicza.**

Przy promenadzie wzdłuż ulicy Mickiewicza w Suchoj Beskidzkiej, wykonana została fontanna w kształcie sześcienu z płyt granitowych i niecką ze stali nierdzewnej wraz z systemem sterującym, oraz urządzeniami uzdatniającymi wodę. Jest ona jednym z dwóch wodnych elementów małej architektury przewidzianych do wykonania w dokumentacji projektowej ciągu komunikacyjnego przy ul. Mickiewicza. Fontanna tworzy wyjątkową atmosferę po zmierzchu, dzięki iluminacji, która podświetla wodę różnymi kolorami.

Łączny koszt inwestycji wyniósł 122 093,47 zł.



Zdjęcie nr 4. Fontanna przy ul. Mickiewicza

- **Przebudowa ciągu pieszego - ul. Zasypnica**

Przy drodze powiatowej - ul. Zasypnica w Suchej Beskidzkiej na odcinku od ul. Kamienne do ul. Zacisznej został wykonany chodnik o nawierzchni z kostki brukowej i ogólnej powierzchni 299 m². Koszt zleconych robót stanowił kwotę 98 788,45 zł. Zadanie było współfinansowane przez Powiat Suski w wysokości 10 000,00 zł.

- **Modernizacja ul. Górskiej**

W 2021 roku przeprowadzona została modernizacja odcinka ul. Górskiej o długości ok. 700m prowadzącego do gruntów rolnych. W ramach zadania wykonana została nowa nawierzchnia asfaltowa. Inwestycja była dofinansowana w 50% z budżetu Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, a całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 121 995,02 zł.

- **Przebudowa ul. Starzeńskiego**

Wykonane zostały roboty związane z przebudową drogi bocznej od ul. A. Starzeńskiego. Zakres robót obejmował profilowanie drogi, uzupełnienie podbudowy kruszywem kamiennym, wykonanie nawierzchni z płyt IOMB na długości 60 mb, wykonanie odwodnienia z koryt betonowych oraz kraty stalowej. Koszt robót wyniósł 48.453,21 zł brutto.

- **Modernizacja ul. Stokowej**

Roboty drogowe polegały na przebudowie nawierzchni z płyt betonowych typu IOMB na pow. ok. 600 m² na stromym odcinku drogi oraz wykonaniu nawierzchni asfaltowej na odcinku 100 mb o szerokości ok. 3 m . Koszt wykonanych robót wyniósł 116 885,42 zł.

- **Modernizacja drogi Garce - Śpiwle**

W 2021 r., po uprzednim uregulowaniu stanu prawnego gruntu zajętego pod drogę i wykupie przez Gminę części działek, została przeprowadzona przebudowa i modernizacja drogi dojazdowej do os. Garce -Śpiwle w Suchej Beskidzkiej. Zakres robót obejmował wykonanie nowej nawierzchni bitumicznej na długości 1 119 mb, przebudowę odwodnienia, montaż barier ochronnych oraz wykonanie tzw. mijanek. Koszt zadania wyniósł 643 722,96 zł brutto. Inwestycja została dofinansowana przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Sucha w wysokości 134 600,00 zł.



Zdjęcie nr 5. Droga do osiedli Garce - Śpiwle po przeprowadzonej modernizacji

- **Dokumentacje projektowe modernizacji dróg**

W 2021 r. zlecone zostały opracowania dokumentacji projektowych modernizacji dróg będących w zarządzie Gminy Sucha Beskidzka, tj.:

- drogi prowadzącej do os. Salówka,
- przebudowy ul. A. Starzeńskiego (górnny odcinek),
- przebudowy ul. Kolejowej,
- modernizacji ul. Błądzonka (Lipie),

- **Rozbudowa oświetlenia ulicznego**

- przy ul. Zamkowej w Suchej Beskidzkiej wybudowane zostało oświetlenie uliczne na odcinku prowadzącym do budynków mieszkalnych. W ramach zadania wykonano sieć energetyczną wraz z punktami oświetleniowymi typu LED na odcinku o długości 219 mb. Zadanie obejmowało montaż 3 słupów pojedynczych oraz 5 kompletów opraw oświetleniowych. Koszt zadania wyniósł 44 348,98 zł.

- nowa sieć z punktami oświetleniowymi typu LED została również wykonana przy ul. Zasypnica.

Zadanie obejmowało montaż 10 słupów na odcinku o długości 487 mb oraz 5 kompletów opraw oświetleniowych. Koszt inwestycji wyniósł 59 931,22 zł.

- dodatkowo na zlecenie Gminy dokonano wymiany 42 szt. starych opraw oświetleniowych na oprawy typu LED na istniejących słupach znajdujących się w ciągu ulic: Szpitalnej, 3 Maja, Nad Stawami, W. Goetla.

- w celu poprawy bezpieczeństwa wykonane zostały doświetlenia przejść dla pieszych zlokalizowanych w ciągu drogi krajowej DK28 w Suchej Beskidzkiej – ul. Makowska oraz drogi wojewódzkiej – ul. Mickiewicza (obok Policji).

3.2. PLANOWANIE PRZESTRZENNE

Podstawowym narzędziem planistycznym warunkującym proces inwestycyjny jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Określa przeznaczenie terenu, oraz sposób zagospodarowania i warunki zabudowy. Cały obszar miasta Sucha Beskidzka objęty jest planem zagospodarowania przestrzennego przyjętym w 2019 roku uchwałą Nr XI/87/2019 z dnia 30 września 2019 r. Rady Miasta Sucha Beskidzka z późniejszymi zmianami.

W roku 2020 rozpoczęta została procedura punktowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sucha Beskidzka w zakresie:

- poszerzenia terenu istniejącego składowiska odpadów,
- wyznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w rejonie ul. Szpitalnej,
- aktualizacji obiektów wpisanych do rejestru zabytków,
- doprecyzowania zapisów określających warunki zabudowy i zagospodarowania dla terenów oznaczonych symbolami PU, KS,
- doprecyzowania zapisów w zakresie możliwości realizacji inwestycji OZE z zakresu fotowoltaiki na obszarze zrekultywowanego składowiska odpadów.

Zmiana planu i studium uwarunkowań prowadzona jest zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Plan miejscowy stanowi istotne źródło informacji, umożliwia realizację inwestycji, nie tylko właścicielom nieruchomości prywatnych, ale również Gminie. Na jego podstawie zainteresowanym inwestorom wydawane są wypisy, wyrisy i zaświadczenia, które stanowią podstawę do określenia lokalizacji, rozwiązań urbanistycznych, czy architektoniczno-budowlanych dla danej inwestycji.

W 2021 r. wydano 257 zaświadczeń o przeznaczeniu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla 713 działek, 147 wypisów dla 868 działek i 33 wyrisy dla 467 nieruchomości położonych na terenie miasta Sucha Beskidzka.

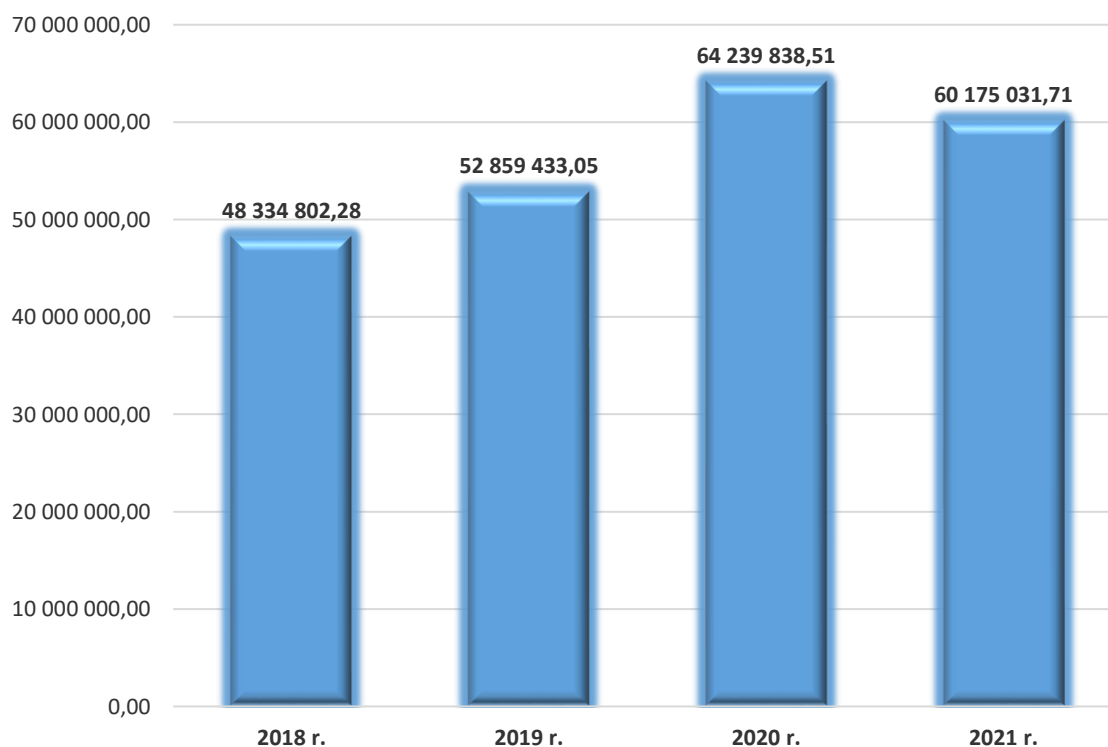
4. STAN FINANSÓW MIASTA

4.1. BUDŻET MIASTA W 2021 ROKU

W roku 2021 budżet gminy wg stanu na dzień 31 grudnia wynosił ogółem **60 175 031,71 zł**, w tym: dochody w kwocie **58 970 372,95 zł**, wydatki stanowiły kwotę **49 759 469,24 zł**, przychody gminy – **1 204 658,76 zł**, a rozchody **6 400 170,00 zł**.

Dynamikę budżetu w 2021 r. obrazuje poniższe zestawienie w porównaniu z latami ubiegłymi:

Wykres 21. Budżet gminy Sucha Beskidzka w 2021 roku w złotych w porównaniu do lat poprzednich

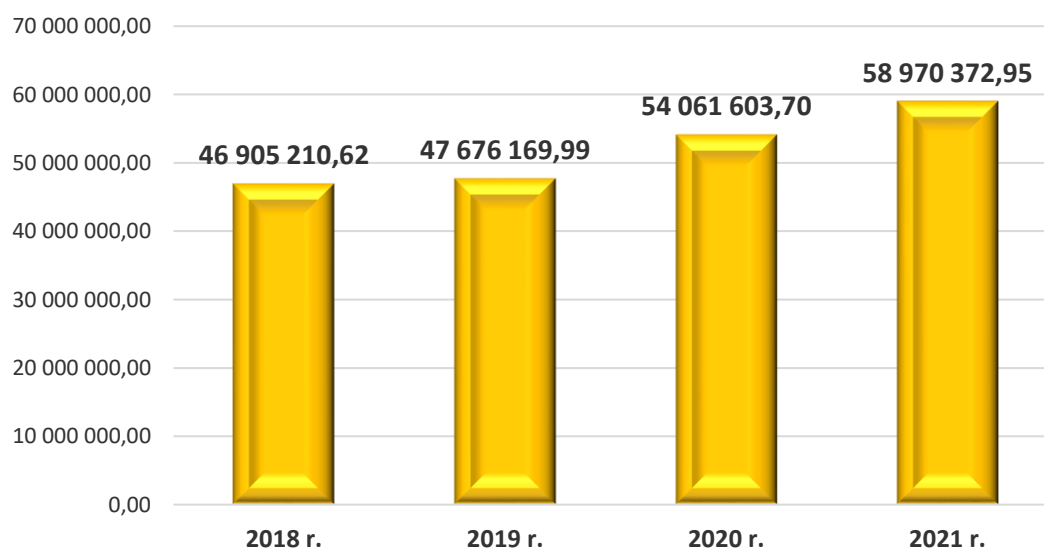


Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu

DOCHODY

Dochody ogółem to kwota **58 970 372,95 zł** i wykazują tendencję wzrostową, co przedstawiają poniższe wykresy:

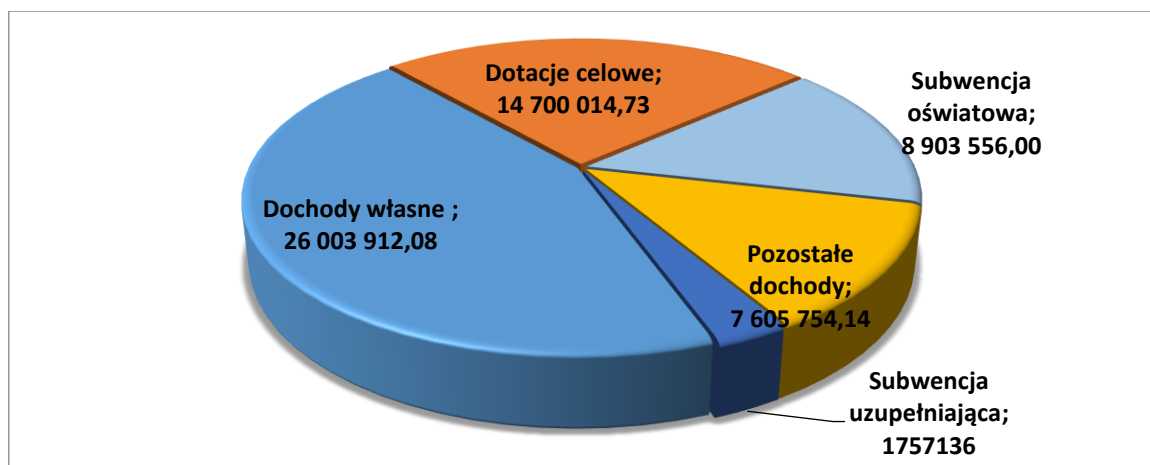
Wykres 22. Dochody gminy Sucha Beskidzka w 2021 rok w porównaniu do lat poprzednich



Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu

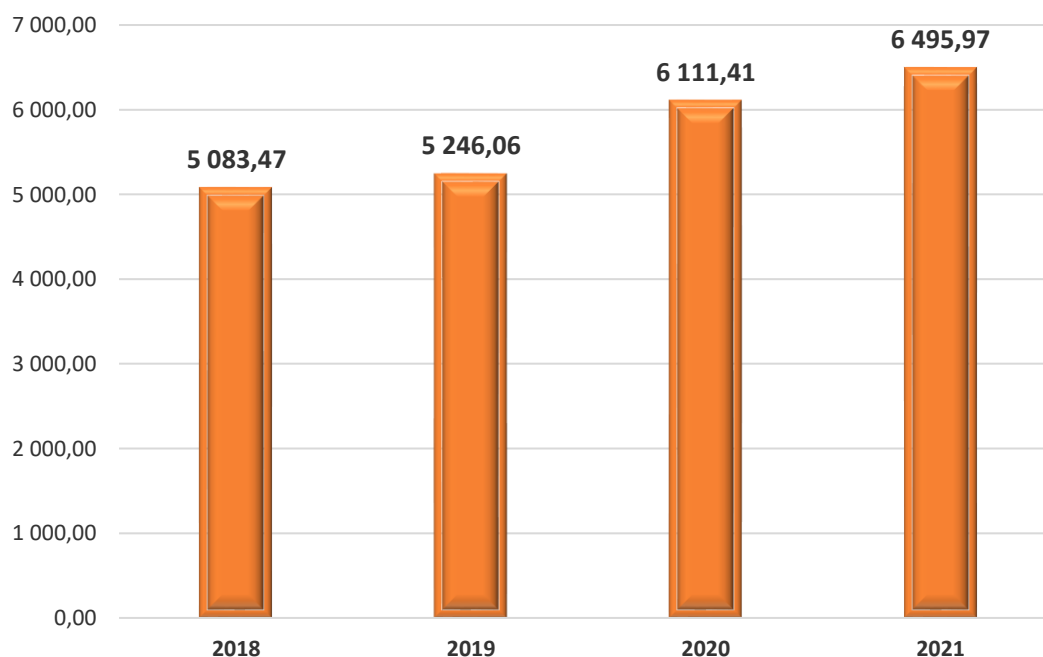
Dochody własne gminy stanowią blisko 50 % w ogólnej strukturze dochodów gminy i wynoszą 26 003 912,08 zł, dotacje celowe z budżetu państwa – 14 700 014,73 zł, subwencja oświatowa - 8 903 556 zł, uzupełnienie subwencji ogólnej – 1 757 136 zł oraz pozostałe dochody ze środków f-szy celowych – 6 532 463,81 zł. Do kwoty dochodów należy doliczyć środki pozyskane z funduszy europejskich w wysokości 1 073 290,33 zł.

Wykres 23. Struktura dochodów gminy Sucha Beskidzka w 2021 roku



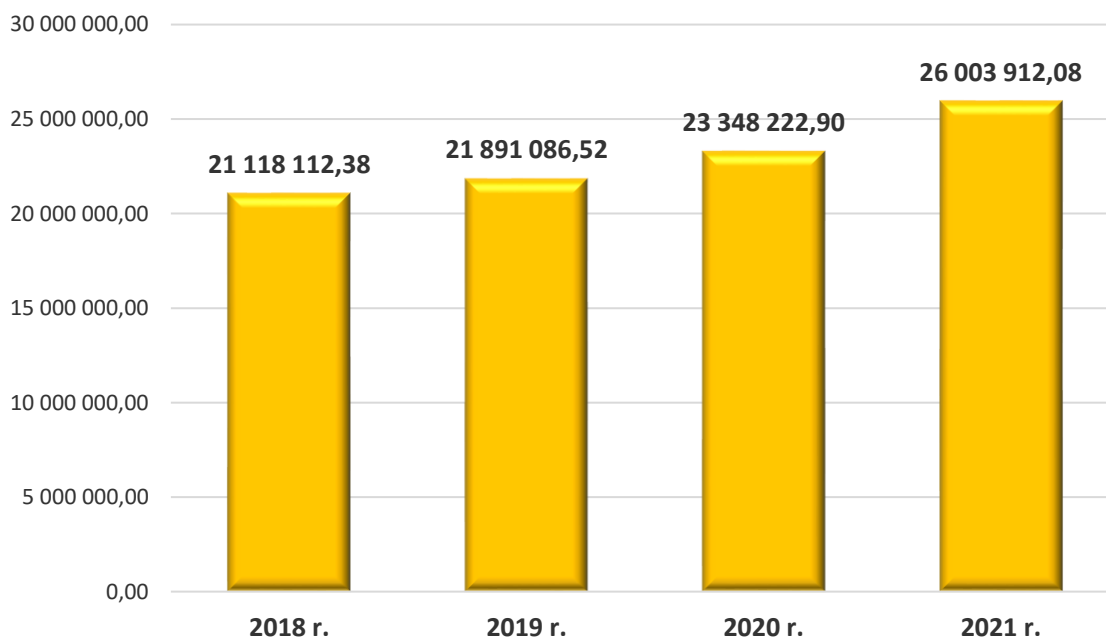
Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu

Wykres 24. Dochody gminy Sucha Beskidzka w 2021 roku w przeliczeniu na 1 mieszkańca z porównaniem do lat poprzednich



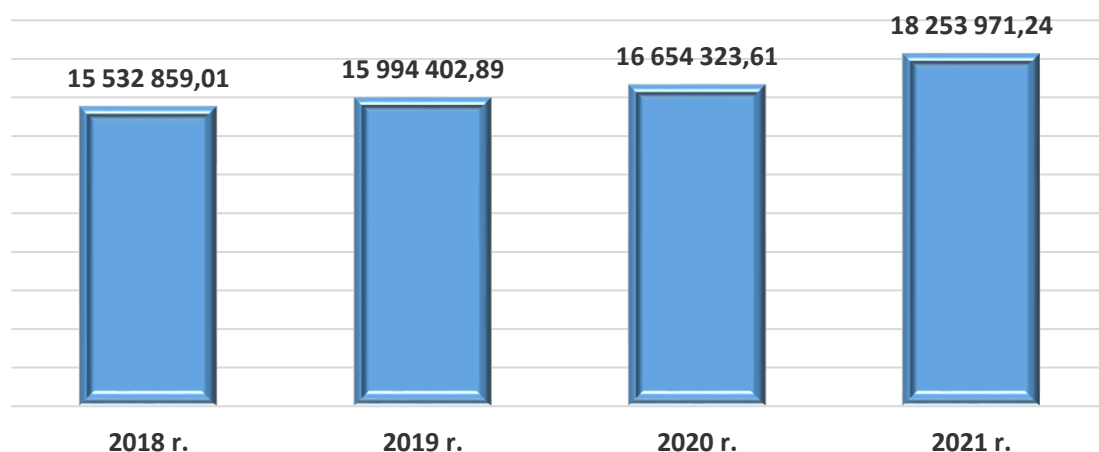
Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu

Wykres 25. Dochody własne gminy Sucha Beskidzka w 2021 roku w porównaniu do lat poprzednich



Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu

Wykres 26. Dochody podatkowe gminy Sucha Beskidzka w latach 2018 - 2021 wg sprawozdania Rb-PDP

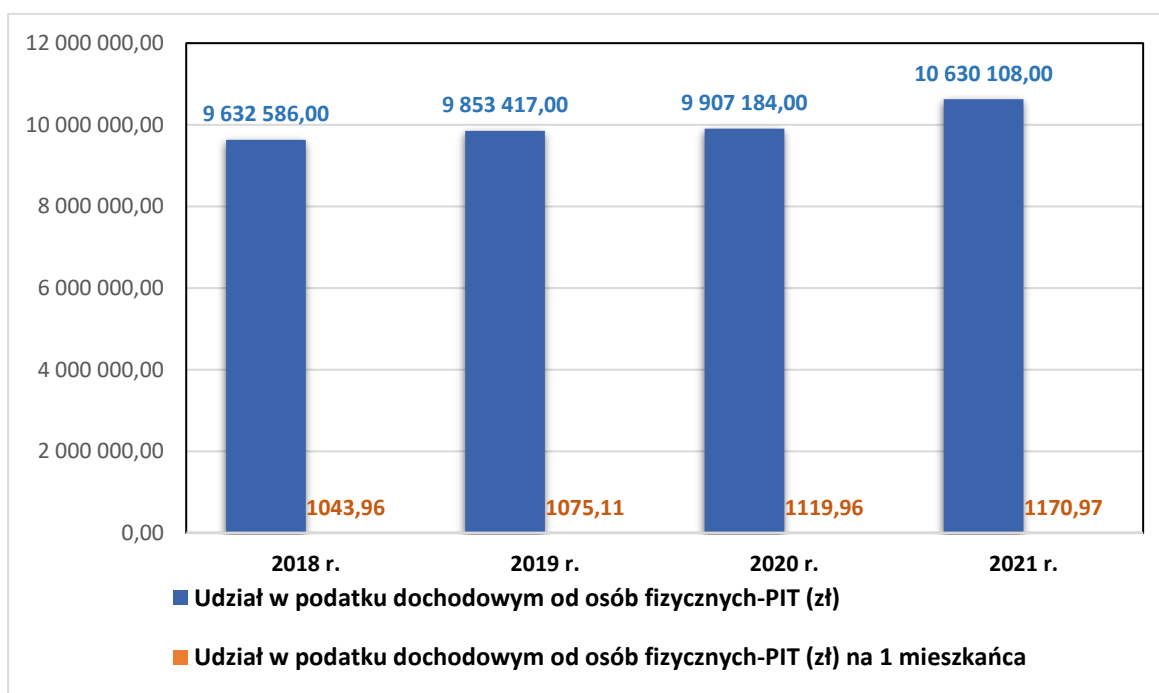


Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu

Największą pozycję w dochodach stanowią udziały gminy w podatku dochodowym (PIT). Z tego tytułu Gminom przypada 38,16 % podatku dochodowego PIT wpłaconego przez podatników zamieszkałych na ich terenie. W roku 2021 udziały Gminy w podatku PIT wynosiły 10 630 108 zł.

Poniższy wykres przedstawia dynamikę wzrostu dochodu z PIT na przestrzeni czterech ostatnich lat, a także w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

Wykres 27. Udział w podatku dochodowym od osób fizycznych – PIT w latach 2018 – 2021 oraz w przeliczeniu na jednego mieszkańca

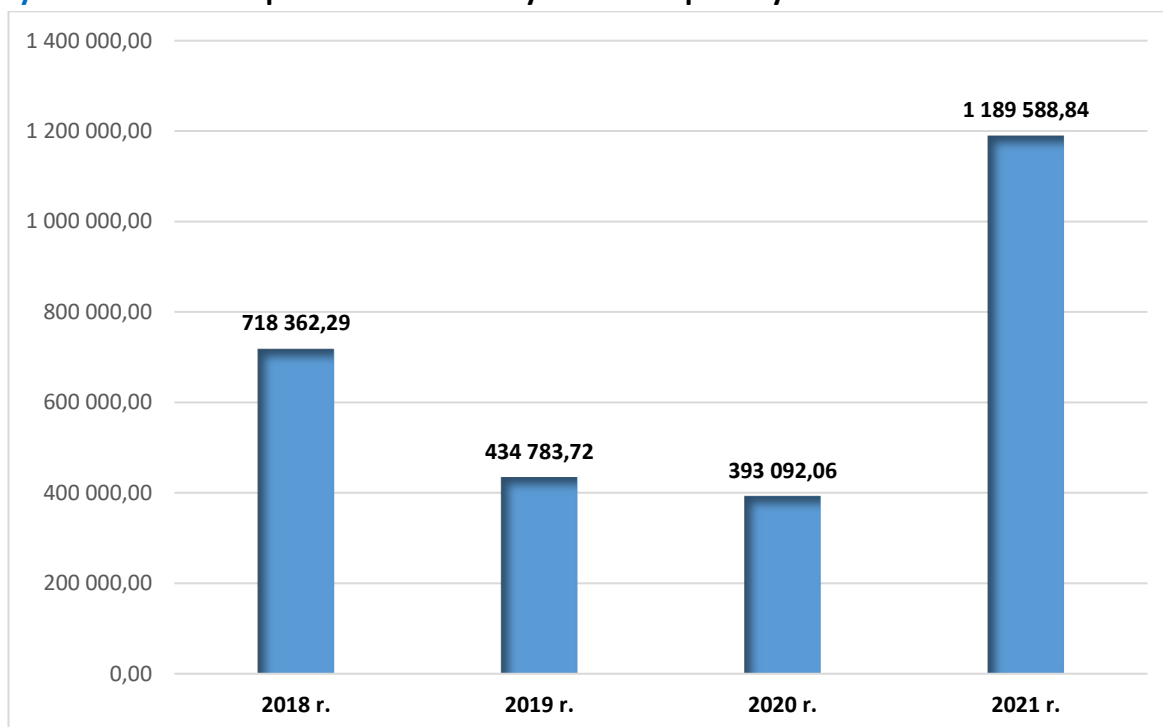


Źródło: Ministerstwo Finansów oraz sprawozdanie z wykonania budżetu

Dochodami podatkowymi są również udziały w podatku CIT od osób prawnych (przedsiębiorstwa, spółki itd.). Do gmin z tego podatku trafiazaledwie 6,71 % z ogólnych wpływów CIT do budżetu Państwa. W roku 2021 udziały z podatku CIT wynosiły 1 189 588,84 zł.

Na dochód z tego tytułu gmina ma niewielki wpływ, ponieważ zależy od kondycji przedsiębiorstw, ulg lub zwolnień podatkowych, czy koniunktury na rynku. Z poniższego wykresu wynika znaczny wzrost udziału w podatku CIT w porównaniu z latami ubiegłymi i może to wynikać z upływem okresu obowiązywania ulg inwestycyjnych w firmach.

Wykres 28. Udział w podatku dochodowym od osób prawnych – CIT w latach 2018 - 2021

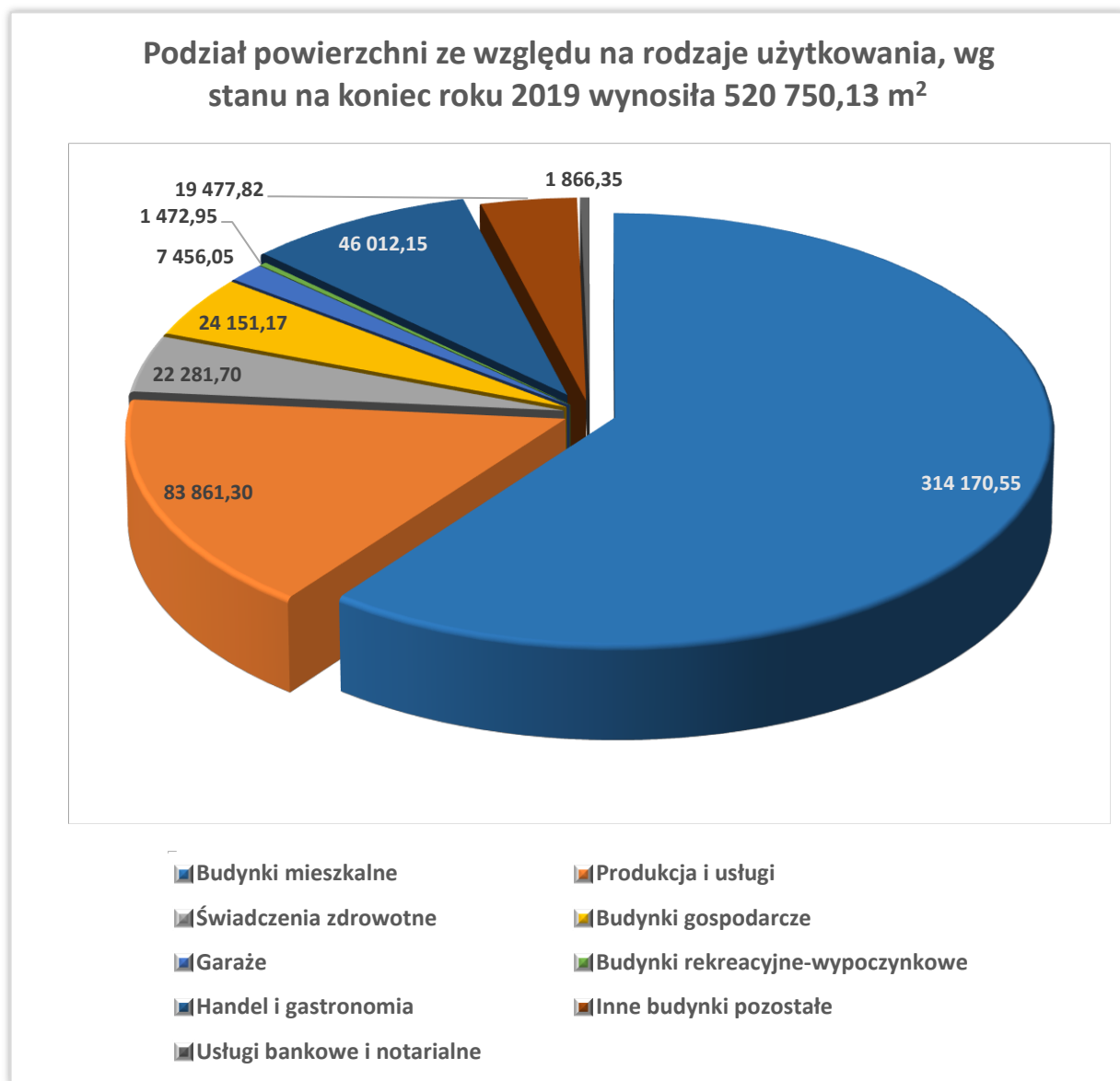


Źródło: Ministerstwo Finansów oraz sprawozdanie z wykonania budżetu

Dochodami własnymi gminy, które bezpośrednio realizowane są przez samorząd jest m.in. podatek od nieruchomości. Dochody te również wykazują tendencję wzrostową w porównaniu do lat ubiegłych. Wg prowadzonej ewidencji podatkowej na koniec roku 2021 w Suchej Beskidzkiej było **527 963,52 m² powierzchni użytkowej** w budynkach. W porównaniu do roku 2019 przybyło 7213,39 m² powierzchni zgłoszonej do opodatkowania.

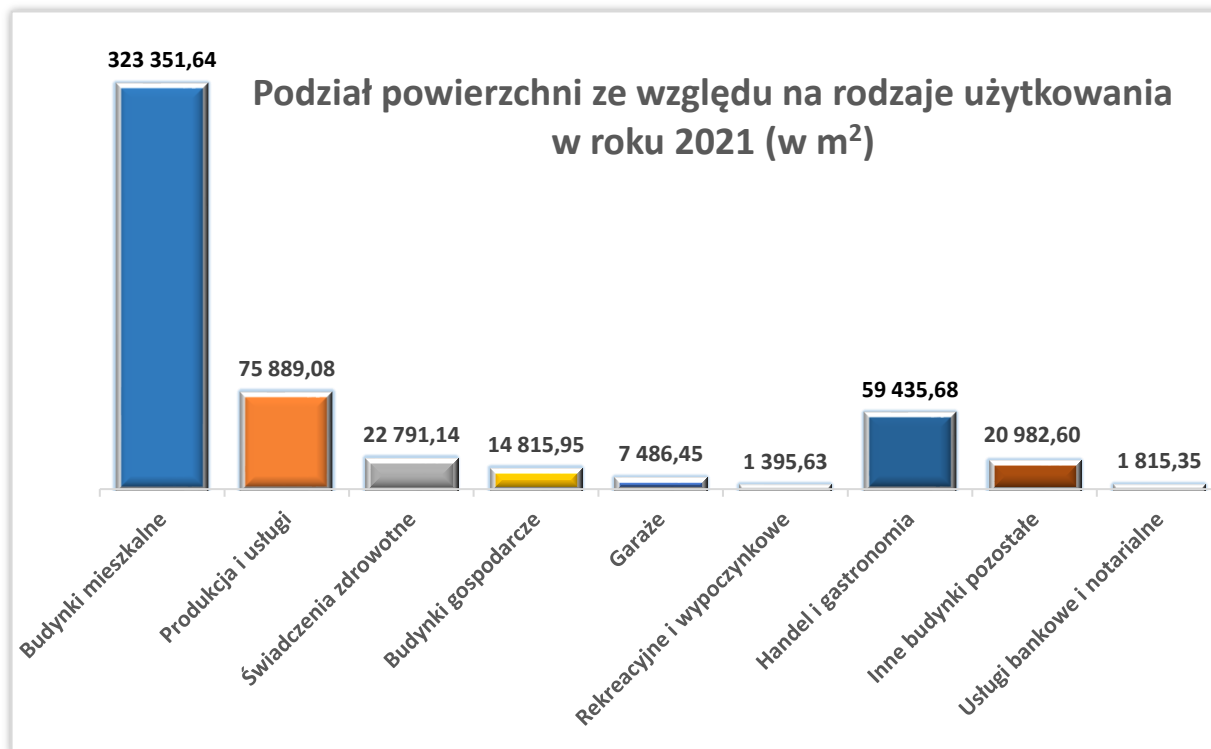
Strukturę przedmiotów opodatkowania powierzchni użytkowej budynków zawierają niżej przedstawione wykresy porównawcze rok 2021 do 2019 roku.

Wykres 29. Ogólna powierzchnia budynków według ewidencji podatkowych w 2019 roku



Źródło: Dane Urząd Miasta Sucha Beskidzka

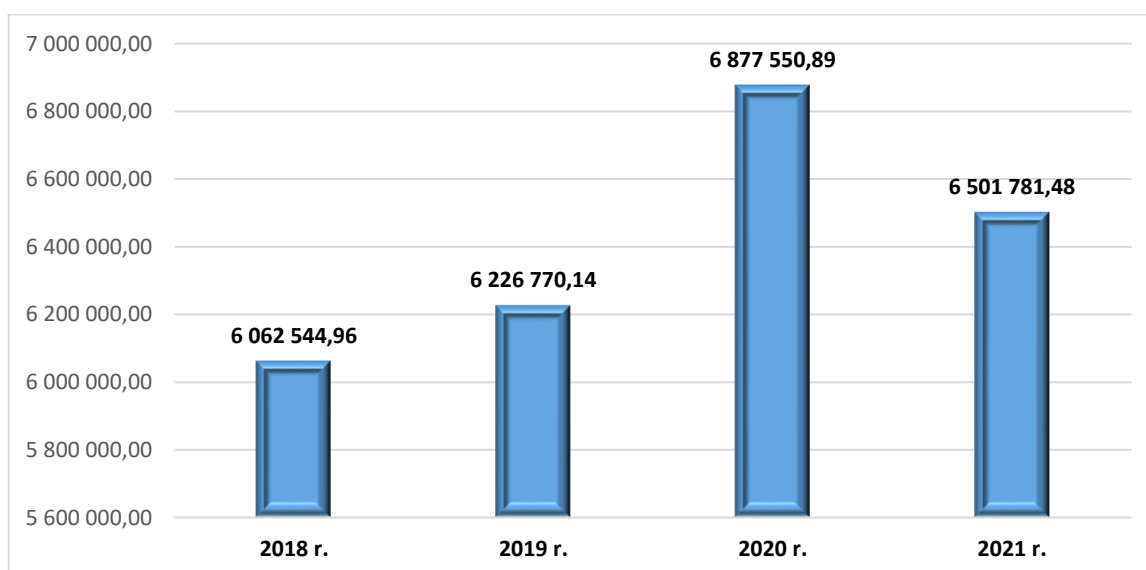
Wykres 30. Ogólna powierzchnia budynków według ewidencji podatkowych w 2021 roku (wynosiła łącznie 527 963,52 m²)



Źródło: Dane Urząd Miasta Sucha Beskidzka

Wysokość dochodów z tytułu podatku od nieruchomości powierzchni budynków w latach 2018 do 2021 przedstawia poniższy wykres. Wzrost wpływów z podatku od nieruchomości w roku 2020 w porównaniu z innymi latami, wynika z odzyskania należnego podatku z lat ubiegłych.

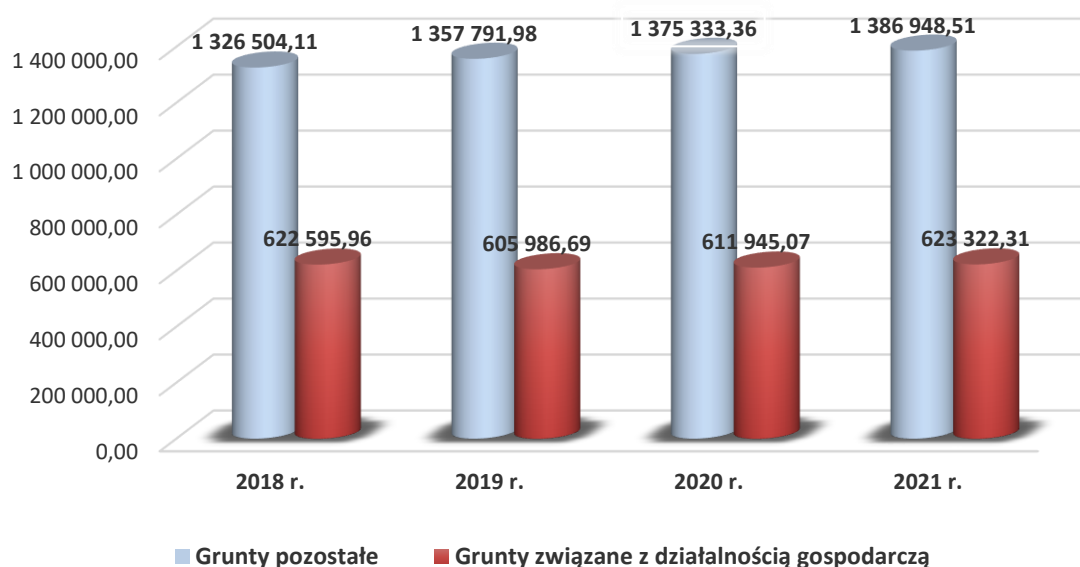
Wykres 31. Podatek od nieruchomości w roku 2021 w porównaniu z latami poprzednimi



Źródło: Dane Urząd Miasta Sucha Beskidzka

Opodatkowaniu podlegają również grunty, a stawka uzależniona jest od przeznaczenia określonego w ewidencji gruntów i budynków prowadzonej przez Starostwo Powiatowe. Na dzień 31 grudnia 2021 roku opodatkowanych było **623 322,31 m²** gruntów związanych z działalnością gospodarczą oraz **1 386 948,51 m²** gruntów pozostałych.

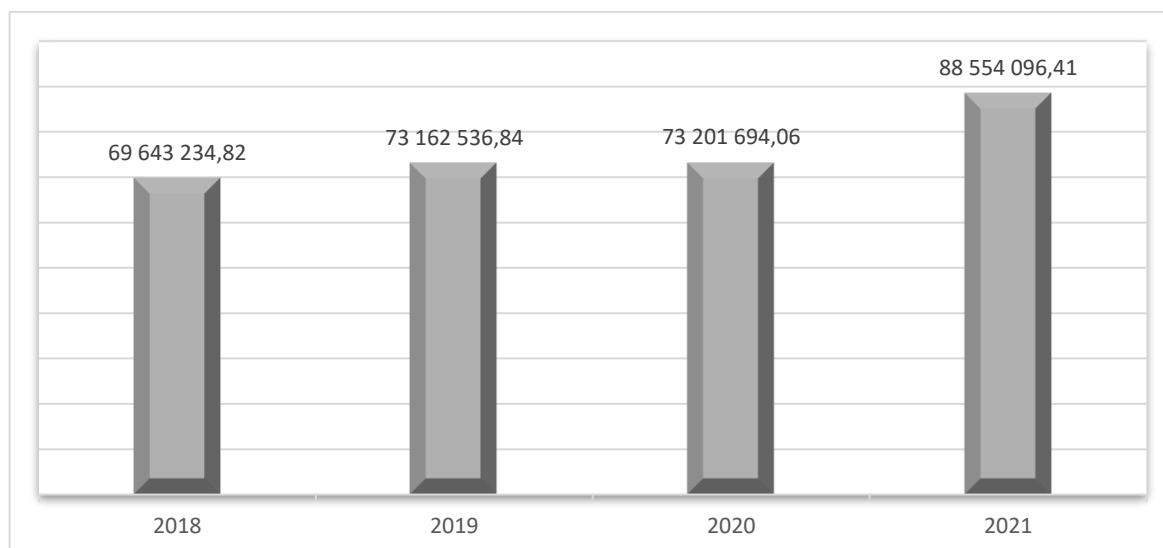
Wykres 32. Powierzchnia gruntów objęta opodatkowaniem w latach 2018 – 2021



Źródło: Dane Urząd Miasta Sucha Beskidzka

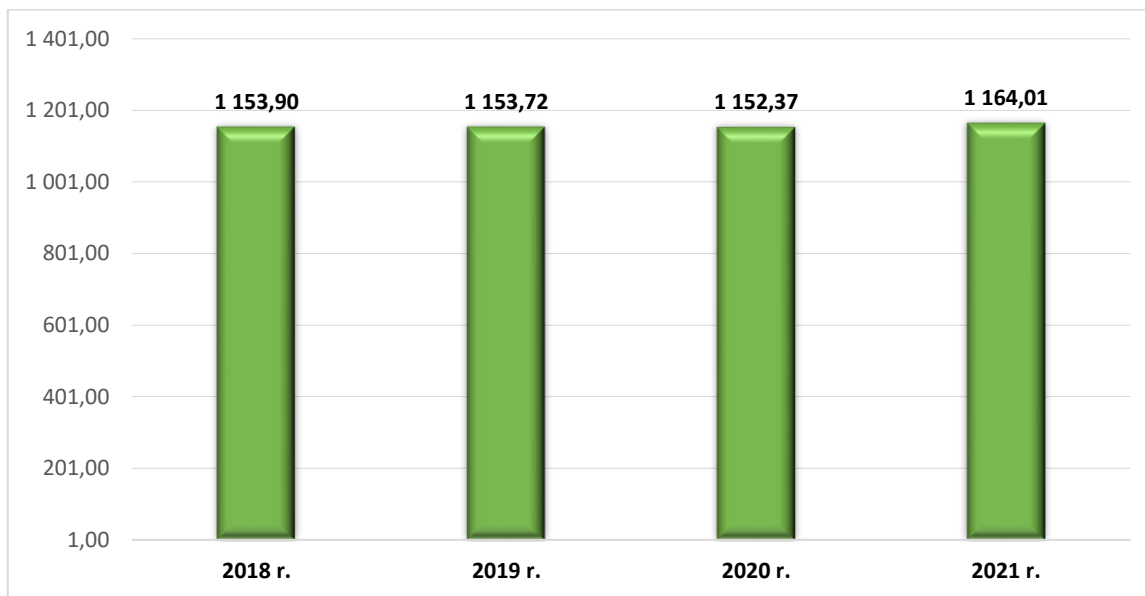
Różnice powierzchni gruntów do opodatkowania wynikają z aktualizacji oznaczeń dokonanych przez Wydział Geodezji Starostwa Powiatowego w Suchej Beskidzkiej dotyczącej klasyfikacji używanej w ewidencji gruntów i budynków.

Wykres 33. Budowle objęte opodatkowaniem (2% od wartości) w latach 2018 - 2021



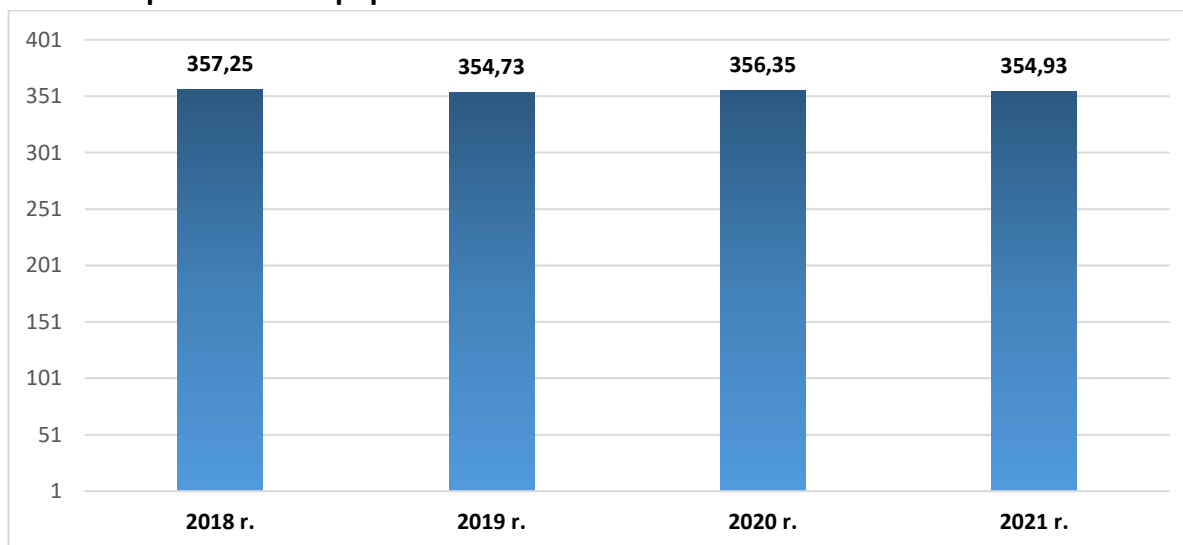
Źródło: Dane Urząd Miasta Sucha Beskidzka

Wykres 34. Powierzchnia gruntów leśnych wg stanu na rok 2021, w porównaniu z poprzednimi latami



Źródło: Dane Urząd Miasta Sucha Beskidzka

Wykres 35. Powierzchnia gruntów rolnych w ha wg stanu na rok 2021, w porównaniu z poprzednimi latami



Źródło: Dane Urząd Miasta Sucha Beskidzka

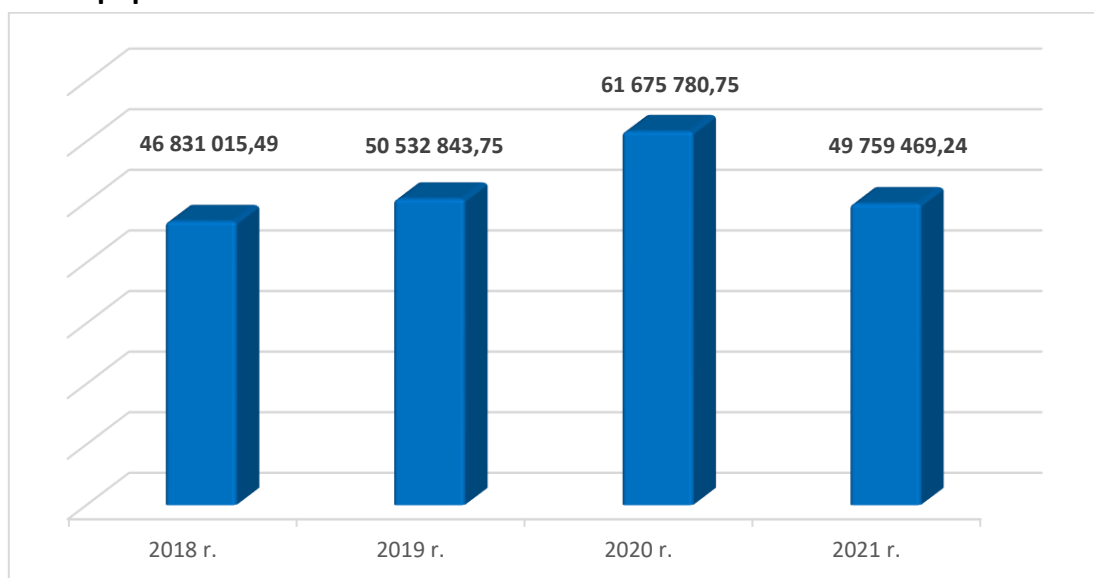
Od 1 stycznia 2018 roku gmina stosuje ulgi w zakresie zwolnień z podatku od nieruchomości powierzchni mieszkalnych dla właścicieli i posiadaczy nieruchomości, którzy stosują ekologiczne źródła ciepła. Na koniec 2021 roku powierzchnia objęta ulgą wynosiła 149 117,45 m² i była większa od roku poprzedniego o 7 246,39 m². Skorzystało z niej łącznie 1758 podatników tj. o 71 więcej w porównaniu z rokiem 2020. Wprowadzone ulgi spowodowały zmniejszenie wpływów z podatku od nieruchomości w roku 2021 o kwotę 104 382,22 zł.

WYDATKI

Wydatki budżetowe gminy w 2021 roku stanowiły kwotę **49 759 469,24 zł**, w tym wydatki inwestycyjne wyniosły **6 350 876,75 zł**, a wydatki bieżące – **43 408 592,49 zł**.

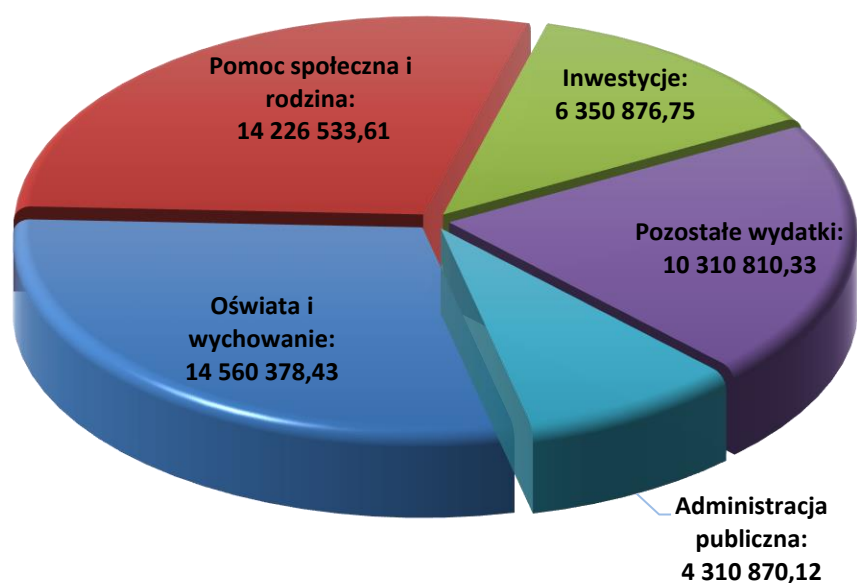
Wydatki budżetu Gminy w 2021 roku w porównaniu z latami 2018 - 2020 obrazuje poniższe zestawienie:

Wykres 36. Wydatki z budżetu gminy w roku 2021 w porównaniu do lat poprzednich



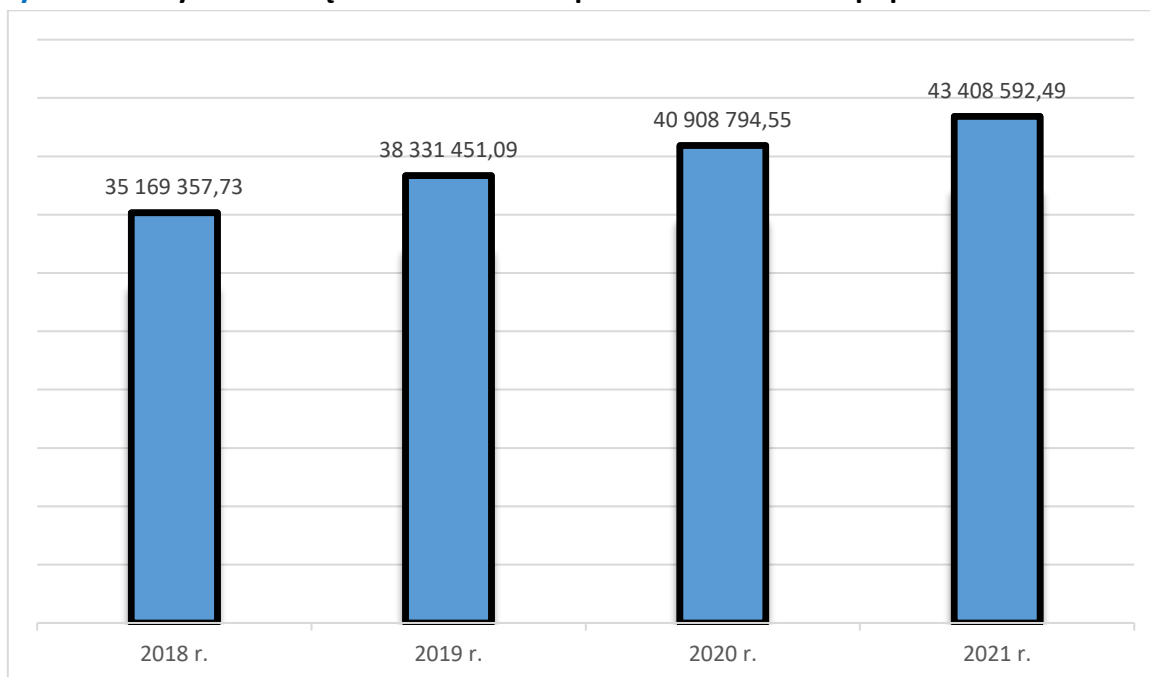
Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu

Wykres 37. Kwotowe zestawienie najważniejszych wydatków budżetowych w roku 2021



Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu

Wykres 38. Wydatki bieżące w 2021 roku w porównaniu z latami poprzednimi

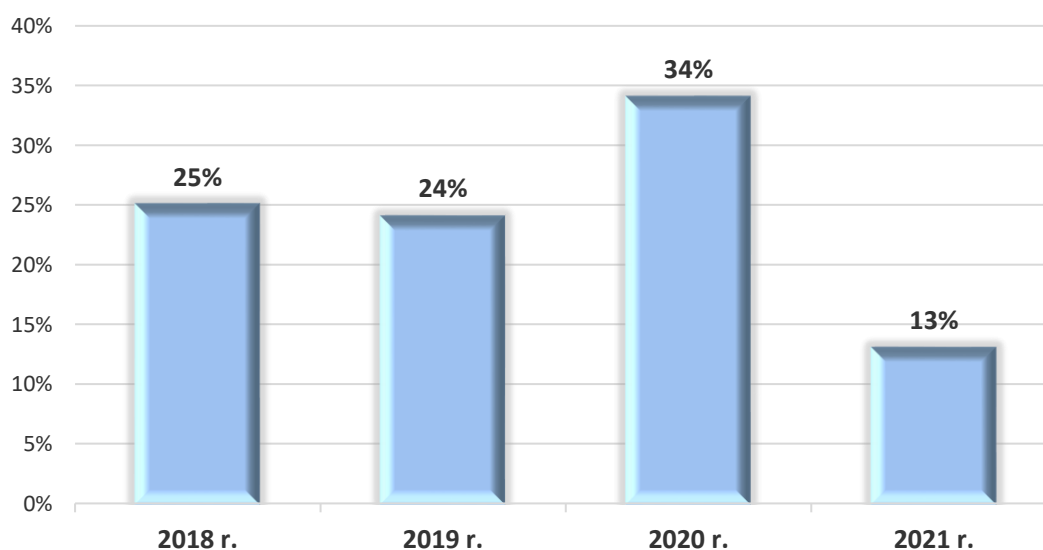


Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu

Znaczny wzrost wydatków bieżących notowany na przestrzeni ostatnich lat wynika ze wzrostu płac, cen mediów i bieżącego utrzymania obiektów, a także z polityki socjalnej państwa i zwiększenie środków na pomoc społeczną.

Procentowy udział wydatków inwestycyjnych w ogólnych wydatkach budżetu w roku 2021 w porównaniu z latami poprzednimi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 39. Udział wydatków inwestycyjnych w 2021 w wydatkach ogółem w procentach



Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu

PRZYCHODY I ROZCHODY

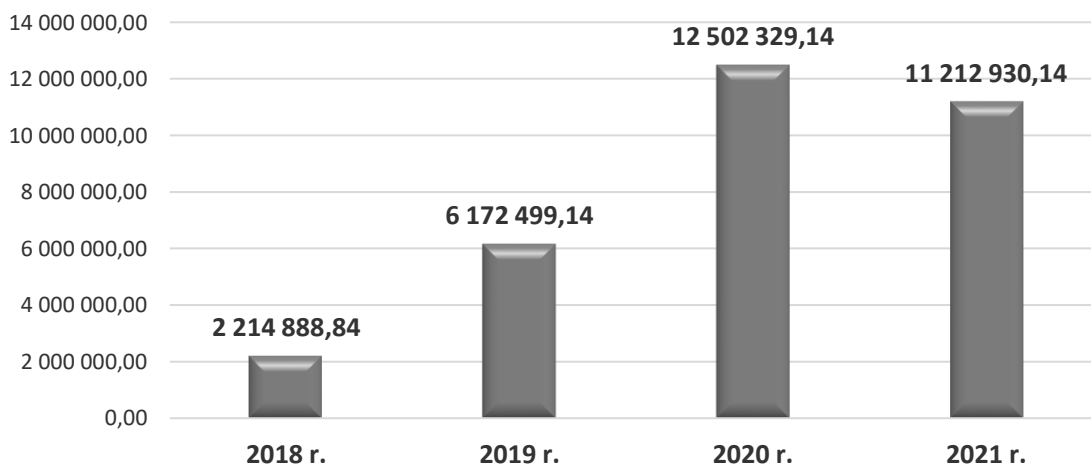
W 2021 r. przychody w budżecie gminy stanowiły kwotę 1 204 658,76 zł, z tego pożyczka w WFOŚ I GW w Krakowie na realizację inwestycji w kwocie 610 771 zł, kwota wolne środki pozostałe z 2020 r. w wysokości 487 012,47 zł oraz kwota 106 875,29 zł jako niewykorzystane środki z tytułu realizacji programów, projektów.

„Rozchody” to wydzielone w budżecie środki przeznaczone na spłatę kredytów i pożyczek. Rozchody w roku 2021 stanowiły kwotę ogółem 6 400 170 zł, z tego 470 170 zł przeznaczono na spłatę pożyczek do WFOŚiGW w Krakowie, kwotę 1 430 000 zł na spłatę rat dwóch kredytów inwestycyjnych oraz kwotę 4 500 000 zł na przelewy na rachunki lokat z przeznaczeniem na realizację inwestycji. Powyższa kwota, to środki pozyskane z tzw. funduszy covidowych z przeznaczeniem na prace renowacyjne w zespole zamkowo-parkowym.

4.2. STAN ZADŁUŻENIA MIASTA

Na dzień 31.12.2021 r. zadłużenie miasta wynosiło 11 212 930,14 zł, co stanowi 19,01 % wykonanych dochodów. W porównaniu z rokiem 2020 dług gminy zmniejszył się o kwotę 1 289 399 zł. Kwotę długu stanowią preferencyjne pożyczki z WFOŚiGW w Krakowie zaciągnięte na inwestycje proekologiczne (do spłaty pozostaje 1 542 930,14 zł z możliwością częściowego umorzenia) oraz kredyty na realizację zadań inwestycyjnych, które wynoszą łącznie 9 670 000 zł, w tym kredyty inwestycyjne z Banku Spółdzielczego na zakup Zespołu Zamkowo-Parkowego (pozostaje do spłacenia 800 000 zł) i na budowę Centrum Kultury i Filmu (do spłacenia - 1 400 000 zł), a także z Banku Gospodarstwa Krajowego na budowę Centrum Kultury i Filmu (pozostaje do spłacenia 7 470 000 zł) .

Wykres 40. Zadłużenie gminy wg stanu na 31 grudnia 2021 roku z porównaniem na ten sam dzień w latach 2018 - 2020



Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu

Gmina Sucha Beskidzka na podstawie umowy poręczenia zawartej w dniu 12.06.2014 r. z WFOŚiGW w Krakowie udzieliła poręczenia dla Związku Gmin Dorzecza Górnej Skawy Świnna Poręba z siedzibą w Suchej Beskidzkiej w kwocie **375 512 zł** na modernizację Rejonowej Sortowni i Składowiska Odpadów Komunalnych w Suchej Beskidzkiej na okres do 31.12.2025 r. Do końca 2021 r. gmina z tego tytułu nie poniosła żadnych wydatków, które obciążałyby budżet gminy.

Łączna kwota jaką gmina przeznaczyła na spłatę rat kredytów, pożyczek wraz z odsetkami wyniosła **2 112 575,22 zł**, co daje wskaźnik 4,25 % w stosunku do wykonanych wydatków ogółem.

Finanse gminy wg wieloletniej prognozy opracowanej do 2030 roku wykazują pełną realizację zadań obligacyjnych gminy, obsługę i spłatę długu wynikającą z harmonogramów spłat pożyczek i kredytów oraz odsetek, zwrot pożyczek do budżetu udzielonych przez gminę. Kondycja finansowa Gminy jest dobra i umożliwia dalszy rozwój miasta w tym realizację kolejnych inwestycji podnoszących jakość życia mieszkańców. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury miejskiej oraz prowadzona polityka podatkowa sprzyjają rozwojowi działalności gospodarczej.

5. GOSPODARKA KOMUNALNA I MAJĄTEK GMINY

5.1. GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI

ZASOBY GRUNTOWE

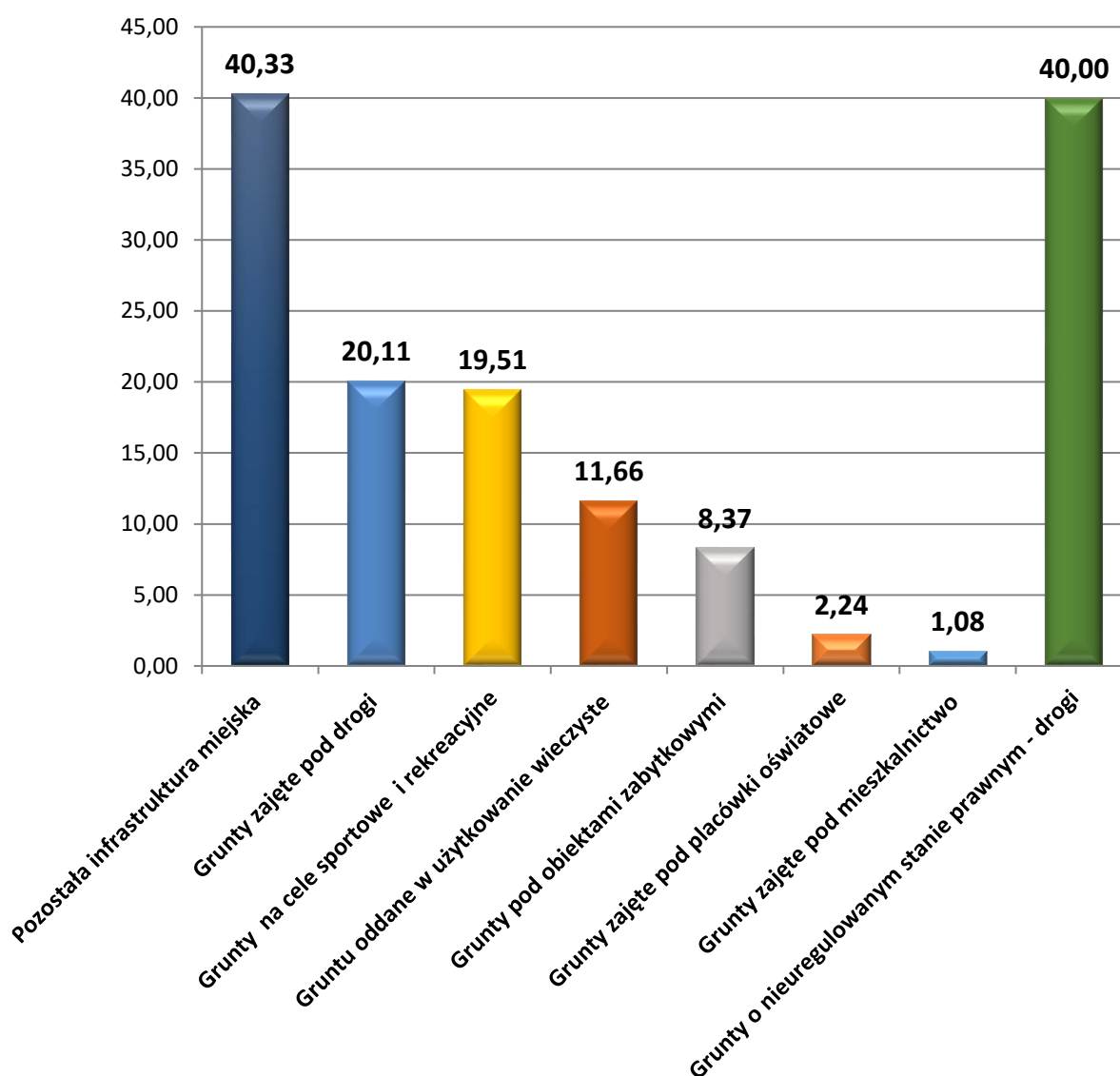
Według stanu na koniec grudnia 2021 r. Gmina Sucha Beskidzka dysponowała nieruchomościami o łącznej powierzchni **145,3014 ha**, (w tym ok. 40 ha to grunty o nieuregulowanym stanie prawnym) oraz poszczególnymi udziałami w 21 działkach. W 2021 roku przybyło 1,7056 ha gruntów, które zostały nabyte w drodze zakupów, darowizn od osób fizycznych oraz w wyniku decyzji komunalizacyjnych. Komunalizacja nieruchomości dotyczyła dwóch działek położonych przy ul. Wadowickiej. Pozostałe pozyskane tereny przeznaczone są pod drogi, z czego większość zlokalizowana jest w rejonie osiedli Śpiwle i Garce. Przekazanie gruntów w tym rejonie miasta zakończyło wieloletnią procedurę i umożliwiło przeprowadzenie remontu drogi prowadzącej do ww. osiedli. Zbycie gruntu dotyczyło przekazania nieodpłatnie na rzecz Powiatu Suskiego działki o powierzchni 0,5055 ha, przeznaczonej pod Krytą Pływalnię. W 2021 r. dokonano zamiany nieruchomości pomiędzy Gminą, a osobami prywatnymi w ramach regulacji stanu prawnego dróg na terenie miasta. W następstwie niekorzystnego dla Gminy Sucha Beskidzka wyroku spadkobiercy przedwojennych właścicieli odzyskali zabudowaną nieruchomość przy ul. Mickiewicza 20 o powierzchni 0,8345 ha.

Oprócz gruntów stanowiących własność Gminy, na terenie miasta znajdują się nieruchomości, które w dalszym ciągu pozostają jedynie we władaniu samorządu Suchej Beskidzkiej. Problem regulacji stanu prawnego dotyczy w szczególności gruntów przeznaczonych pod drogi wewnętrzne. Pomimo, że nieruchomości te są faktycznie

utrzymywane przez Gminę, nie dysponuje ona wobec nich prawem własności, ujawnionym w księdze wieczystej. Regulacja stanu prawnego tych gruntów to proces skomplikowany, a sama procedura nie jest jednoznacznie określona przez obowiązujące przepisy prawne. W roku 2021 r. proces regulacji stanu prawnego zakończył się pomyślnie wpisem do ksiąg wieczystych własności na rzecz Gminy Sucha Beskidzka gruntów o łącznej powierzchni ok. 2 ha zajętych pod drogi wewnętrzne. W Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie prowadzone są kolejne postępowania komunalizacyjne na podstawie wniosków składanych przez Gminę.

Do skomunalizowania pozostaje nadal ok. 500 działek o łącznej powierzchni ok. 40 ha.

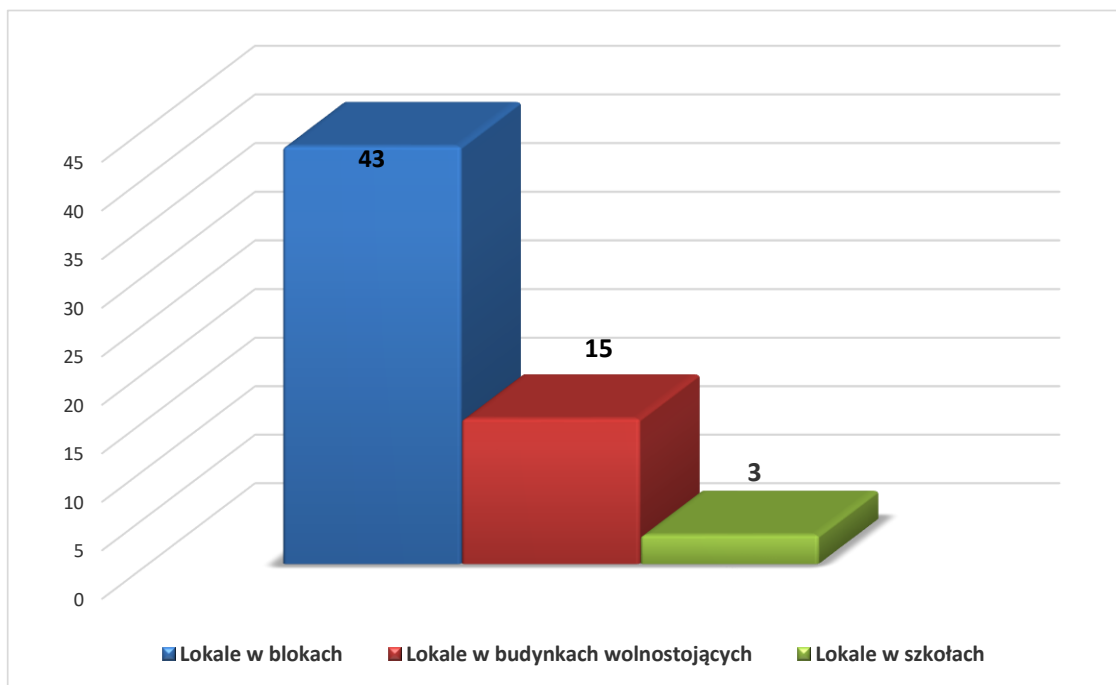
Wykres 41. Podział gruntów ze względu na przeznaczenie wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku (w ha)



Źródło: Dane Referatu Gospodarki Nieruchomościami UM Sucha Beskidzka

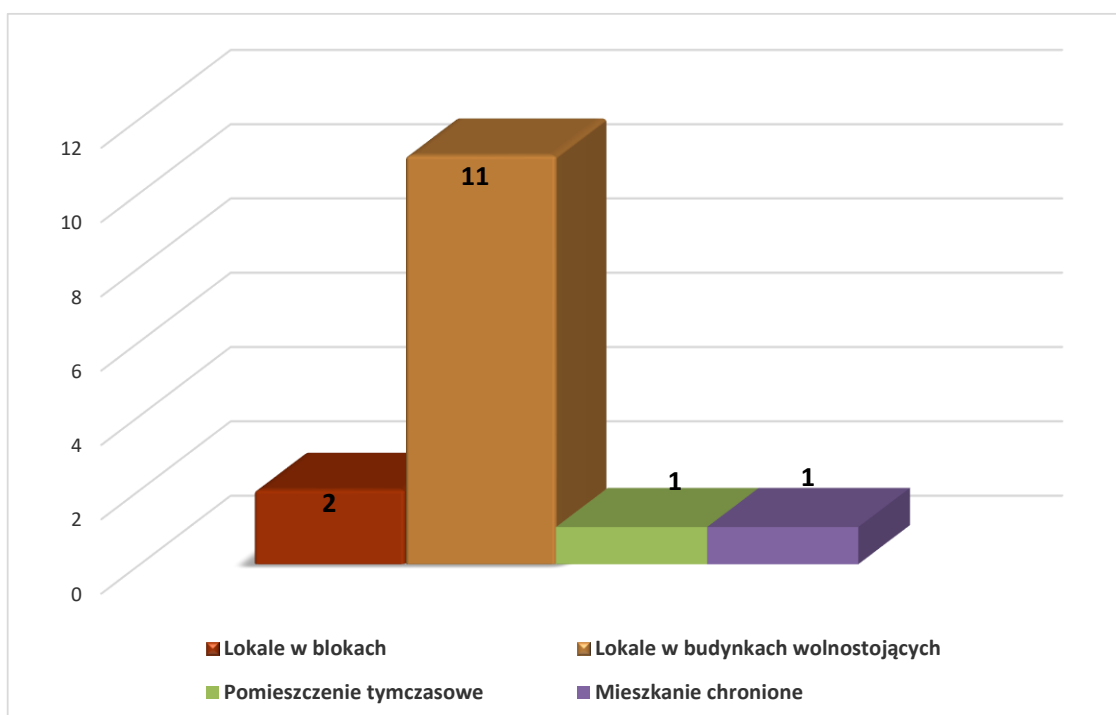
ZASOBY MIESZKANIOWE GMINY SUCHA BESKIDZKA

Wykres 42. Zasoby mieszkaniowe gminy Sucha Beskidzka bez lokali socjalnych wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku



Źródło: Dane Referatu Gospodarki Nieruchomościami UM Sucha Beskidzka

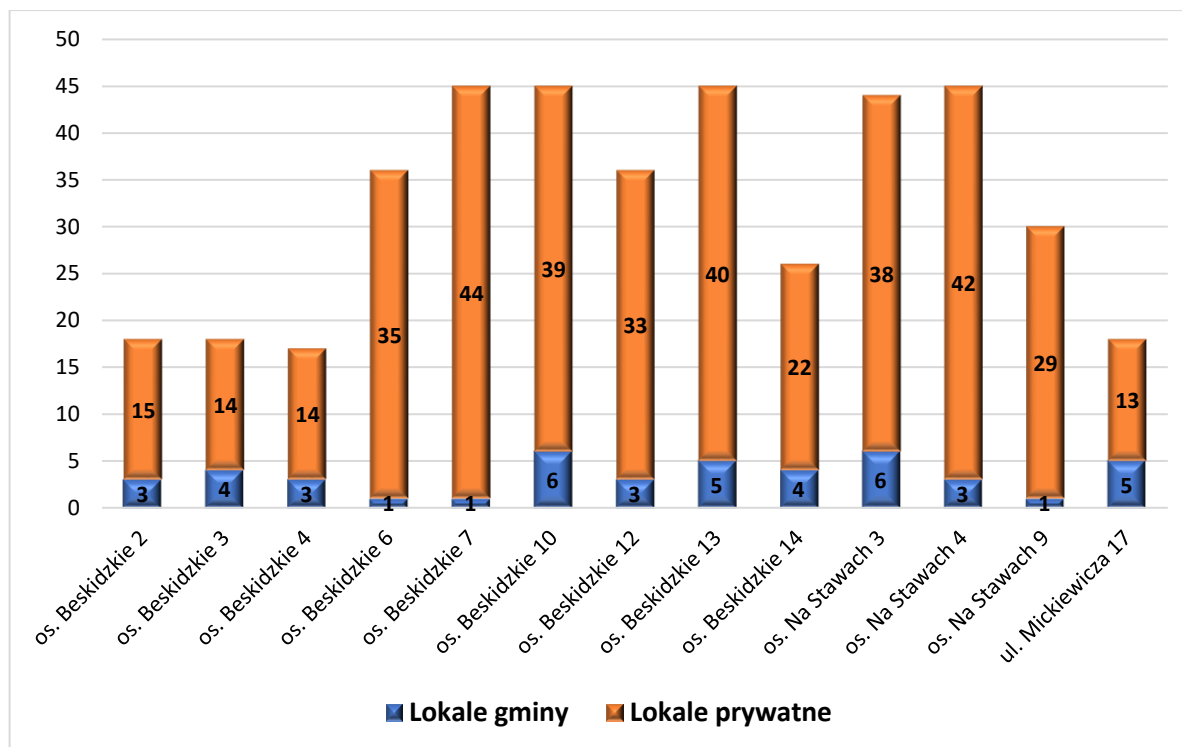
Wykres 43. Lokale socjalne wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku



Źródło: Dane Referatu Gospodarki Nieruchomościami UM Sucha Beskidzka

W trakcie 2021 r. zmianie uległa ilość lokali mieszkalnych i socjalnych w budynkach wolnostojących. W wyniku połączenia dwóch lokali utworzono mieszkanie chronione. Zmieniono również status jednego lokalu socjalnego na pomieszczenie tymczasowe.

Wykres 44. Lokale mieszkalne w budynkach wielorodzinnych



Źródło: Dane Referatu Gospodarki Nieruchomościami UM Sucha Beskidzka

POZOSTAŁE OBIEKTY I ICH STAN

Obiekty i lokale należące do miasta Sucha Beskidzka podlegają corocznej kontroli i sprawdzaniu stanu technicznego, sposobu użytkowania oraz zgodności dokumentacji z obowiązującymi przepisami prawa. Remonty oraz modernizacja obiektów prowadzona jest systematycznie, w miarę potrzeb i możliwości finansowych Gminy.

Tabela 6. Budynki administracji publicznej i opieki zdrowotnej

Lp.	Lokalizacja	Obiekt	Stan budynku
1.	ul. Mickiewicza 19	Urząd Miasta Sucha Beskidzka	dobry
2.	ul. J. Piłsudskiego 23	Prokuratura Rejonowa	dobry
3.	ul. Handlowa 1	Miejska Przychodnia Zdrowia	dobry

Budynek Miejskiej Przychodni Zdrowia jest używany i utrzymywany we właściwym stanie technicznym przez tę jednostkę organizacyjną Gminy.

Tabela 7. Obiekty oświatowe, kultury, sportu i rekreacji

Lp.	Lokalizacja	Obiekt	Stan obiektu
1.	ul. płk. T. Semika 3	Szkoła Podstawowa Nr 1	dobry
2.	ul. Zasywnicka 1	Szkoła Podstawowa Nr 2	dobry
3.	ul. Błądzonka 118	Filia Szkoły Podstawowej Nr 2	dobry
4.	ul. Mickiewicza 23	Miejskie Przedszkole Samorządowe	dobry
5.	ul. Handlowa 1 A	Miejska Świetlica Profilaktyczna	dobry
6.	Stadion Sportowy	Budynki przy stadionie sportowym	do rozbiórki
7.	ul. płk. T. Semika	Boisko sportowe „Orlik”	dobry
8.	ul. Mickiewicza 27	Centrum Kultury i Filmu im. Billy`ego Wildera	bardzo dobry

Tabela 8. Gminne lokale użytkowe

Lp.	Adres	Przeznaczenie lokalu	Stan budynku
1.	os. Beskidzkie 6	handel	dobry
2.	os. Beskidzkie 14	handel	dobry
3	Rynek 16	oświata, OSP	dobry
4.	ul. Mickiewicza bud. gosp. murowany (stadion sportowy)	garaż/usługi	część garażowa – stan dobry po przebudowie, część usługowa – wymaga remontu
5.	ul. J. Piłsudskiego 23 (dawny LOK)	budynek użytkowy (garaż, pomieszczenia magazynowe)	wymaga remontu

W 2021 r. budynek gospodarczy przy ul. Przemysłowej 6, został rozebrany. Obiekt nie był użytkowany od kilku lat, a koszt jego remontu znacznie przewyższał koszty budowy nowego obiektu. Prace rozbiórkowe wyniosły 18.500,00 zł brutto.

Tabela 9. Obiekty zabytkowe

Lp.	Lokalizacja	Obiekt	Stan budynku
1.	ul. Zamkowa	Zamek Suski	dobry
2.	ul. Zamkowa	Oranżeria	Po zawaleniu odbudowany strop i dach oraz wzmocnione fundamenty. W trakcie przygotowania dokumentacji do renowacji i adaptacji.
3.	ul. Role 182	Dawny zajazd	zły

Z uwagi na zły stan techniczny, budynek położony przy ul. Role 182 przekazany Gminie przez TMZS wymaga przeprowadzenia kompleksowego remontu. Obiekt połączony jest z inną nieruchomością należącą do osoby prywatnej, która obecnie nie jest zainteresowana wykupem części należącej do Gminy.

Po odbudowie zawalonego stropu i dachu zabytkowej oranżerii trwają prace projektowe renowacji i adaptacji obiektu na kawiarnię z kręgielnią. W roku 2021 została opracowana koncepcja modernizacji budynku.

Najważniejszy i najpiękniejszy obiekt zabytkowy, czyli suski zamek został poddany gruntownym pracom remontowym i restauratorskim w zakresie elementów zewnętrznych oraz otoczenia i obecnie prezentuje się pięknie przyciągając turystów. Na terenie parku zamkowego wykonywane są bieżące prace pielęgnacyjne. W 2021 r. sporządzono dokumentację projektową dotyczącą wykonania instalacji gazowej w obiekcie, a także zlecono wykonanie projektów budowlanych w zakresie ochrony przeciwpożarowej, oba projekty są w trakcie przeciągających się uzgodnień z Urzędem Ochrony Zabytków w Krakowie. Ponadto dokonano wymiany centrali systemu alarmu przeciwpożarowego w części muzealnej.

Tabela 10. Budynki mieszkalne

Lp.	Adres	Stan budynku
1.	ul. Makowska 24	w trakcie przebudowy i remontu
2.	ul. Makowska 42	dobry
3.	ul. J. Piłsudskiego 11	dobry
4.	ul. Kościelna 6	dobry
5.	ul. Kościelna 26	dobry
6.	ul. Przemysłowa 6	dobry
7.	ul. Role 79	dobry

W 2021 r. w budynku komunalnym przy ul Kościelnej 6 przeprowadzono prace remontowe polegające na wymianie podłogi w kuchni jednego z lokali mieszkalnych oraz położeniu płytek ceramicznych w korytarzu tej nieruchomości. Koszt robót wyniósł 10.032,60 zł brutto.

W związku z utworzeniem mieszkania chronionego w budynku przy ul. Kościelnej 26 został przeprowadzony generalny remont dwóch lokali położonych w obiekcie. W wyniku prac połączono dwa pomieszczenia oraz wydzielono łazienkę z części korytarza.

W 2021 r. rozpoczęła się gruntowna przebudowa-remont budynku mieszkalnego przy ul. Makowskiej 24. Prace obejmują generalny remont budynku oraz jego rozbudowę o cztery nowe lokale mieszkalne. Zakończenie inwestycji planowane jest na I połowę 2022 roku.

GOSPODAROWANIE MAJĄTKIEM GMINY

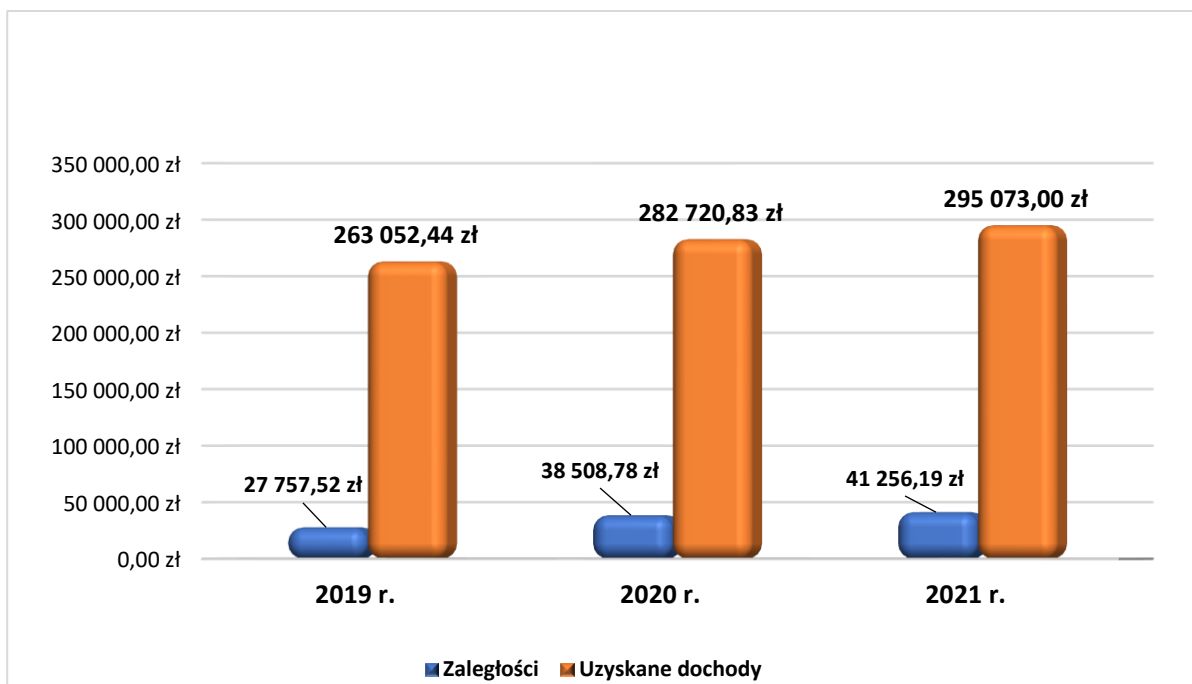
1. Dochody z najmu lokali mieszkalnych

Umowa najmu lokalu mieszkalnego zobowiązuje najemcę do zapłaty czynszu oraz mediów dostarczonych do lokalu mieszkalnego, na rzecz Gminy Sucha Beskidzka. Na media składają się następujące opłaty: woda, kanalizacja, centralne ogrzewanie, ciepła woda oraz wywóz nieczystości.

Od dnia 01 listopada 2021 r. miesięczna stawka bazowa czynszu w lokalach i budynkach wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy wynosi 5,10 zł za 1 m² powierzchni użytkowej. W oparciu o ww. stawkę bazową, dla każdego lokalu gminnego ustalany jest indywidualny czynsz uwzględniający czynniki podwyższające lub obniżające jego wartość użytkową tj. położenie budynku, położenie lokalu w nieruchomości, wyposażenie budynku i lokalu w urządzenia techniczne i instalacje, ogólny stan budynku.

Z tytułu czynszu najmu oraz mediów Gmina uzyskała dochody w wysokości około 295.000,00 zł.

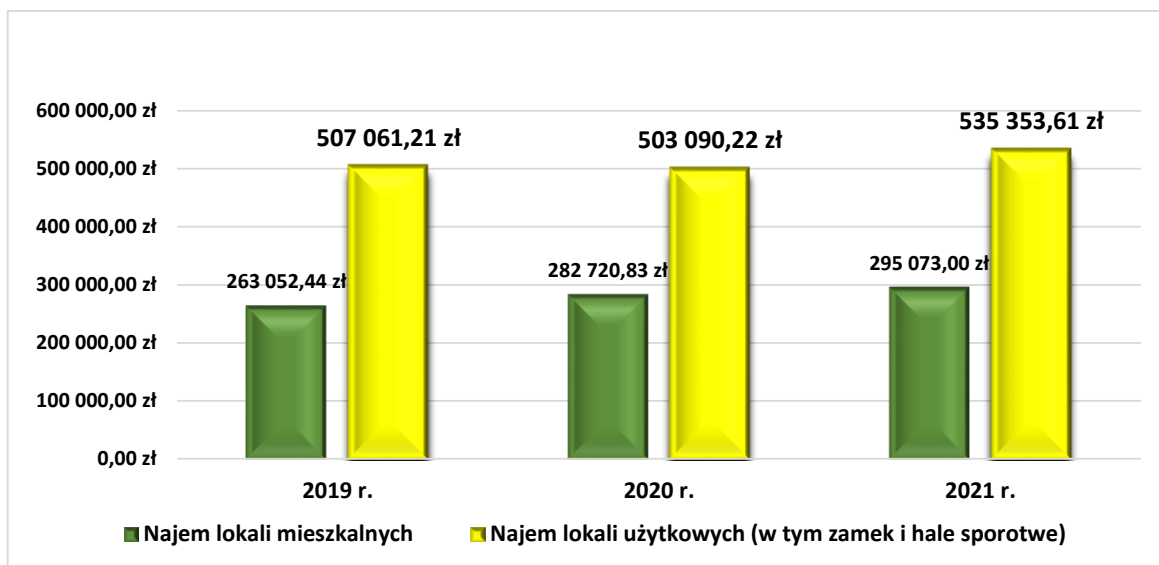
Wykres 45. Dochody z tytułu najmu lokali mieszkalnych oraz zaległości czynszowe



Źródło: Dane Referatu Gospodarki Nieruchomościami UM Sucha Beskidzka

2. Dochody z najmu lokali użytkowych

Wykres 46. Dochody z tytułu najmu lokali mieszkalnych i użytkowych w 2021 roku w stosunku do lat poprzednich



Źródło: Dane Referatu Gospodarki Nieruchomościami UM Sucha Beskidzka

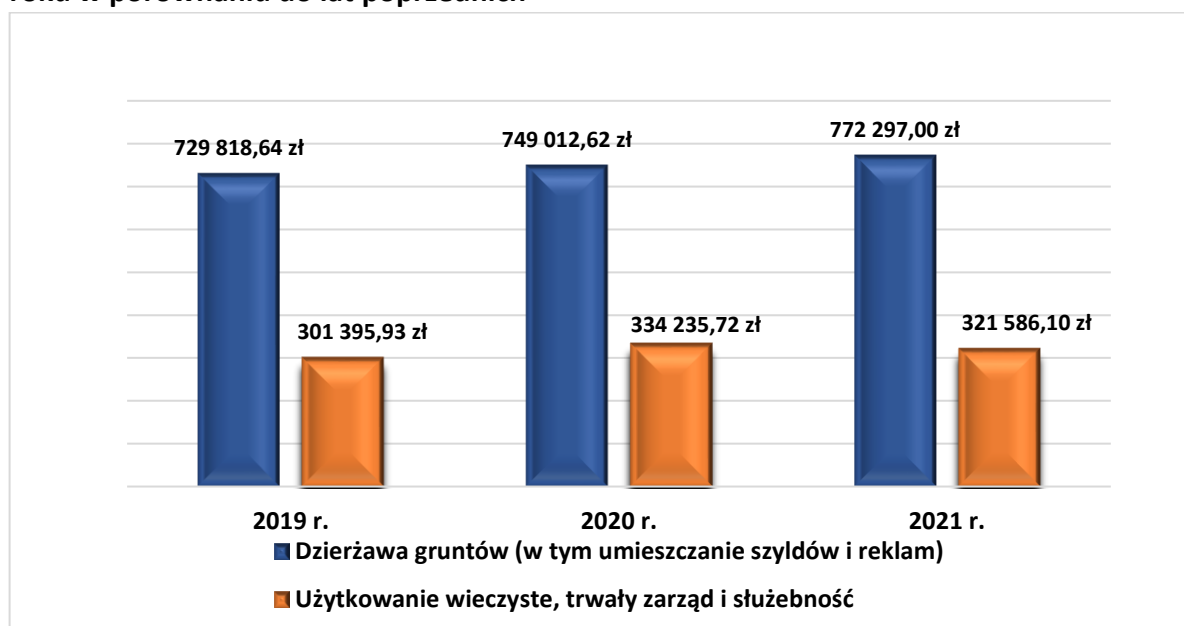
Gospodarka lokalami użytkowymi pozwoliła na uzyskanie dochodów rocznych w wysokości przekraczającej kwotę 535.000,00 zł.

Gmina poza lokalami użytkowymi wynajmuje także: gabinety, wolne pomieszczenia w części przyziemia oraz pomieszczenia piwniczne w Miejskiej Przychodni Zdrowia, lokal użytkowy w przedszkolu, halę sportową, sale gimnastyczne oraz sale lekcyjne i komputerowe w szkołach podstawowych.

3. Dzierżawa nieruchomości gruntowych

Miasto Sucha Beskidzka uzyskuje również dochód z dzierżawy nieruchomości gruntowych. Każdy wydzierżawiający teren zobowiązany jest płacić czynsz wg stawek określanych zarządzeniem Burmistrza Miasta. Gospodarka gruntami pozwoliła na uzyskanie w 2021 r. dochodów w wysokości 772.297,00 zł. Największym dzierżawcą terenów Gminnych jest Regionalny Zakład Przetwarzania Odpadów w Suchoj Beskidzkiej i Składowisko Odpadów „Dąbie” w Suchoj Beskidzkiej Sp. z o. o.

Wykres 47. Dochody z tytułu dzierżawy i użytkowania wieczystego nieruchomości w 2021 roku w porównaniu do lat poprzednich



Źródło: Dane Referatu Gospodarki Nieruchomościami UM Sucha Beskidzka

4. Użytkowanie wieczyste gruntu, trwałe zarząd i służebności gruntowe

Prawo użytkowania większości gruntów wykorzystywanych na cele mieszkaniowe zostało przekształcone w prawo własności. W użytkowaniu wieczystym pozostają grunty niezabudowane lub będące w trakcie zabudowy (w przypadku gdy nieruchomość nie została formalnie odebrana), a także tereny przeznaczone na cele przemysłowe. Opłaty z tego tytułu wnoszone są do dnia 31 marca każdego roku. W 2021 r. Gmina uzyskała dochód z tytułu użytkowania wieczystego w wysokości 163.432,04 zł.

Trwałe zarząd jest formą prawną władania nieruchomością przez jednostkę organizacyjną. W przypadku Gminy Sucha Beskidzka jest to Zakład Komunalny, który zobowiązany jest na rzecz właściciela dokonywać do dnia 31 marca każdego roku opłat. Ponadto pobierane są opłaty związane z ustanowieniem służebności na gruntach gminnych, polegających np. na prawie do przejazdu lub zlokalizowaniu w ich obrębie urządzeń przesyłowych. W 2021 r. Gmina uzyskała dochód z tytułu trwałego zarządu w kwocie 158.154,06 zł.

5. Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego we własność

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. dotychczasowi użytkownicy wieczystości, którzy stali się właścicielami nieruchomości, zobowiązani są do ponoszenia opłat przekształceniowych przez okres 20 lat. Jednocześnie istnieje możliwość dokonania wpłaty jednorazowej wraz z bonifikatą, przyznawaną na podstawie uchwały Rady Miasta. W 2021 r. bonifikata wynosiła 40 % i skorzystało z niej 2 właściciele mieszkań w blokach. W 2021 r. dochody z tytułu przekształcenia wyniosły 43.010,19 zł.

W 2021 r. nie dokonano sprzedaży nieruchomości gminnych.

Z uwagi na trwający na terenie Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii Covid 19 oraz obowiązujące ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej w 2021 r. udzielane było wsparcie najemcom lokali użytkowych i dzierżawcom nieruchomości, stanowiących własność Gminy Sucha Beskidzka. Wysokość ulg uzależniona była od ograniczeń w prowadzonej działalności oraz sytuacji finansowej przedsiębiorcy. Całkowite zwolnienie z czynszu przysługiwało tym podmiotowym, które z uwagi na obostrzenia nie mogły prowadzić działalności gospodarczej. Pozostałe firmy, które np. ograniczyły działalność lub odnotowały spadek dochodów, mogły skorzystać z ulgi w wysokości do 50% należnego czynszu.

Pomoc w postaci nienaliczania czynszu lub częściowego zwolnienia z jego zapłaty przyznawana była na uzasadniony wniosek przedsiębiorców. Dochody Gminy z tytułu gospodarowania nieruchomościami uległy z tego tytułu zmniejszeniu o **155.913,42 zł**, z czego:

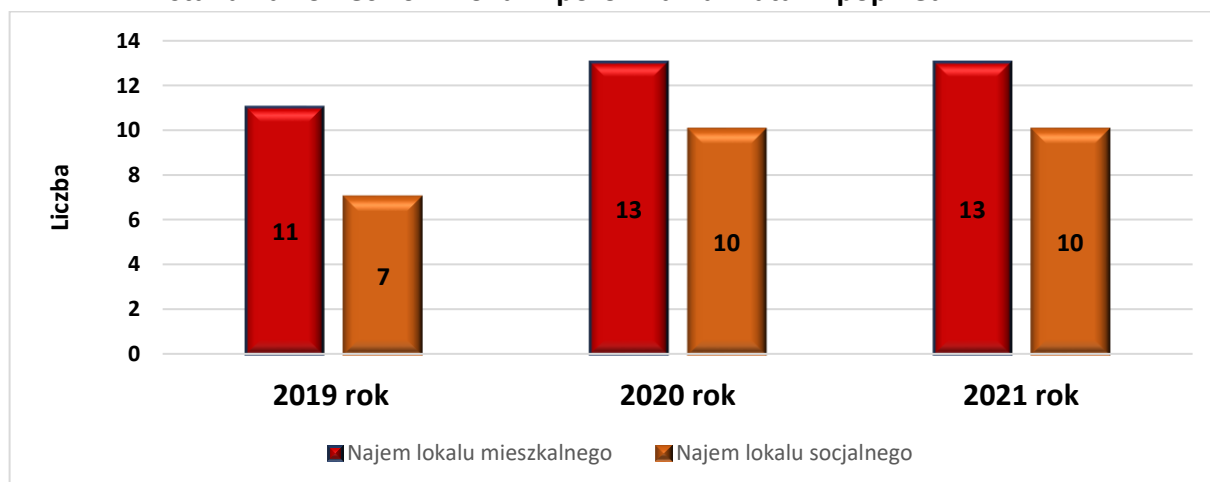
- działalność gastronomiczna – 79.538,56 zł,
- działalność hotelowa – 41.067,02 zł,
- gabinety w Miejskiej Przychodni Zdrowia – 610,00 zł,
- działalność edukacyjna – 17.198,54 zł,
- działalność kulturalna – 9.600,00 zł,
- dzierżawa terenów gminnych – 7.899,30 zł.

POTRZEBY MIESZKANIOWE

Zadaniem Gminy jest tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb lokalowych mieszkańców miasta o niskich dochodach. Gmina Sucha Beskidzka w miarę posiadanych możliwości wynajmuje lokale mieszkalne na czas nieoznaczony oraz lokale socjalne osobom zamieszkałym na terenie miasta, spełniającym kryteria określone w uchwale Rady Miasta.

W 2021 roku na liście osób oczekujących na przydział lokalu socjalnego nie dokonano zmian. W roku ubiegłym wpłynął jeden wniosek o przydział lokalu mieszkalnego, który zostanie rozpatrzony w 2022 r. Aktualne zapotrzebowanie na mieszkania przedstawia wykres.

Wykres 48. Liczba osób/rodzin oczekujących na przydział mieszkania z zasobów gminy wg stanu na koniec 2021 roku w porównaniu z latami poprzednimi

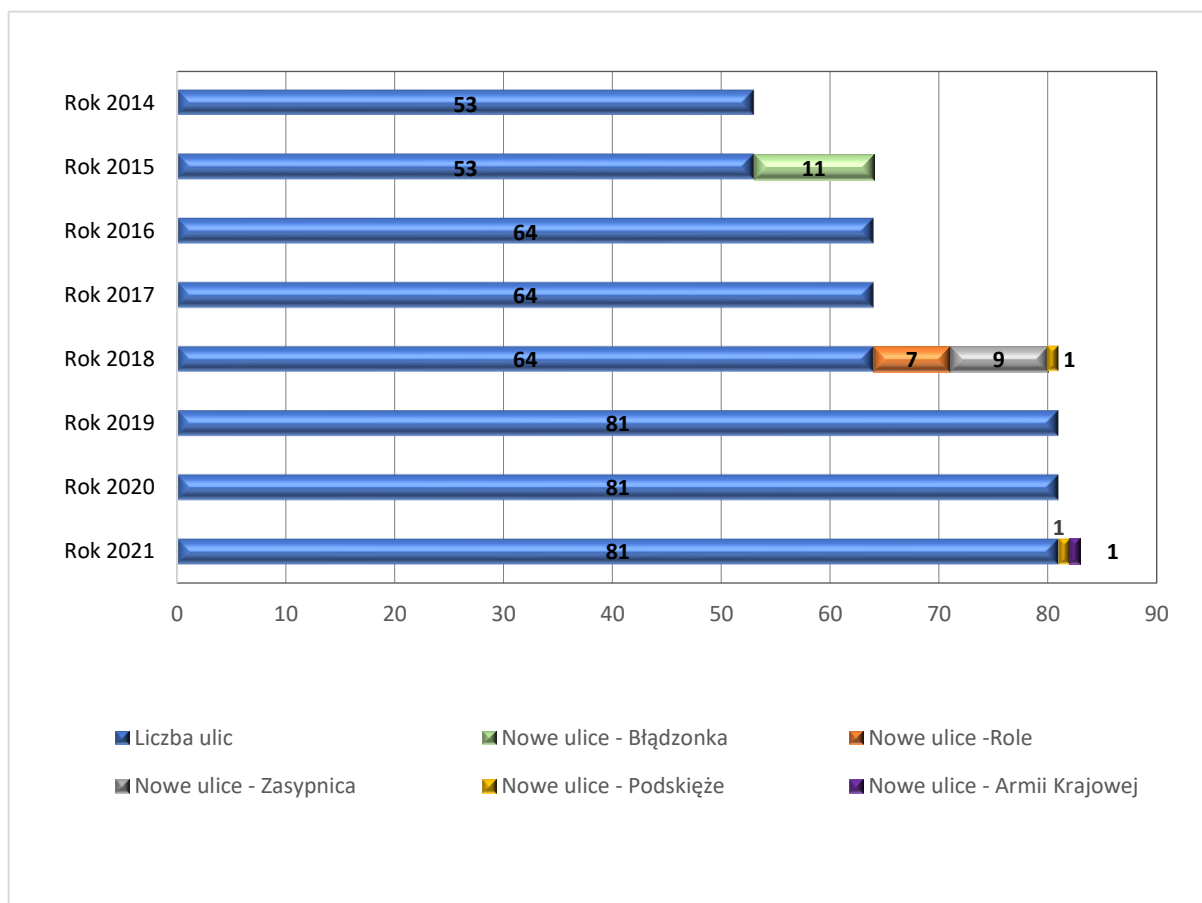


Źródło: Dane Referatu Gospodarki Nieruchomościami UM Sucha Beskidzka

NUMERACJA NIERUCHOMOŚCI I NAZEWNICTWO ULIC

Porządkowania numeracji i wprowadzania nazewnictwa dla bezimiennych dotąd ulic, to niezwykle trudny proces, który trwa od 2014 roku. W 2021 r. zmiany wymuszone nieprawidłowym oznakowaniem nieruchomości w poprzednim okresie w rejonie ulicy Armii Krajowej, gdzie podobne nazwy nadano aż trzem ulicom. Na mocy uchwały Rady Miasta z dnia 30 listopada 2021 roku ulica Armii Krajowej A otrzymała nazwę ul. Wiosenną. Taką samą nazwę otrzymał obecny fragment ul. Podksiężę, który był przedłużeniem ul. Armii Krajowej A. Ulica Armii Krajowej B została przemianowana na ul. Jesienną i ul. Zimową. Nadano także nazwę „ul. Wesoła” drodze bocznej prowadzącej do osiedla Bogdanówka (rejon Podksięża). Przy okazji zmiany nazw ulic, została uporządkowana numeracja nieruchomości położonych w rejonie objętym zmianą.

Wykres 49. Ilość ulic na terenie Suchej Beskidzkiej, które posiadają nazwy



Źródło: Dane Referatu Gospodarki Nieruchomościami UM Sucha Beskidzka

ROSZCZENIA REPRYWATYZACYJNE WOBEC GMINY

W dalszym ciągu jednym z największych problemów samorządu Suchej Beskidzkiej, trwającym od 2002 roku, są roszczenia reprywatyzacyjne spadkobierców przedwojennych właścicieli znacjonalizowanych po II wojnie światowej majątków ziemskich, które następnie zostały przekazane Gminie Sucha Beskidzka na mocy decyzji komunalizacyjnych.

Spadkobiercy byłych właścicieli – rodziny Tarnowskich, którzy od momentu wybuchu II wojny światowej przebywają poza granicami Polski, reprezentowani przez kancelarię prawniczą, dążą do odzyskania majątku, korzystając ze wszystkich dostępnych możliwości.

Przełom w trwających blisko 20 lat postępowaniach nastąpił w czerwcu 2021 r. bowiem Sejm RP zmienił ustawę Kodeks postępowania administracyjnego w taki sposób, że decyzje administracyjne nie mogą być uchylane, jeśli od ich wydania upłynęło co najmniej 10 lat. Taka zmiana prawa ma fundamentalne znaczenie dla Suchej Beskidzkiej, ponieważ dotyczy również decyzji komunalizacyjnych, na podstawie których gmina stała się właścicielem nieruchomości znacjonalizowanych. Zgodnie z nowelizacją przepisów, od 16 września 2021 r. nie można już stwierdzić nieważności decyzji administracyjnej, jeżeli od jej doręczenia lub ogłoszenia upłynęło 10 lat, nawet wówczas gdyby miała ona wady prawne. W takiej sytuacji można jedynie orzec, iż decyzję wydano z naruszeniem prawa, a jeśli ktoś z tego powodu poniósł szkodę może domagać się odszkodowania, ale już od Skarbu Państwa, a nie od Gminy. W dużym uproszczeniu znaczy to, że po 16 września 2021 roku zwrotów znacjonalizowanych nieruchomości w naturze nie będzie. Zatem wszystko wskazuje na to, że po dwudziestu latach batalii, strategiczne dla dalszego rozwoju miasta nieruchomości, w tym tereny potartaczne, pozostaną własnością samorządu, czyli wszystkich mieszkańców Suchej Beskidzkiej.

Należy podkreślić, że przedwojenny majątek rodziny Tarnowskich w Suchej obejmował między innymi wszystkie nieruchomości wzdłuż głównej ulicy miasta od „starego przedszkola”, aż po dzisiejsze osiedle Beskidzkie, po obu stronach ulicy.

Nieruchomości gminne wobec których toczą się obecnie postępowania to:

1. Teren potartaczny o ogólnej powierzchni ok.7 ha, położony po obu stronach ulicy Mickiewicza obejmuje cały obszar pomiędzy osiedlem Na Stawach, a ulicą Andrzeja Szczepkowskiego, tzw. Pasaż handlowy, obszar dworca autobusowego i sięga aż do torów kolejowych.
2. Tereny obecnego kompleksu sportowego „Babia Góra” oraz Szkoły Podstawowej Nr 1 o łącznej powierzchni 4,50 ha.
3. Nieruchomości położone przy ul. J. hr. Tarnowskiego, od parku zamkowego do firmy „Kuracjusz” o łącznej powierzchni 0,6679 ha, z czego działki gminne mają obszar 0,0637 ha (tzw. Domek Ogrodnika).
4. Tereny pomiędzy torami kolejowymi, a rzeką Stryszawka przy ulicy Przemysłowej oraz część obszaru użytkowanego przez PKP o łącznej powierzchni ok. 1,80 ha. Nieruchomości gminne objęte roszczeniem stanowią 0,40 ha.
5. Nieruchomość przy ul. Mickiewicza 38 oddana w użytkowanie wieczyste Polskiemu Towarzystwu Turystyczno – Krajoznawczemu o powierzchni 0,1267 ha.
6. Nieruchomości oddane w użytkowanie wieczyste, zajęte obecnie pod supermarkety Intermarche i Bricomarche, obszar od Urzędu Skarbowego do obiektów firmy „Sucha Atut” (dawne Zakłady Przetwórcze) o ogólnej powierzchni 2,80 ha.

Postępowanie ostatecznie zakończone korzystnymi dla Gminy Sucha Beskidzka decyzjami to obszar związany z tzw. „Czerwoną kamienicą” czyli teren obecnego parkingu pomiędzy zamkiem, a Nadleśnictwem. Obejmuje on aktualnie działki ewidencyjne: nr 9421/14 oraz nr 9422 o łącznej powierzchni 1,7147 ha. Na nieruchomości znajdowała się niegdyś tzw. „Czerwona kamienica”, budynki administracyjno – gospodarcze oraz m.in. ogród warzywny. Zmiany prawa niestety nie doczekało postępowanie dotyczące budynku starego przedszkola wraz z tzw. ogrodem jordanowskim. Na podstawie wyroku z dnia 27 maja 2021 r. Sądu Rejonowego w Suchoj Beskidzkiej, w dniu 08 czerwca 2021 r. Gmina Sucha Beskidzka przekazała spadkobiercom Juliusza hr. Tarnowskiego nieruchomość położoną w Suchoj Beskidzkiej przy ul. Mickiewicza 20, wraz z gruntem o łącznej powierzchni 0,8345 ha. Nieruchomość zabudowana jest budynkiem użytkowo – mieszkalnym. W dniu 28 października 2021 r. odzyskana nieruchomość została przez spadkobierców byłych właścicieli sprzedana. Budynek nie został przed okresem zimowym w żaden sposób zabezpieczony i obecnie popada w ruinę.

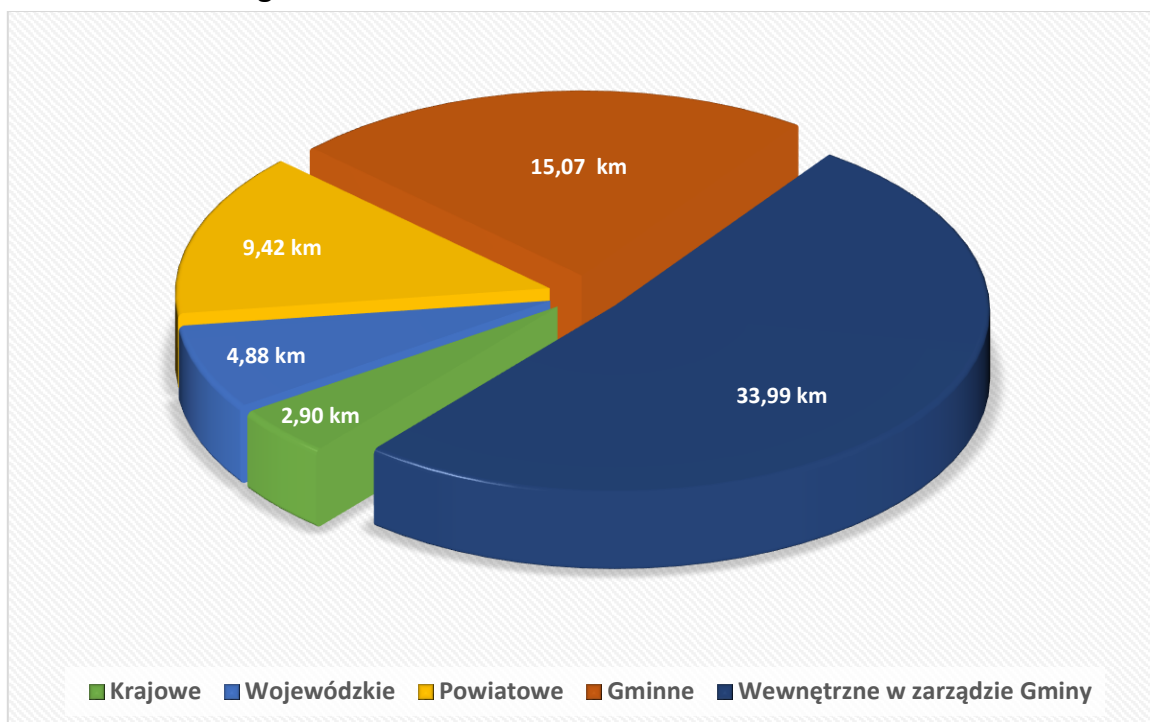
5.2. INFRASTRUKTURA DROGOWA

Przez miasto Sucha Beskidzka przebiegają ważne trakty komunikacyjne w tym:

- **Droga krajowa nr 28 Zator – Medyka**, której zarządcą jest Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Krakowie. Jest to ulica Wadowicka oraz ulica Makowska, których długość i stan techniczny w porównaniu z rokiem 2020 nie uległ zmianie (długość w granicach miasta 2,9 km).
- **Droga wojewódzka nr 946** Sucha Beskidzka – Żywiec, której zarządcą jest Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie. Są to ulice: Role, Mickiewicza oraz Piłsudskiego, których długość w granicach miasta wynosi 4,8 km. Droga przebiega przez obszar śródmiejski, stanowiąc jednocześnie główną „zbiorczą” trasę miejską.
- **Drogi powiatowe**, których zarządcą jest Zarząd Powiatu Suskiego, są to ulice: J. hr. Tarnowskiego, Zamkowa, Przemysłowa, Kościelna, Szpitalna, Batalionów Chłopskich, Błądzonka oraz Zasypanica. Długość tych dróg w porównaniu do 2020 r. nie uległa zmianie i wynosi 9,4km.

Oprócz opisanych już dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych infrastruktura drogowa składa się również z sieci dróg gminnych (36) oraz dróg o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi (drogi wewnętrzne będące w zarządzie Gminy Sucha Beskidzka). Gmina Sucha Beskidzka od wielu lat prowadzi sukcesywne działania polegające na budowie, przebudowie oraz remoncie dróg na terenie miasta.

Wykres 50. Rodzaje dróg na terenie Suchej Beskidzkiej z podziałem na kategorie – stan na dzień 31 grudnia 2021 roku



Źródło: Dane Referatu Rozwoju Miasta UM Sucha Beskidzka

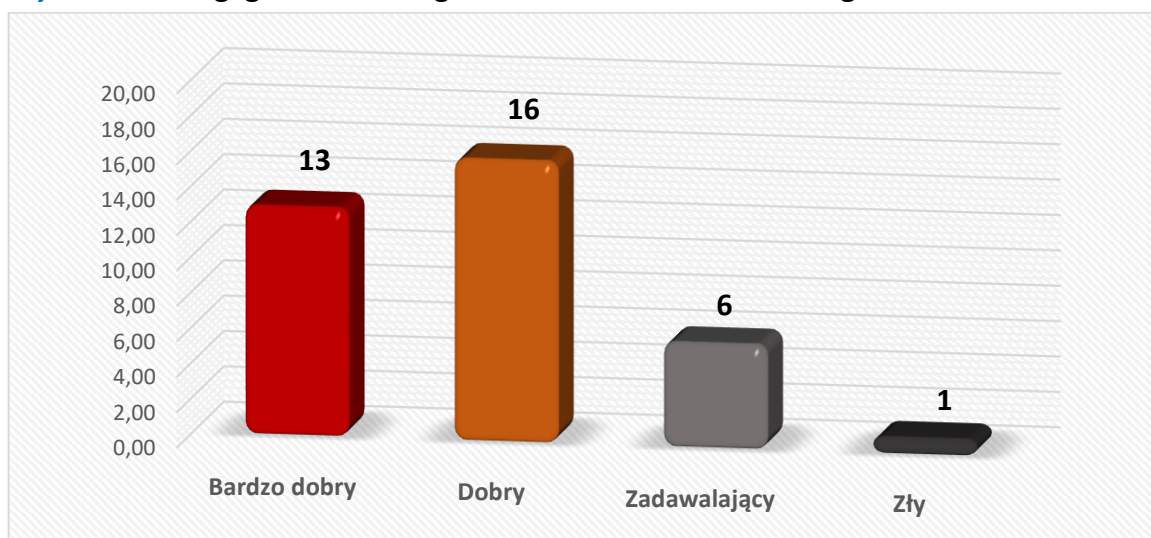
Tabela 11. Drogi gminne

Lp.	Nazwa ulicy	DANE OGÓLNE				
		długość drogi (mb)	średnia szerokość jezdni (m)	Powierzchnia jezdni (m ²)	Rodzaj nawierzchni	Stan drogi
1	UL. 3 MAJA	400	6,50	2600,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
2.	UL. ARMII KRAJOWEJ	390	6,00	2340,00	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry
3.	UL. WIOSENNA	1020	6,00	6120,00	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry
4.	UL. JESIENNA	153	4,50	688,50	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry
5.	UL. ZIMOWA	130	4,50	585,00	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry
6.	UL. ŹRÓDLANA	184	5,80	1067,20	Mineralno-bitumiczna	dobry
7.	UL. NAD SKAWĄ	408	5,00	2040,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
8.	UL. DR ZOFII KARAŚ	366	6,00	2196,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
9.	UL. M. KONOPNICKIEJ	198	6,00	1188,00	Mineralno-bitumiczna	dobry

10.	UL. CMENTARNA	169	5,00	845,00	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry
11.	UL. 29 STYCZNIA	821	5,40	4433,40	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry
12.	UL. NAD STAWAMI	1108	6,00	6648,00	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry
13.	UL. PŁK. T. SEMIKA	250	6,00	1500,00	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry
14.	UL. SPÓŁDZIELCÓW	311	6,00	1866,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
15.	UL. BILLY WILDERA	122	6,00	732,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
16.	UL. ZIELONA	309	6,00	1854,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
17.	UL. HANDLOWA	310	6,80	2108,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
18.	UL. W.GOETLA	430	5,80	2494,00	Mineralno-bitumiczna	zadowalający
19.	UL. GÓRSKA	410	3,80	1558,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
20.	UL. BENIOWSKIEGO	300	3,80	1140,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
21.	UL. A.STARZEŃSKIEGO	650	3,50	2275,00	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry
22.	UL. A.SZCZEPKOWSKIEGO	450	5,00	2250,00	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry
23.	UL. T. NIESZCZYŃSKIEJ	99	6,00	594,00	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry
24.	UL. TURYSTYCZNA	490	4,10	2009,00	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry
25.	UL. PODKSIĘŻE (Za modrzewiami)	1550	3,50	9275,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
26.	UL. KAMIENNE	2130	4,5	9585,00	Mineralno-bitumiczna	zadowalający
27.	UL.SMOLIKÓWKA	480	3,5	1680,00	Mineralno-bitumiczna	zadowalający
28.	UL.KOLEJOWA	390 210	5,00 3,00	1950,00 630,00	utwardzona	zły
29.	UL. DĘBOWA	215	3,00	645,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
30.	UL. ZA WODĄ	530	4,00	2120,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
31.	UL.ROLE (boczna przez tory)	85	3,00	255,00	gruntowa	zadowalający
32.	Od ul. MAKOWSKIEJ (boczna w kierunku stawów rybnych)	230	3,00	690,00	gruntowa	zadowalająca

33.	Ul. KRZESZOWIAKÓW	440	3,00	1320,00	Mineralno-bitumiczna	zadowalająca
34.	Ul. SPACEROWA	260	3,00	780,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
35.	Ul. GOSPODARCZA	450	3,00	1350,00	Mineralno-bitumiczna	dobry
36.	Łącznik ul. Szpitalnej z ul. Kościelną	138	6,0	828,00	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry
OGÓŁEM:		16 586 mb		82 239,10 m²		

Wykres 51. Drogi gminne według stanu nawierzchni na koniec grudnia 2021 roku



Źródło: Dane Referatu Rozwoju Miasta UM Sucha Beskidzka

Tabela 12. Drogi wewnętrzne

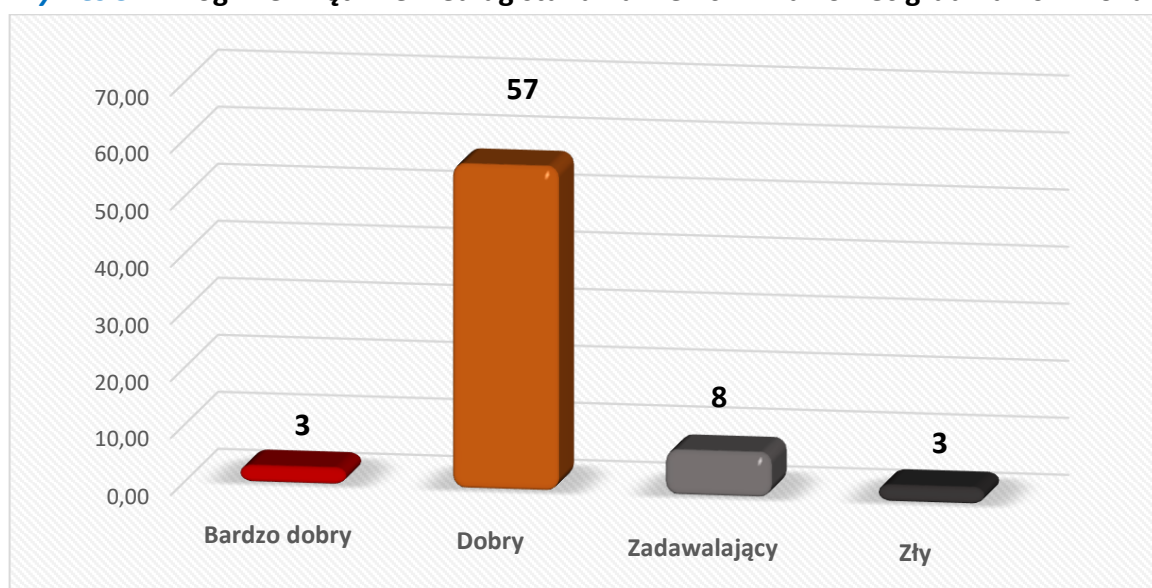
Lp.	Nazwa drogi	Długość	Średnia szer.	Powierzchnia	Rodzaj nawierzchni	Stan drogi
1.	Ul. Sumerówka	840	3,00	2520	Mineralno-bitumiczna	dobry
2.	Os. Garce – Śpiwle	1700 1450	3,12	9828	Mineralno-bitumiczna	dobry
3.	Os. Pikieta	630	3,10	1953	Mineralno-bitumiczna	dobry
4.	Ul. Ogrodowa	270	2,90	783	Mineralno-bitumiczna /płyty IOMB	dobry
5.	Ul. Stokowa	142	2,80	397,60	Naw. z płyt IOMB	bardzo dobry
6.	Ul. Słoneczna	230	3,50	805	Mineralno-bitumiczna	zły
7.	Ul. Polna	193	3,00	579	Mineralno-bitumiczna	dobry

8.	Ul. Krótka	120	4,20	504	Mineralno-bitumiczna	dobry
9.	Ul. Pod Modrzewiami	170	5,00	850	Mineralno-bitumiczna	dobry
10.	Ul. Panoramiczna	391	2,80	1094,80	Mineralno-bitumiczna	dobry
11.	Ul. Podksiężę - Starostówka	350	2,60	910	Naw z płyty IOMB/ mineralno-bitumiczna	dobry
12.	Ul. Podksiężę - Beblikówka	480	2,60	1248	Mineralno-bitumiczna	dobry
13.	Ul. Podksiężę - Wąglówka	489	2,80	1369,20	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry
14.	Ul. Podksiężę - Kasprzycówka	580	2,80	1624	Mineralno-bitumiczna	dobry
15.	Ul. Wiosenna (górnny odcinek)	560	2,80	1568	Mineralno-bitumiczna	dobry
16.	Ul. Wesoła	540	2,70	1458	Naw. Bit/płyty IOMB	dobry
17.	Ul. Górską (Za Górą)	1710	3,00	5130	Mineralno-bitumiczna	dobry
18.	Ul. Górską (Mędralówka)	585	2,80	1638	Mineralno-bitumiczna	dobry
19.	Ul. Podksiężę – Nowy Świat	1650	2,80	4620	Mineralno-bitumiczna	dobry
20.	Ul. Zakościele	280	3,30	924	Mineralno-bitumiczna	dobry
21.	Ul. Role (Korczażki)	809	3,00	2427	Naw. Z płyt IOMB	zadowalający
22.	Ul. Graniczna	510	2,80	1428	Mineralno-bitumiczna	dobry
23.	Boczna od ul. Zamkowej	300	3,50	1050	Mineralno-bitumiczna	dobry
24.	Ul. Role (Szklarczyki)	200	3,00	600	Mineralno-bitumiczna	dobry
25.	Ul. Poziomkowa	463	3,00	1389	Mineralno-bitumiczna	dobry
26.	Ul. Role (Kończki)	312	3,00	936	Mineralno-bitumiczna	dobry
27.	Ul. Ziołowa	392	2,70	1058,40	Mineralno-bitumiczna	dobry
28.	Ul. Leśna	670	2,80	1876	Mineralno-bitumiczna	zadowalający
29.	Ul. Stroma	345	3,00	1035	Mineralno-bitumiczna	dobry
30.	Ul. Cicha	223	2,90	646,70	Mineralno-bitumiczna	dobry
31.	Ul. Świerkowa – Książki	540	3,00	1620	Mineralno-bitumiczna	bardzo dobry
32.	Ul. Świerkowa (Dulscy)	467	2,70	1260,90	Mineralno-bitumiczna	dobry
33.	Ul. Kasztanowa	580	3,00	1740	Mineralno-bitumiczna	dobry

34.	Ul. Błędzonka – (od skrz. do ul. Lipowej)	1630	3,50	5705	Mineralno-bitumiczna	Zły
35.	Ul. Lipowa	630	3,00	1890	Mineralno-bitumiczna	dobry
36.	Ul. Łagodna	300	3,00	900	Mineralno-bitumiczna	dobry
37.	Ul. Jaworowa	1020	3,00	3060	Mineralno-bitumiczna	dobry
38.	Ul. Widokowa	750	2,80	2100	Mineralno-bitumiczna	dobry
39.	Ul. Konfederatów Barskich	670	2,80	1876	Mineralno-bitumiczna	zadowolający
40.	Ul. A. Starzeńskiego (Pacygówka)	1166	2,80	3264,80	Naw. z płyt IOMB/grunto wa	zadowolający
41.	Ul. Batalionów Chłopskich	270	3,10	837	Mineralno-bitumiczna	dobry
42.	Ul. Magnoliowa	400	3,00	1200	Mineralno-bitumiczna	dobry
43.	Ul. Zaciszna	100	2,80	280	Naw. z płyt IOMB	dobry
44.	Ul. Kubasy	650	3,00	1950	Mineralno-bitumiczna	zadowolający
45.	Ul. Spokojna	220	3,00	660	Mineralno-bitumiczna	dobry
46.	Ul. Wrzosowa	320	3,00	960	Mineralno-bitumiczna	dobry
47.	Ul. Jędrzejaki	235	3,00	705	Mineralno-bitumiczna	dobry
48.	Ul. Klonowa	230	2,50	575	Naw. z płyt IOMB	dobry
49.	Ul. Miodowa	210	3,00	630	Mineralno-bitumiczna	dobry
50.	Ul. Kwiatowa	150	2,50	375	Naw. z płyt IOMB	dobry
51.	drogi na osiedlu Beskidzkim	766	4,10	3140,60	Mineralno-bitumiczna	dobry
52.	do Stadionu Babiej Góry	80	4,20	336	Mineralno-bitumiczna	dobry
53.	Boczna od ul. Makowskiej	300	3,00	900	Naw. z płyt IOMB	zadowolający
54.	Boczna od ul. Makowskiej (na granicy)	95	2,60	247	Mineralno-bitumiczna	dobry
55.	Boczna od ul. Słonecznej	319	3,10	988,90	Mineralno-bitumiczna	dobra
56.	Boczna od ul. Turystycznej	40	4,00	160	Mineralno-bitumiczna	dobra
57.	Boczna od ul. 3 Maja	157	3,00	471	Mineralno-bitumiczna	dobra
58.	Boczna od ul. Szpitalnej	260	3,80	988	Mineralno-bitumiczna	dobra
59.	Boczna od ul. Cmentarnej	135	3,00	405	Mineralno-bitumiczna	dobra

60.	Boczna od ul. Mickiewicza (za byłą szkołą Mechanik)	103	3,00	309	Mineralno-bitumiczna	dobra
61.	Boczna od ul. dr. Z. Karaś	170	3,60	612	Mineralno-bitumiczna	zadawalający
62.	Droga „DĄBIE”	821	6,00	4926	Mineralno-bitumiczna	dobra
63.	Boczna od ul. Spółdzielców	150	3,20	480	Mineralno-bitumiczna	dobra
64.	Boczna od ul. Billy Wildera	60	3,50	210	Mineralno-bitumiczna	dobra
65.	Ul. Zasypnica (Kubasiaki)	350	3,00	1050	Mineralno-bitumiczna	dobra
66.	Ul. Lawendowa	250	3,80	950	Mineralno-bitumiczna	dobry
67.	Ul. Akacyjowa	230	3,50	805	Mineralno-bitumiczna	dobry
68.	Ul. Radosna	90	2,90	261	Mineralno-bitumiczna	zły
69.	Ul. Zasypnica (Salówka)	280	2,80	784	Naw. z płyt IOMB	zadawalający
70.	Ul. Spółdzielców (za Capri)	250	3,20	800	Mineralno-bitumiczna	dobry
71.	Boczna od ul. Piłsudskiego	40	3,00	120	Mineralno-bitumiczna	dobry
	OGÓŁEM	32 768 mb		101 731,90 m²		

Wykres 52. Drogi wewnętrzne według stanu nawierzchni na koniec grudnia 2021 roku



Źródło: Dane Referatu Rozwoju Miasta UM Sucha Beskidzka

W 2021 roku na drogach wewnętrznych wykonane zostały nowe nawierzchnie asfaltowe, odtworzono pobocza oraz odwodnienia. Przeprowadzono m.in. remont i modernizację dróg: bocznej od ul. 29 Stycznia, bocznej od ul. Starzeńskiego, ul. Stokowej, ul. Górskiej (Za Górą), ul. Podksiężę do granicy z Grzechynią, os. Garce- Śpiwle. Łącznie w 2021 r. wykonano około 8000 m² nowych nawierzchni asfaltowych na drogach wewnętrznych.

W skład infrastruktury drogowej wchodzi również ciągi piesze zlokalizowane na terenach miejskich, których powierzchnie oraz długości obrazuje poniższa tabela.

Tabela 13. Lokalizacja, długość i powierzchnia chodników wg stanu na 31 grudnia 2021 r.

Nazwa drogi	Powierzchnia chodników (m ²)	Długość chodników (mb)
ul. 3 Maja	1 005,00	670
ul. Armii Krajowej	628,00	418
ul. Wiosenna	1 650,00	1100
ul. Nad Skawą	495,00	330
ul. Dr. Zofii Karaś	823,00	549
ul. M. Konopnickiej	585,00	390
ul. Cmentarna	338,00	170
ul. 29 Stycznia	180,00	130
ul. Nad Stawami	1 800,00	1200
ul. Płk. T. Semika	848,00	565
ul. Spółdzielców	250,00	260
ul. Billy Wildera	52,50	35
ul. Zielona	451,00	310
ul. Handlowa	974,00	650
ul. W. Goetla	645,00	430
ul. Beniowskiego	483,00	300
ul. A. Szczepkowskiego	102,00	68
ul. T. Nieszczyńskiej	243,00	162
ul. Mickiewicza	5 365,00	1530
ul. Zamkowa	2 754,00	1368
ul. Gospodarcza	660,00	440
ciąg pieszy przy placu targowym	525,00	210
os. Beskidzkie	930,00	620
ul. Przemysłowa	330,00	220
ciąg pieszy-Stadion Sportowy	1 260,00	360
ul. Piłsudskiego	210,00	105
Przy łączniku ul. Szpitalnej z ul. Kościelną (obok Starostwa)	328,00	164,00
OGÓŁEM:	23 914,50 m²	12 754 mb

Gmina Sucha Beskidzka wybudowała i utrzymuje na terenie miasta ścieżki rowerowe o nawierzchni z kostki brukowej oraz bitumicznej, wzdłuż ulic: Mickiewicza – Role i wzdłuż stadionu, o łącznej długości 4,0 km.

5.3. OŚWIETLENIE ULICZNE

Na dzień 31 grudnia 2021 roku na terenie miasta było 1237 opraw oświetlenia ulicznego utrzymywanych przez samorząd Suchoj Beskidzkiej. LAMPY zamontowane są pojedynczo na słupach energetycznych, a w okolicach Rynku, ul. Zamkowej i części ul. Mickiewicza na słupach ozdobnych (po 2 szt. na każdym). Na przełomie 2021 i 2022 roku przeprowadzona została szczegółowa inwentaryzacja oświetlenia na poszczególnych ulicach miasta z uwzględnieniem m.in. rodzajów lamp , typów słupów , punktów pomiarowych, a nawet współrzędnych lokalizacji punktów świetlnych.

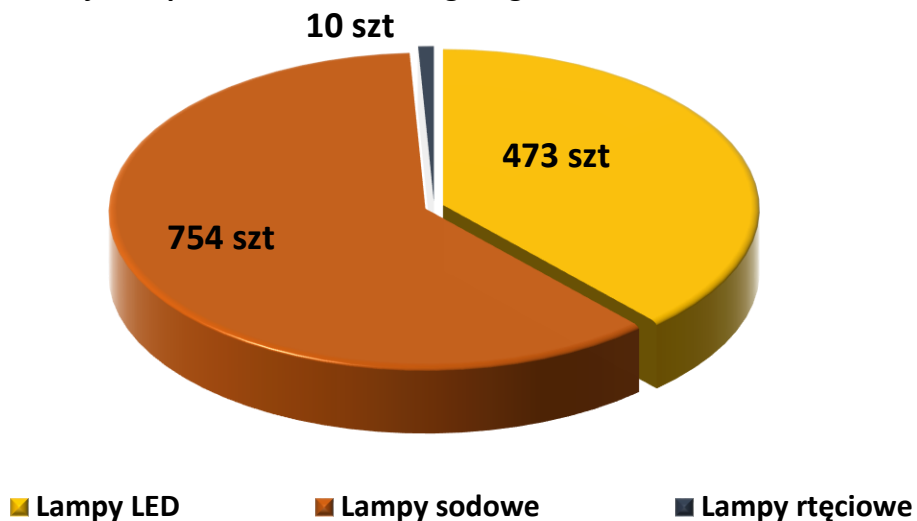
Wykres 53. Ilość punktów oświetleniowych w latach 2018 - 2021 (w szt.)



Źródło: Dane Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM Sucha Beskidzka

W dalszym ciągu dominują oprawy sodowe, które są sukcesywnie wymieniane na energooszczędne oprawy LED, stanowiące obecnie już ok. 38 % wszystkich zamontowanych opraw. Struktura mocy opraw oscyluje w granicach od 58 kW (oprawy LED) do 150 kW (oprawy sodowe).

Wykres 54. Rodzaje lamp oświetlenia ulicznego wg stanu na koniec 2021 roku

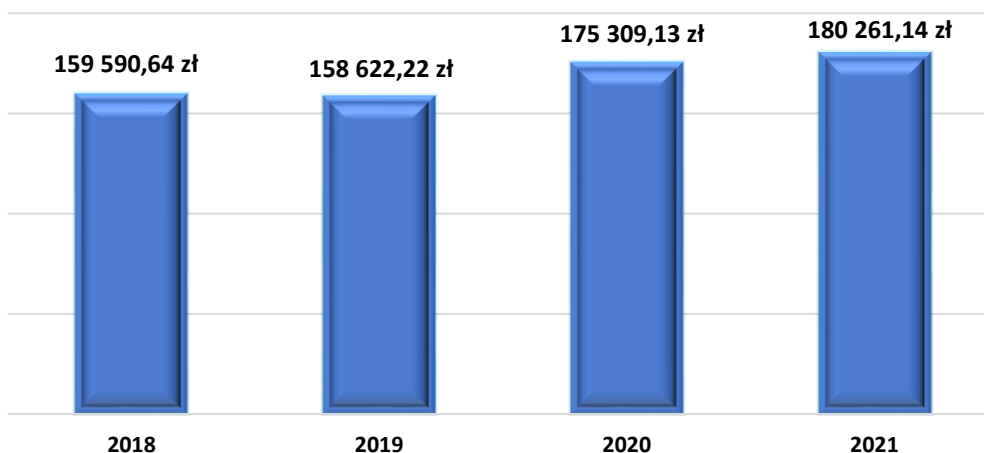


Źródło: Dane Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM Sucha Beskidzka

Modernizacja oświetlenia realizowana jest głównie przy okazji wykonywania remontów dróg, rewitalizacji terenów, a także w ramach podpisanej umowy eksploatacyjnej z Tauron Nowe Technologie S.A.

Sukcesywna wymiana oświetlenia na nowoczesne i energooszczędne lampy LED pozwala na redukcję wydatków na energię elektryczną i konserwację punktów świetlnych. W ramach zawartej umowy na konserwację i świadczenie usługi oświetlenia, wykonywane są zadania takie jak: wymiana źródeł światła, wymiana elementów zabezpieczeń i naprawa usterek w sieci oświetleniowej, a także ustalanie czasu pracy oświetlenia, dokonywanie cięć pielęgnacyjnych drzew i gałęzi przysłaniających oprawy oświetleniowe.

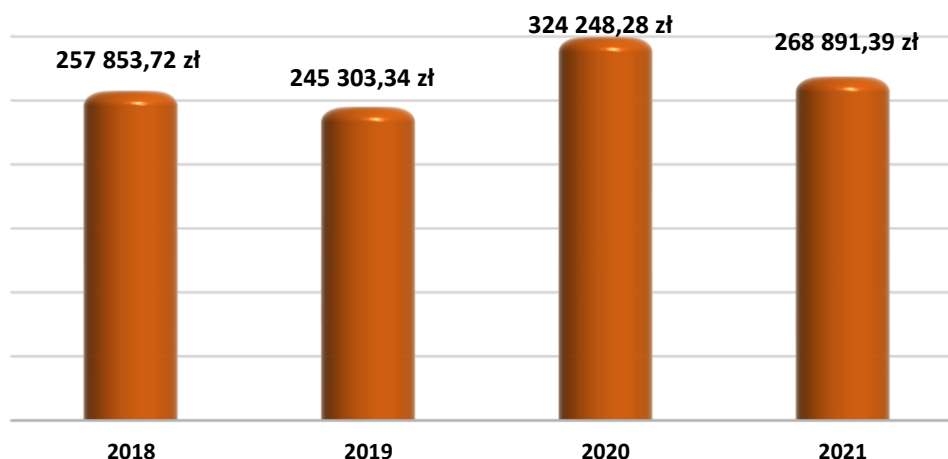
Wykres 55. Koszty konserwacji i świadczenia usług oświetleniowych w latach 2018 - 2021



Źródło: Dane Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM Sucha Beskidzka

Pomimo galopujących cen energii w całym roku 2021 obowiązywały ceny uzyskane w 2019 roku w przetargu dla grupy zakupowej obejmujące m.in. oświetlenie uliczne. Aby zapewnić maksymalnie korzystne ceny energii na kolejne lata, już w IV kw. 2021 roku przeprowadzony został kolejny przetarg dla tej samej grupy zakupowej. W wyniku rozstrzygnięcia przetargu ceny, które będą obowiązywać od stycznia 2023 roku będą niestety ok. 260% wyższe niż dotychczasowe.

Wykres 56. Koszty zakupu i dystrybucji energii elektrycznej oświetlenia ulicznego w 2021 roku z porównaniem do lat ubiegłych



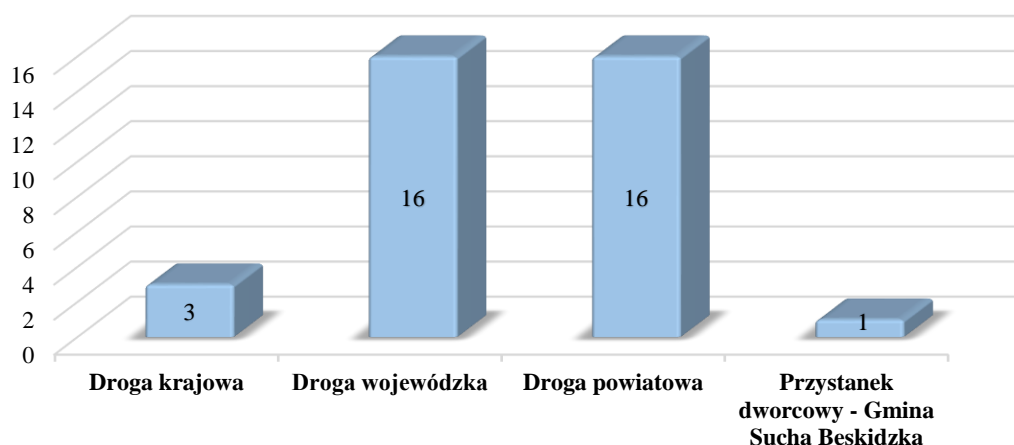
Źródło: Dane Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM Sucha Beskidzka

5.4. INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA

Transport Drogowy

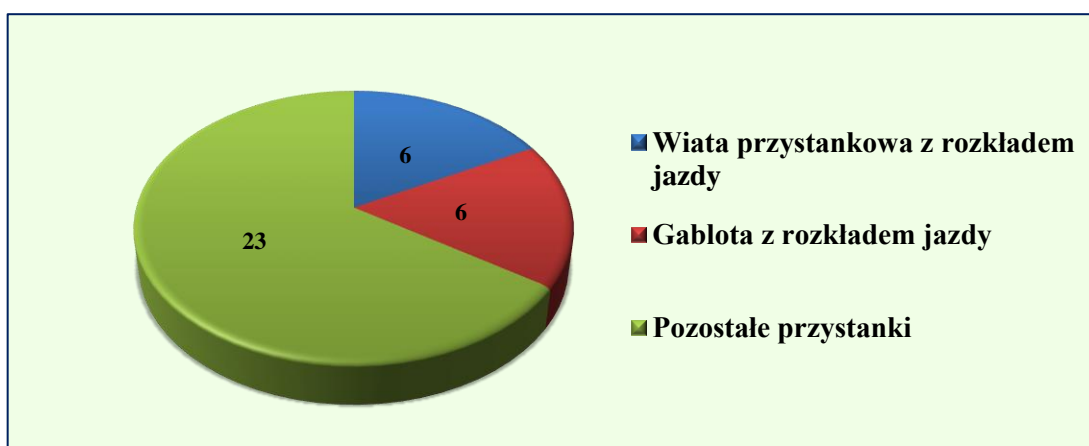
Na terenie miasta ogółem znajduje się 35 przystanków, zlokalizowanych przy drodze krajowej, wojewódzkiej i powiatowej oraz jeden przystanek dworcowy (ul. Mickiewicza). Właścicielami przystanków i wnęki postojowej (jeżeli jest), są poszczególni zarządcy dróg i to od nich przewoźnicy muszą uzyskać zgodę na zatrzymywanie się. Gmina natomiast wyposaża w odpowiednią infrastrukturę te najważniejsze z nich i najczęściej wykorzystywane. Gmina Sucha Beskidzka jest właścicielem tylko jednego przystanku.

Wykres 57. Liczba przystanków na terenie Suchej Beskidzkiej z podziałem na kategorię dróg i lokalizację



Źródło: Dane Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM Sucha Beskidzka

Wykres 58. Liczba przystanków z uwzględnieniem wyposażenia



Źródło: Dane Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM Sucha Beskidzka

Wiaty przystankowe wyposażone w gabloty z rozkładami jazdy znajdują się na przystankach zlokalizowanych przy ul. Mickiewicza (5 szt.) i ul. Role (1 szt.). Przystanki położone przy drodze krajowej oraz część znajdujących się w centrum miasta - droga wojewódzka, wyposażone są w gabloty informacyjne z rozkładem jazdy. W celu utrzymania czystości i porządku przystanki wyposażone zostały w kosze na śmieci, a we wszystkie dni robocze są sprzątane przez grupę porządkową.

Przewoźnicy, którzy korzystają z infrastruktury utrzymywanej przez Gminę mają obowiązek zawarcia umowy i wnoszenia opłat. Z uwagi na trwający stan epidemii i ograniczeń z tym związanych w roku 2021 decyzją Burmistrza Miasta przewoźnicy zostali czasowo zwolnieni z Niestety poziom usług świadczonych przez większość przewoźników prywatnych nadal jest trudna do zaakceptowania. Powszechne stało się nieprzestrzeganie rozkładów jazdy, zasad korzystania z przystanków i parkowanie busów w miejscach niedozwolonych. Gmina Sucha Beskidzka utrzymując urządzenia przystankowe aktualizuje na bieżąco rozkłady jazdy,

jednakże główny problem polega na tym, że większość przewoźników zaniedbuje swoje obowiązki i nie dostarcza do Urzędu Miasta informacji o aktualnych kursach. Burmistrz Suchej Beskidzkiej podejmował wielokrotnie próby uporządkowania sytuacji, lecz organizowane w tej sprawie spotkania nie przyniosły oczekiwanego rezultatu. Podkreślić należy, że zgodnie z obowiązującymi przepisami samorząd Gminy nie ma uprawnień kontrolnych wobec przewoźników, lecz ma je organ wydający licencje, czyli Starosta lub Marszałek Województwa.

Odrębną kwestią jest stan techniczny i wyposażenie przystanku dworcowego, który pozostawia wiele do życzenia. Trwające nadal postępowania reprivatyzacyjne dotyczą m.in. terenu, gdzie obecnie znajduje się dworzec, skutecznie blokują decyzję w sprawie budowy dworca autobusowego na miarę współczesnych oczekiwań.

TRANSPORT KOLEJOWY

Stacja kolejowa Sucha Beskidzka wraz z węzłem kolejowym była jedną z najważniejszych na linii Kraków - Zakopane, z której wyjeżdżały pociągi do Krakowa, Zakopanego i Żywca. Po oddaniu w 2017 roku do użytku planowanej od dziesiątków lat łącznicy kolejowej zlokalizowanej w sąsiedztwie placu targowego i zespołu zamkowo parkowego, przystanek ten w zdecydowanej większości przejął rolę dworca. Ze stacji kolejowej natomiast odjeżdżają tylko niektóre pociągi do Zakopanego i Krakowa. W 2021 r. z dworca PKP oraz przystanku Zamek odjeżdżało średnio ok. 12 pociągów dziennie. Ze względu na trwające w 2021 roku prace związane z przebudową linii kolejowej Kraków – Zakopane przez większość roku komunikacja kolejowa nie funkcjonowała lub była ograniczona.

6. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPÓŻAROWA

6.1. OCHRONA PORZĄDKU PUBLICZNEGO

Gmina Sucha Beskidzka jako jedyna w powiecie suskim posiada umundurowaną formację samorządową – Straż Miejską, która zajmuje się m.in. egzekwowaniem prawa miejscowego, ściganiem sprawców wykroczeń, prowadzeniem postępowań w sprawach o wykroczenia. Podstawowym zadaniem strażników jest ochrona porządku publicznego, egzekwowanie zadań Gminy w tym zakresie, uchwał Rady Miasta Sucha Beskidzka i poleceń Burmistrza Miasta. W roku 2021 w Straży Miejskiej zatrudnionych było 4 funkcjonariuszy.

Suska Straż pracuje na podstawie miesięcznego harmonogramu w systemie:

- I zmiana w godz. 6.00 – 14.00 (wtorek 4.00 -12.00),
- II zmiana w godz. 14.00 – 22.00,
- III zmiana w godz. 19.00 – 3.00 (sobota)

Ponadto strażnicy biorą czynny udział w zabezpieczeniu imprez, zgromadzeń, uroczystości, przemarszów, również w niedziele i święta. Ze względu na ilość zatrudnionych funkcjonariuszy obsadzenie dwóch zmian w systemie ciągłym nie jest możliwe.

Straż Miejska w Suchej Beskidzkiej ma do dyspozycji :

- samochód terenowy Suzuki Vitara rocznik 2018,
- rowery – 2 sztuki,

oraz następujące wyposażenie:

1) środki łączności:

- a) stacja bazowa typ Motorola umiejscowiona w siedzibie Straży Miejskiej,
- b) stacja przemieszczalna typ Motorola zamontowana w pojeździe służbowym,
- c) stacje przenośne typ Motorola – 4 szt.

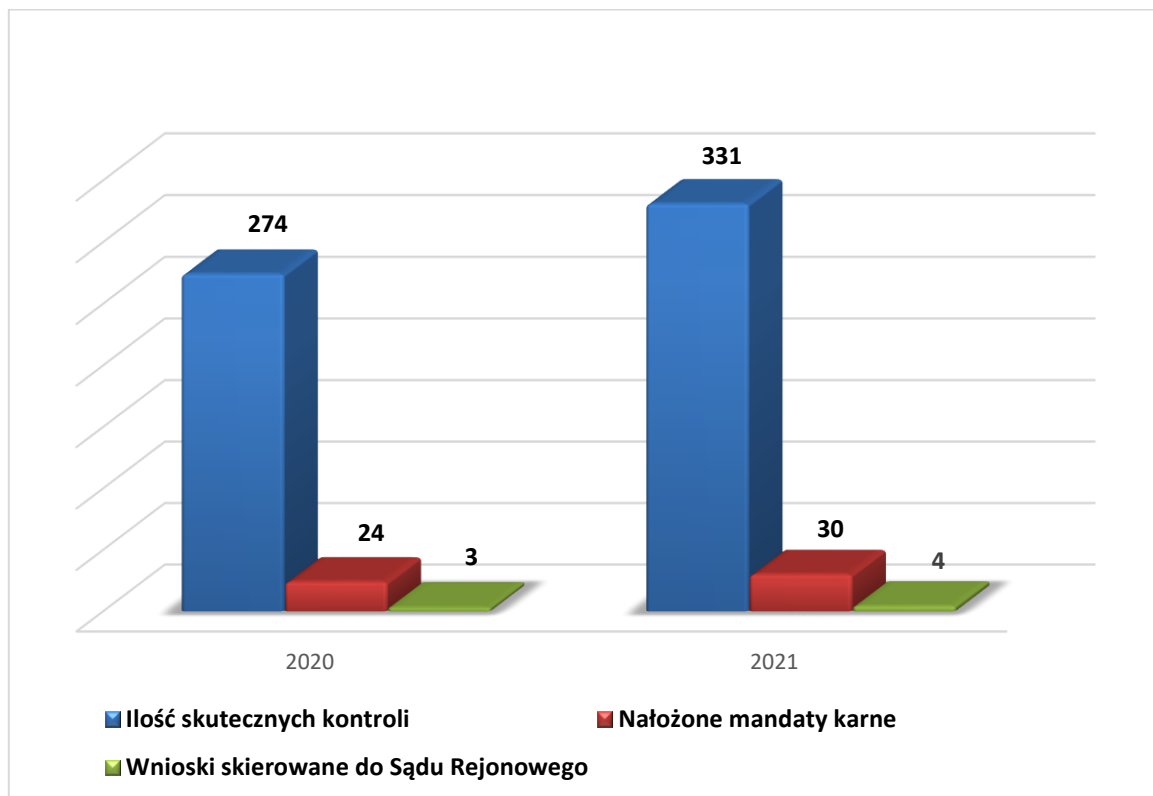
2) środki techniczne służące do obserwowania i rejestrowania obrazu zdarzeń w miejscach publicznych powierzone do obsługi przez Gminę Sucha Beskidzka. W roku 2021 było to 14 szt. kamer.

W roku 2021 Straż Miejska podjęła 707 (w 2020r. – 635) różnego rodzaju interwencji:

1) w zakresie porządku publicznego zwracano szczególną uwagę na miejsca zagrożone zjawiskami patologicznymi (spożywanie alkoholu w miejscach publicznych, wybrykami chuligańskimi, zakłócaniem ciszy nocnej i spokoju publicznego), miejsca takie typowano zarówno na podstawie własnych obserwacji jak i zgłoszeń mieszkańców. Przy współpracy z innymi służbami, strażnicy podejmowali działania wynikające z bieżącej sytuacji epidemicznej na obszarze miasta. Przeprowadzono wspólne kontrole z f-szami KPP placówek handlowych pod kątem ujawnienia osób, niestosujących się do obowiązków zasłaniania ust i nosa w związku z Covid-19. Ponadto Straż Miejska dostarczała worki na odpady niebezpieczne osobom przebywającym w izolacji, zgodnie z wytycznymi w tym zakresie. Strażnicy również zwracali uwagę na przestrzeganie zasad bezpieczeństwa, czy osoby się nie grupują i zachowują odpowiedni dystans. Jeśli było to konieczne, upominali osoby, które nie stosowały się do nakazów sanitarnych.

2) z zakresu ochrony środowiska SM prowadziła stałe działania w celu wyeliminowania spalania niedozwolonych materiałów, substancji oraz przestrzegania regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Sucha Beskidzka. Interwencje podejmowane były w związku ze zgłoszeniami mieszkańców jak i z inicjatywy straży lub zgodnie z planem kontroli. W 2021 roku strażnicy przeprowadzili w ww. zakresie 331 skutecznych i 66 nieskutecznych kontroli, nałożono 30 mandatów karnych na łączną kwotę 13.300 zł, a ponadto skierowano 4 wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego w Suchej Beskidzkiej z ustawy o odpadach.

Wykres 59. Kontrole w zakresie ochrony powietrza w roku 2021 w porównaniu z rokiem 2020



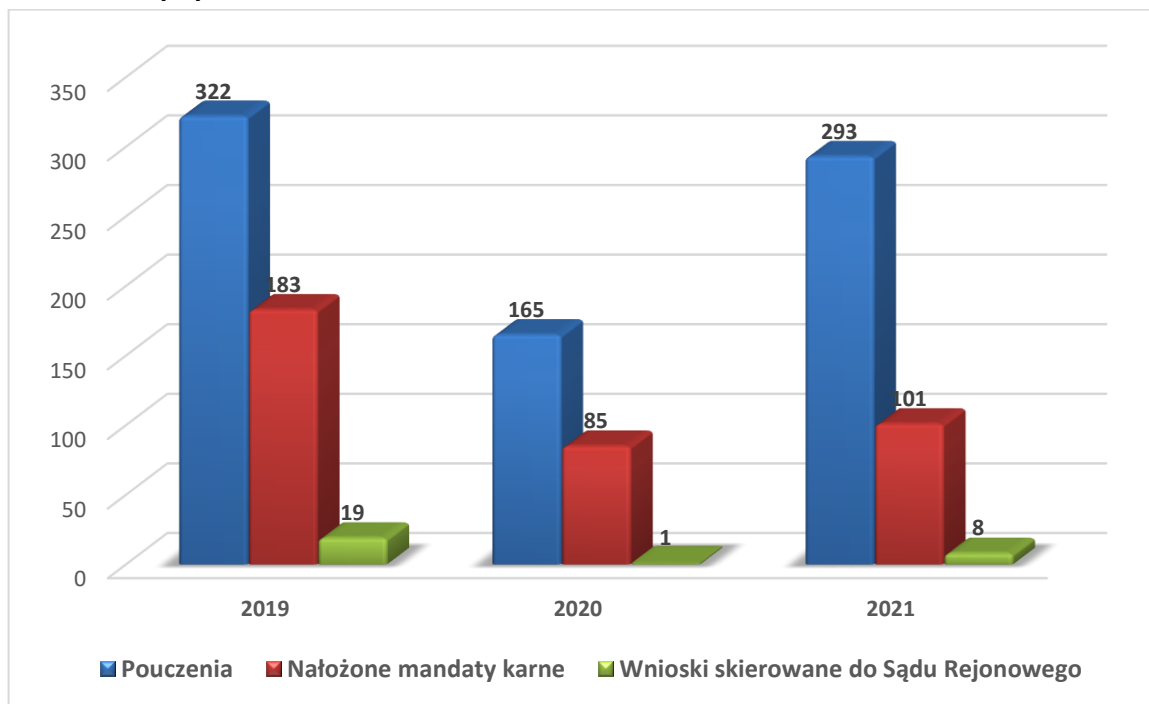
Źródło: Dane Straży Miejskiej Suchej Beskidzkiej

Strażnicy podejmowali również interwencje w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta. Kontrole dotyczyły m.in. obowiązków w zakresie utrzymania czystości na terenie nieruchomości, złożenia deklaracji na odpady, posiadania kompostownika, wyposażenia nieruchomości w pojemniki na odpady, właściwego utrzymania nieruchomości w zakresie zachwaszczenia i wysokich traw, prawidłowej gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej.

3) w zakresie ruchu drogowego - w roku 2021 strażnicy podjęli łącznie 402 interwencje, nałożyli łącznie 101 mandatów karnych na kwotę 12.500 zł i skierowali 8 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego Wydziału Karnego w Suchej Beskidzkiej, pouczone lub zwrócono uwagę 293 kierowcom.

Poniższy wykres przedstawia ilości i rodzaje interwencji w zakresie ruchu drogowego w roku 2021 z porównaniem do 2020 roku.

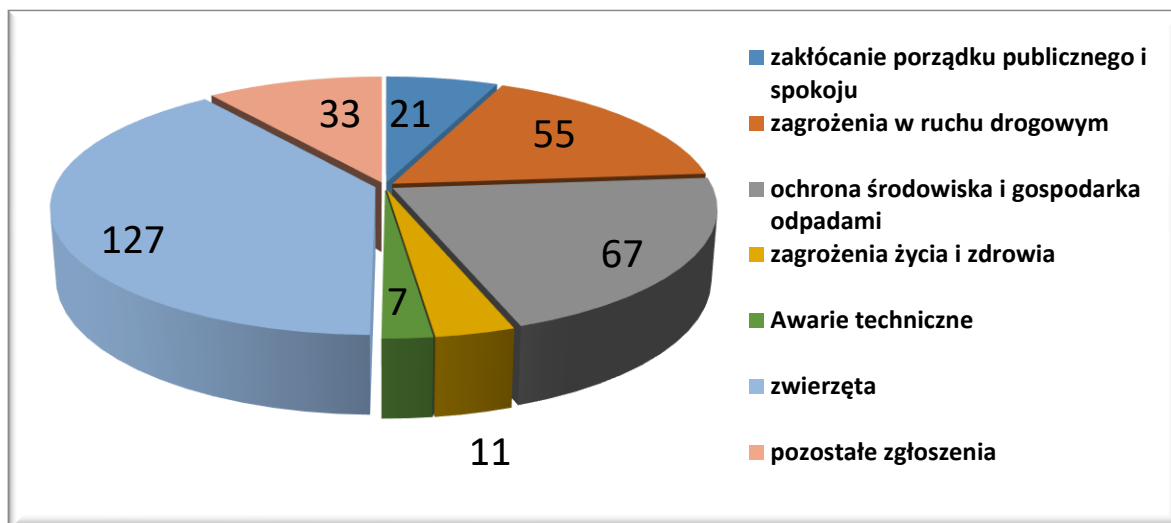
Wykres 60. Interwencje w zakresie ruchu drogowego w roku 2021 w porównaniu do lat poprzednich



Źródło: Dane Straży Miejskiej Suchej Beskidzkiej

4) sycy strażnicy realizują również zadania Gminy z zakresu ustawy o ochronie zwierząt, a w szczególności przeciwdziałania ich bezdomności oraz opieki weterynaryjnej nad zwierzętami uczestniczącymi w wypadkach drogowych. Straż Miejska podejmuje interwencje wobec zwierząt zgodnie z programem opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Sucha Beskidzka, który uchwalany jest przez Radę Miasta Sucha Beskidzka do 30 marca każdego roku. Zgłaszane interwencje dotyczą głównie zwierząt domowych psów i kotów ale również zwierząt wolnożyjących: saren, łoś, jeleni, borsuków, wiewiórek, jeży, lisów, zajęcy, gołębi i innych. Strażnicy przy udzielaniu pomocy ww. zwierzętom współpracują z Weterynarzem, który świadczy usługi w tym zakresie na rzecz Gminy zgodnie z zawartą umową. Ponadto strażnicy przy współpracy z kołami łowieckimi, koordynowali wyznaczanie miejsc odłowu dzików za pomocą klatki żywołapki.

Wykres 61. Rodzaje zgłaszanych przez mieszkańców interwencji w roku 2021



Źródło: Dane Straży Miejskiej Suchej Beskidzkiej

W 2021r. Straż Miejska w Suchej Beskidzkiej przyjęła łącznie 321 (w 2020r. – 250) zgłoszeń od mieszkańców - telefonicznych lub w bezpośrednich w kontaktach z mieszkańcami. Zgłoszenia w większości dotyczyły podejmowania interwencji związanych z problematyką zwierząt oraz z ochroną środowiska i gospodarką odpadami.

Inne zadania Straży Miejskiej:

- 1) prace organizacyjne na targowisku, w tym obsługa finansowa,
 - 2) obsługa płatnych tablic informacyjnych,
 - 3) obsługa parkomatu i kontrole opłaty parkingowej,
 - 4) konwojowanie wartości pieniężnych dla MOPS,
 - 5) udział w wizjach i kontrolach prowadzonych przez pracowników Urzędu Miasta, m.in. kontrole punktów sprzedaży alkoholu w zakresie przestrzegania zapisów ustaw o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- Ponadto Straż Miejska brała udział w zabezpieczaniu Święta „Trzech Króli”, Akcji „Znicz” oraz obchodów „Święta Niepodległości”.

W roku 2021 roku ogółem ujawniono 707 wykroczeń z tego 188 zakończono w postępowaniu mandatowym. Łączna kwota nałożonych grzywien wynosiła 33.700 złotych. Po przeprowadzeniu czynności wyjaśniających wobec 15 sprawców wykroczeń skierowano wnioski do Sądu Rejonowego w Suchej Beskidzkiej. Łącznie zastosowano 203 środki karno-represyjne, co stanowi ok. 28,71 % ujawnionych wykroczeń. Wobec pozostałych sprawców wykroczeń zastosowano pouczenie lub zwrócenie uwagi.

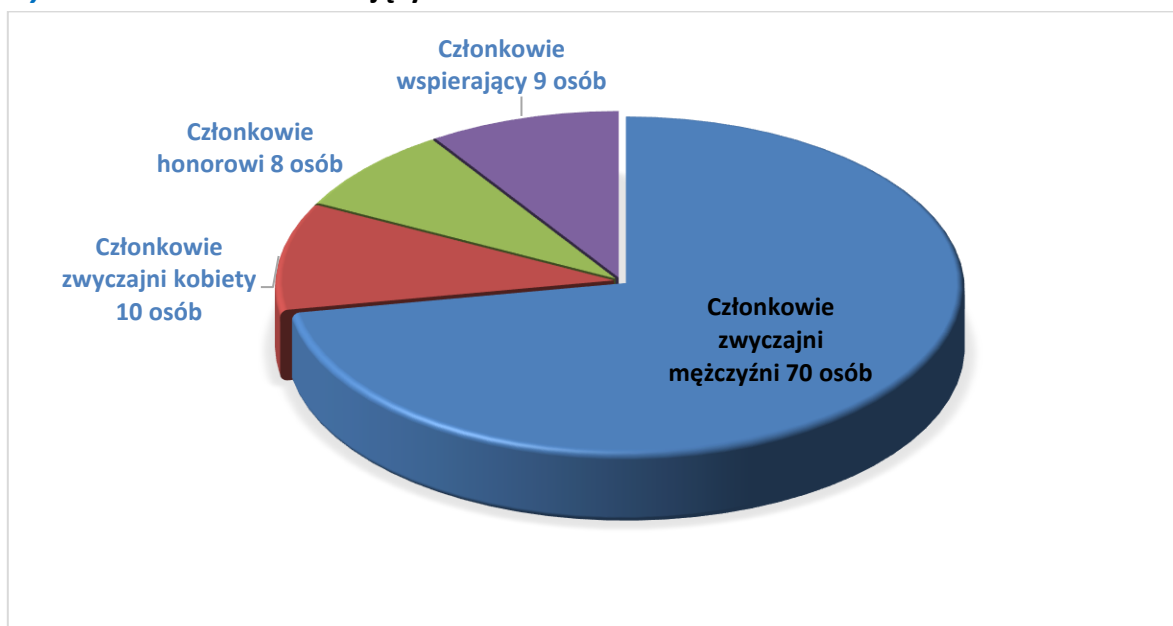
6.2. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Jednym z zadań własnych samorządu terytorialnego jest wspieranie działań z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Na terenie Gminy Sucha Beskidzka ma siedzibę Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, która m.in. organizuje i prowadzi akcje ratownicze w czasie pożarów, klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń. Pomocą do tych działań są jednostki OSP. Gmina Sucha Beskidzka zadanie to wypełnia poprzez wspieranie działań statutowych Ochotniczych Straży Pożarnych. W Gminie działają dwie jednostki: OSP Sucha Beskidzka Miasto (1886r.) oraz OSP Sucha Beskidzka Bładzonka (1925r., a reaktywowana w 1958 r.). Obie jednostki należą do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Struktura

Ogólnie w strukturach działają: 80 członków zwyczajnych, w tym: 70 mężczyzn i 10 kobiet, 8 członków honorowych, 9 członków wspierających, razem 97 osób. W stosunku do 2020 roku przybyło 7 osób.

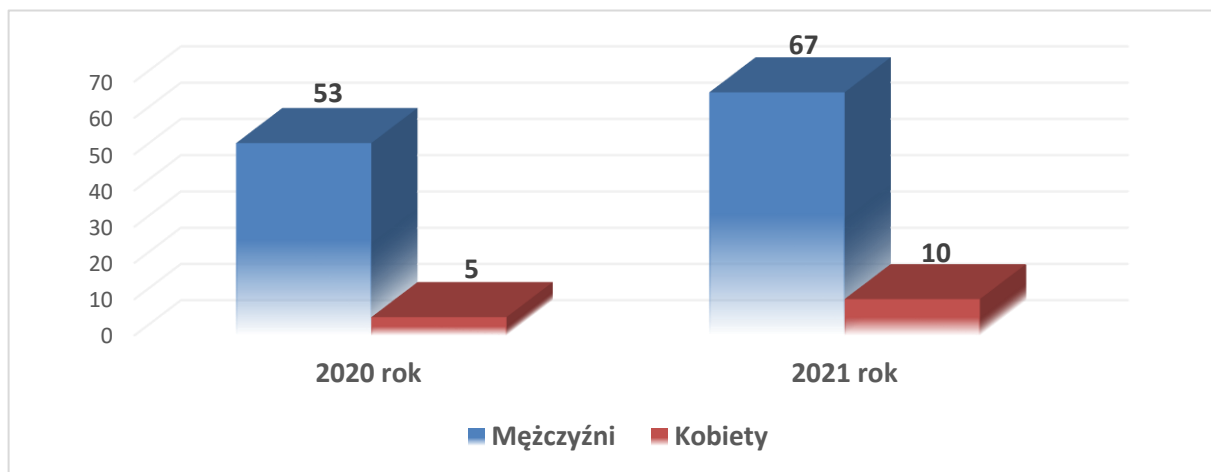
Wykres 62. Ilość osób działających w strukturach OSP w roku 2021



Źródło: Dane Referat Promocji i Spraw Społecznych UM Sucha Beskidzka

Liczba członków zwyczajnych mogących brać bezpośredni udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych jest większa o 19 osób, w stosunku do roku 2020 i wynosi: 77, w tym mężczyzn: 67 i 10 kobiet.

Wykres 63. Liczba strażaków ochotników mogących brać bezpośredni udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych, stan na 31 grudnia 2021 z porównaniem do 2020 roku



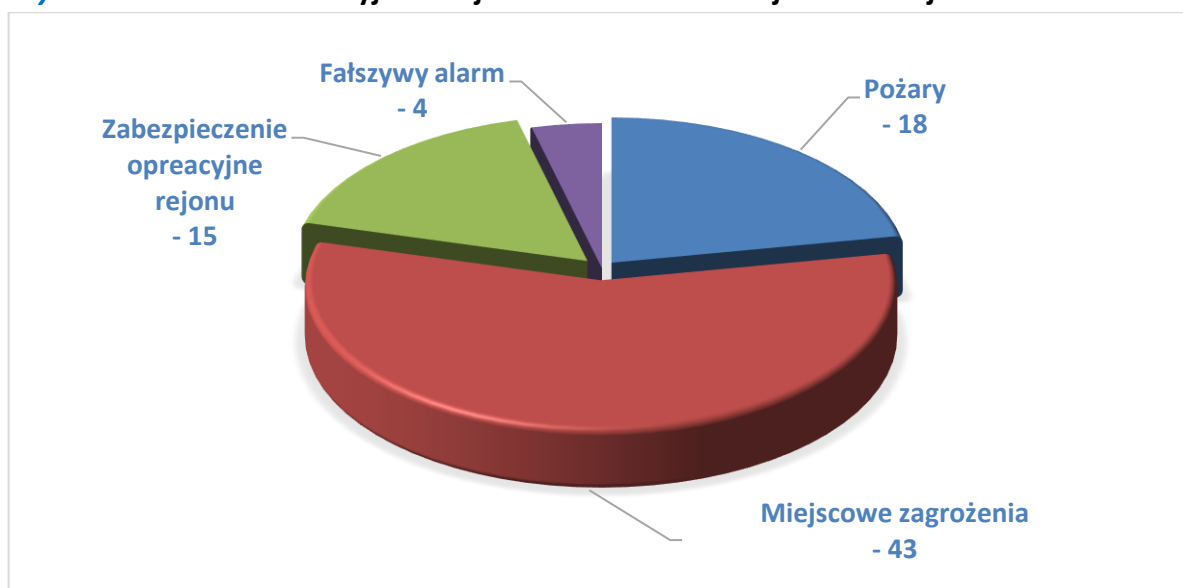
Źródło: Dane Referat Promocji i Spraw Społecznych UM Sucha Beskidzka

W jednostkach działają Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze, zrzeszające ogółem 39 członków, w tym: 26 chłopców i 13 dziewcząt. W porównaniu do roku 2020 zanotowano wzrost członków Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej o 2 osoby.

Działalność ratowniczo-bojowa

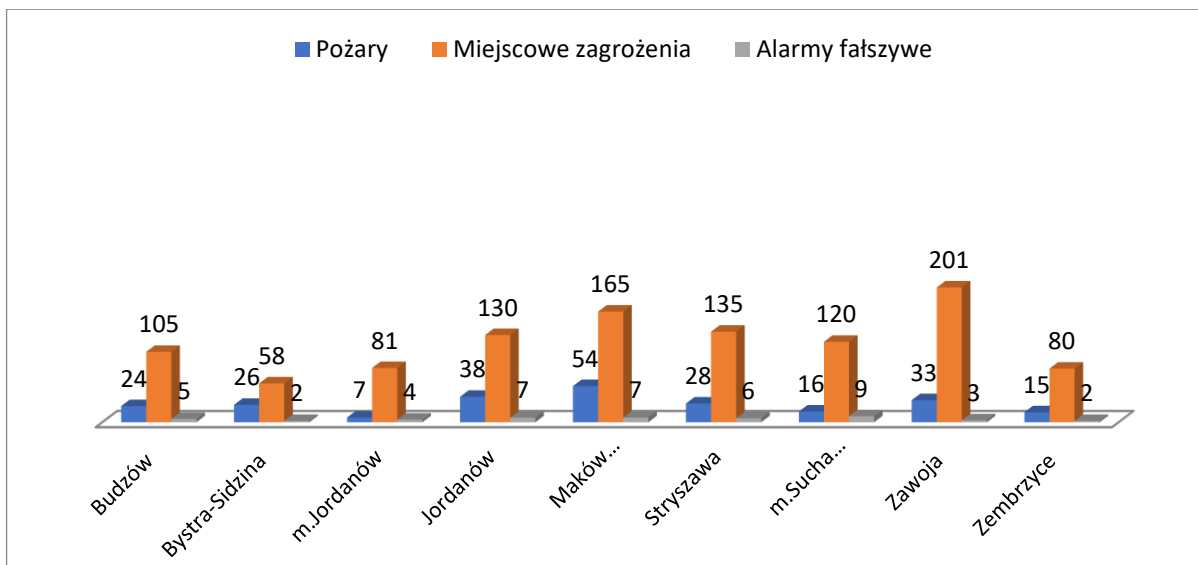
W 2021 roku w działaniach ratowniczych członkowie jednostek uczestniczyli **80** razy (46 - OSP Bładzonka, 34 – OSP Miasto) w akcjach ratowniczych, w tym: w gaszeniu pożarów 18 razy (8 – OSP Bładzonka, 10 – OSP Miasto) w likwidacji miejscowych zagrożeń 43 razy (21 – OSP Bładzonka, 22 – OSP Miasto), zabezpieczenie operacyjne rejonu (powiatu) – 15 razy (15 - OSP Bładzonka), fałszywe alarmy 4 razy (2 – OSP Bładzonka, 2 – OSP Miasto).

Wykres 64. Zestawienie wyjazdów jednostek OSP z Suchoj Beskidzkiej w 2021 roku



Źródło: Na podstawie danych z Komendy Państwowej Straży Pożarnej w Suchoj Beskidzkiej

Wykres 65. Ilość pożarów, miejscowych zagrożeń oraz alarmów fałszywych w 2021 roku w Suchej Beskidzkiej w zestawieniu z innymi gminami powiatu suskiego



Źródło: Dane Komendy Państwowej Straży Pożarnej w Suchej Beskidzkiej

SZKOLENIA

W 2021 r. trzech członków z jednostki OSP Błądzonka wzięła udział w szkoleniu podstawowym strażaków-ratowników. Natomiast OSP Miasto przeprowadziło szkolenia na Jeziorze Mucharskim z zakresu ratownictwa wodnego dla strażaków ratowników, oraz przeprowadzono szkolenia dla MDP zgodnie z wzorcowym programem szkolenia.

Należy podkreślić, że jednostki OSP z terenu miasta Sucha Beskidzka w 2021 r. były zaangażowane aktywnie w działania związane z walką z pandemią COVID-19. Jednostka OSP Miasto współpracowała z samorządem w zakresie działań w dowozie osób do punktu szczepień, ale również poprzez: dezynfekcję miejsc publicznych, ławek w suskim kościele, dostarczanie środków żywności oraz środków pierwszej potrzeby dla osób przebywających na kwarantannie, czy pomoc w suskim ZOZ na Oddziale Covidowym.

MIENIE I WYPOSAŻENIE

Obie jednostki posiadają remizy strażackie. OSP Miasto część budynku znajdującego się przy ul. Rynek 16 w Suchej Beskidzkiej o łącznej powierzchni pomieszczeń 208,90 m². W skład remizy wchodzi boks garażowy oraz sala z zapleczem socjalnym. OSP Błądzonka jest właścicielem remizy znajdującą się przy ul. Błądzonka 41 w Suchej Beskidzkiej. Budynek remizy składa się z boksów garażowych, szatni, sali widowiskowej wraz z zapleczem socjalnym oraz posiada tzw. siłownię dla młodzieży. Na wyposażeniu jednostek są: 5 samochodów bojowych oraz 1 łódź. OSP Miasto posiada samochód pożarniczy Iveco Eurocargo GBA z 1993 r., Ford Ranger z 2007 r., płaskodenna łódź aluminiowa z kaskadą ratowniczą STARK 415 z 2015 r. - napędzana silnikiem spalinowym oraz kajaki ratownicze i samochód ratowniczo – gaśniczy MAN TGM, pozyskany od Komendy Powiatowej PSP w

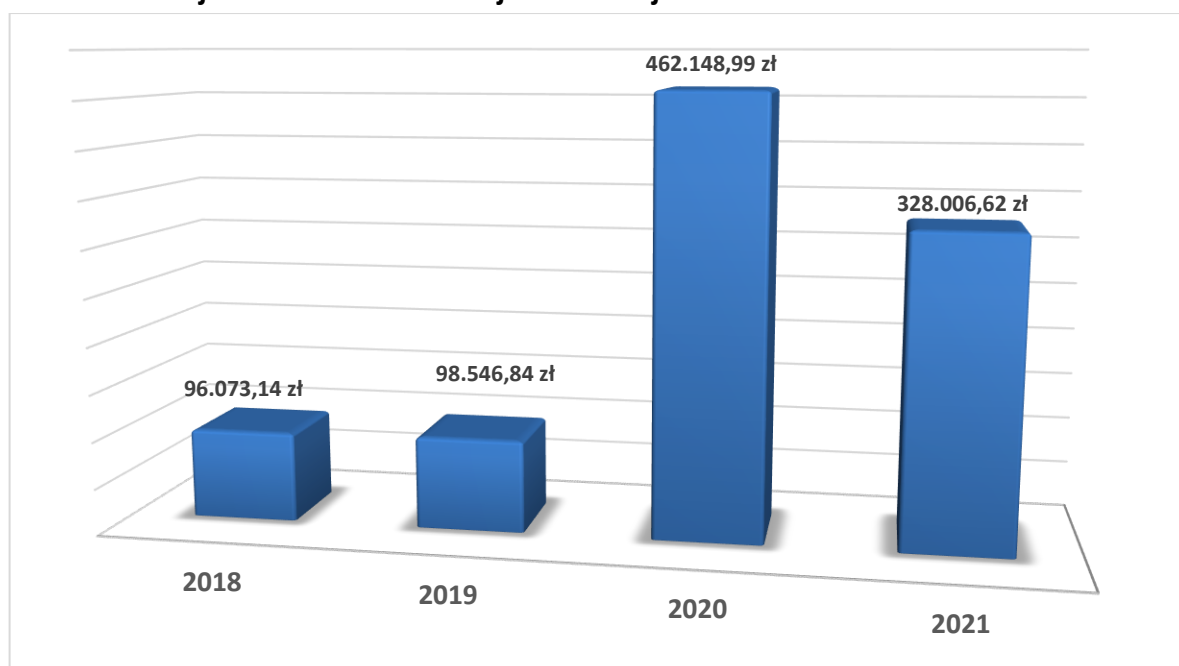
Suchej Beskidzkiej - na mocy porozumienia z samorządem miasta, który zdecydował o dofinansowaniu kwotą 250 tys. zł zakupu nowego, średniego samochodu ratowniczo – gaśniczego marki Volvo dla Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej w Suchej Beskidzkiej. Natomiast OSP Błądzonka posiada ratowniczo-gaśniczy IVECO Eurocargo 2020 r. oraz Renault Master GLM z 2005 r. zabudowany w 2015 r. Ponadto jednostki posiadają niezbędny sprzęt do zapewnienia gotowości ratowniczo-bojowej.

Jednostka OSP Sucha Beskidzka Miasto 22 maja 2021 r. zorganizowała Rodzinny Festyn Strażacki pn. „Poznaj Tradycję i Kulturę Strażacką” połączony z wystawą historyczną, pokazem pierwszej pomocy oraz pokazem sprzętu strażackiego. Ponadto, w dniu 27 listopada 2021 r. obie jednostki z terenu miasta Sucha Beskidzka zasadziły na ulicy 29 Stycznia dwa dęby z okazji 100 rocznicy powstania Związku OSP RP.

FINANSE

Gmina Sucha Beskidzka zabezpiecza finansowo działania ratowniczo-bojowe dla obu jednostek.

Wykres 66. Środki finansowe przeznaczone na działalność ratowniczo-bojową dla jednostek OSP z Suchej Beskidzkiej w latach 2018 - 2021



Źródło: Dane Referat Promocji i Spraw Społecznych UM Sucha Beskidzka na podstawie budżetów gminy

W 2021 rok Gmina Sucha Beskidzka przeznaczyła na wydatki związane z zapewnieniem gotowości bojowej środki w wysokości: **328.006,62 zł (w tym: OSP Błądzonka – 43.388,58 zł, OSP Miasto – 284.618,04 zł)**. Należy podkreślić, że w 2021 r. OSP Sucha Beskidzka Miasto posiadała wysoki budżet związany działalnością ratowniczo-bojową, ponieważ związane było to z zakupem dla jednostki nowego samochodu ratowniczo-gaśniczego w wysokości: 250.000 zł. Pozostała część środków finansowych przeznaczona była m.in. na paliwo,

naprawę sprzętu i samochodów, zakup części zamiennych oraz nowego sprzętu ratowniczo-pożarniczego, umundurowanie bojowe strażaków, ubezpieczenia i przeglądy samochodów, opłatę za energię elektryczną, wodę, gaz, za usługi telekomunikacyjne i Internet, za selektywne alarmowanie oraz za wynagrodzenie konserwatora i palacza c.o. Wszyscy członkowie zwyczajni (czynni) są ubezpieczeni od skutków nieszczęśliwych wypadków, posiadają odpowiednie wykształcenie przeciwpożarowe i badania lekarskie.

7. OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

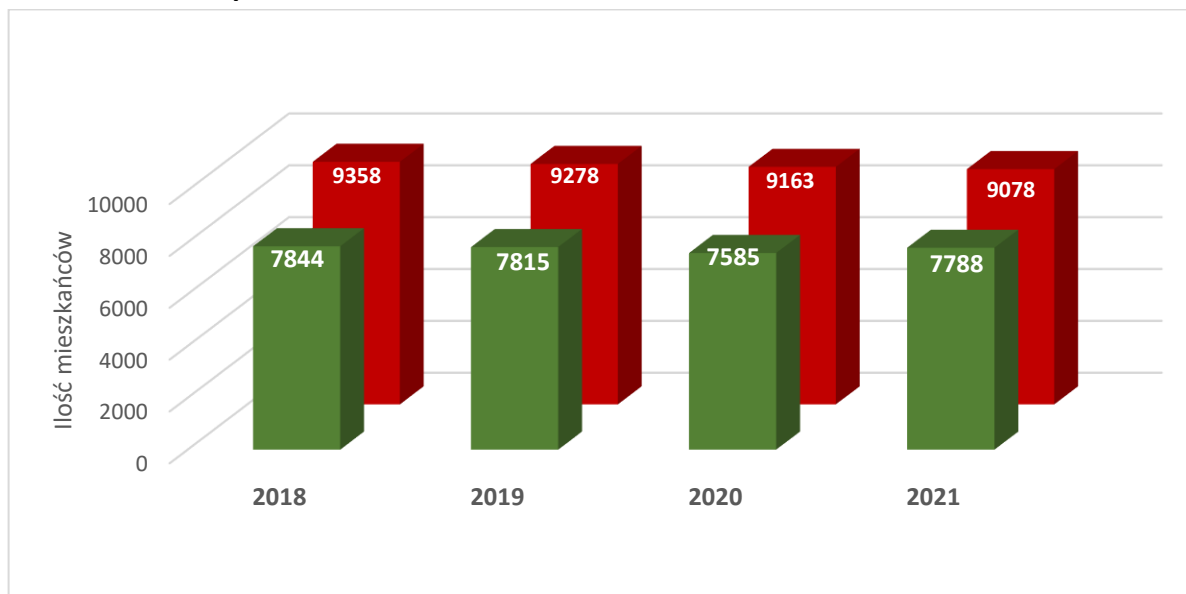
7.1 GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI

W oparciu o ustawowe wymogi oraz własne wieloletnie doświadczenia Gmina Sucha Beskidzka wypracowała skuteczny system gospodarowania odpadami komunalnymi. Sucha Beskidzka należy do związku gmin, którego głównym celem jest działania związane z ochroną środowiska, a w szczególności gospodarowanie odpadami. Wspólnie wybudowane zostało składowisko odpadów oraz rejonowa sortownia odpadów. Do Związku Dorzecza Górnej Skawy należą obecnie cztery gminy: Sucha Beskidzka, Jordanów, Stryszawa i Zawoja. Dzięki ogromnym wysiłkom i konsekwentnym działaniom składowisko odpadów przetrwały trudny okres związany ze zmianą przepisów i Regionalny Zakład funkcjonuje dobrze, a ceny za przyjmowanie i zagospodarowanie odpadów z czterech gmin, należą do najniższych w całym regionie.

Zgodnie z obowiązującym na terenie Suchoj Beskidzkiej prawem miejscowym, odpady odbierane są przez Gminę zarówno z nieruchomości zamieszkałych, jak i niezamieszkałych (wszystkie pozostałe), a obowiązkiem właścicieli tych nieruchomości jest złożenie odpowiednich deklaracji śmieciowych. Mieszkańcy wnoszą opłaty od osoby zamieszkałej na nieruchomości.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. liczba osób zameldowanych na terenie gminy na pobyt stały i czasowy wynosi **9078 osób**, natomiast liczba osób zgłoszona do systemu odbioru odpadów i zadeklarowana przez właścicieli nieruchomości wg stanu na koniec roku 2021 wynosi **7788 osób** i jest wyższa o 203 osoby w porównaniu do grudnia 2020 roku.

Wykres 67. Ilość osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy w Suchej Beskidzkiej w poszczególnych latach, w porównaniu z zadeklarowanymi do odbioru odpadów

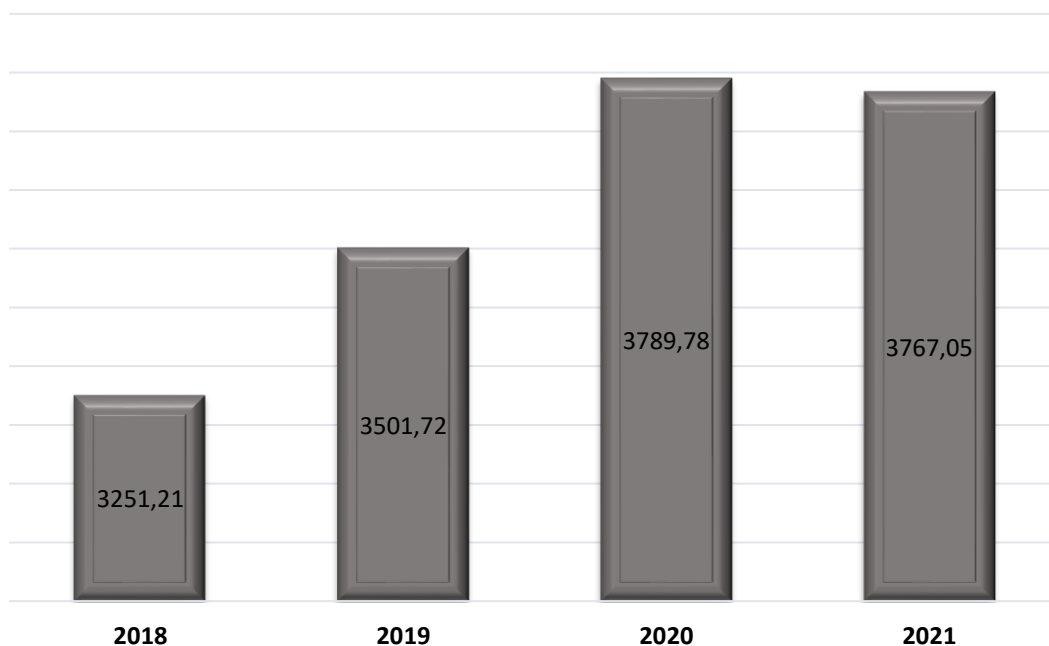


Źródło: Dane Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM Sucha Beskidzka

Pracownicy Urzędu Miasta na bieżąco analizują składane deklaracje i wielkości „spływającego” strumienia śmieci. W razie wątpliwości, przy współpracy ze Strażą Miejską przeprowadzają kontrole nieruchomości. Warto również dodać, że w miesiącach letnich ilość zadeklarowanych mieszkańców wzrasta, co ma związek z mieszkańcami czasowo przyjeżdżającymi do naszego miasta. W celu identyfikacji dostawcy odpadów oraz określenia ich ilości i stopnia segregacji w Suchej Beskidzkiej stosowane są kody kreskowe naklejane na każdy worek, pojemniki z odpadami niesegregowanymi są zaś ważone na wadze elektronicznej każdorazowo przy odbiorze. Dzięki temu Gmina posiada dane dla każdego gospodarstwa domowego oddzielnie, które po zakończeniu roku są analizowane.

Opłaty za odbiór odpadów z nieruchomości niezamieszkałych są bardziej zróżnicowane i zależne od rodzaju prowadzonej działalności, użytkowanej powierzchni lub ilości zatrudnionych pracowników. W tym przypadku również wysokość opłat jest uzależniona od segregowania odpadów. Na bieżąco kontrolowana jest ilość oddawanych odpadów w stosunku do danych zawartych w deklaracjach. Właściciele nieruchomości niezamieszkałych, w deklaracjach określają ilość odpadów przekazywanych do zagospodarowania i otrzymują worki oraz kody kreskowe zgodnie z zadeklarowanymi ilościami.

Wykres 68. Ilość odebranych odpadów komunalnych z terenu Suchej Beskidzkiej w 2021 roku w porównaniu do lat poprzednich w Mg

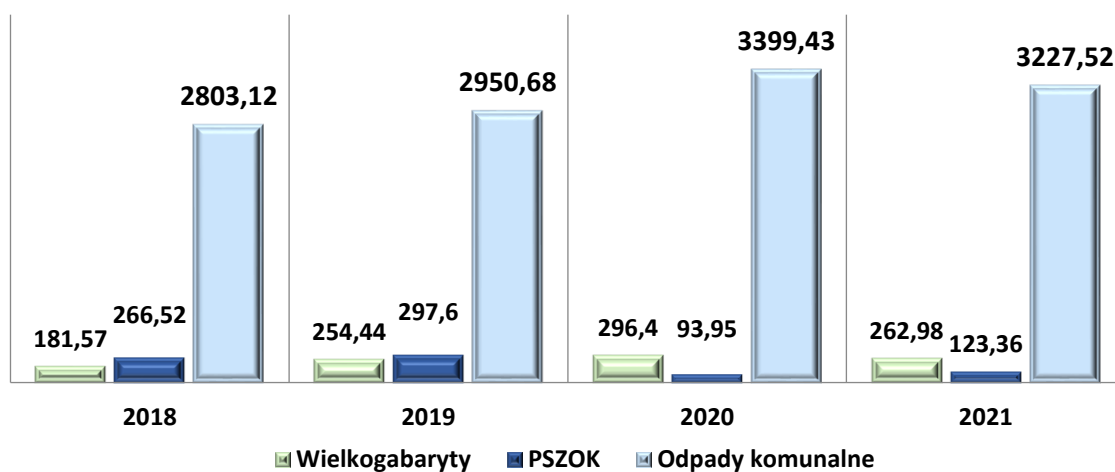


Źródło: Dane Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM Sucha Beskidzka

Z zebranych na terenie Suchej Beskidzkiej odpadów komunalnych ok. 35 % stanowią odpady z nieruchomości niezamieszkałych. Przyjmując, że w 2021 roku 65% zebranych odpadów pochodziło z gospodarstw domowych, to na jedną osobę zadeklarowaną przypadło ok. **314 kg** odpadów. To w porównaniu do roku 2020 spadek o 11 kg, gdzie wówczas statystycznie jeden mieszkaniec wytwarzał ok. 325 kg.

Z uwagi na sytuację epidemiologiczną COVID-19 Gmina Sucha Beskidzka w porozumieniu z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Suchej Beskidzkiej zorganizowała odbiór odpadów niebezpiecznych od osób przebywających w izolacji domowej. Pracownicy Zakładu Komunalnego przy zachowaniu szczególnych zasad bezpieczeństwa i przestrzeganiu wszystkich restrykcji odbierali odpady komunalne w wyznaczonym terminie po uzgodnieniu telefonicznym z osobą przebywającą w izolacji. Na ten cel Gmina Sucha Beskidzka zakupiła specjalne worki z oznaczeniem „Odpady Niebezpieczne”, które z pomocą Straży Miejskiej dysponowane były do osób izolowanych.

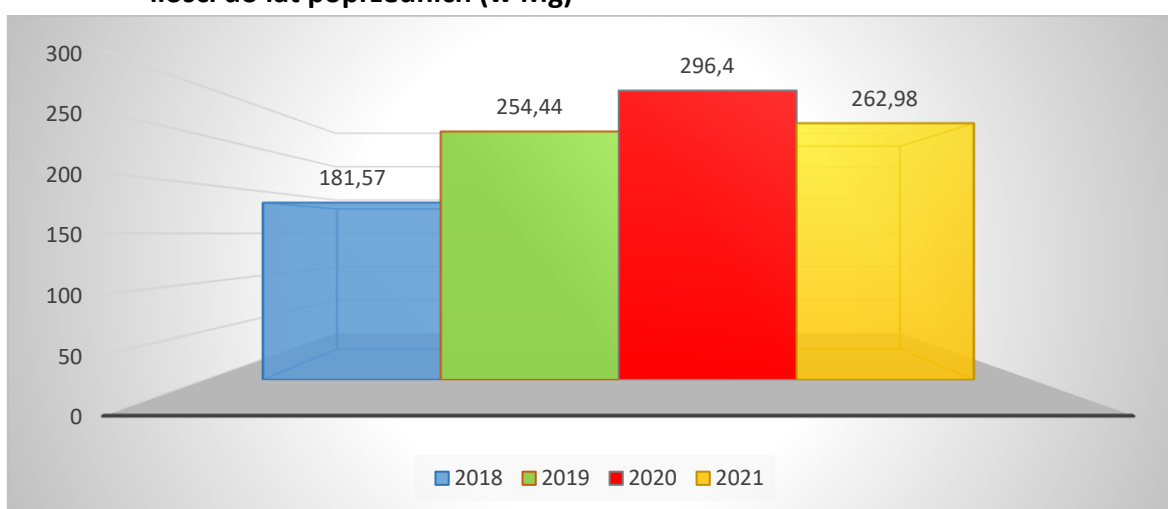
Wykres 69. Zebrane odpady komunalne z terenu Suchej Beskidzkiej w 2021 roku z podziałem na sposób zbiórki i porównaniem ilości do lat poprzednich (w Mg)



Źródło: Dane Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM Sucha Beskidzka

W 2021 roku Gmina Sucha Beskidzka przeprowadziła dwie zbiórki odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz odpadów niebezpiecznych. Łącznie zostało zebranych **262,98 tony** odpadów wielkogabarytowych. Ilość przekazanych odpadów przez mieszkańców w trakcie zorganizowanych zbiórek jest mniejsza niż w roku 2020 o blisko 33,5 tony. Łączny koszt przeprowadzonych zbiórek wyniósł 294 319,89 zł. Biorąc pod uwagę ilość oddanych odpadów oraz wzrost ceny za zbieranie i zagospodarowanie tony odpadów wielkogabarytowych gmina pomimo mniejszej ilości odpadów wielkogabarytowych niż w 2020 roku poniosła wydatki porównywalne do wspomnianego roku.

Wykres 70. Ilość odebranych odpadów wielkogabarytowych w 2021 roku z porównaniem ilości do lat poprzednich (w Mg)



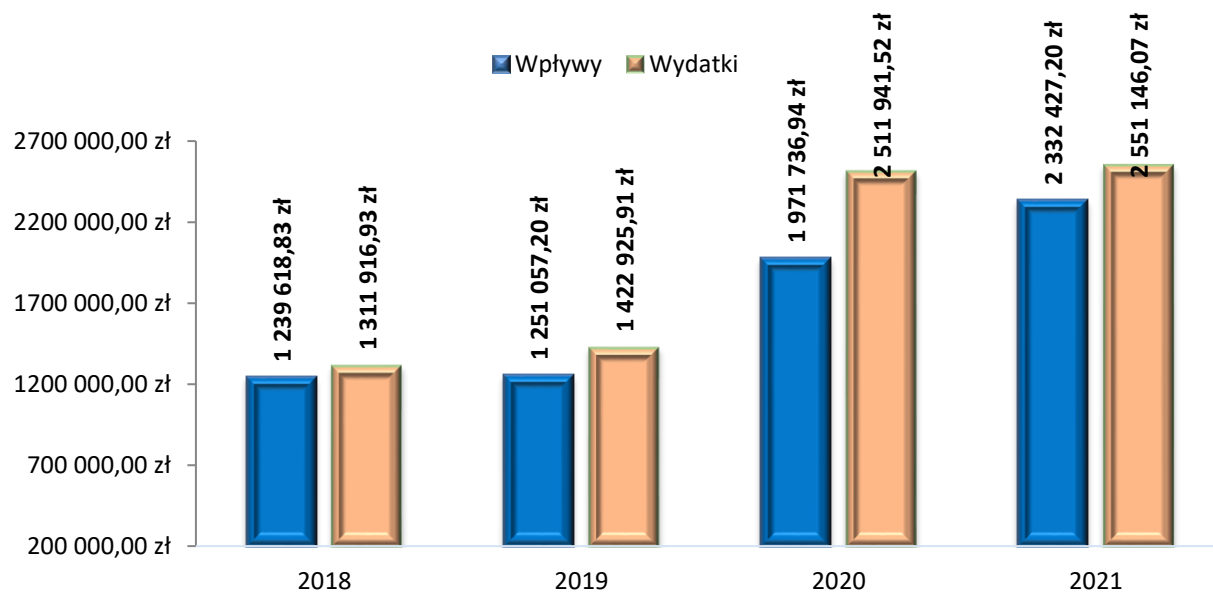
Źródło: Dane Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM Sucha Beskidzka

Dodatkowo na terenie Suchej Beskidzkiej funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Główną zaletą PSZOK jest możliwość bezpłatnego pozbywania się przez mieszkańców odpadów, w dogodnym dla nich momencie, niezależnie od harmonogramu ustalonego przez gminę. Z roku na rok ilość odpadów odbierana w ten sposób jest większa. W 2020 roku mieszkańcy Suchej Beskidzkiej przekazali do PSZOK 93,95 tony odpadów, w 2021 roku było to już 123,96 tony. Jest to wzrost o 30,01 tony.

Urząd Miasta w związku z wnoszoną opłatą za odbiór odpadów, zarówno właścicieli nieruchomości zamieszkałych, jak również niezamieszkałych wyposaża w worki kolorowe do segregacji odpadów odpowiednio oznaczone kodami kreskowymi. W 2021 r. rozdysponowano **215 000 sztuk worków** do segregacji odpadów komunalnych i w porównaniu do roku 2020 było ich więcej o 47 000 sztuk.

W 2021 roku obowiązywały stawki, w kwocie **18 zł miesięcznie** za odpady segregowane od osoby lub **14 zł miesięcznie** od osoby, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny, a właściciel nieruchomości posiada kompostownik i kompostuje w nim wszystkie bioodpady. Dla przykładu w Żywcu stawka ta wynosiła 26,5 zł za odpady segregowane, w Andrychowie 24 zł, a w Jordanowie 26 złotych. Na nieruchomościach niezamieszkałych w Suchej Beskidzkiej, na których powstają odpady komunalne, obowiązywały zróżnicowane stawki za odbiór odpadów w workach i zależały nie tylko od jego pojemności ale również od rodzaju odpadów, których ciężar różni się diametralnie. Zgodnie z obowiązującą w 2021 roku ustawą, system zbiórki odpadów powinien się bilansować pod względem finansowym. Jednakże w Suchej Beskidzkiej w dalszym ciągu koszty odbioru odpadów przewyższają wpływy z opłat. W 2021 roku Gmina Sucha Beskidzka dopłaciła do wywozu odpadów blisko 219 tys. złotych.

Wykres 71. Wpływy i wydatki związane z gospodarowaniem odpadami w 2021 roku w porównaniu z latami poprzednimi



Źródło: Dane Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM Sucha Beskidzka

Odbiorem odpadów z terenu Suchej Beskidzkiej w 2021 r. zajmowało się Przedsiębiorstwo Turystyczne Beskidy-Tourist sp. z o.o. wyłonione w przetargu, a jego podwykonawcą był Zakład Komunalny w Suchej Beskidzkiej.

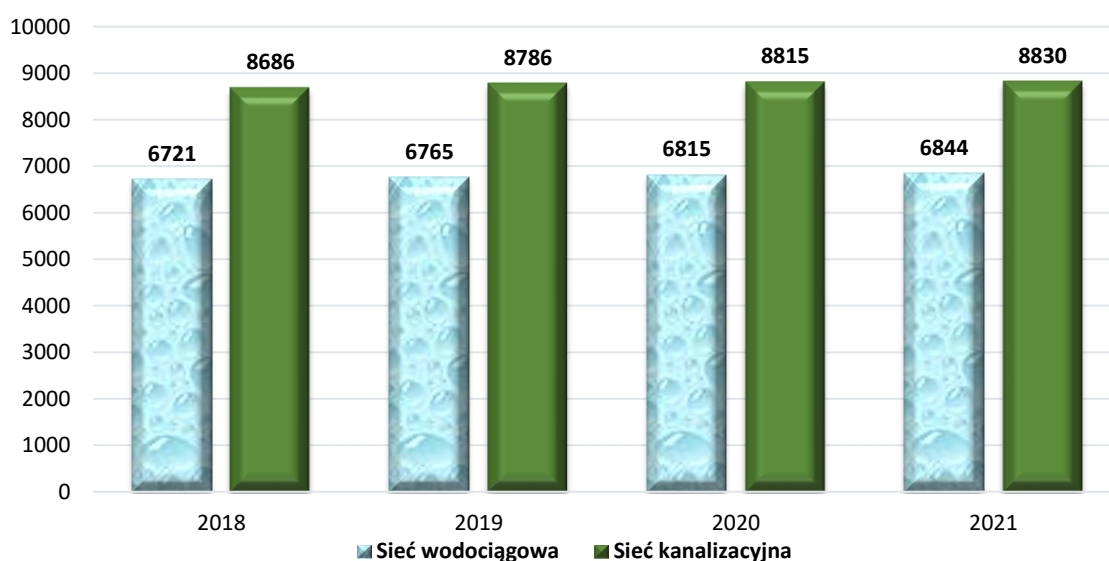
Gospodarka odpadami w naszym mieście działa bardzo sprawnie. Nie mniej jednak, dla wzmocnienia dobrych praktyk wśród mieszkańców gmina organizuje akcje polegające na sprzątaniu miasta. Celem tego typu akcji jest budowanie świadomości ekologicznej poczynając od sprzątania, poprzez promowanie i stosowanie selektywnej zbiórki odpadów. Kolejna akcja sprzątania świata odbyła się we wrześniu, uczestniczyli w niej uczniowie suskich szkół i przedszkoli. Łącznie 938 młodych mieszkańców powiatu suskiego, którzy zebrali 67 worków odpadów. Z uwagi na sytuację pandemiczną związaną z epidemią koronawirusa SARS-CoV-2 nie przeprowadzono tradycyjnego podsumowania akcji na suskim rynku. Do szkół i przedszkoli w nagrodę za udział w akcji dostarczono słodycze i drobne upominki.

7.2. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Rozbudowa sieci wodno - kanalizacyjnej od wielu lat jest jednym z priorytetów Gminy Sucha Beskidzka. Działania inwestycyjne skupiają się na rozbudowie systemów oraz utrzymaniu we właściwym stanie urządzeń oczyszczalni ścieków i stacji uzdatniania wody. Dzięki systematycznej i konsekwentnej działalności na dzień 31.12.2021 roku ponad 95% mieszkańców ma dostęp do kanalizacji sanitarnej, a z sieci wodociągowej korzysta ok. 75%.

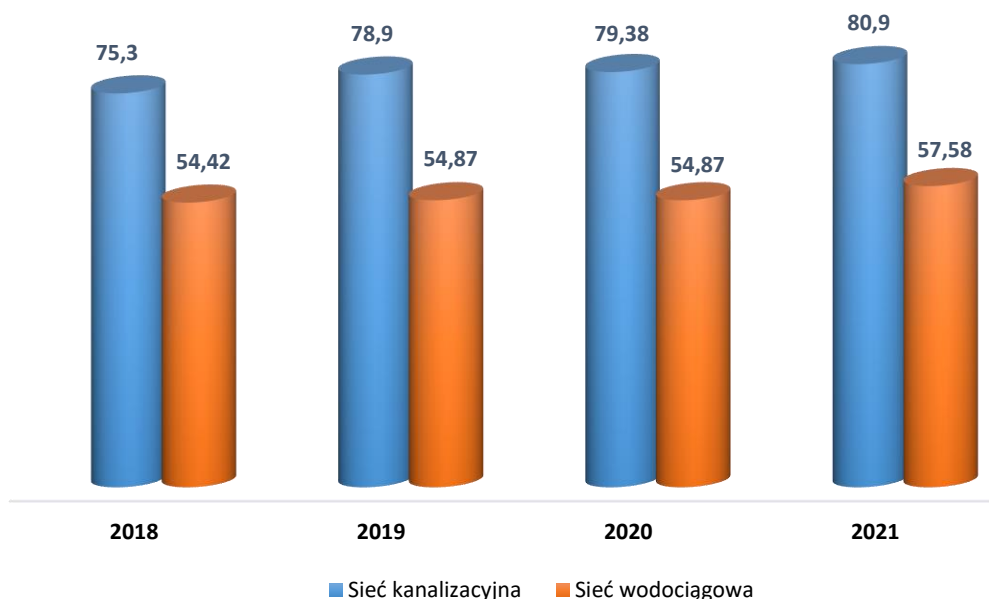
Łączna długość sieci wodociągowej wynosi obecnie 57,58 km, pod koniec 2021 r. korzystało z niej 6 844 osób, natomiast sieć kanalizacji sanitarnej osiąga długość 80,9 km, korzysta z niej ok. 8830 osób.

Wykres 72. Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w 2021 roku w zestawieniu z latami ubiegłymi



Źródło: Dane Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM Sucha Beskidzka opracowane na podstawie informacji z Zakładu Komunalnego

Wykres 73. Długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (w km) w 2021 roku w zestawieniu z latami poprzednimi

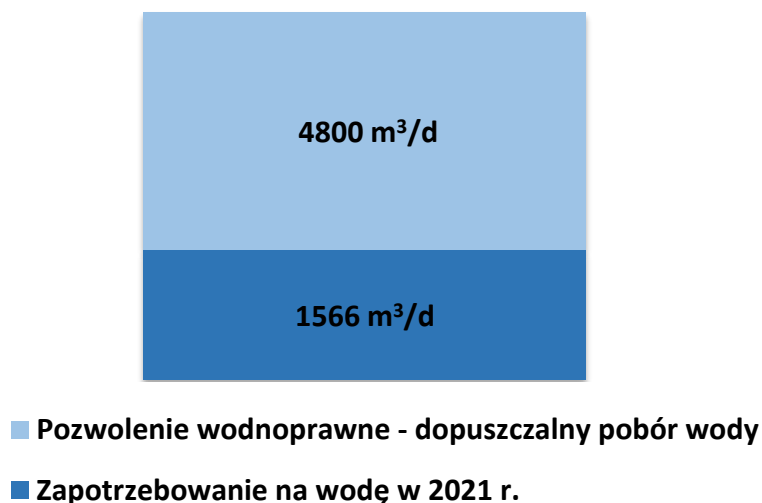


Źródło: Dane Zakładu Komunalnego w Suchej Beskidzkiej

ZAOPATRZENIE W WODĘ

Miasto Sucha Beskidzka zaopatrywane jest w wodę z ujęcia powierzchniowego - potoku Stryszawka. Dostawa wody, po uzdatnieniu na Stacji Uzdatniania Wody (SUW) zlokalizowanej przy ul. Za Wodą 37, stanowi obecnie ok. 75 % wody pitnej zużywanej przez mieszkańców Suchej Beskidzkiej. Ilość wody pitnej zużytej przez jednego mieszkańca to około 80 l /dobę. Dzięki nowoczesnej instalacji membranowej do **uzdatniania wody** Pall Aria AP6 woda dostarczana do odbiorców jest najwyższej jakości. Instalacja ta oparta jest na technologii Pall Microza firmy Pall Corporation i ma wydajność do 160m³/h. Proces uzdatniania wody jest w pełni zautomatyzowany, a ingerencja operatora została ograniczona do absolutnego minimum. Całością procesu uzdatniania zarządza komputer z odpowiednim oprogramowaniem. Procesy membranowe są technikami pozwalającymi na separację zanieczyszczeń na poziomie molekularnym lub jonowym. Nie wymagają dawkowania chemikaliów oraz nie powodują transformacji zanieczyszczeń. Korzyści, jakie wynikają z zastosowania powyższej techniki to produkcja wody o stałej jakości, znaczne zmniejszenie dodawanych chemikaliów, zmniejszenie zużycia energii w procesie uzdatniania i możliwość pełnej automatyzacji.

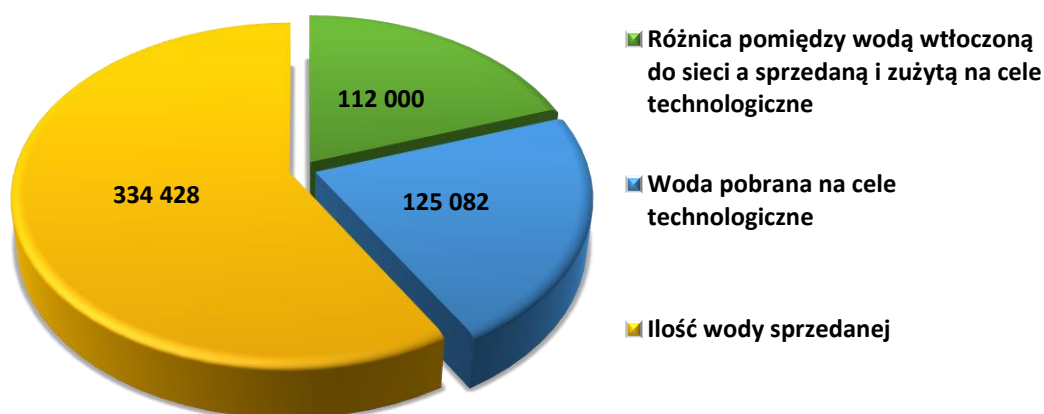
Wykres 74. Średniodobowe zapotrzebowanie na wodę w 2021 roku w porównaniu z dopuszczalną ilością poboru wody



Źródło: Dane Zakładu Komunalnego w Suchej Beskidzkiej

Dostawa wody z ujęcia powierzchniowego realizowana jest za pomocą rurociągu magistralnego o średnicy 250/225/200 mm, biegnącego wzdłuż ulic: Role, Mickiewicza, Zamkowej, Wadowickiej i Płk. T. Semika. Rurociąg magistralny zasila dwa zbiorniki wyrównawcze o pojemności 500 m³ każdy, które zlokalizowane są przy ul. Źródlanej (jest to tzw. pierwsza strefa ciśnień). Z tych zbiorników woda tłoczona jest rurociągiem o średnicy 150 mm do zbiornika wyrównawczego o pojemności 300 m³ zlokalizowanego przy ul. Podksiężę (jest to druga strefa ciśnień). Obecnie na terenie miasta zlokalizowanych jest 8 pompowni wody czystej, w tym pompownia główna na SUW przy ul. Za Wodą 37.

Wykres 75. Ilość wyprodukowanej i wtłoczonej do sieci wody w 2021 roku (w m³)

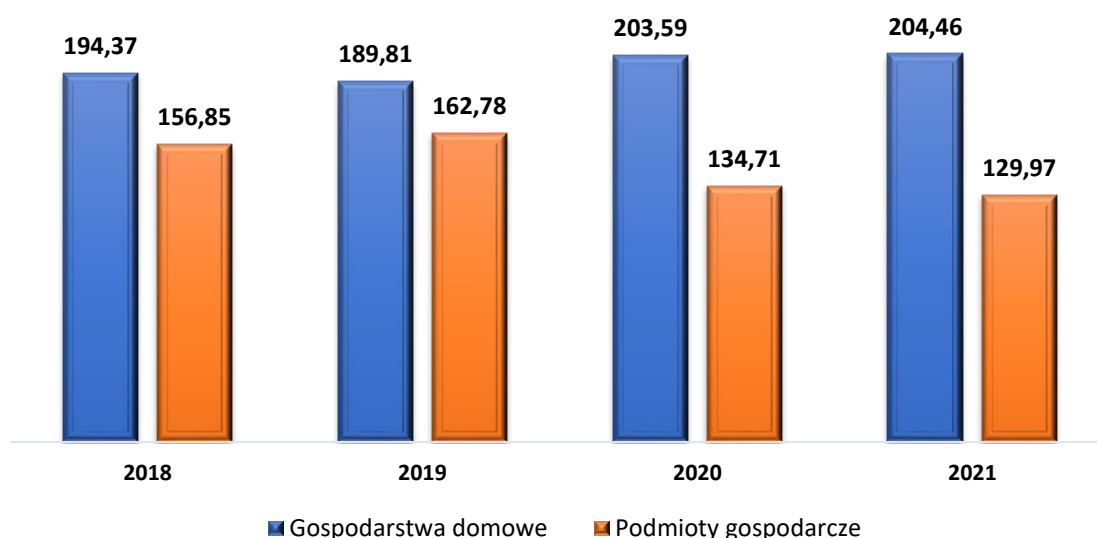


Źródło: Dane Zakładu Komunalnego w Suchej Beskidzkiej

Zaopatrzenie w wodę pomimo powstawania nowych firm, obiektów, również tych będących na etapie projektu, nie powoduje zasadniczych zmian, co do ilości **zużywanej wody** w Suchej Beskidzkiej. W tym kontekście należy przyjąć, że przy intensywnym rozwoju miasta, zapotrzebowanie na wodę nie powinno przekroczyć 2200 m³/d. Prowadzona jest sukcesywna wymiana armatury stanowiącej wyposażenie sieci wodociągowej magistralnej i rozdzielczej. Wymiana odcinków sieci wodociągowej przekłada się na obniżenie liczby awarii powstających na sieci wodociągowej, co ma znaczący wpływ na zużycie wody.

Zapotrzebowanie na wodę w Suchej Beskidzkiej w 2021 roku zmniejszyło się w porównaniu z rokiem 2020 średnio o ok. 94 m³ na dobę. Przyczynę takiego stanu należy upatrywać nie tylko w sukcesywnym uszczelnianiu sieci wodociągowej, ale przede wszystkim w trwającym również w 2021 roku stanem epidemii COVID-19, która spowodowała znaczny spadek zużycia wody przez instytucje i podmioty gospodarcze przy niewielkim wzroście zużycia w gospodarstwach domowych.

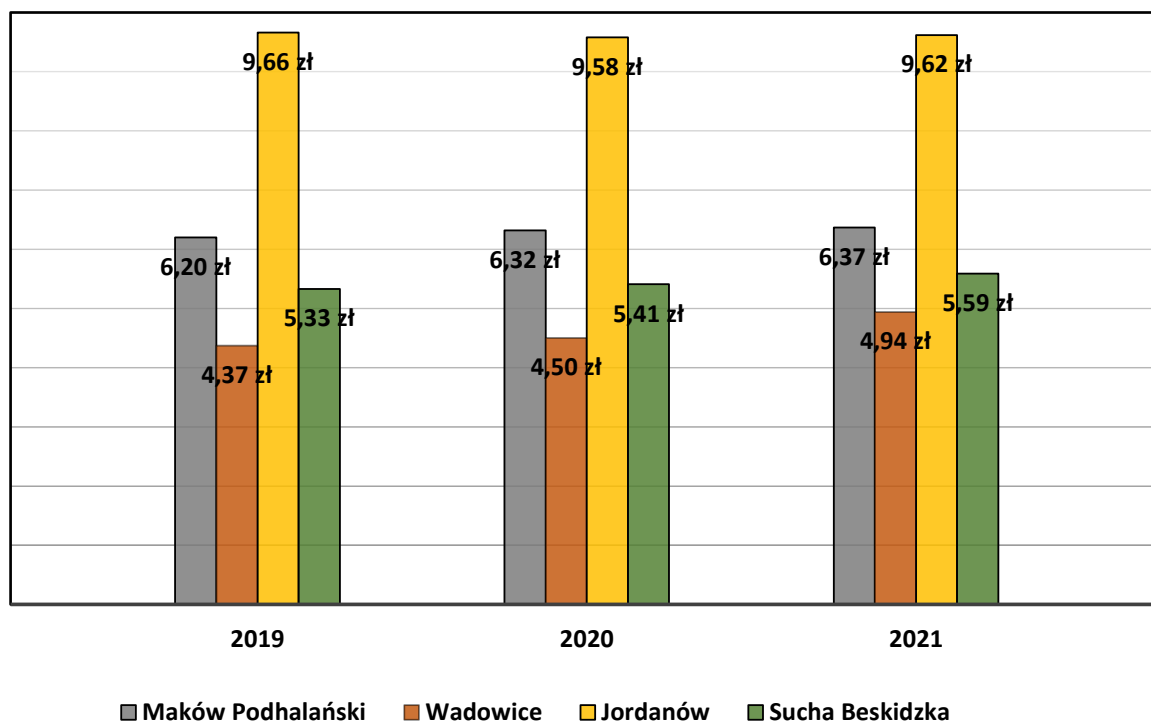
Wykres 76. Ilość sprzedanej wody (w tys. m³) w 2021 roku w porównaniu do lat poprzednich



Źródło: Dane Zakładu Komunalnego w Suchej Beskidzkiej

Warto dodać, że ceny wody i ścieków w Suchej Beskidzkiej należą do najniższych w regionie, mimo że w wielu innych gminach stosowane są mniej zaawansowane technologie, a co za tym idzie znacznie tańsze metody uzdatniania wody i oczyszczania ścieków. Poniżej przedstawiono porównanie cen za wodę i ścieki z okolicznych gmin w latach 2018 - 2021.

Wykres 77. Ceny za wodę w latach 2018 - 2021 w Suchoj Beskidzkiej w porównaniu z innymi miastami w regionie



Źródło: Dane Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM Sucha Beskidzka oraz Zakładu Komunalnego

W 2021 roku Zakład Komunalny realizował następujące zadania z zakresu gospodarki wodnej:

- 1) Dokończenie inwestycji pn. Alternatywne zasilanie Zbiorników przy ul. Źródlanej. Wykonanie alternatywnego zasilania umożliwiło bezpośrednie zasilanie zbiorników wyrównawczych przy ul. Źródlanej ze Stacji Uzdatniania Wody przy ul. Za Wodą 37. Dotychczasowy rurociąg główny pełni rolę rurociągu tłocznego jak i rozdzielczego. Pominięcie rurociągu głównego i wykorzystanie go tylko i wyłącznie jako rurociągu rozdzielczego spowodowało obniżenie ciśnienia w sieci wodociągowej, umożliwiając prowadzenie wszelkich prac remontowo – konserwacyjnych, co przekłada się na zmniejszenie powstających w nim awarii. Alternatywne zasilanie zbiorników pozwoliło na utrzymanie rezerwuaru wody w zbiornikach bez względu na wystąpienie awarii na rurociągu głównym rozdzielczym,
- 2) Kontynuacja rozbudowy monitoringu sieci wodociągowej na terenie miasta Sucha Beskidzka. Zamontowano 4 kolejne punkty na sieci wodociągowej. Łącznie zamontowane są 24 punkty na sieci wodociągowej,

- 3) Montaż wielofunkcyjnego systemu kontroli parametrów wody uzdatnionej na Stacji Uzdatniania Wody w Suchej Beskidzkiej przy ul. Za Wodą 37. Urządzenie monitoruje parametry jakości wody takie jak pH: redox, zawartość chlorynów, dwutlenku chloru oraz temperaturę,
- 4) Montaż nowego agregatu prądotwórczego na Stacji Uzdatniania Wody. Agregat wyposażony jest w automatyczny przełącznik, który zasili SUW w chwili przerwy dostawy prądu z sieci energetycznej,
- 5) Wykup przyłącza kanalizacji sanitarnej przy ul. Podksiężu.

Koszt prac inwestycyjnych oraz zakupów w 2021 roku wyniósł 650 721,24 zł netto.

Oprócz ujęcia powierzchniowego zlokalizowanego przy ul. Za Wodą 37, gmina Sucha Beskidzka posiada ujęcia wody podziemnej przy ul. Podksiężu oraz ul. Kamienne obecnie stanowiące zasilania alternatywne.

Ujęcie głębinowe zlokalizowane przy ul. Kamienne wydajność dobową wg. pozwolenia wodnoprawnego określono na 22,5 m³, a godzinową na 1,5 m³. Od dwóch lat wydajność ujęcia nie jest wystarczająca, w związku z tym woda dostarczana jest z głównego ujęcia przy ul. Za Wodą 37, poprzez system przepompowni zamontowanych na sieci wodociągowej.

Ujęcie głębinowe zlokalizowane przy ul. Podksiężu wydajność dobową wg. pozwolenia wodnoprawnego określono na 60 m³, a godzinową 3 m³. Podobnie jak w przypadku ujęcia przy ul. Kamienne, w ciągu ostatnich dwóch lat wydajność studni głębinowej znacznie zmalała i nie jest wystarczająca do zaspokojenia potrzeb w tym zakresie, co wymusiło budowę pompowni i tłoczenia wody z głównego ujęcia. W 2021 r. zapotrzebowanie na wodę rejonu Podksiężu jest pokrywane w całości z powierzchniowego ujęcia wody przy ul. Za wodą.

Woda uzdatniona jest pod ciągłą kontrolą laboratorium Zakładu Komunalnego oraz zewnętrznego laboratorium akredytowanego. Jakość produkowanej i dostarczonej do odbiorców wody jest również pod stałą kontrolą Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Suchej Beskidzkiej. Codziennym badaniom - fizykochemicznym i mikrobiologicznym poddawana jest woda pobierana z różnych punktów czerpalnych zlokalizowanych na terenie miasta Sucha Beskidzka m.in. na terenie szpitala ZOZ Sucha Beskidzka. Wyniki badań wody otrzymywane z ww. laboratoriów świadczą o tym, że woda podawana do sieci miejskiej w Suchej Beskidzkiej jest bardzo dobrej jakości i spełnia wszystkie kryteria fizykochemiczne i mikrobiologiczne określone obowiązującymi przepisami prawa w tym zakresie.

GOSPODARKA ŚCIEKOWA

Sieć kanalizacyjna obejmuje swym zasięgiem część zurbanizowaną obszaru Gminy (zabudowę wielorodzinną, gęstą zabudowę jednorodziną oraz podmioty gospodarcze). Szacuje się, że ok. 5 % mieszkańców z terenu gminy Sucha Beskidzka nie jest jeszcze objętych systemem kanalizacji sanitarnej. Wytworzone przez nich ścieki winny być gromadzone w zbiornikach bezodpływowych lub oczyszczane w przydomowych oczyszczalniach.

Ścieki z bezodpływowych zbiorników odbierane są przez zewnętrzny tabor asenizacyjny i zrucane do oczyszczalni poprzez stację zlewną znajdującą się na terenie oczyszczalni ścieków w Suchej Beskidzkiej. Obszary nieobjęte zbiorową kanalizacją sanitarną są sukcesywnie kanalizowane wg indywidualnych rozwiązań uwzględniających specyfikę danego terenu .

Sucha Beskidzka należy do aglomeracji, która obejmuje tereny miasta Sucha Beskidzka oraz część Stryszawy, Lachowic, Kukowa i Krzeszowa. Aglomeracja winna być wyposażona w systemy kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków. Jedną z najistotniejszych kwestii przy wyznaczaniu granic aglomeracji jest wzięcie pod uwagę, że budowa nowej sieci kanalizacyjnej na obszarze aglomeracji z doprowadzeniem do oczyszczalni ścieków albo końcowego punktu zrzutu ścieków komunalnych powinna być uzasadniona ekonomicznie i technicznie. Aglomeracja Sucha Beskidzka ma równoważną liczbę mieszkańców (RLM) 14907, a gminą wiodącą jest Sucha Beskidzka. Na dzień 31.12.2021 r. łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej wyniosła **80,9 km** i korzystało z niej ok. **8830 mieszkańców** Suchej Beskidzkiej oraz liczne zakłady pracy, instytucje, placówki handlowe i inne podmioty.

Gmina Sucha Beskidzka posiada własną oczyszczalnię ścieków (mechaniczno-biologiczną), której rozwiązania technologiczne gwarantują spełnienie wymogów związanych z oczyszczaniem ścieków dopływających z aglomeracji Sucha Beskidzka oraz drugiej aglomeracji , w skład której wchodzi gminy Maków Podhalański oraz Zawoja. Należąca do gminy Sucha Beskidzka oczyszczalnia spełnia wszystkie wymagania dotyczące ochrony środowiska i co roku prowadzone są inwestycje wprowadzające sukcesywnie najnowsze rozwiązania technologiczne.

W 2021 r. na terenie oczyszczalni zrealizowane zostały następujące inwestycje:

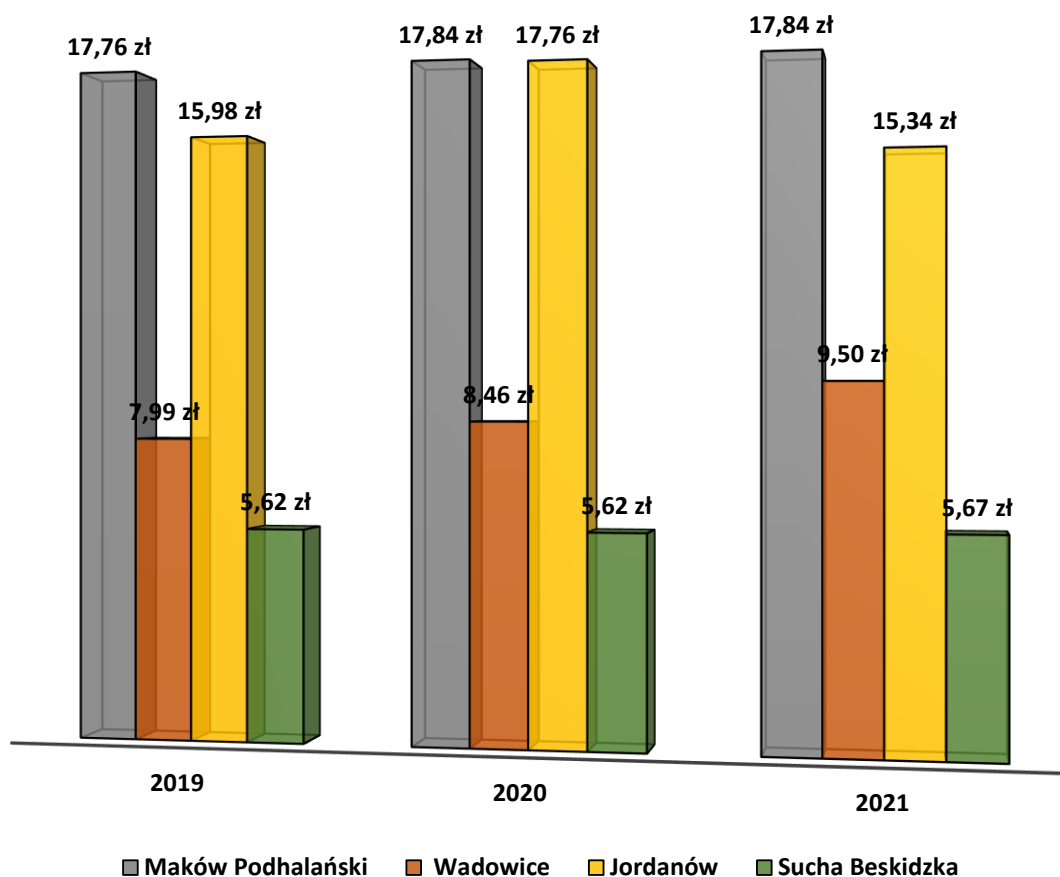
- 1) Uzyskanie decyzji Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi zezwalającej na wprowadzenie środka poprawiającego właściwości gleby pn. „Suszek Beskidzki”, produkowanego z osadu ściekowego, do obrotu handlowego,
- 2) Oddanie do eksploatacji dwóch nowych turbodmuchaw napowietrzających bioreaktory. Urządzenia charakteryzują się bardzo wysoką sprawnością, uzyskaną dzięki technologii łożysk powietrznych z wysokoobrotowym silnikiem o magnesach stałych. Pozwala to zredukować zużycie energii w stosunku do tradycyjnej dmuchawy o podobnych parametrach wydajnościowych,
- 3) Remont dwóch osadników wtórnych pracujących w ciągu technologicznym oczyszczalni. Zakres prac obejmował: wymianę łożysk głównych, remont zgarniaczy, modernizację sterowania pracą osadników,
- 4) Modernizacja kotłowni - zakup, dostawa, montaż i uruchomienie nowego kotła kondensacyjnego firmy Buderus, model GB 162-80V2 wraz z regulatorem RC310, modułem komunikacji internetowej, czujnikiem temperatury zewnętrznej,
- 5) Uruchomienie nowej stacji zlewnej,
- 6) Dostarczenie sondy tlenowej z przetwornikiem do pomiaru natlenienia ścieku w bioreaktorze,

- 7) Zakup elementów betonowych, przeznaczonych do wygospodarowanie miejsca pod wiatą gospodarczą na krótkotrwałe składowanie „Suszka Beskidzkiego”,
- 8) Montaż dwóch kompletów wózków podporowych, napędowych zgarniaczy radialnych osadu dennego w dwóch osadnikach wtórnych. Urządzenia wyposażone są w pług z listwą gumową i szczotki talerzowe odśnieżające bieżnię.

Koszty prac inwestycyjnych oraz zakupów w 2021 roku wyniosły 1 218 409 brutto.

Dzięki racjonalnej i przemyślanej gospodarce ściekowej, ceny za odbiór i oczyszczanie nieczystości ciekłych dla mieszkańców Suchej Beskidzkiej i pozostałych dostawców należą do najniższych w całym regionie

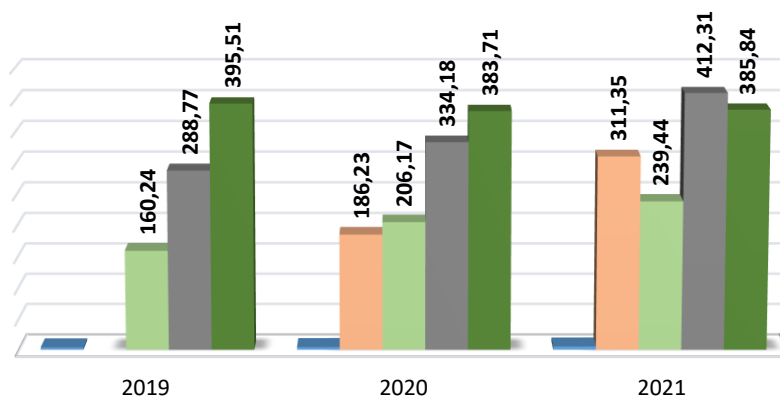
Wykres 78. Ceny za ścieki w latach 2019 - 2021 w Suchej Beskidzkiej w porównaniu z innymi miastami w regionie



Źródło: Dane Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM Sucha Beskidzka oraz Zakładu Komunalnego

Ścieki oczyszczone wprowadzane do odbiornika, czyli rzeki Skawy, spełniają warunki decyzji WS.6341.7.10.2013.GM tj. posiadają wymagany procent redukcji zanieczyszczeń.

Wykres 79. Ilość odebranych ścieków w roku 2021 w porównaniu z latami ubiegłymi



	2019	2020	2021
■ Sucha Beskidzka	395,508	383,709	385,843
■ Maków Podhalański	288,772	334,178	412,307
■ Stryszawa	160,238	206,174	239,443
■ Zawoja		186,230	311,351
■ Dowożone samochodami asenizacyjnymi	3,949	4,400	5,452

Źródło: Dane Zakładu Komunalnego w Suchej Beskidzkiej

7.3. OCHRONA POWIETRZA

Ochrona powietrza od wielu lat należy do priorytetów gminy Sucha Beskidzka. Powietrze nie zna granic administracyjnych, więc problem jego zanieczyszczenia dotyczy wszystkich gmin powiatu. W celu znaczącej poprawy jakości powietrza Samorząd Suchej Beskidzkiej podejmuje wiele inicjatyw, począwszy od dofinansowania wymiany przestarzałych pieców i kotłów węglowych na nowoczesne urządzenia grzewcze spełniające najwyższe standardy ekologiczne, według obowiązujących przepisów. Sucha Beskidzka jest miastem powiatowym pełniącym rolę lokalnego centrum. W związku z tym wszelkie działania realizowane przez gminę mają szeroki zasięg oddziaływania i tym samym wpływ nie tylko na mieszkańców gminy.

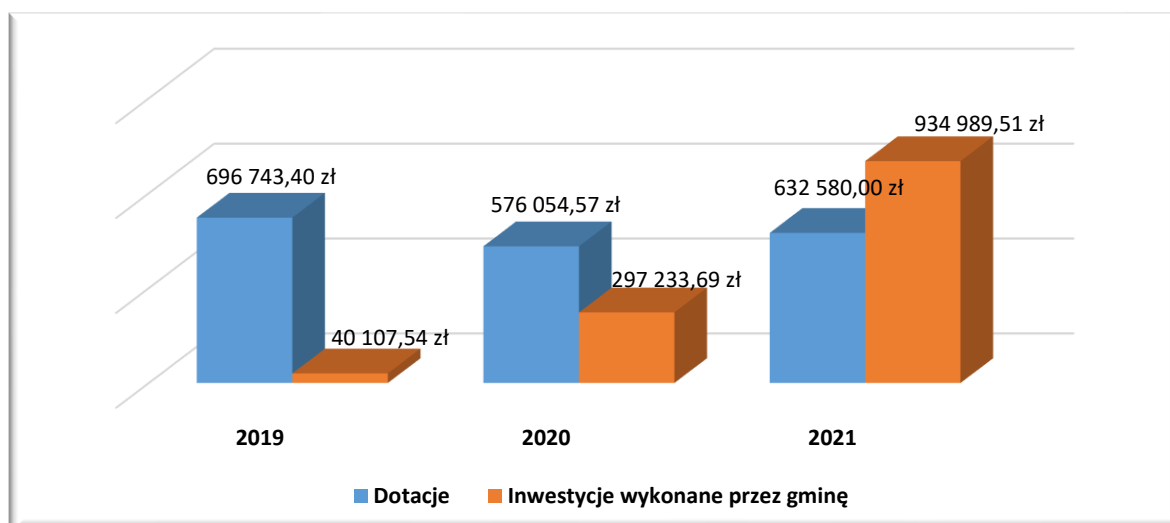
Efekty realizacji programów i projektów związanych z ochroną powietrza

Skutecznym sposobem ograniczenia niskiej emisji jest likwidacja przestarzałych kotłów oraz palenisk węglowych i zastąpienie ich nowoczesnymi systemami grzewczymi wykorzystującymi ekologiczne paliwa. W ramach realizacji Programu Ograniczenia Niskiej Emisji gmina w pierwszej połowie 2021 roku udzielała dotacji wyłącznie osobom fizycznym. W przypadku prowadzenia działalności gospodarczej w budynku lub lokalu mieszkalnym możliwe było otrzymanie dofinansowania pod warunkiem, że powierzchnia przeznaczona na działalność gospodarczą zajmowała nie więcej niż 50% powierzchni użytkowej. Na dotacje

miasto przeznacza głównie środki własne oraz środki unijne z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Ponadto gmina bierze udział w rządowym programie „Stop Smog” w ramach którego przeprowadzane są prace związane z wymianą źródeł ciepła i/lub termomodernizacją jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Program skierowany jest do najuboższych mieszkańców gminy. 70% kosztów inwestycji pokrywane jest z Funduszu Termomodernizacji i Remontów, a 30% dopłaca gmina. Dodatkowo mieszkańiec wpłaca do gminy wkład własny w wysokości 10% kosztów realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego.

W latach 2018–2021 zlikwidowanych zostało łącznie 402 paleniska węglowe. Dodatkowo w latach 2019–2021 zmodernizowano 18 kotłowni olejowych, które zastąpione zostały kotłowniami na gaz ziemny. łącznie w 365 budynkach mieszkalnych oraz 6 budynkach handlowo-usługowych zostało wymienione stare źródło ciepła na nowe. Na inwestycje związane ze zmianą systemu ogrzewania na proekologiczny oraz dociepleniem budynków przeznaczono środki w wysokości blisko 4,3 milionów złotych, z czego ponad **1,5 miliona** złotych w 2021 roku.

Wykres 80. Wielkość środków przeznaczonych przez Gminę Sucha Beskidzka na wymianę źródeł ciepła w latach 2019 – 2021



Źródło: Dane Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM Sucha Beskidzka

W roku 2021 w ramach udzielonych przez gminę mieszkańcom dotacji na zmianę systemu ogrzewania zlikwidowano kolejne stare piece i kotły węglowe w 76 budynkach mieszkalnych na terenie miasta oraz w zabytkowym budynku, w którym znajduje się siedziba Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego „Ziemi Babiogórskiej” Oddział w Suchoj Beskidzkiej. Inwestycje przeprowadzone zostały z udziałem środków własnych gminy w wysokości – 442 202,41 zł i środków unijnych – 190 377,59 zł.

W 14 budynkach jednorodzinnych wykonane zostały kompleksowe prace termomodernizacyjne w ramach programu „Stop Smog”, a w 1 budynku wymienione zostało wyłącznie źródło ciepła. Łączne koszty robót budowlanych wraz z niezbędną dokumentacją techniczną wyniosły 934 989,51 zł.

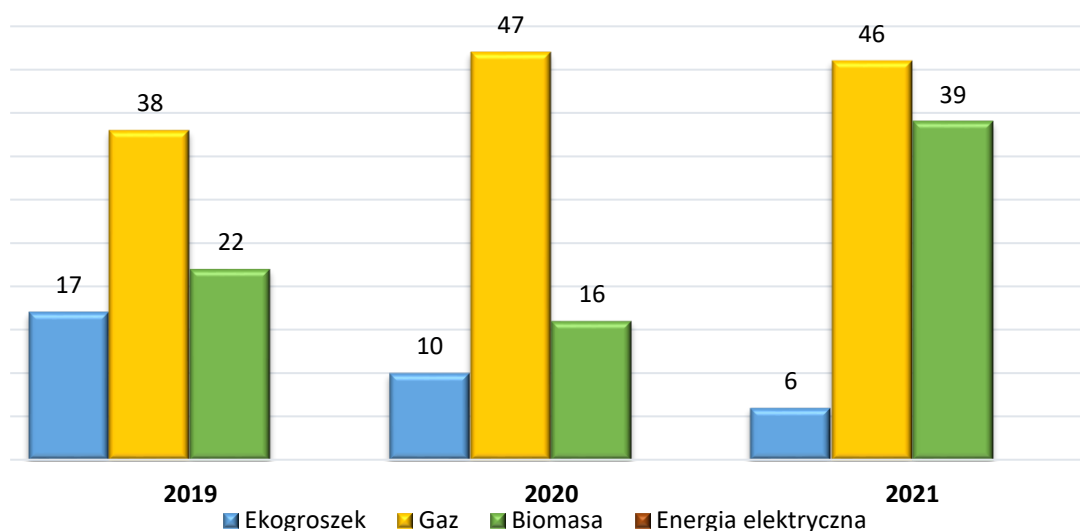
Budynki mieszkalne jednorodzinne

W 2021 r. dzięki dotacjom z budżetu miasta Sucha Beskidzka zlikwidowanych zostało łącznie 100 starych palenisk w 91 budynkach mieszkalnych. Usunięte piece zostały zastąpione:

- 46 kotłami gazowymi,
- 36 kotłami na biomasę,
- 6 kotłami na ekogroszek,
- 3 kominkami na pellet z płaszczem wodnym.

Zainstalowane nowoczesne urządzenia na paliwa stałe spełniają najwyższe standardy ekologiczne i posiadają certyfikat ekoprojektu.

Wykres 81. Rodzaj i ilość zamontowanych nowych źródeł ciepła w 2021 roku oraz w latach poprzednich



Źródło: Dane Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM Sucha Beskidzka

Porównując na przestrzeni lat ilość i rodzaj zamontowanych źródeł ciepła można zaobserwować, że zainteresowanie wśród mieszkańców montażem kotłów gazowych jest na zbliżonym poziomie. Natomiast zainteresowanie montażem urządzenia wykorzystującego biomasę (pellet lub zgazowującego drewno) stale rośnie. Znacznie spadła ilość zamontowanych kotłów na ekogroszek, ponieważ od 2021 r. nie ma możliwości finansowania zakupu tego rodzaju kotła na terenie naszego województwa. Ograniczenia te zostały wprowadzone w Programie ochrony powietrza dla województwa małopolskiego. Wyjątek stanowią kotły montowane w ramach projektów, których realizacja została rozpoczęta przed zmianą przepisów w tym zakresie. Dlatego w programie Stop Smog dopuszczony jest montaż kotła na ekogroszek, bez dodatkowego rusztu i spełniającego wymagania ekoprojektu.

Budynki mieszkalne wielorodzinne

Obecnie na terenie miasta pozostaje 1 blok wielorodzinny, w którym do tej pory nie została przeprowadzona modernizacja systemu ogrzewania, jest to budynek przy ul. Mickiewicza 15.

Budynki pozostałe

W latach 2018 – 2021 przeprowadzona została wymiana kotłów w 6 budynkach, w których prowadzona jest działalność gospodarcza. Zamontowane zostały nowe kotły gazowe (4 szt.) i kotły na ekogroszek spełniające wymagania ekoprojektu (2 szt.).

Ulga w podatku od nieruchomości

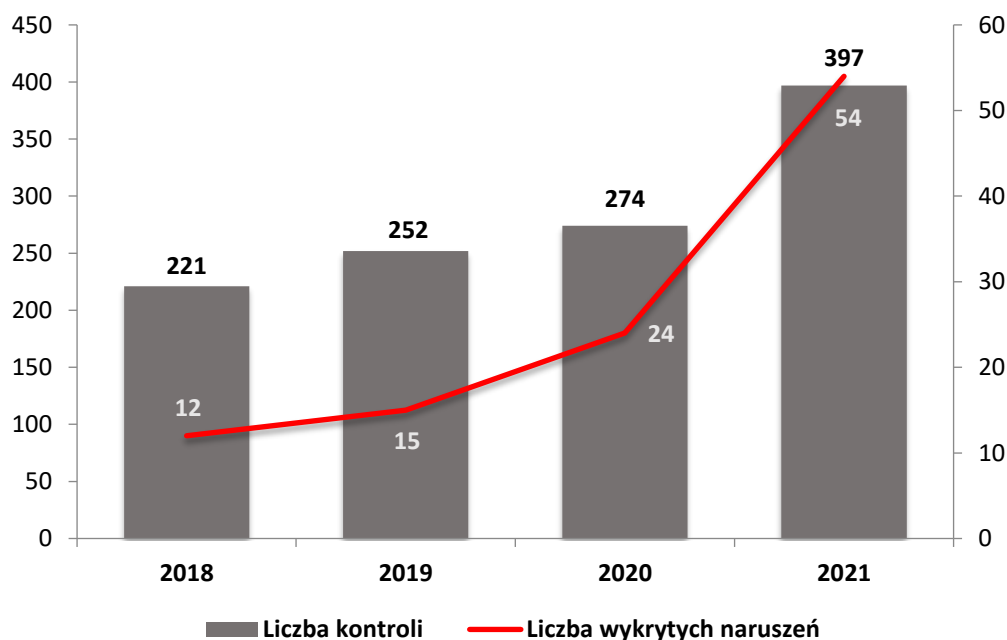
Od 2018 r. mieszkańcy Suchej Beskidzkiej, którzy stosują ekologiczne źródła ciepła mogą skorzystać z ulgi w podatku od nieruchomości. Zwolnienie z podatku za powierzchnię mieszkalną można uzyskać do 2022 roku.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. przedmiotowym zwolnieniem objętych było 1758 gospodarstw domowych i w porównaniu do roku 2020 przybyło 71 gospodarstw. Łączna kwota udzielonej ulgi osobom fizycznym i spółdzielni mieszkaniowej na dzień 31 grudnia 2021 r. wyniosła 104 382,22 zł.

Kontrola palenisk węglowych

Strażnicy miejscy prowadzą na terenie miasta systematyczne kontrole pieców pod kątem spalania odpadów oraz rodzaju stosowanego paliwa. Wprowadzony system zbiórki odpadów sprzyja skuteczności przeprowadzonych kontroli, które wykonywane są nie tylko w ramach interwencji i zgłoszeń mieszkańców, ale także w oparciu o analizę ilości i rodzajów odpadów komunalnych oddawanych z poszczególnych gospodarstw domowych.

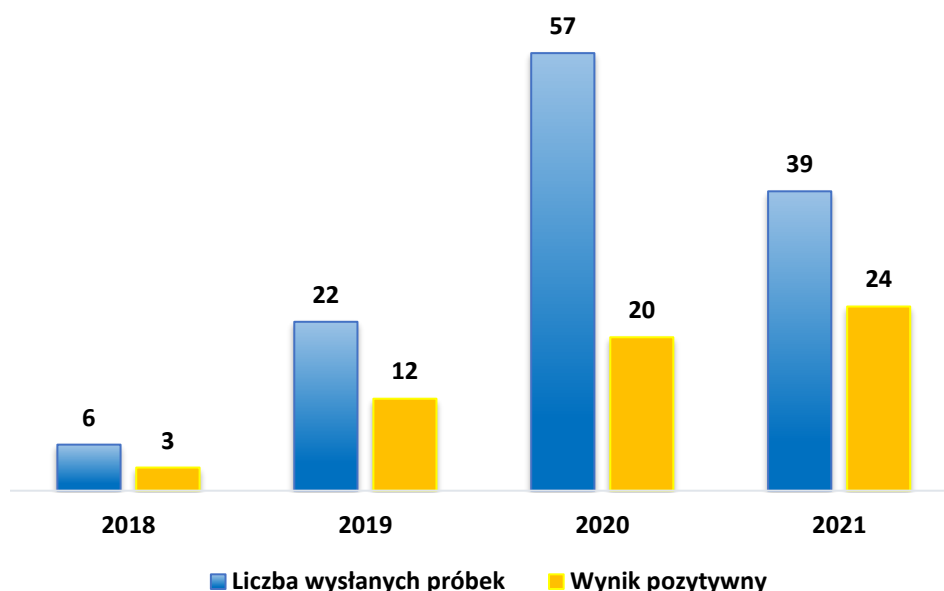
Wykres 82. Ilość przeprowadzonych kontroli palenisk węglowych w 2021 roku w porównaniu z kontrolami w latach ubiegłych



Źródło: Dane Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM Sucha Beskidzka oraz Straży Miejskiej

W latach 2018 – 2021 przeprowadzonych zostało łącznie 1144 kontrole systemów grzewczych na terenie Suchej Beskidzkiej, z czego 1078 stanowiły kontrole skuteczne czyli zakończone spisaniem protokołu. Z roku na rok systematycznie rośnie liczba wykonanych kontroli palenisk pod kątem spalania paliw oraz przestrzegania uchwały antyśmogowej. W 2021 r. strażnicy miejscy przeprowadzili **397 kontroli**, z czego 66 stanowiły kontrole bezskuteczne. W wyniku kontroli nałożonych zostało 30 mandatów karnych na łączną kwotę 13 300,00 zł oraz skierowane zostały 4 sprawy do sądu. Ponadto na miejscu w czasie kontroli udzielono ok. 20 ustnych pouczeń dotyczących wilgotności drewna stosowanego jako opał. Część spośród tych wykroczeń została potwierdzona wynikami analizy próbek popiołu powstałego w procesie spalania, które wykonał Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla z Zabrza. Koszt jednej próbki wynosił 485,00 zł netto. Laboratorium wykonało łącznie 55 ekspertyz. Koszt wykonanych w ubiegłym roku analiz wyniósł 32 810,25 zł.

Wykres 83. Ilość próbek popiołu wysłanych do badań oraz wyniki analizy w latach 2018 - 2021

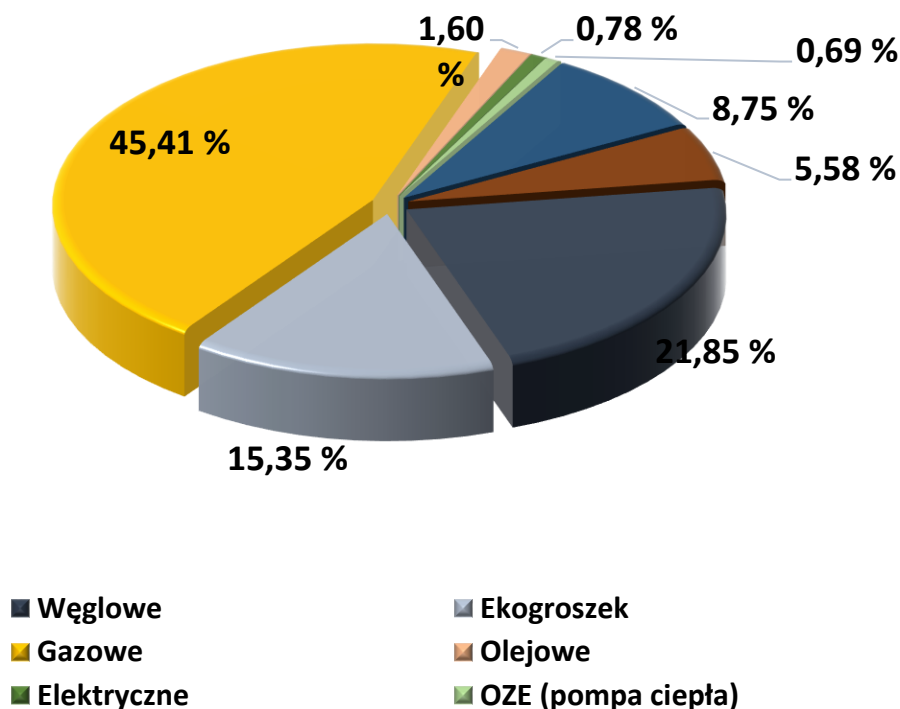


Źródło: Dane Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM Sucha Beskidzka oraz Straży Miejskiej

Ewidencja źródeł ciepła na terenie gminy

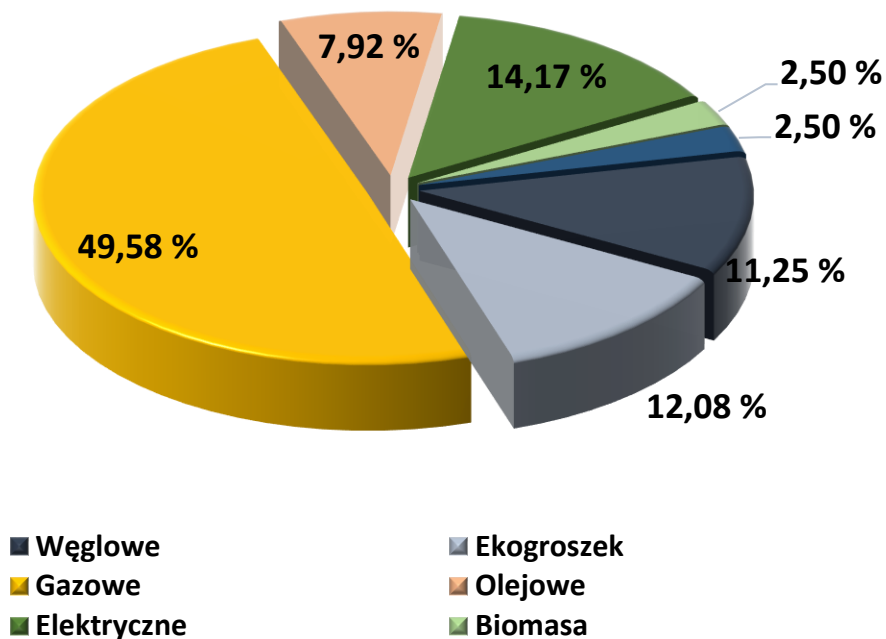
Gmina Sucha Beskidzka na bieżąco prowadzi inwentaryzację źródeł ciepła zamontowanych w budynkach na terenie miasta. Niezależnie od wewnętrznie utworzonej inwentaryzacji, do końca czerwca 2021 r. prowadzona była również baza ogrzewania w Małopolsce, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, która od 1 lipca 2021 r. została zastąpiona przez Centralną Ewidencję Emisyjności Budynku. Po przeanalizowaniu opracowanego zestawienia wynika, że w mieście na dzień 31 grudnia 2021 r. stosowane były następujące rodzaje źródeł ogrzewania w skali procentowej.

Wykres 84. Rodzaje systemów grzewczych w gospodarstwach domowych na terenie Suchej Beskidzkiej wg stanu na koniec 2021 roku



Źródło: Dane Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM Sucha Beskidzka

Wykres 85. Rodzaje systemów grzewczych w obiektach niemieszkalnych wg stanu na koniec 2021 roku



Źródło: Dane Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM Sucha Beskidzka

Z powyższych danych wynika, że w Suchej Beskidzkiej dominującym systemem grzewczym jest ogrzewanie gazowe. Zarówno w przypadku budynków mieszkalnych i pozostałych obiektów, do których zalicza się obiekty użyteczności publicznej, obiekty handlowe i gastronomiczne oraz przedsiębiorców. Pod względem ilościowym ekologiczne źródła ciepła stanowią **70,62%** wszystkich rodzajów ogrzewania, natomiast piece niespełniające standardów stanowią 29,38%. Porównując rok ubiegły do 2020 r., procentowy udział ekologicznych źródeł ciepła wzrósł o ok. 2,17%. Należy jednak pamiętać, że wykresy przedstawiają rodzaje ogrzewania w obiektach nie uwzględniając ich wielkości. Gdyby wykonać zestawienie wg ogrzewanej powierzchni, to wówczas ogrzewanie inne niż gazowe stanowiłoby niewielki odsetek.

Edukacja ekologiczna

W 2021 r. w ramach akcji informacyjnej dołączone zostały do pisma w sprawie zmiany stawki opłaty za gospodarowanie odpadami ulotki dotyczące zapisów uchwały antysmogowej oraz centralnej ewidencji emisyjności budynków. Materiały trafiły do mieszkańców oraz przedsiębiorców. Na przełomie stycznia i lutego w Gminie Sucha Beskidzka przy współpracy z Krakowskim Alarmem Smogowym przeprowadzona została akcja edukacyjna „Zobacz czym oddychasz”, która była skierowana do wszystkich mieszkańców gminy, ale także powiatu. W czerwcu zorganizowano dla dzieci klas I - III przedstawienie teatralne o tematyce ochrony powietrza, które odbyło się w Centrum Kultury i Filmu. Kolejny spektakl ekologiczny zorganizowano w grudniu, tym razem w formie online z uwagi na obowiązujące obostrzenia. W listopadzie w ramach obchodów Dnia Czystego Powietrza zostały zorganizowane bezpłatne badania spirometryczne dla dorosłych mieszkańców. Wzięło w nich udział ok. 50 - 60 osób. Wszystkie działania edukacyjne były realizowane z uwzględnieniem panującej sytuacji epidemiologicznej (COVID-19). Edukacja mieszkańców odbywała się również za pośrednictwem artykułów zamieszczonych na stronie Urzędu Miasta oraz w samorządowym miesięczniku Ziemia Suska.

Monitoring jakości powietrza

Od lutego 2017 roku na terenie Suchej Beskidzkiej funkcjonuje sieć sensorów, które na bieżąco monitorują jakość powietrza. Zamontowane urządzenia pomagają identyfikować źródła zanieczyszczeń oraz umożliwiają porównanie jakości powietrza w poszczególnych obszarach miasta. Aktualnie sieć składa się z 7 urządzeń mierzących m.in. poziom stężenia pyłów zawieszonych. Niezależnie od tego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie miasta Sucha Beskidzka funkcjonuje automatyczna stacja pomiarowa zlokalizowana na parkingu przy ul. T. Nieszczyńskiej, w najniższym punkcie w mieście na wysokości 329 m n.p.m. kilka metrów od torów kolejowych i budynków. Stacja monitoringu powietrza pomimo swojego położenia jest traktowana jako stacja reprezentatywna dla celów wprowadzania stopni zagrożenia na obszarze: Małopolska Południowo – Zachodnia.

Zestawienie wartości średniego miesięcznego stężenia pyłu PM10 oraz liczbę dni z przekroczeniami dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 (norma : 50 µg/m³) w poszczególnych miesiącach przedstawiają tabele nr 16 i 17.

Tabela 14. Średnie miesięczne stężenie pyłu PM10 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]

Miesiąc													Średnie roczne stężenie PM10
Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X	XI	XII	
2014	82	82	59	37	21	19	19	20	34	52	59	79	47
2018	67	74	78	43	26	24	20	19	23	42	55	46	43
2019	58	61	38	34	19	22	16	18	20	33	51	50	35
2020	68	30	41	34	19	16	15	18	20	26	50	69	34
2021	61	73	55	34	19	25	23	17	24	43	47	73	41

Źródło: Na podstawie danych z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska

Porównując wartości stężenia pyłu PM10 w powietrzu można zaobserwować, że za 2021 rok średnia roczna wartość stężenia jest na poziomie zbliżonym do roku 2018. Zaburzona została więc tendencja spadkowa, która utrzymywała się na przestrzeni ostatnich lat. Trudno jednak znaleźć powód zaistniałej sytuacji, ponieważ w latach 2020-2021 w Suchoj Beskidzkiej zostało zlikwidowanych blisko 200 kopciuchów. Wyniki badań powietrza w miastach porównywalnych do Suchoj Beskidzkiej pod względem zanieczyszczeń, nie wykazują takiej tendencji pomimo mniejszej liczby wymienionych instalacji grzewczych. Niewykluczone, że na wyniki wpłynęła wtórna emisja pyłów z torowiska znajdującego się w bezpośrednim sąsiedztwie stacji pomiarowej, które w 2021 roku było w trakcie przebudowy. Możliwe są również błędne wskazania stacji, w przeciwnym razie preferowana dotąd wymiana systemów grzewczych jako najskuteczniejsza forma walki o czyste powietrze, nie miałyby sensu.

Tabela 15. Liczba dni z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego pyłu PM10

Miesiąc													Suma dni
Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X	XI	XII	
2014	23	24	20	6	0	0	0	0	1	10	18	21	123
2018	21	21	20	10	0	0	0	0	0	4	16	19	101
2019	16	16	10	2	0	0	0	0	0	3	15	12	74
2020	22	3	12	2	0	0	0	0	0	5	12	21	77
2021	17	15	17	0	0	0	0	0	0	10	13	21	93

Źródło: Na podstawie danych z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska

7.4. UTRZYMANIE CZYSTOŚCI I PORZĄDKU

Zadaniem służb miejskich jest dbanie, by ulice, przystanki i drogi były utrzymane w czystości i porządku, spełniały wymagania estetyki. Czyste, zadbane miasto to uporządkowane ulice, chodniki, a także zieleńce. Gmina Sucha Beskidzka w 2021 r. zatrudniała w tym celu 6 pracowników grupy porządkowej, a prace wymagające specjalistycznego sprzętu zlecane były Zakładowi Komunalnemu, który jest wyposażony w odpowiedni sprzęt i narzędzia. Grupa porządkowa zatrudniona przy Urzędzie Miasta stanowi dyspozycyjny zespół, który wykonuje takie zadania jak sprząkanie ulic, koszenie terenów gminnych, prace porządkowe, wywozy nieczystości stałych po imprezach gminnych oraz zbieranie odpadów zalegających przy drogach, chodnikach i na placach. Okresowo do pomocy przyjmowani są bezrobotni w ramach wykonywania prac społecznie - użytecznych.

Gmina Sucha Beskidzka na podstawie zawartego w 2018 r. porozumieniu z Zarządem Województwa Małopolskiego utrzymywała czystość na drodze wojewódzkiej nr 946 zlokalizowanej na terenie miasta. W 2021 r. Gmina otrzymała na ten cel dotację celową w wysokości 35 402,00 zł. Letnie utrzymanie w zakresie oczyszczania nawierzchni obejmowało również zimowe utrzymanie chodnika na ul. Role na okres od 1 listopada 2021 r. do 30 kwietnia 2022 r.

Gmina zleca Zakładowi Komunalnemu również obsługę kanalizacji opadowej na terenie miasta, wraz z budowlami na niej zamontowanymi, w zakresie eksploatacji kanalizacji, czyszczenia studzienek, kanałów, krat ściekowych, czyszczenia i opróżniania tzw. łapaczy rumoszu, utrzymania czystości wlotów potoków do kanału.

Co roku zwiększa się ilość elementów małej architektury miejskiej, która tworzy otaczającą nas na co dzień przestrzeń, a tym samym czyni ją funkcjonalną i ładniejszą. Promenada przy ul. Mickiewicza prowadząca wzdłuż tzw. pasażu handlowego jest jednym z miejsc najchętniej wybieranych przez mieszkańców Suchoj Beskidzkiej i turystów na spacer. Swoją atrakcyjność zawdzięcza m.in. odpowiednio dobranej zieleni. Po zmierzchu deptakowi dodatkowego uroku dodaje oświetlenie ze stylizowanych lamp. W 2021 roku ustawiono tam efektowną fontannę. Jej bryła komponuje się z otoczeniem, tworząc spójną całość. Tworzy ona wyjątkową atmosferę po zmierzchu, dzięki zamontowanej w jej konstrukcji iluminacji, która podświetla wodę różnymi kolorami.

Na terenie miasta znajduje się 144 sztuk ławek, które corocznie są konserwowane, a te wyeksploatowane wymieniane są na nowe. Koniecznym wyposażeniem miejskich ulic, chodników, ścieżek rowerowych i deptaków jest ok. 206 koszy ulicznych, które opróżniane są przez Zakład Komunalny trzy razy w tygodniu. W ubiegłym roku z koszy ulicznych zebrano 73,71 ton odpadów.

Na podstawie ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Burmistrz Miasta Sucha Beskidzka udziela zezwolenia na świadczenie usług w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości płynnych. W 2021 r. 7 firm posiadało ww. zezwolenie.

Zimowe utrzymanie dróg i chodników

Operat zimowego utrzymania dróg gminnych i wewnętrznych w zarządzie gminy Sucha Beskidzka określa zadania akcji zimowej, do której należą odśnieżanie dróg poprzez usunięcie śniegu z jezdni, chodnika itp. (I, II, III kolejność utrzymania dróg), a także zapobieganie powstawaniu i likwidacja gołoledzi, w zależności od panujących warunków atmosferycznych poprzez stosowanie materiałów szorstkich (piasek, grys) w celu zapewnienia dobrych warunków ruchu.

W 2021 roku zimowe utrzymanie dróg gminnych oraz większości dróg wewnętrznych pozostających w zarządzie Gminy Sucha Beskidzka zostało zlecone Zakładowi Komunalnemu oraz firmom wyłonionym w przetargu. Zakład Komunalny posiada odpowiedni sprzęt do prowadzenia akcji zimowej w postaci czterech jednostek mechanicznych (samochody i ciągniki) wyposażonych w odpowiednie urządzenia do odśnieżania i likwidacji śliskości. Przystanki autobusowe, schody i chodniki utrzymywane są przez pracowników grupy porządkowej Urzędu Miasta, która w 2021 roku została zaopatrzona w nową odśnieżarkę marki STIGA ułatwiającą zimowe utrzymanie.

8. OŚWIATA I WYCHOWANIE

8.1. INFORMACJE OGÓLNE I OBWODY SZKOLNE

Sucha Beskidzka stanowi centrum oświatowe dla całego regionu, bowiem w niespełna dziesięcioletnim mieście, w 2021 roku uczyło się łącznie 4725 dzieci i młodzieży, z czego 1180 w szkołach i przedszkolu prowadzonym przez Gminę Sucha Beskidzka, pozostali to studenci prywatnej uczelni, uczniowie szkół średnich prowadzonych przez powiat oraz wychowankowie niepublicznych przedszkoli, klubów i żłobka. Jak wynika z przeprowadzonej analizy ogólna liczba uczniów wzrosła w stosunku do roku 2020 o 46 osób. Wzrost ilości uczniów obserwujemy w szkołach średnich, natomiast w szkołach podstawowych liczba uczniów zmniejszyła się nieznacznie.

Rok szkolny 2020/2021 był drugim z kolei, w którym edukacja – z uwagi na pandemię koronawirusa – była prowadzona w dużej części w formie zdalnej. Od 1 września szkoły zaczęły pracę w trybie stacjonarnym. W szkołach, w miarę możliwości, wyodrębniono wejścia do budynku dla poszczególnych oddziałów, na korytarzach i innych częściach wspólnych wprowadzono obowiązek noszenia maseczki. Klasy w większości były na stałe przydzielone do konkretnych sal. Do szkoły mogli wejść tylko uczniowie, ci najmłodsi byli doprowadzani przed wejście do pod drzwi budynku. Wstrzymane były wycieczki i wyjścia grupowe. Taki stan utrzymał się do połowy października. Od 26 października wszystkie klasy IV–VIII przeszły na nauczanie zdalne, a od 9 listopada również dzieci z klas I–III. Nauka zdalna dla większości uczniów trwała prawie 7 miesięcy. Szkoły zapewniały możliwość wypożyczenia sprzętu, aby nikt nie był wykluczony.

Gmina Sucha Beskidzka pozyskała środki z rezerwy subwencji oświatowej w wysokości 25 200 zł na realizację zajęć wspomagających dla uczniów. Zajęcia stanowiące wsparcie uczniów po okresie nauki zdalnej w wymiarze 360 godzin zorganizowano w każdej szkole i przeznaczono na naukę matematyki i języka polskiego. Szkoły wzięły również udział w projekcie „Aktywny powrót do szkoły”, którego głównym celem jest poprawa i monitoring stanu kondycji fizycznej dzieci i młodzieży po powrocie do zajęć stacjonarnych. Projekt realizowany był w dwóch etapach w pierwszym przeszkolono nauczycieli, a w drugim zorganizowano dodatkowe nieodpłatne zajęcia sportowe w ramach tzw. „Klubów sportowych”.

W 2021 r. egzamin ósmoklasisty był sprawdzianem poziomu opanowania wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach egzaminacyjnych, które zostały wprowadzone rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki w grudniu 2020 r. Wymagania egzaminacyjne stanowiły zawężony katalog wymagań podstawy programowej. Egzamin odbył się w terminie: 25-27 maja 2021 r.

W ramach ustawowych zadań wykonywane były remonty obiektów szkolnych, realizowano zadania inwestycyjne, placówki oświatowe wyposażone zostały w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczych, przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych. Zapewniona była obsługa administracyjna oraz finansowa.

W Suchoj Beskidzkiej funkcjonują wyznaczone przez Radę Miasta, trzy obwody szkolne dla szkół podstawowych, zapewniające wszystkim dzieciom zamieszkałym na jej terenie możliwość spełnienia obowiązku szkolnego w publicznych szkołach.

8.2. OBIEKTY SZKOLNE I LICZBA UCZNIÓW

Realizując zadania własne, gmina Sucha Beskidzka w roku 2021 prowadziła: 1 przedszkole, 3 szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi (w tym 1 filialną) oraz szkołę muzyczną I stopnia.

Tabela 16. Wykaz infrastruktury szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Sucha Beskidzka stan na 2021 r.

Szkoła	Łączna pow. budynku	Liczba sal lekcyjnych	Sale/hale gimnastyczne/boiska sportowe	Plac zabaw	Pozostałe pomieszczenia
Szkoła Podstawowa nr 1 im. Jana Pawła II w Suchej Beskidzkiej	5 169,21 m ²	28 sal w tym 8 sal Szkoły Muzycznej	Hala sportowa z zapleczem Sala gimnastyczna/aula 1 wielofunkcyjne boisko szkolne typu Orlik	1 plac zabaw	Inne pomieszczenia niezbędne do realizacji zadań
Szkoła Podstawowa nr 2 w Suchej Beskidzkiej	1215,60 m ²	10 sal lekcyjnych w tym dwie mobilne komput.	1 sala gimnastyczna o łącznej pow. 288 m ² 1 boisko szkolne wielofunkcyjne	1 plac zabaw	Inne pomieszczenia niezbędne do realizacji zadań
Filia Szkoły Podstawowej nr 2	559,77 m ²	8 sal lekcyjnych	Zastępcza sala gimnastyczna Nowoczesne wielofunkcyjne boisko sportowe	1 plac zabaw	Inne pomieszczenia niezbędne do realizacji zadań
Miejskie Przedszkole Samorządowe	1 161,36 m ²	7 sal lekcyjnych 1 sala zajęć specjalistycznych		1 plac zabaw	Inne pomieszczenia niezbędne do realizacji zadań

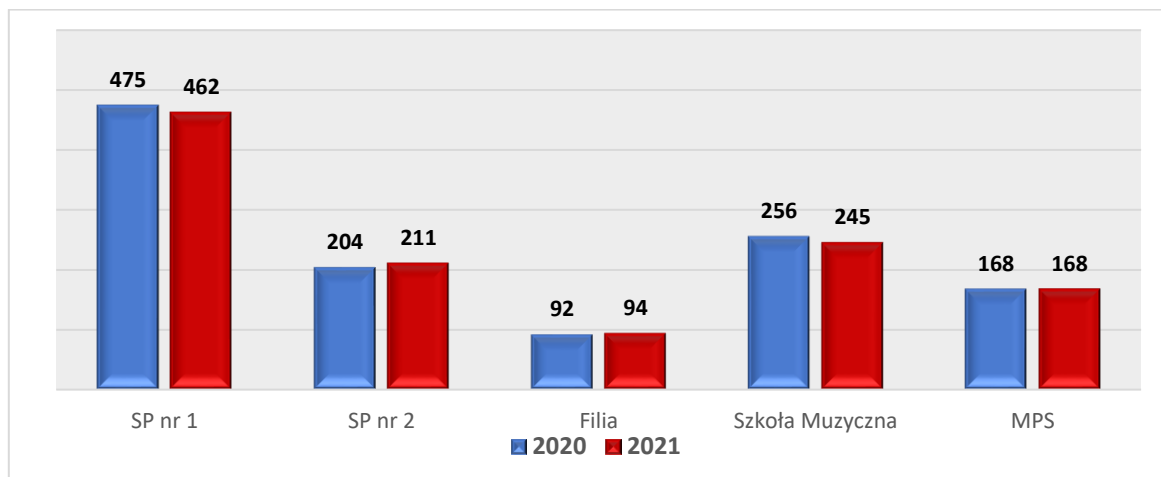
Organizacja pracy gminnych placówek oświatowych opierała się na arkuszach organizacyjnych zatwierdzonych przez Burmistrza Miasta Sucha Beskidzka. Szkoły realizowały podstawy programowe kształcenia ogólnego oraz zajęcia edukacyjne obowiązkowe i dodatkowe zgodnie z obowiązującymi ramowymi planami nauczania.

Do samorządowych szkół i przedszkoli w roku szkolnym 2020/21 uczęszczało 1180 dzieci i młodzieży (w tym 245 uczniów szkoły muzycznej i 168 dzieci z przedszkola), co szczegółowo obrazuje Tabela 3.

Tabela 17. Placówki oświatowe dla których organem prowadzącym jest Gmina Sucha Beskidzka na rok szkolny 2019/2020 i 2020/2021r.

Szkoła/placówka	2019/2020			2020/2021		
	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia ilość uczniów na oddział	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia ilość uczniów na oddział
Szkoła Podstawowa nr 1 im. Jana Pawła II w Suchej Beskidzkiej	475	21	23	462	22	21
Szkoła Podstawowa nr 2 w Suchej Beskidzkiej	204	11	19	211	11	19
Filia Szkoły Podstawowej nr 2	92	9	10	94	9	10
Szkoła Muzyczna I stopnia w Suchej Beskidzkiej	256	26	10	245	21	12
Miejskie Przedszkole Samorządowe w Suchej Beskidzkiej	168	7	24	168	7	24
RAZEM:	1195	74	16	1180	70	17

Wykres 86. Liczba uczniów w 2021 roku w porównaniu z rokiem 2020



Źródło: Centrum Usług Wspólnych w Suchej Beskidzkiej

Z powyższego zestawienia wynika, że ogólna liczba uczniów w szkołach samorządowych w porównaniu z rokiem 2020 uległa niewielkiemu zmniejszeniu.

DANE O LICZBIE UCZNIÓW SZKÓŁ W SUCHEJ BESKIDZKIEJ, DLA KTÓRYCH GMINA NIE JEST ORGANEM PROWADZĄCYM

Oprócz szkół samorządowych, na terenie gminy Sucha Beskidzka w 2021 r. funkcjonowała jedna prywatna uczelnia wyższa, kształcąca w 2021 roku 485 studentów, trzy publiczne szkoły ponadpodstawowe, trzy niepubliczne przedszkola oraz dwa niepubliczne kluby dziecięce. Do szkół ponadpodstawowych uczęszczało **2860 uczniów** co szczegółowo przedstawia poniższa tabela.

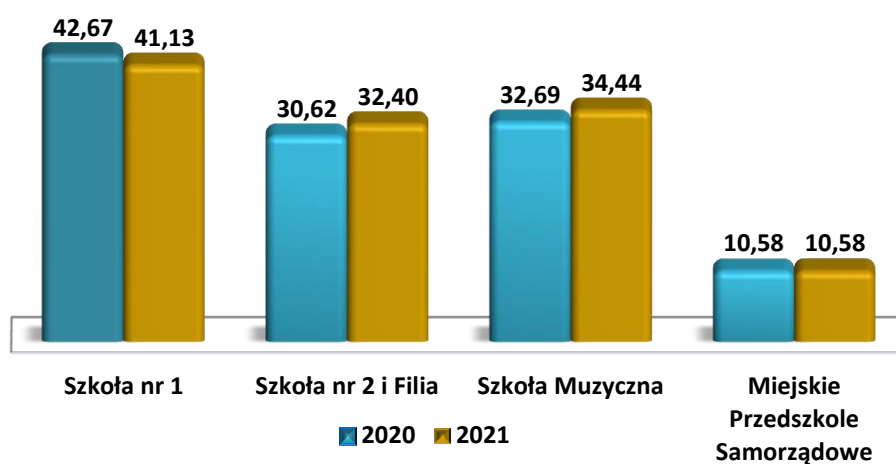
Tabela 18. Publiczne szkoły ponadpodstawowe w 2021 r

Lp.	Szkoła/Placówka	Liczba uczniów
1	Zespół Szkół im. Wincentego Witosa	959
	W tym:	
	Technikum	808
	Branżowa Szkoła I Stopnia	151
2.	Zespół Szkół im. Walerego Goetla	1286
	W tym:	
	Technikum	1036
	Branżowa Szkoła I Stopnia	250
3.	Liceum Ogólnokształcące nr I im. Marii Skłodowskiej-Curie	615
Razem szkoły ponadpodstawowe:		2860

8.3. ZATRUDNIENIE W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH

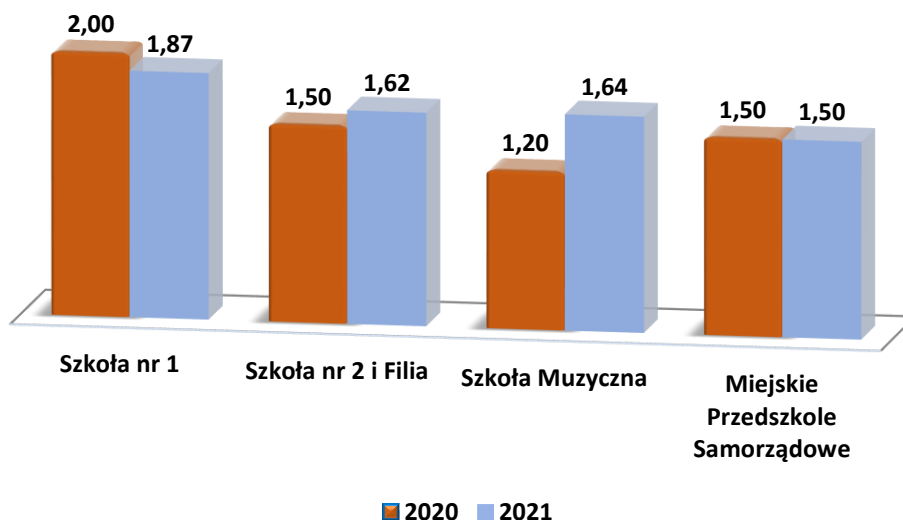
W roku szkolnym 2020/2021 w szkołach i placówkach prowadzonych przez gminę Sucha Beskidzka zatrudnionych było 139 nauczycieli na 118,55 etatu. W porównaniu z rokiem 2020 liczba etatów nauczycielskich wynosiła 116,56, co wskazuje na wzrost zatrudnienia o 1,7%. Wspomniany wzrost związany jest głównie z urlopem zdrowotnym w SP 2 oraz 4 urlopami rodzicielskimi w Szkole Muzycznej, a także organizacją dodatkowych zajęć wspomagających związanych z nadrabianiem zaległości spowodowanych epidemią. Najwyższy stopień awansu zawodowego - nauczyciela dyplomowanego - posiadało 56% nauczycieli.

Wykres 87. Zatrudnienie nauczycieli w przeliczeniu na etat w 2021 roku w porównaniu do roku 2020



Źródło: Centrum Usług Wspólnych w Suchoj Beskidzkiej

Wykres 88. Ilość etatów przypadających na jeden oddział w 2021 roku w porównaniu do roku 2020



Źródło: Centrum Usług Wspólnych w Suchoj Beskidzkiej

Przeważająca część nauczycieli zatrudnionych w gminnych placówkach oświatowych posiada najwyższy stopień awansu zawodowego, czyli nauczyciela dyplomowanego. Nauczyciele dyplomowani stanowią większość kadry pedagogicznej w prawie każdej placówce. Wyjątkiem jest szkoła muzyczna, która powstała w 2012 roku i nauczyciele zatrudnieni w tej placówce dopiero rozpoczęli ścieżkę awansu zawodowego.

W roku szkolnym 2020/2021 w szkołach i placówkach samorządowych zatrudnieni byli pracownicy administracji i obsługi w liczbie 25,75 etatu, w tym w Szkole Podstawowej nr 1 – 8,5 etatu; w Szkole Podstawowej nr 2 i jej filii – 5 etatów; w Szkole Muzycznej -2 etaty, a w Przedszkole Samorządowym – 10,25 etatu.

8.4. WYNIKI EGZAMINU ÓSMOKLASISTY

Osiągnięcia uczniów są wynikiem nauczania i uczenia się. W znacznym stopniu zależą od zdolności i aspiracji, ale duże znaczenie w tym procesie ma nauczyciel, a także środowisko rodzinne. Badanie postępów edukacyjnych i osiągnięć uczniów może przybierać różne formy, najczęściej są to sprawdziany wewnętrzne i zewnętrzne oraz konkursy przedmiotowe. Poniżej przedstawiono wyniki egzaminu ósmoklasisty. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w suskich szkołach wypadły bardzo dobrze i są wyższe niż w roku 2020 przekraczając w przypadku każdego przedmiotu średnią powiatową, wojewódzką i krajową. Wysokie wyniki z egzaminów przyczyniły się również do osiągnięcia piątego miejsca w skali kraju w kategorii miast powiatowych w rankingu „Miejsca edukacyjnych szans 2020 - 2021”.

Tabela 19. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2021 roku

	Język polski		Matematyka		Język angielski	
	Wyniki w %	Staniny	Wyniki w %	Staniny	Wyniki w %	Staniny
Szkoła Podst. nr 1	72	8	63	8	76	7
Klasa A	67	7	65	8	79	7
Klasa B	76	9	61	8	74	7
Szkoła Podst. nr 2	70	8	57	7	75	7
Filia Szkoły Podst. nr 2	56	4	38	4	46	3
Gmina	69		58		72	
Powiat	62		48		63	
Województwo	64		52		69	
Kraj	60		47		66	

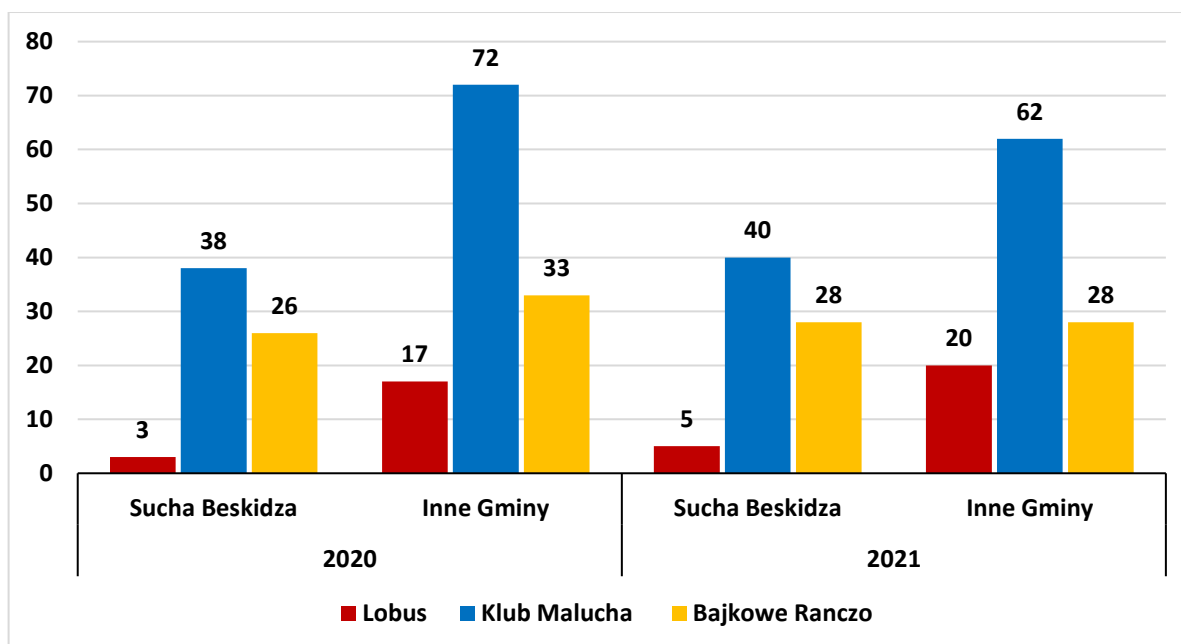
8.5. WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

Wychowanie przedszkolne w roku szkolnym 2020/21 obejmowało dzieci w wieku 3–6 lat (w uzasadnionych przypadkach również dzieci 2,5 letnie) i realizowane było na terenie Gminy Sucha Beskidzka w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych. Gmina Sucha Beskidzka prowadziła jedno przedszkole oraz trzy oddziały przedszkolne (w każdej ze szkół podstawowych). Ponadto na terenie Suchoj Beskidzkiej funkcjonowały trzy niepubliczne placówki wychowania przedszkolnego dotowane przez gminę, w tym jedna z oddziałami specjalnymi i integracyjnymi. Łącznie z oddziałami przedszkolnymi na terenie Suchoj Beskidzkiej są **522 miejsca** w placówkach wychowania przedszkolnego. Do przedszkoli według stanu na grudzień 2021 roku uczęszczało **351 dzieci, z kolei do oddziałów przedszkolnych 46 dzieci**. Wynika z tego, że w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych **125 miejsc** pozostaje nadal dostępne, co stwarza sytuację niezwykle komfortową dla rodziców i jest ewenementem w skali kraju. Warto przy tym podkreślić, że w Suchoj Beskidzkiej wg stanu na 31 grudnia 2021r. zameldowanych było (zameldowanie stałe i czasowe) łącznie 349 dzieci w wieku przedszkolnym (3–6 lat), natomiast objętych wychowaniem przedszkolnym było **241 dzieci** zamieszkałych w Suchoj Beskidzkiej, co wskazuje na to, że 69% dzieci w wieku przedszkolnym uczęszczało do przedszkoli. Z powyższej analizy wynika również, że suskie przedszkola są w stanie zapewnić opiekę dla wszystkich dzieci zamieszkałych na terenie miasta i dodatkowo dla 173 maluchów z okolicznych miejscowości.

Tabela 20. Liczba dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w roku 2021 w porównaniu do roku poprzedniego i z podziałem na miejsce zamieszkania

Placówka	2020			2021		
	Dzieci zamieszkałe w Suchoj B.	Dzieci zamieszkałe w innych gminach	RAZEM	Dzieci zamieszkałe w Suchoj B.	Dzieci zamieszkałe w innych gminach	RAZEM
Miejskie przedszkole Samorządowe	168	0	168	168	0	168
Oddziały przedszkolne w Szkołach podstawowych	50	3	53	40	6	46
Lobus	3	17	20	5	20	25
Bajkowe Ranczo	26	33	59	28	28	56
Klub Malucha	38	72	110	40	62	102
OGÓŁEM	306	125	410	281	116	397

Wykres 89. Liczba wychowanków w przedszkolach niepublicznych w 2021 oraz w 2020 roku z podziałem na miejsce zamieszkania



Źródło: Centrum Usług Wspólnych w Suchej Beskidzkiej

8.6. FINANSOWANIE OŚWIATY

Wydatki na oświatę w 2021 roku dokonywane były zgodnie z zatwierdzonym przez Radę Miasta budżetem i planem finansowym, a ich wysokość w poszczególnych placówkach przedstawia poniższa Tabela

Tabela 21. Wydatki w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Sucha Beskidzka w 2021 roku (razem oraz w przeliczeniu na jednego ucznia)

jednostka	wydatki	ilość uczniów	koszty roczne na 1 ucznia	koszty miesięczne na 1 ucznia
szkoła podstawowa nr 1	5 411 995,66	462	11 714,28	976,19
szkoła podstawowa nr 2	2 501 008,73	211	11 853,12	987,76
filia szkoły podstawowej nr 2	1 142 134,16	94	12 150,36	1012,53
szkoła muzyczna	2 233 392,21	245	9 115,89	759,66
miejskie przedszkole samorządowe	1 970 243,97	168	11 727,64	977,30
suma	13 258 774,73	1 180,00	11 236,25	936,35

Powyższe zestawienie nie zawiera wydatków związanych z dotowaniem niepublicznych placówek oświatowych (przedszkoli i klubów dziecięcych).

Zmniejszająca się liczba uczniów w oddziałach, spowodowana min. zmniejszeniem wielkości oddziałów w siódmym roku kształcenia oraz zmniejszeniem wielkości oddziałów klas pierwszych szkół podstawowych wskutek podniesienia wieku obowiązku szkolnego z pewnością jest czynnikiem zwiększającym koszt jednostkowe.

FINANSOWANIE PLACÓWEK NIEPUBLICZNYCH

Gmina Sucha Beskidzka w 2021 roku udzielała dotacji pięciu placówkom niepublicznym działającym na terenie miasta są to: dwa Kluby Dziecięce – „Klub Malucha” Niepubliczny Klub Dziecięcy i Klub Malucha „Bajkowe Ranczo”, a także trzy przedszkola niepubliczne: Niepubliczne Przedszkole LOBUS z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Specjalnymi, Przedszkole Niepubliczne „Klub Malucha” oraz Przedszkole Niepubliczne „Bajkowe Ranczo”. Tabela 9 obrazuje ilość dzieci, uczęszczających do Niepublicznych Przedszkoli i Klubów Dziecięcych w latach 2020-2021. Na przykładzie Gminy Sucha Beskidzka widzimy niewielką tendencję spadkową ilości dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego. Ilość dzieci w niepublicznych przedszkolach w stosunku do roku 2020 spadła o 3%, przy jednoczesnym utrzymaniu liczby dzieci w przedszkolu publicznym na tym samym poziomie. Poniższa tabela wskazuje liczbę dzieci wg stanu na grudzień 2021 roku, natomiast liczba dzieci zmieniała się w poszczególnych miesiącach. Średnio w 2021 roku z wychowania przedszkolnego w niepublicznych placówkach korzystało 199 wychowanków miesięcznie.

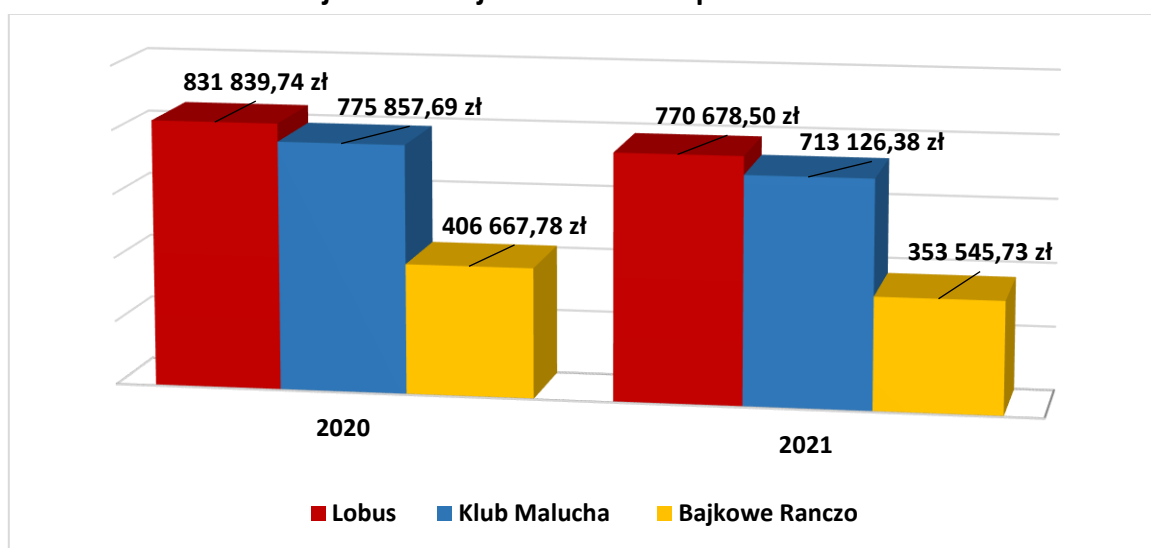
Tabela 22. Dotowana przez Gminę Sucha Beskidzka ilość dzieci uczęszczających do niepublicznych placówek w latach 2020-2021 (wg stanu na miesiąc grudzień).

Nazwa placówki	Stan na grudzień 2020r.	Stan na grudzień 2021r.
Niepubliczne Przedszkole LOBUS z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Specjalnymi	20	25
Przedszkole Niepubliczne „Klub Malucha”	110	102
Przedszkole Niepubliczne „Bajkowe Ranczo”	59	56
Razem Przedszkola:	189	183
„Klub Malucha” Niepubliczny Klub Dziecięcy	15	13
Klub Malucha „Bajkowe Ranczo”	8	4
Razem kluby dziecięce:	23	17

Gmina udzieliła dotację dla klubów dziecięcych w łącznej kwocie 33 400,00 zł. Wypłacona dotacja dla klubów dziecięcych pokrywana jest w całości z dochodów własnych gminy Sucha Beskidzka.

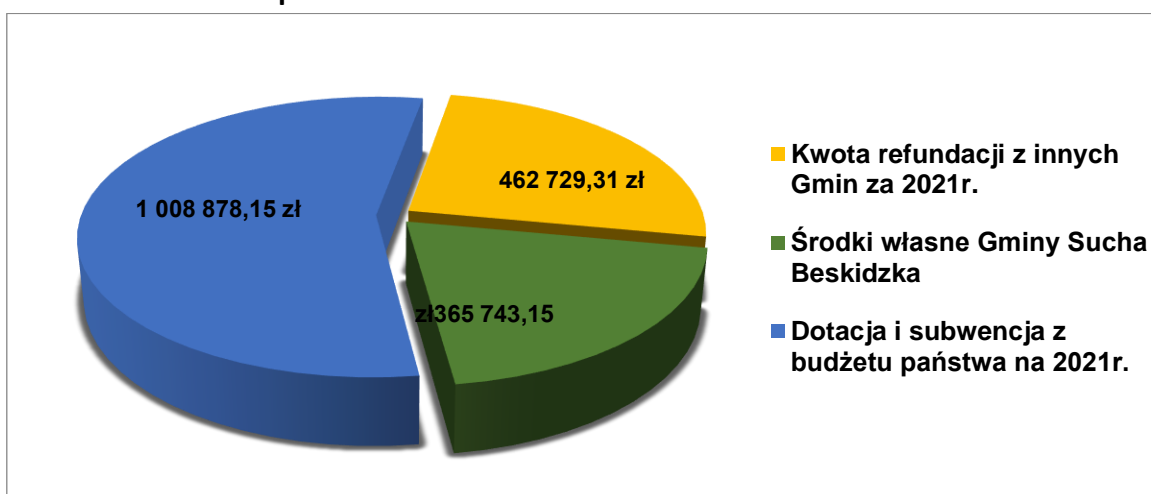
W przypadku dotacji dla niepublicznych przedszkoli, które otrzymują na jednego wychowanka kwotę stanowiącą 75% kosztów utrzymania dziecka w Miejskim Przedszkolu Samorządowym, zatem niepubliczne przedszkola otrzymywały z budżetu Gminy miesięcznie **502,91 zł/na każde dziecko**. W przypadku dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do niepublicznego przedszkola LOBUS, dotacja miesięczna na dziecko jest wielokrotnie wyższa.

Wykres 90. Kwoty dotacji wypłaconej niepublicznym przedszkolom zlokalizowanym na terenie Suchoj Beskidzkiej w 2021 roku w porównaniu do roku 2020



Źródło: Centrum Usług Wspólnych w Suchoj Beskidzkiej

Wykres 91. Wypłacone dotacje dla niepublicznych przedszkoli w roku 2021 z podziałem na źródła pochodzenia



Źródło: Centrum Usług Wspólnych w Suchoj Beskidzkiej

Podsumowując Gmina Sucha Beskidzka wypłaciła w 2021 roku niepublicznym placówkom **1 837 350,61 zł**, co łącznie z dotacją wypłaconą dla niepublicznych klubów dziecięcych daje kwotę **1 870 750,61 zł**. Dotacją było objętych średnio 213 wychowanków miesięcznie.

8.7. MIEJSKA ŚWIETLICA PROFILAKTYCZNA W SUCHEJ BESKIDZKIEJ

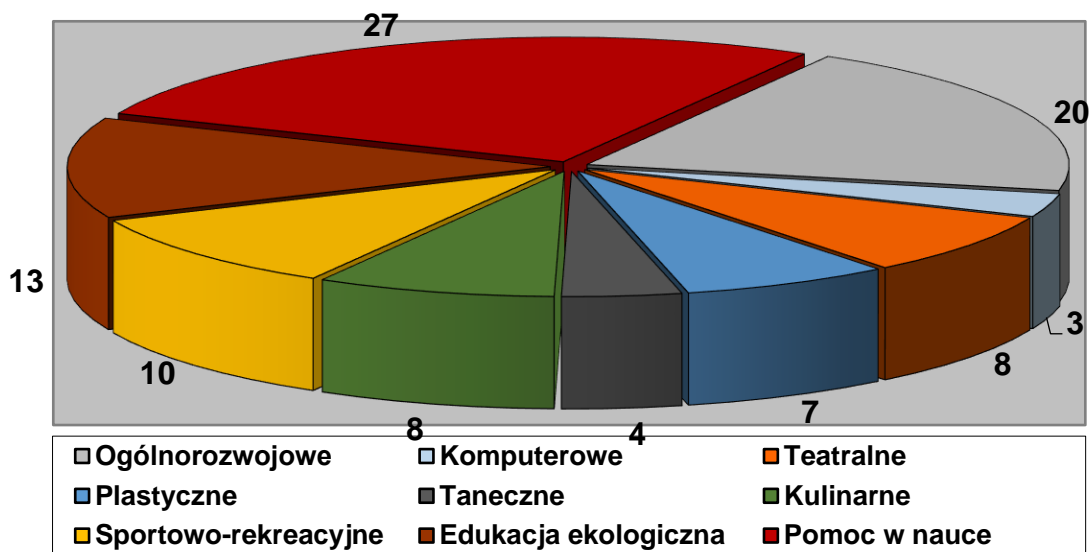
Miejska Świetlica Profilaktyczna jest samorządową instytucją gminy Sucha Beskidzka, która została powołana przez Radę Miejską w dniu 16 lutego 2000 roku, jest placówką wsparcia dziennego typu opiekuńczego dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Sucha Beskidzka. Realizuje zadania zgodnie z przyjętymi celami oraz wyznaczonymi kierunkami działań. Placówka stara się wychodzić naprzeciw potrzebom środowiska lokalnego. Poszerza swoją ofertę, dzięki czemu cieszy się dużym zainteresowaniem na terenie miasta Sucha Beskidzka. Niestety w 2021 roku działalność świetlicy była ograniczona ze względu na stan epidemii, a w okresie od 01.01.2021r. do 14.02.2021r. zawieszono zajęcia opiekuńczo-wychowawcze. W pozostałym okresie, zgodnie z wytycznymi sanitarno-epidemiologicznymi miała ograniczoną liczbę miejsc, co spowodowało zmniejszenie ilości zapisanych wychowanków.

W okresie trwania pandemii, zatrudnienie w placówce zostało zmniejszone do trzech osób (kierownik oraz wychowawcy -2 etaty).

Pomimo ograniczeń związanych z Covid 19, gdy tylko było to możliwe, zajęcia z dziećmi były prowadzone w następującym zakresie:

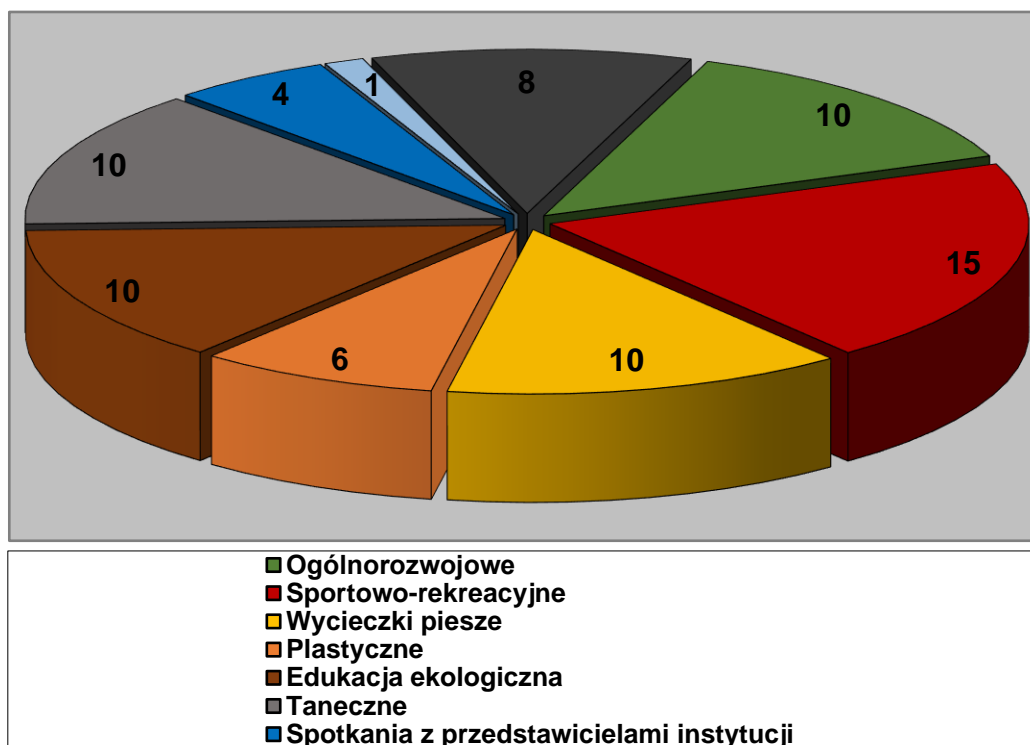
- zapewnienie opieki wychowawczej dzieciom;
- tworzenie warunków do nauki własnej i pomoc w nauce;
- rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków;
- pomoc w kryzysach szkolnych, rodzinnych;
- dożywanie dzieci;
- organizacja zajęć i czasu wolnego, (np. w okresie ferii zimowych, wakacji);
- nauka umiejętności życia w grupie;
- współpraca z rodziną.

Wykres 92. Rodzaje i ilość zajęć organizowanych w świetlicy w 2021 roku



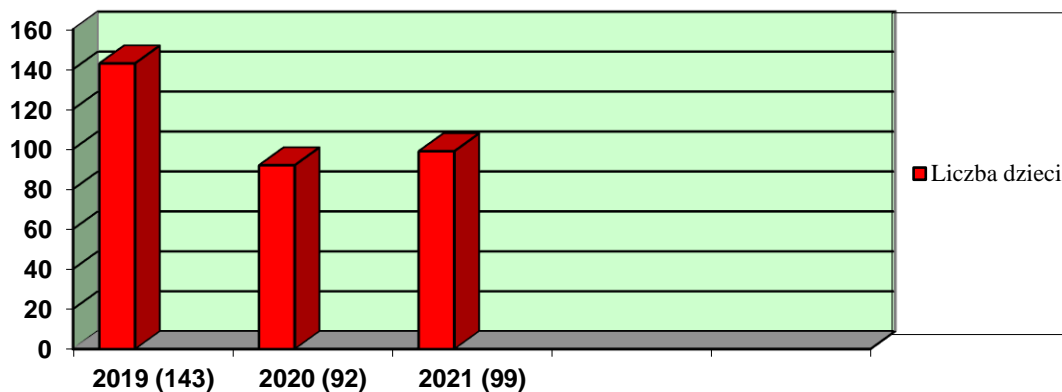
Źródło: Miejska Świetlica Profilaktyczna w Suchej Beskidzkiej

Wykres 93. Rodzaje i ilość zajęć organizowanych w 2021 roku w okresie wakacji



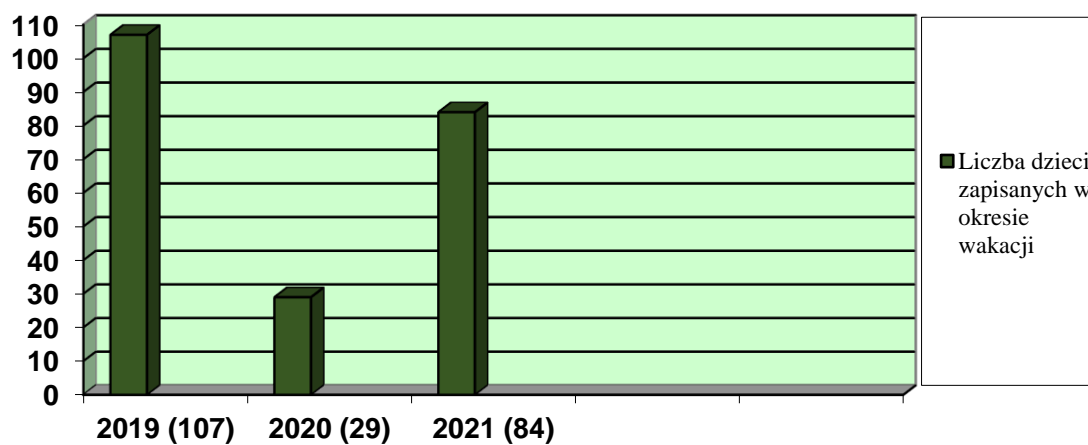
Źródło: Miejska Świetlica Profilaktyczna w Suchej Beskidzkiej

Wykres 94. Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach w 2021 roku w porównaniu do lat poprzednich



Źródło: Miejska Świetlica Profilaktyczna w Suchej Beskidzkiej

Wykres 95. Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach w okresie wakacji w 2021 roku w porównaniu do lat poprzednich



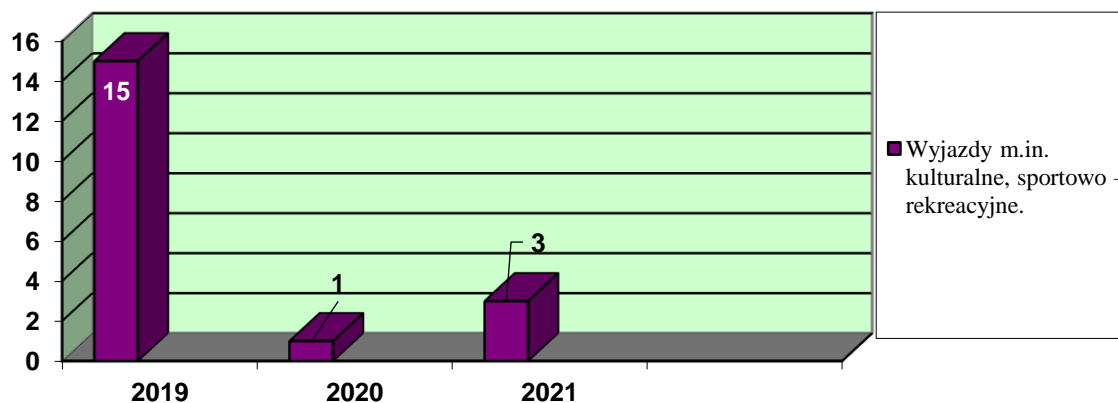
Źródło: Miejska Świetlica Profilaktyczna w Suchej Beskidzkiej

Tabela 23. Współpraca MŚP z instytucjami i organizacjami pożytku publicznego 2021 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Dzięki współpracy z tą jednostką Miejska Świetlica Profilaktyczna ma możliwość pomocy dziecku i rodzinie np. poprzez zapewnienie dofinansowania do wyżywienia w okresie wakacji i ferii.
Komenda Powiatowa Policji	Współpraca z Komendą Powiatową Policji opiera się głównie na przybliżeniu wychowankom działań policji. W okresie ferii i wakacji odbywają się pogadanki na temat bezpiecznego spędzania czasu wolnego oraz zagrożeń, z jakimi mogą się spotkać dzieci na co dzień.
Państwowa Straż Pożarna	Opiera się na przybliżeniu dzieciom zawodu strażaka. W ramach spotkań odbywają się pogadanki na temat bezpieczeństwa, pokazy sprzętu oraz wozów strażackich. W tegoroczne wakacje odwiedzili świetlicę prezentując sprzęt strażacki znajdujący się na wyposażeniu.
Zespół Interwencji Kryzysowej	ZIK udziela pomocy naszym wychowankom i ich rodzinom w zakresie: pomocy psychologicznej, grup wsparcia, zajęć socjoterapeutycznych, w których uczestniczą niektórzy podopieczni Świetlicy.
Kuratorzy sądowi	Współpraca z kuratorami pozwala na lepszą pomoc rodzinom znajdującym się w ciężkiej sytuacji. Stały kontakt z kuratorami pozwala na dostosowanie działań pomocowych i wychowawczych do aktualnej sytuacji wychowanków.
Szkoły	Miejska Świetlica Profilaktyczna współpracuje ze szkołami, a przede wszystkim z pedagogami i wychowawcami swoich podopiecznych. Dzięki takiej współpracy dzieci pochodzące z rodzin dysfunkcyjnych, czy też mające trudności w nauce zostają objęte opieką oraz otrzymują właściwą pomoc.
Zespół Interdyscyplinarny	Zespół interdyscyplinarny tworzą przedstawiciele lokalnych instytucji, których praca ukierunkowana jest na niesienie pomocy rodzinom często dysfunkcyjnym i nie radzącym sobie z problemami współczesnego świata. Pracownicy Świetlicy również są członkami Zespołu, dzięki czemu są na bieżąco informowani w sprawach swoich wychowanków.
Przedszkola	Współpraca z przedszkolami opiera się na integracji wychowanków placówek. Polega ona na spotkaniach, podczas których organizowane są różnorodne zajęcia. Wychowawcy Świetlicy zapraszani byli również do przedszkola na spotkania, podczas których czytali przedszkolakom bajki.
Instytucje kultury	Biblioteka Suska, Miejski Ośrodek Kultury – Zamek oraz Muzeum Miejskie Suchoj Beskidzkiej prowadzą działalność edukacyjną w zakresie kultury, organizują wystawy, popularyzują wiedzę i sztukę oraz upowszechniają dorobek kulturalny.
Liga Obrony Kraju	Wychowankowie świetlicy brali udział w zajęciach na strzelnicy organizowanych przez LOK.
Klub Seniora	W ramach współpracy seniorzy biorą udział w zajęciach z dziećmi z Miejskiej Świetlicy Profilaktycznej, zajęcia te mają na celu integrację międzypokoleniową. Prowadzone są zajęcia z różnych bloków tematycznych.
Caritas	Dzięki tej współpracy młodzież wspiera pracę wychowawców, sami uczą się opieki oraz organizacji czasu wolnego dla wychowanków placówki, pomagają im w nauce.

Świetlica w ramach integracji międzypokoleniowej organizuje różnego rodzaju wyjazdy m.in. kulturalne, sportowo – rekreacyjne.

Wykres 96. Organizacja wyjazdów integracyjnych oraz o charakterze kulturoznawczym i sportowo – rekreacyjnym w 2021 roku w porównaniu z latami ubiegłymi



Źródło: Miejska Świetlica Profilaktyczna w Suchej Beskidzkiej

Imprezy i akcje organizowane przez Miejską Świetlicę Profilaktyczną w 2021r.

Sprzątanie Świata, Dzień Dziecka, Wakacje w Mieście, wycieczka wyjazdowa oraz wycieczki piesze, Spotkanie przedświąteczne Emerytów i Rencistów w ramach integracji międzypokoleniowej, Spotkanie z Mikołajem, Przedstawienie o tematyce bożonarodzeniowej wraz z uczniami z Liceum Ogólnokształcącego w Suchej Beskidzkiej, Wigilia, Sylwester 2021.

W czasie ferii zimowych od 04.01.2021r. do 17.01.2021r. na mocy umów wolontaryjnych wychowawcy placówki prowadzili zajęcia w Szkole Podstawowej Nr 1 w Suchej Beskidzkiej dla grupy 13 osób w ramach organizacji wypoczynku w formie półkolonii dla uczniów klas I-IV szkoły podstawowej.

9. POMOC SPOŁECZNA

9.1. MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Realizatorem zadań Gminy Sucha Beskidzka z zakresu pomocy społecznej jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Jednostka ta podejmuje działania zgodnie z obowiązującymi ustawami, programami rządowymi do realizacji których obowiązany był organ wykonawczy oraz przyjętymi gminnymi dokumentami planistycznymi obejmującymi obszar polityki społecznej tj. m.in. ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sucha Beskidzka na lata 2020 – 2025, Programem Wspierania Rodziny w Gminie Sucha Beskidzka na lata 2021 – 2023, Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sucha Beskidzka na lata 2019 – 2021 oraz Gminnym programem osłonowym „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023.

Rok 2021 r., podobnie jak poprzedni był okresem przybierającej na sile pandemii COVID19. Sytuacja epidemiologiczna w kraju stawiała przed pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wiele wyzwań. Należy jednak podkreślić, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej nie zawiesił bezpośredniej obsługi mieszkańców nawet na jeden dzień, a pracownicy MOPS terminowo realizowali wszystkie powierzone im zadania.

Aktywność samorządu lokalnego w kontekście pomocy społecznej, poza dbałością o zachowanie płynnego biegu prowadzonych działań, koncentrowała się również na wprowadzaniu nowych rozwiązań i form wsparcia. Dla przykładu w ubiegłym roku do katalogu wsparcia suskiego MOPS wprowadzone zostały usługi świadczone przez Asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, a także wsparcie w postaci mieszkania chronionego.

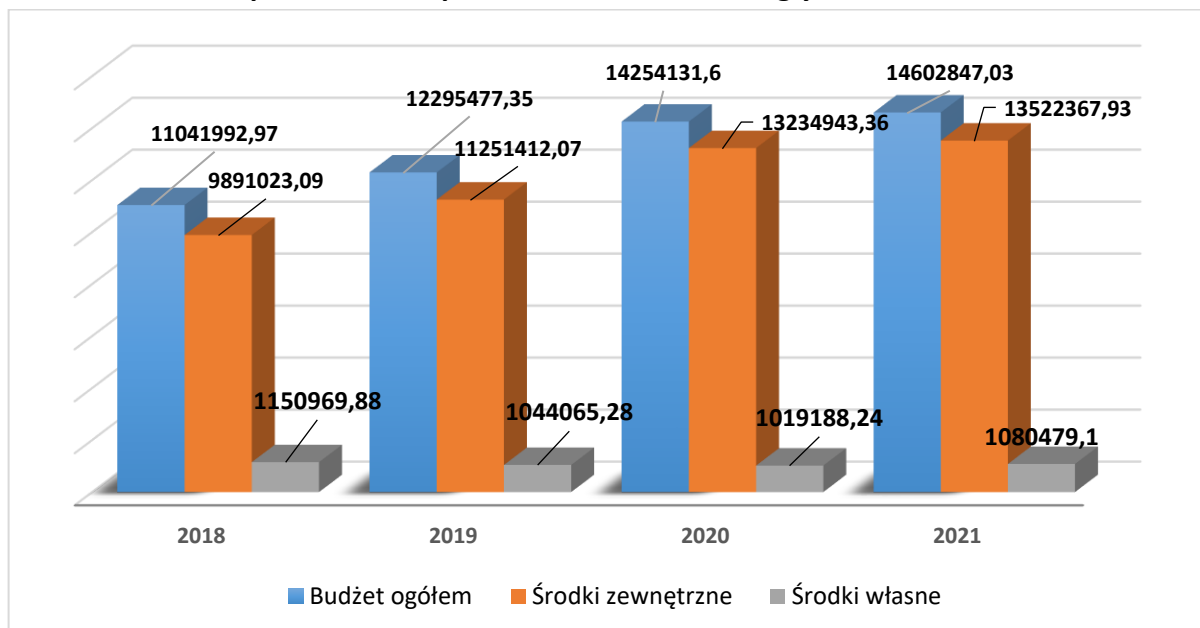
BUDŻET MOPS W ROKU 2021

W 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej dysponował budżetem o łącznej kwocie **14.602.847,03 zł**, z czego **13.522.367,93 zł** to środki zewnętrzne, a pozostała kwota stanowiła środki własne Gminy Sucha Beskidzka.

Na środki zewnętrzne składa się dotacja z budżetu wojewody małopolskiego oraz środki pozyskane w ramach Programów i Projektów. W stosunku do roku 2020 budżet wzrósł o 2,45 %, pomimo, iż realizacja świadczenia Dobry Start 300+ została przeniesiona do ZUS – w 2020 r. było to ok. 2% wydatków budżetu (324.270,00 zł).

Na wzrost budżetu wpłynęły przede wszystkim wydatki związane z realizacją Projektu RPO pn. „Nowe horyzonty”. W związku z pandemią koronawirusa działania z roku 2020 zostały zrealizowane w 2021r.

Wykres 97. Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2021 roku z podziałem na źródła pochodzenia i porównaniem do lat ubiegłych



Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu gminy Sucha Beskidzka

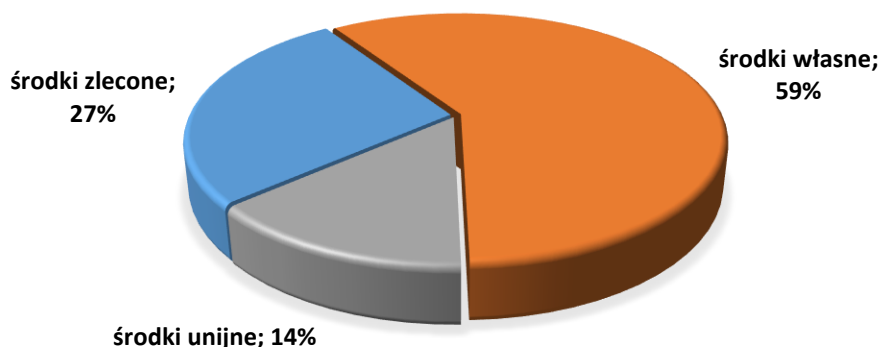
ZATRUDNIENIE W MOPS WG STANU NA 31.12.2021

Stan zatrudnienia na dzień 31.12.2021 r. wynosił 14 etatów.

Tabela 24. Stan zatrudnienia w MOPS z podziałem na etaty wg stanu na dzień 31.12.2021 r.

Nazwa komórki organizacyjnej		Wymiar zatrudnienia (etaty)
Kierownik		1
Dział Finansowo- Księgowy		3
Dział Świadczeń Rodzinnych		3
Dział Pomocy Społecznej	Pracownicy socjalni rejonowi	4
	Zespół Projektowy (pracownik socjalny, aspirant pracy socjalnej)	2
Asystent rodziny		1
Łącznie		14

Wykres 98. Źródła finansowania wynagrodzeń pracowników MOPS w 2021 roku



Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej

Powyższy wykres wskazuje źródła finansowania wynagrodzeń pracowników MOPS w ujęciu procentowym. Struktura ta w roku 2021 w porównaniu z rokiem 2020 uległa zmianie. Zmniejszony został udział środków własnych (w 2020 r. było to 62%), dzięki wzrostowi procentowego udziału środków unijnych.

9.2. ZADANIA W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

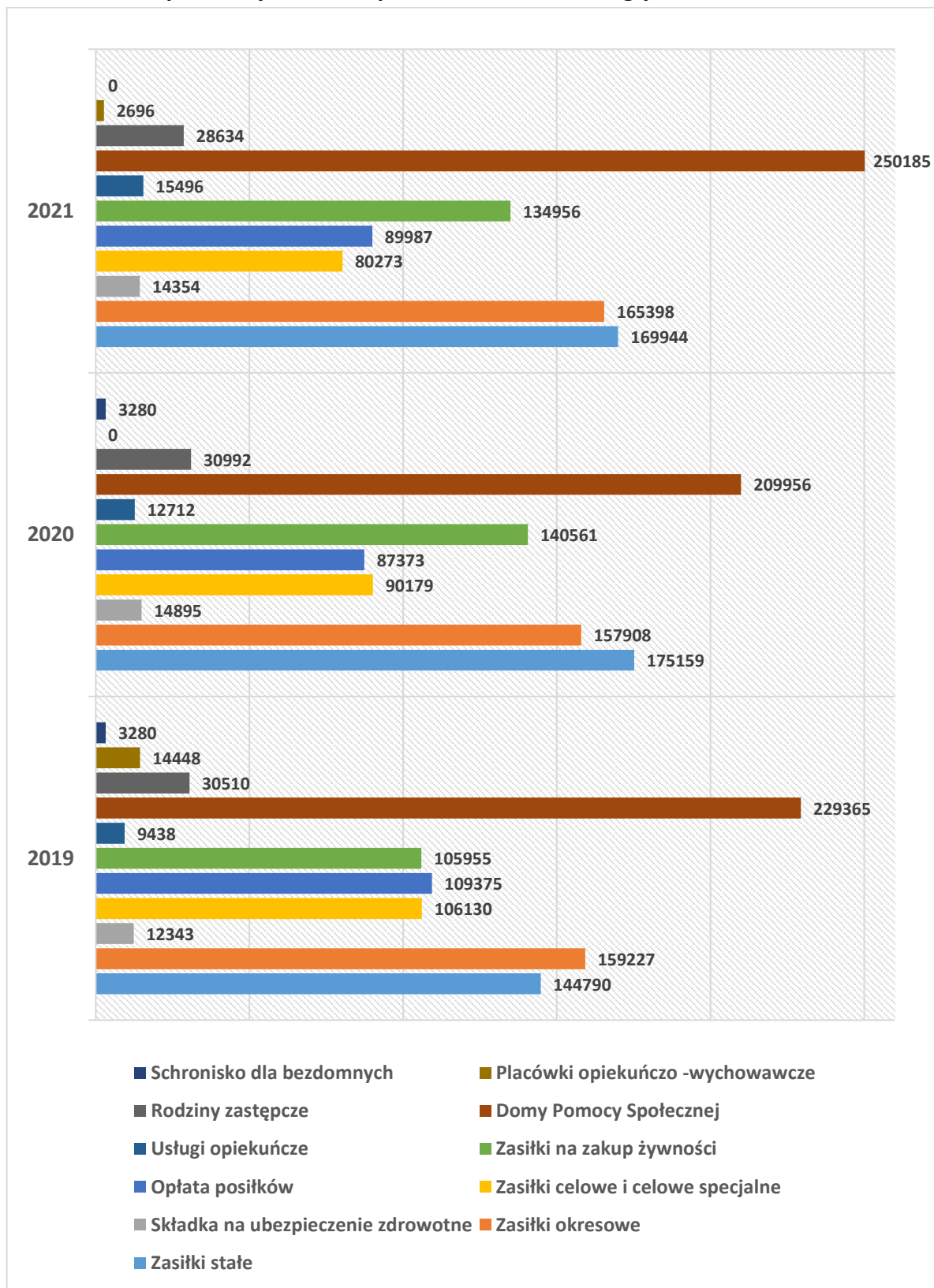
Zadania w zakresie pomocy społecznej realizowane przez MOPS są związane m.in. z prowadzoną pracą socjalną, a także z przyznawaniem i wypłatą świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, których realizację w 2021 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 25. Rodzaje Świadczeń

Rodzaj świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba świadczeń	Wydatki
Świadczenia pieniężne i niepieniężne (poza pracą socjalną) w tym:	146	313	13.363	906.238,21 zł
1. Zasiłki stałe	33	44	299	169.943,89 zł
2. Zasiłki okresowe	69	143	589	165.397,53 zł
3. Zasiłki celowe- w tym zasiłki celowe, celowe specjalne, zasiłki celowe na zakup żywności	124	281	223	215.229,07 zł
4. Dożywianie	57	147	11650	89.986,50 zł
5. Usługi opiekuńcze	6	6	518	14.056,00 zł
6. Specjalistyczne usługi opiekuńcze	1	3	16	1.440,00 zł
7. Domy pomocy społecznej	7	7	84	250.185,22 zł
8. Schronienie	0	0	0	0,00 zł
Praca socjalna	289	574	x	x

Łączna liczba osób objętych wsparciem w ramach pomocy społecznej wyniosła 586 osób z 281 rodzin i w stosunku do roku poprzedniego wzrosła o 104 osoby z 72 rodzin.

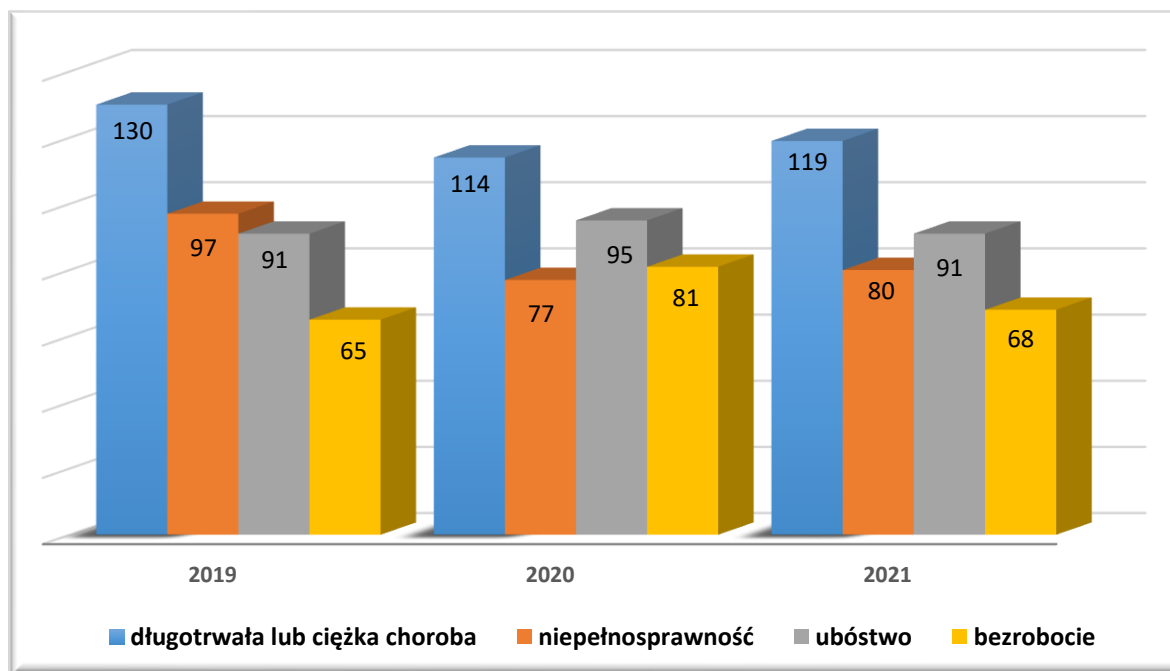
Wykres 99. Wydatki na realizację najważniejszych zadań własnych z zakresu pomocy społecznej w 2021 w porównaniu do lat ubiegłych.



Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchoj Beskidzkiej

Z powyższego wykresu wynika, że do najbardziej kosztownych wydatków w tym obszarze należy opłata za pobyt w Domu Pomocy Społecznej, a także wypłata zasiłków stałych, okresowych i zasiłków na zakup żywności. W 2021 r. wzrosła kwota wydatków na opłatę pobytu w DPS, wypłatę zasiłków okresowych, oraz opłatę posiłków. Zmniejszyły się natomiast wydatki na wypłatę zasiłków stałych, celowych (w tym celowych specjalnych) i zasiłków na zakup żywności. Realizacja pozostałych świadczeń utrzymana jest na względnie stałym poziomie.

Wykres 100. Najczęstsze powody udzielania świadczeń z pomocy społecznej w 2021 roku w porównaniu do lat poprzednich



Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchoj Beskidzkiej

GMINNY PROGRAM OSŁONOWY „POSILEK W SZKOLE I W DOMU” NA LATA 2019 – 2023

W roku 2021 wsparcie uzyskało 217 osób ze 116 rodzin. Pomoc przyznawana była w formie opłaty obiadów dla uprawnionych dzieci w stołówkach szkolnych i przedszkolu, zasiłków celowych na zakup posiłku, a także na zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie dla osób ubogich, bezdomnych, samotnych, niepełnosprawnych.

Łączny koszt Programu wyniósł 224.942,10 zł, z czego kwota 179.200,00 zł pochodziła z dotacji, natomiast wkład własny Gminy wyniósł 45.742,10 zł.

PROGRAM OPERACYJNY POMOC ŻYWNOŚCIOWA (FEAD)

Wzorem lat ubiegłych pracownicy socjalni MOPS w 2021 r. kwalifikowali osoby uprawnione do korzystania z pomocy w formie żywności, która wydawana była przez Parafię Sucha Beskidzka przy współpracy Caritas w Krakowie oraz przez Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Suchoj Beskidzkiej. W 2021 r. wydano skierowania dla 328 osób.

WSPIERANIE OSÓB BEZDOMNYCH

Wszystkim przebywającym na terenie miasta w 2021 roku osobom bezdomnym Gmina zapewniała możliwość pobytu w noclegowni lub schronisku dla bezdomnych m.in. w Cieszynie, Kluczach, Miechowie i Gwizdaju. Na tę formę pomocy nie wyraziła zgody żadna z osób bezdomnych. Osoby potrzebujące miały zapewnioną pomoc m.in. w formie gorącego posiłku, zakupu odzieży, obuwia, żywności.

W 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej nie ponosił kosztów utrzymania miejsca w gotowości w noclegowni oraz ogrzewalni.

AKTYWIZACJA OSÓB BEZROBOTNYCH

W ramach polityki społecznej gminy skierowanej na aktywizację osób bezrobotnych objętych wsparciem pomocy społecznej realizowane były różnorodne działania:

- **Prace społecznie użyteczne** - organizowane w ramach Porozumienia z Powiatowym Urzędem Pracy w Suchej Beskidzkiej. Na realizację prac społecznie użytecznych pozyskano z PUP Sucha Beskidzka środki w wysokości 8.881,65 zł (wkład własny Gminy- 5.921,00 zł), z możliwości udziału w pracach społecznie użytecznych skorzystało łącznie 9 osób.
- **Projekt „Nowe horyzonty”** dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego ma na celu aktywizację społeczno-zawodową mieszkańców gminy Sucha Beskidzka znajdujących się w niekorzystnej sytuacji życiowej. W 2021 r. łączna liczba uczestników projektu wynosiła 62 osoby z czego 25 osób zakończyło udział w projekcie osiągając postęp w aktywizacji społeczno-zawodowej, 4 osoby zakończyły udział niezgodnie z zaplanowaną ścieżką wsparcia oraz 33 osoby dalej kontynuują udział w projekcie. Na rzecz osób biorących udział w projekcie podejmowano szereg działań z zakresu aktywnej integracji. Świadczone było indywidualne poradnictwo psychologiczne, przeprowadzono indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym oraz pośrednikiem pracy, przeprowadzono grupowe warsztaty i treningi z zakresu kompetencji społecznych w formie stacjonarnej (92 godz. szkoleniowe) oraz wyjazdowej (32 godz. szkoleniowe). W ramach oferowanego wsparcia w projekcie świadczona była usługa logopedyczna oraz rehabilitacja. Przeprowadzono kursy: komputerowy ECDL e-Citizen (w wersji polskiej e-Obywatel) wraz z egzaminem, kurs zawodowy Sprzedawca z obsługą kas fiskalnych, Kurs prowadzący do uzyskania uprawnień elektroenergetycznych G1, G2, G3, Kurs Grafik komputerowy, Kurs Pomoc biurowa/sekretarka oraz Kurs prawa jazdy kat. B. W ramach aktywizacji zawodowej zorganizowano 5 miesięczny staż zawodowy dla 1 uczestnika projektu. Z uwagi na epidemię koronawirusa okres realizacji projektu został wydłużony do końca marca 2022 r. Ogólny koszt projektu przewidziany na lata 2019 - 2022 wynosi 970.178,10 zł, w tym wkład własny gminy 145.542,48 zł. W roku 2021 na realizację projektu wydatkowano kwotę 408.952,60 zł

WSPIERANIE OSÓB STARSZYCH

Dla osób starszych świadczone jest wsparcie w formie pracy socjalnej, pomocy finansowej, rzeczowej oraz w formie usług opiekuńczych. Ponadto w 2021 roku na rzecz Seniorów podejmowane były następujące działania:

- Współpraca przy realizacji projektu pn. „**Małopolski Tele - Anioł**” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Dzięki projektowi osoby niesamodzielne ze względu na stan zdrowia, wiek lub niepełnosprawność z terenu Gminy Sucha Beskidzka dysponują możliwością natychmiastowego połączenia się z Centrum Teleopieki. Projekt przewiduje też opcję korzystania z usług opiekuńczych i sąsiedzkich. Jednym z Partnerów przedsięwzięcia jest lokalne Stowarzyszenie Europejski Instytut Rozwoju Regionalnego z siedzibą w Suchej Beskidzkiej. Pracownicy socjalni MOPS pomagali wypełnić niezbędne formalności związane z rekrutacją do Projektu.
- W związku ze stanem epidemii koronawirusa pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej pozostawali w gotowości do świadczenia wsparcia mieszczącego się w założeniach programu „**Wspieraj Seniora**”. Szczególną uwagę przykładano do diagnozy środowiska i pozyskiwania informacji o osobach starszych, wymagających wsparcia i pomocy. W ramach Centralnej Aplikacji Statystycznej monitorowane były zgłoszenia do programu.

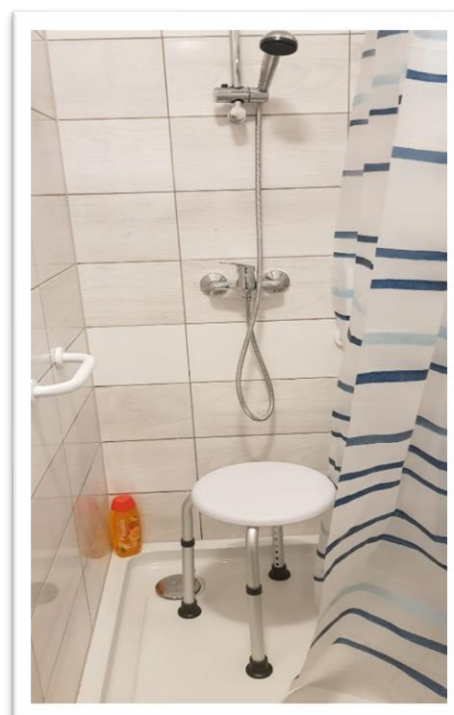
WSPIERANIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Rozwijając nowe form pomocy społecznej, Gmina Sucha Beskidzka przystąpiła w 2021 r. do realizacji resortowego programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2021”. Program dofinansowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego. Wartość finansowania i całkowita wartość zadania wyniosła 43.684,00 zł.

Celem programu było zapewnienie dostępności do usługi asystenta tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Program adresowany jest do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (lub równoważne), które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, a także do dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

MIESZKANIE CHRONIONE

W 2021 r. w ramach budżetu projektu RPO „Nowe Horyzonty”, zostało utworzone mieszkanie chronione. W budynku przy ul. Kościelnej 26 przeprowadzono prace adaptacyjne oraz dokonano zakupu stosownego wyposażenia. W ten sposób utworzono miejsca w mieszkaniu chronionym dla 2 osób. Poniżej zamieszczamy kilka fotografii przedstawiających efekt prac adaptacyjnych:



Zdjęcia nr 6, 7, 8. Mieszkanie chronione przy ul. Kościelnej 26 – grudzień 2021 rok

DZIAŁANIA PODEJMOWANE W ZWIĄZKU Z EPIDEMIA KORONAWIRUSA

W związku z wystąpieniem pandemii pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej byli w stałym kontakcie z podopiecznymi, szczególną troską obejmując osoby bezdomne, samotne, starsze, niepełnosprawne oraz dotknięte chorobą. Ośrodek współpracował z funkcjonariuszami Straży Miejskiej zwłaszcza w dostarczaniu żywności oraz worków na odpady komunalne dla osób zakażonych i przebywających w izolacji domowej.

9.3. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

W 2021 roku realizowany był „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2021”. W Gminie działa powołany Zarządzeniem Burmistrza Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego obsługę administracyjno-techniczną prowadzi MOPS. W 2021 r. założonych zostało 10 procedur Niebieskiej Karty, natomiast 11 Niebieskich Kart kontynuowanych było z poprzedniego roku. Przeprowadzono 8 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (w tym 2 w formie zdalnej), odbyto 46 spotkań grup roboczych. Przeprowadzono 81 monitoringów sytuacji w środowisku przez pracowników MOPS i 19 przez funkcjonariuszy KPP. Udzielono 157 porad. Złożono do organów ścigania o podejrzeniu znęcania 1 zawiadomienie do Prokuratury i 4 informacje do KPP, złożono 4 wnioski do Sądu o wgląd w sytuację małoletnich dzieci. Wspieraniem objętych było 12 rodzin i 65 osób, w tym 21 dzieci. Pozostałe działania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym realizowane w ramach Porozumienia ze Starostwem suskim:

- działania informacyjno-edukacyjne,
- poradnictwo specjalistyczne w zakresie przemocy domowej,
- grupy wsparcia,
- zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży,
- zabezpieczenia ofiar przemocy domowej w ramach hostelu,
- dostępu do całodobowego telefonu umożliwiającego kontakt z interwentem,
- szkolenia przedstawicieli instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Podejmowane działania były zgodne z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

9.4. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ

Realizacja zadań odbywała się zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także Programem Wspierania Rodziny w Gminie Sucha Beskidzka na lata 2021–2023. Prowadzone były liczne działania profilaktyczne i edukacyjne mające na celu przeciwdziałanie dysfunkcji rodzin zagrożonych kryzysem.

Gmina zapewniała rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo – wychowawcze dostęp do specjalistycznego poradnictwa, a także wsparcie i pomoc asystenta rodziny. W 2021 roku łącznie z 16 rodzinami pracował 1 asystent rodziny. Gmina współfinansuje pobyt dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo wychowawczych. Na to zadanie w 2021 roku wydatkowano kwotę 31.329,49 zł.

9.5. INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

- **Świadczenia rodzinne i opiekuńcze**

Tabela 26. Realizacja świadczeń rodzinnych i opiekuńczych w roku 2021

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	262	7.639	919.081,04 zł
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	45	45	45.000,00 zł
Świadczenia rodzicielskie	40	261	237.874,74 zł
Jednorazowa zapomoga „Za Życiem”	0	0	0,00 zł
Zasiłki pielęgnacyjne	203	2.127	459.092,00 zł
Świadczenia opiekuńcze	65	664	1.117.735,72 zł
Razem	x	10.736	2.778.783,50 zł

W stosunku do roku 2020 zmalała kwota wydatków na jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka i zasiłki pielęgnacyjne, natomiast wzrosła kwota wydatków na świadczenia rodzicielskie i świadczenia opiekuńcze. Wydatki na zasiłki rodzinne pozostały na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego.

- **Program Rodzina 500+**

Tabela 27. Realizacja świadczeń rodzinnych i opiekuńczych w roku 2021

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Świadczenia 500 +	1.046	1.717	18.132	9.014.215,38 zł

W 2021 roku wydatki na świadczenia 500 + wynosiły 9.014 215, 38 zł. i w stosunku do roku poprzedniego wzrosły o 86.529,18 zł. Ze wsparcia skorzystało 59 rodzin (103 dzieci) więcej niż w roku 2020.

- **Fundusz alimentacyjny oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych**

W roku 2021 wypłacono 708 świadczeń alimentacyjnych na 57 dzieci w kwocie 307.528,40 zł. W stosunku do roku poprzedniego o 10 wzrosła liczba dzieci uprawnionych do tej formy pomocy, a wydatki wzrosły o 62.179,02 zł.

Tabela 28. Dłużnicy alimentacyjni, kwota zadłużenia i ściągальność w roku 2021

Liczba dłużników alimentacyjnych	W tym dłużnicy zamieszkali na terenie Gminy Sucha B.	Ogólna kwota zadłużenia	Kwota zwrotu w roku 2021	Kwota przekazana do budżetu Państwa	Dochód Gminy
83	32	4.213.197,73 zł	80.441,63 zł	62.240,97 zł	18.200,66 zł

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi działania mające zapewnić ściągальność zadłużenia, w tym pod rygorem skutków prawnych takich jak wnioski o ściganie za przestępstwo karne i zabranie prawa jazdy. Są to m.in. zobowiązania do rejestracji w PUP w przypadku nie podejmowania zatrudnienia, wnioski o aktywizację zawodową, zgłaszanie dłużników do biura informacji gospodarczej w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, ścisła współpraca z organem egzekucyjnym, wnioski o zajęcie nieruchomości, przekazywanie informacji uzyskanych z wywiadu alimentacyjnego i składanych oświadczeń majątkowych.

Wyżej wymieniona ogólna kwota zadłużenia dotyczy świadczeń wypłacanych od roku 2005 dotyczących świadczeń z FA oraz zaliczki alimentacyjne.

- **Karta Dużej Rodziny**

W 2021 roku przyznano 102 karty uprawniając do korzystania z systemu zniżek dla rodzin 3+.

- **Stypendia i zasiłki szkolne**

Wypłacono stypendia szkolne dla 49 uczniów z 17 rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Łączna kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 29.061,67 zł, z czego dotacja wynosiła 23.249,34 zł, wkład własny Gminy 5.812,33 zł.

- **Ubezpieczenia społeczne i zdrowotne**

Opłata składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze oraz opłata składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe.

Tabela 29. Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze oraz pobierające zasiłki stałe w roku 2021

Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Składka na ubezpieczenie społeczne	45	438	200.903,76 zł
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	48	515	47.906,87 zł

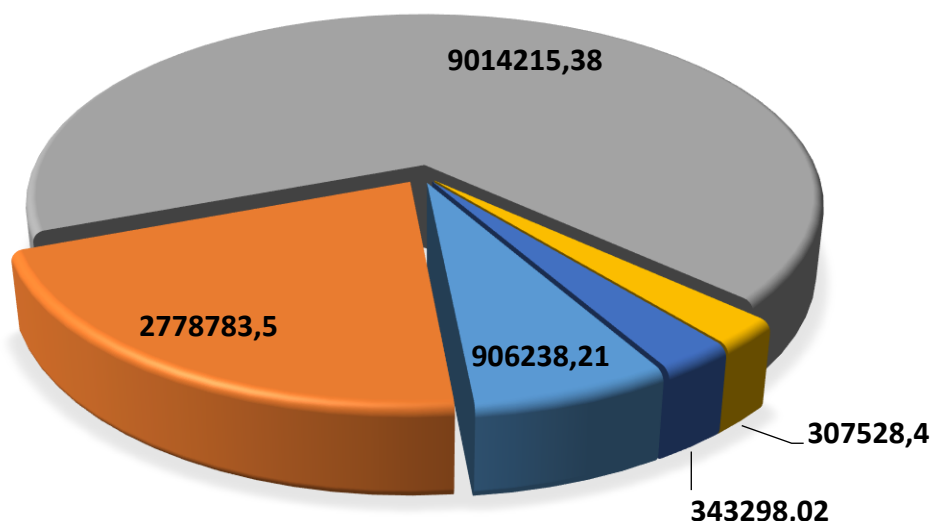
- **Dodatki mieszkaniowe i energetyczne**

W ramach prowadzonej przez Gminę polityki mieszkaniowej MOPS prowadzi postępowania w zakresie przyznawania dodatków mieszkaniowych i energetycznych, których realizację w ubiegłym roku przedstawia tabela:

Tabela 30. Dodatki mieszkaniowe wypłacone w 2021 roku

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Dodatki mieszkaniowe	31	300	64.354,18 zł
Dodatki energetyczne	8	86	1.071,54 zł

Wykres 101. Struktura i łączna wysokość najważniejszych świadczeń zrealizowanych z budżetu MOPS w 2021 roku (w zł)



- Pomoc Społeczna
- Świadczenia 500+
- Inne świadczenia
- Świadczenia rodzinne i opiekuńcze
- Fundusz Alimentacyjny

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchoj Beskidzkiej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania zgodnie z przyjętą Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sucha Beskidzka, zgodnie z przyjętymi celami strategicznymi i wyznaczonymi kierunkami działań zmierzającymi do poprawy warunków życia i funkcjonowania mieszkańców. Strategia umożliwiła pozyskanie środków

zewnątrznych m.in. z Europejskiego Funduszu Społecznego, co w znacznym stopniu umożliwiło realizację szeregu zadań w zakresie pomocy społecznej i przeciwdziałania bezrobociu. Podejmowane przy współpracy instytucji publicznych i samorządowych działania przyczyniają się do zmniejszenia zjawiska wykluczenia społecznego.

9.6. REALIZACJA PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla miasta Sucha Beskidzka na rok 2021 został przyjęty przez Radę Miasta Uchwałą Nr XXIV/199/2020 z dnia 30 grudnia 2020 r. Program przedstawiał zadania własne gminy wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r., oraz z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi tj.:

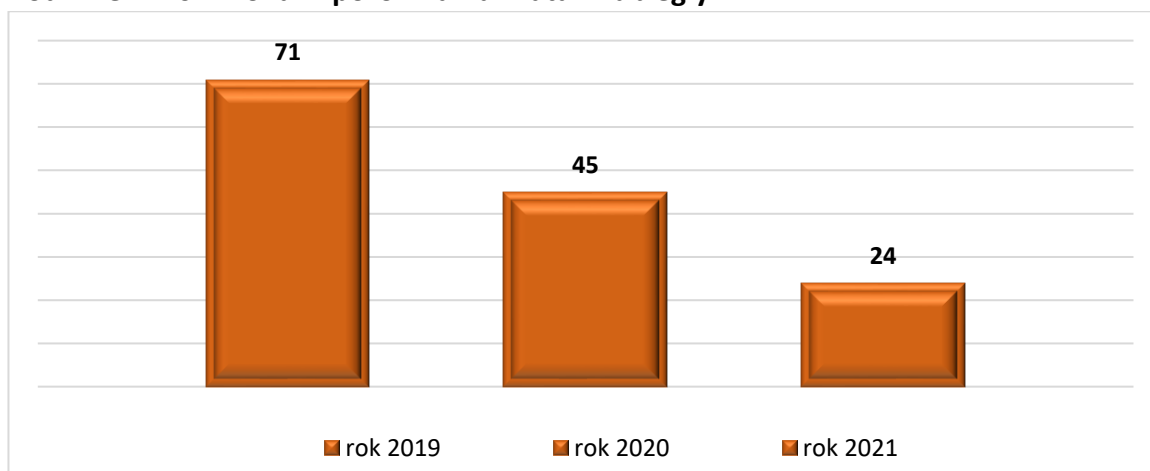
I. Zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem, która realizowana była poprzez:

Współpracę z Ośrodkami Lecznictwa Odwykowego, w szczególności poprzez dofinansowanie Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku Białej, który prowadzi izbę wytrzeźwień. W roku 2021 do izby wytrzeźwień przewieziono zostały 3 osoby z terenu Suchoj Beskidzkiej.

Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Suchoj Beskidzkiej.

Gmina Sucha Beskidzka na dofinansowanie działań PCPR w 2021 r. przeznaczyła kwotę 12 000 zł. Zgodnie z danymi statystycznymi przekazanymi przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Suchoj Beskidzkiej, w 2021 r. z pomocy Zespołu Interwencji Kryzysowej skorzystało 24 mieszkańców miasta Sucha Beskidzka, którym udzielono łącznie 161 porad. Najczęstszą formą udzielanej pomocy mieszkańcom miasta była poradnictwo pedagogiczne i rodzinne (po 38 usług) oraz pomoc psychologiczna (w której zakresie udzielono 26 konsultacji).

Wykres 102. Liczba osób korzystających z pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w 2021 roku w porównaniu z latami ubiegłymi



Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Suchoj Beskidzkiej

Malejąca liczba porad wynika z coraz większej dostępności do nieodpłatnej pomocy prawnej po wejściu w życie Ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej tj. (Dz. U. z 2021 r. poz. 945) oraz sytuacji związanej z pandemią COVID-19 i wynikającymi z tego ograniczeniami i izolacją.

Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego i kierowanie na leczenie przymusowe przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W roku 2021 Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec 12 osób obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

II. Udzielenie Rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychologicznej i prawnej, realizowanej poprzez:

1. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla mieszkańców miasta w zakresie terapii uzależnień. Podczas cotygodniowych dyżurów terapeuty w Punkcie Konsultacyjnym świadczona była pomoc dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych oraz członków ich rodzin.
2. Prowadzenie Miejskiej Świetlicy Profilaktycznej. Miejska Świetlica Profilaktyczna realizowała zadania w zakresie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i zapobiegawczej. Działalność świetlicy ukierunkowana jest na rozwijanie różnorodnych pasji wśród najmłodszych mieszkańców, tak aby stanowiły atrakcyjną formę spędzania wolnego czasu.
3. Współpracę z Policją, Sądem, Kuratorami, Prokuraturą, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej dla zapewnienia kompleksowej pomocy rodzinom dotkniętym problemami alkoholizmu i przemocy.
4. Uczestnictwo w pracach zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w roku 2021, zajmował się sprawami dotyczącymi przemocy, którym zazwyczaj towarzyszy problem uzależnienia.

III. Prowadzenie Profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych, realizowanych poprzez:

1. Wspieranie realizacji programów profilaktycznych z zakresu uzależnień i propagowania zdrowego stylu życia realizowanych w szkołach podstawowych i średnich – realizowanych w ramach szkolnych programów profilaktycznych.
2. Prowadzenie i upowszechnianie pozalekcyjnych zajęć dla dzieci młodzieży jako formy alternatywnego spędzania wolnego czasu.

3. Finansowanie szkoleń, programów i spektakli profilaktycznych dla uczniów szkół podstawowych oraz średnich poruszających tematykę zagrożeń związanych z nadużywaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych, oraz promowania pozytywnych postaw społecznych. W roku 2021 były programy profilaktyki zintegrowanej:
 - „Archipelag Skarbów” - poruszający problem uzależnień (profilaktyka uzależnień behawioralnych i substancji psychoaktywnych wczesnych: alkohol, narkotyki, dopalacze; kontaktów seksualnych, przemocy) oraz promowanie zdrowego stylu i prawidłowych postaw młodzieży.
 - „Debata” – program o charakterze uprzedzającym, którego zadaniem było zapobieganie przedwczesnemu używaniu alkoholu i towarzyszącym temu konsekwencjom oraz promowanie postawy abstynencji.
 - „Profilaktyka Zachowań Ryzykownych z Obszaru Spożywania Alkoholu” - celem Programu było przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym młodzieży poprzez uświadomienie fizycznych, psychicznych i społecznych skutków spożywania alkoholu. Odbiorcami programów byli uczniowie szkół podstawowych na terenie miasta. W ramach projektów przeprowadzone zostały również spotkania z rodzicami oraz szkolenia dla kadry pedagogicznej.
4. W ramach akcji pn. Bezpieczne Wakacje – zrealizowano zajęcia profilaktyczno - animacyjnych w tematyce przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie.
5. Komenda Powiatowa Policji w Suchoj Beskidzkiej przeprowadziła szereg działań prewencyjno-profilaktycznych m.in. uczestniczyła w realizacji Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2021, czy też zrealizowała kampanię pn. „Narkotyki i dopalacze zabijają”.

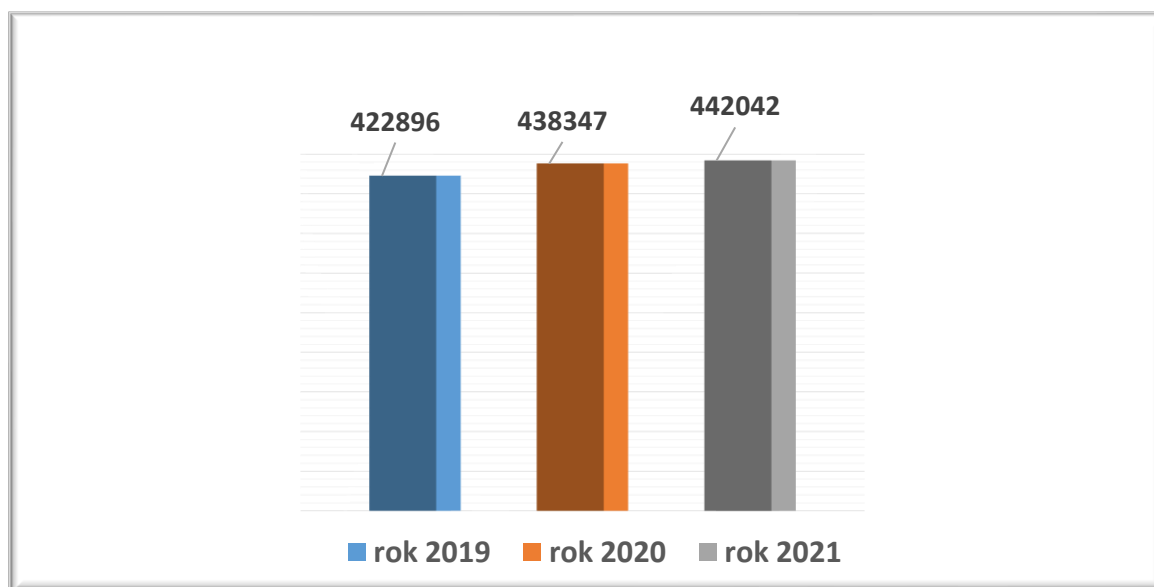
IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, realizowane poprzez:

Dofinansowanie świadczeń terapii uzależnień realizowanych przez Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń”. Świadczeniami w zakresie terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych, udzielanymi ambulatoryjnie w formie porad, sesji psychoterapii indywidualnej, grupowej, rodzinnej lub psychoedukacyjnej objęte zostały osoby zamieszkujące w Suchoj Beskidzkiej.

Realizacja programów profilaktycznych stanowi aktywne działania Burmistrza Miasta, Miejskiej Świetlicy Profilaktycznej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Szkół jak również jednostek gminy umożliwiających w sposób różnorodny na zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży (Muzeum Miejskie Suchoj Beskidzkiej, Miejskie Centrum Sportu i Rekreacji, Biblioteka Suska oraz Centrum Kultury i Filmu w Suchoj Beskidzkiej). Równie ważną rolę odgrywa w tym aspekcie wsparcie finansowe organizacji pozarządowych.

Finansowanie zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu zapewniono ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych.

Wykres 103. Wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2021 roku w porównaniu z latami ubiegłymi



Źródło: Urząd Miasta Sucha Beskidzka , sprawozdania z wykonania budżetu

W związku z znaczącym wzrostem sprzedaży napojów alkoholowych wzrasta zapotrzebowanie na działania w zakresie profilaktyki oraz rozwiązywania problemów uzależnień. Szczególne znaczenie w tym zakresie ma zmniejszenie zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży, podniesienie świadomości w zakresie zagrożeń i sposobów postępowania w przypadku występowania zjawiska alkoholizmu oraz narkomanii, zintegrowanie instytucji i organizacji zajmujących się problemem uzależnień, zmniejszenie dostępu do substancji psychoaktywnych, zwiększenie liczby atrakcyjnych ofert spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychologicznej i terapeutycznej.

10. KULTURA SPORT I REKREACJA

10.1. CENTRUM KULTURY I FILMU

Centrum Kultury i Filmu w Suchoj Beskidzkiej jest samorządową instytucją kultury Gminy Sucha Beskidzka, do zadań której należy rozpoznawanie oraz pobudzanie zainteresowań kulturalnych mieszkańców miasta, kształtowanie aktywnego uczestnictwa w kulturze, tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego i folkloru, edukacja kulturalna oraz popularyzacja wiedzy i sztuki.

W latach 1996 – 2020 Centrum Kultury i Filmu, jako instytucja działało pod nazwą Miejski Ośrodek Kultury – Zamek z siedzibą w renesansowym zamku suskim. Od stycznia 2021 roku dzięki zrealizowanej przez samorząd Suchej Beskidzkiej inwestycji, w ramach której do użytku oddany został budynek Centrum Kultury i Filmu im. Billy’ego Wildera, jednostka pod nową nazwą Centrum Kultury i Filmu sukcesywnie rozwija i rozszerza swoją działalność w nowoczesnym, w pełni wyposażonym obiekcie przy ul. Mickiewicza 27. Dzięki przemyślanym założeniom projektowym, doskonałemu wyposażeniu obiektu, o które zadbał inwestor

i zaangażowaniu pracowników instytucji, jednostka może świadczyć usługi w wysokim standardzie. Centrum Kultury i Filmu od pierwszych tygodni działalności sukcesywnie buduje swoją renomę na rynku lokalnym oraz na arenie regionalnej i krajowej, kształtuje wizerunek miejsca i instytucji jako, dynamicznej i przyjaznej przestrzeni do aktywnego spędzania wolnego czasu, realizując jednocześnie wydarzenia kulturalne w innych lokalizacjach m.in. imprezy plenerowe na terenie zespołu zamkowo – parkowego, koncerty w Sali Rycerskiej czy wystawy w Galerii Sztuki – Zamek.



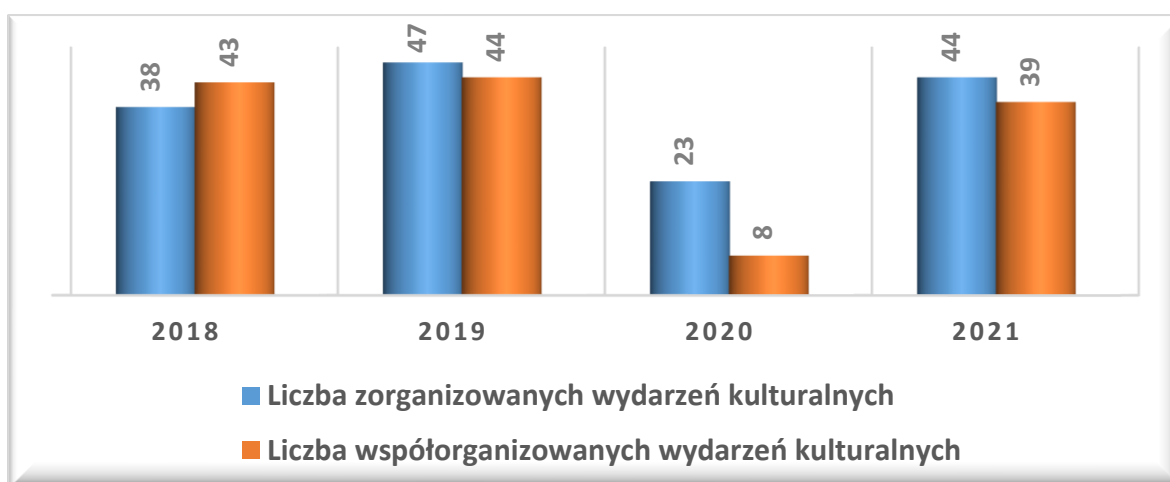
Zdjęcie nr 9. Otwarcie Centrum Kultury i Filmu – koncert orkiestry nauczycieli Szkoły Muzycznej w Suchej Beskidzkiej. Sala Widowiskowo-Kinowa 18 marca 2021 roku

Wychodząc naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom mieszkańców, obiekt centrum kultury udostępniany jest codziennie, przez co najmniej 84 godziny w tygodniu, umożliwiając mieszkańcom korzystanie z usług działających tam jednostek w godzinach porannych, wieczornych, przez większość weekendów, oraz w czasie świąt. Od momentu wznowienia działalności oferta jednostki cieszy się dużą popularnością i zainteresowaniem, a wizerunek instytucji wzbudza pozytywne komentarze i opinie. Ze względu na stopniowy rozwój działalności, struktura zatrudnienia w Centrum Kultury kształtowała się w ciągu minionego

roku 2021 do sierpnia. Na dzień 31.12.2021 r. zatrudnienie w jednostce wynosiło łącznie 10,85 etatu (12 pracowników).

W 2021, pomimo utrudnień związanych z dynamicznymi zmianami w zasadach działalności domów i ośrodków kultury oraz wieloma obostrzeniami i utrudnieniami związanymi z COVID 19, Centrum Kultury i Filmu od dnia 21 maja zorganizowało 44 wydarzenia, w których łącznie udział wzięło 11 180 uczestników, w tym: koncerty (14), spektakle teatralne i kabaretowe (13), wystawy sztuki oraz towarzyszące im wernisaże (4) spotkania autorskie z twórcami filmów (5) oraz imprezy plenerowe, tematyczne i uroczystości (8) m.in. dzień dziecka, Festiwal Pieśni Patriotycznej, czy folklorystyczną imprezę plenerową „Dzień z życia górala”.

Wykres 104. Wydarzenia organizowane i współorganizowane przez CKiF w 2021 roku w porównaniu z latami ubiegłymi



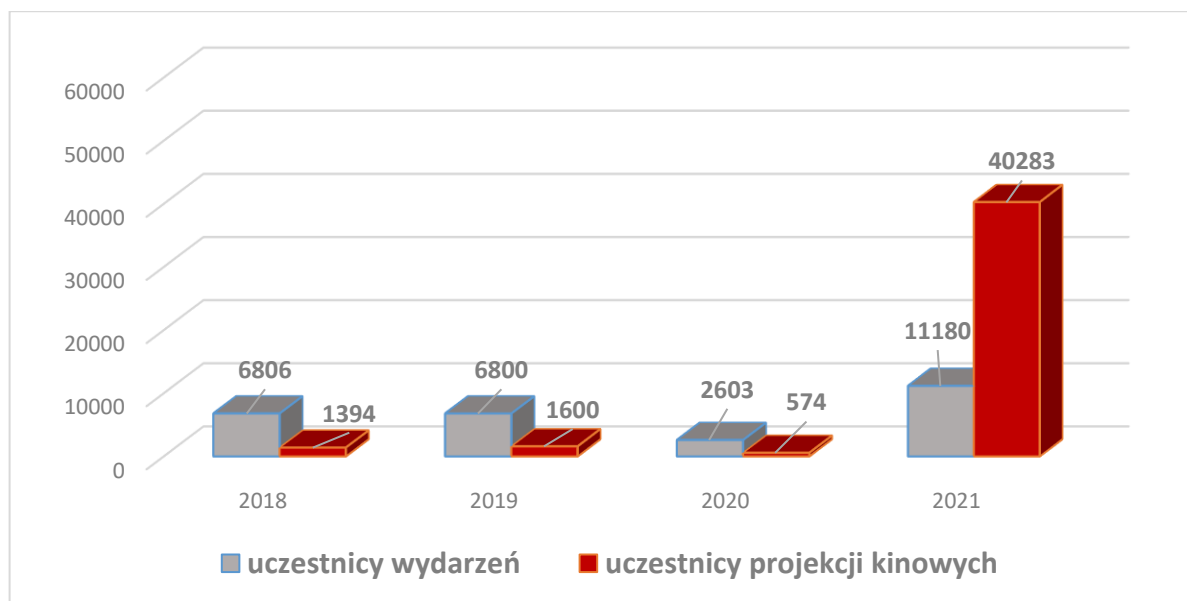
Źródło: Centrum Kultury i Filmu w Suchej Beskidzkiej



Zdjęcie nr 10. Koncert z okazji 125-lecia nadania praw miejskich – dziedziniec zamkowy 03.07.2021 rok

Na scenie centrum kultury wystąpili m.in. Stanisław Soyka, Paweł Domagała, Kabaret Moralnego Niepokoju, Kabaret Ani Mru Mru, Queen Symfonicznie, Mateusz Ziółko, z kolei na zamkowej scenie plenerowej odbyły się koncerty m.in. Suskiej Orkiestry Zamkowej, zespołu LemOn. Ponadto Centrum Kultury i Filmu było współorganizatorem 39 wydarzeń realizowanych przez podmioty zewnętrzne, głównie w budynku Centrum Kultury i Filmu oraz na terenie Zespołu zamkowo – parkowego, które cieszyły się równie wysoką frekwencją.

Wykres 105. Liczba uczestników wydarzeń w 2021 roku w porównaniu z latami ubiegłymi w latach 2018 - 2020

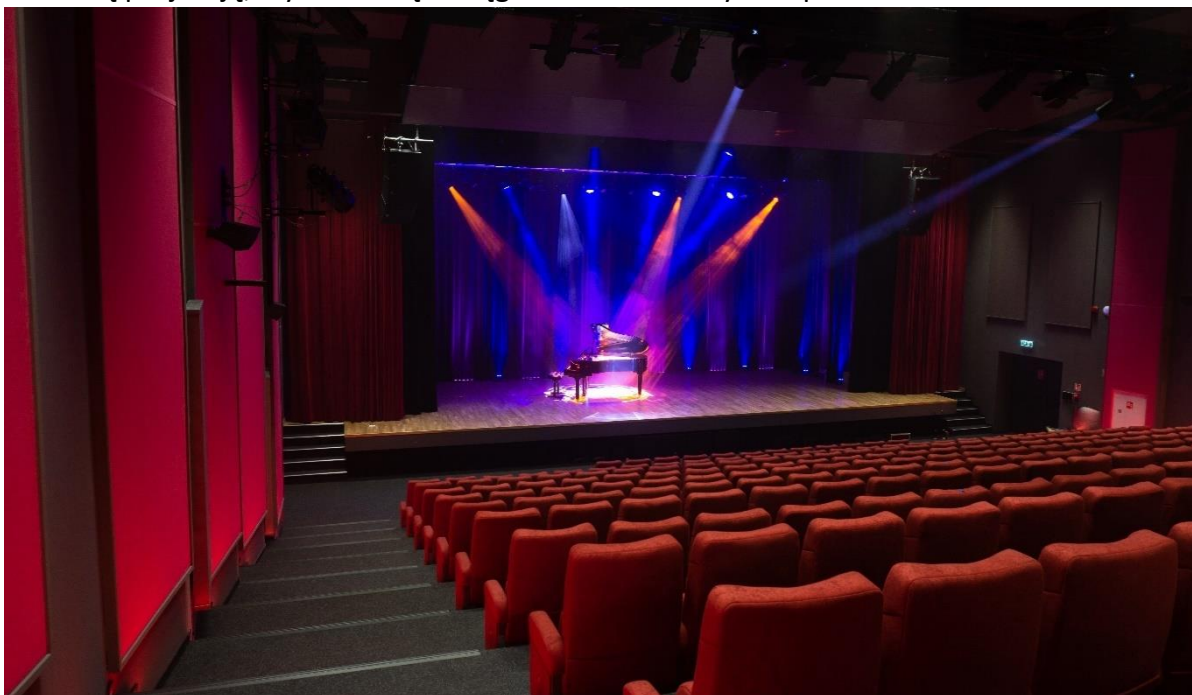


Źródło: Centrum Kultury i Filmu w Suchej Beskidzkiej

Wraz z rozpoczęciem funkcjonowania w nowym obiekcie Centrum Kultury i Filmu wzrosła nie tylko ilość i jakość organizowanych koncertów, spektakli i imprez. Instytucja poszerzyła w znaczący sposób swoją ofertę kulturalną o regularną działalność kinową. Dotychczas w ramach działalności MOK – Zamek organizowane były jedynie kilka razy w roku, projekcje filmowe objazdowego kina lub seanse cyklu Cinema Castello. W 2021 roku w związku z rozpoczęciem stałej działalności kinowej Centrum Kultury i Filmu zorganizowało łącznie 476 seansów filmowych, które obejrzało 40 283 widzów. W ciągu minionego roku Centrum Kultury i Filmu nawiązało współpracę z 18 dystrybutorami filmów m.in. The Walt Disney Company, Warner Bros. Entertainment Polska, Universal International Pictures, Kino Świat, Krakowska Fundacja Filmowa. Na ekranie suskiego kina wyświetlono łącznie 117 produkcji filmowych. Największym zainteresowaniem i frekwencją wśród wyświetlanych produkcji cieszyła się animacja „Psi Patrol”, długo wyczekiwana premiera kolejnej odsłony przygód agenta Jamesa Bonda, oraz biograficzny film „Wyszyński- zemsta czy przebaczenie”.

Repertuar kina oparty jest na aktualnych premierach kinowych, wyświetlanych w cyklu piątek – niedziela. W przypadku innych wydarzeń organizowanych w sali widowiskowej CKiF, filmy wyświetlane są również w tygodniu. Od czerwca w środowe i czwartkowe wieczory odbywają się projekcje kina artystycznego i dokumentalnego w specjalnie powołanym cyklu „Kino

konesera”. Ponadto kino współpracuje z placówkami oświatowymi, stowarzyszeniami, klubami sportowymi oraz instytucjami organizując w tygodniu w godzinach przedpołudniowych specjalne seanse dla grup zorganizowanych. Ceny biletów w centrum kultury i filmu wynoszą: 18 zł – bilet normalny; 15 zł – bilet ulgowy, który przysługuje dzieciom, studentom, emerytom, rencistom, oraz osobom niepełnosprawnym, 13 zł – bilet grupowy, który przysługuje grupom zorganizowanym powyżej piętnastu osób. Ponadto honorowane są zniżki dla rodzin posługujących się Kartą Dużej Rodziny, a w sprzedaży znajdują się Bony Podarunkowe do kina w cenie 18 zł – umożliwiające pojedyncze wejście na dowolną projekcję, wyświetlaną w ciągu 100 dni od daty zakupu.



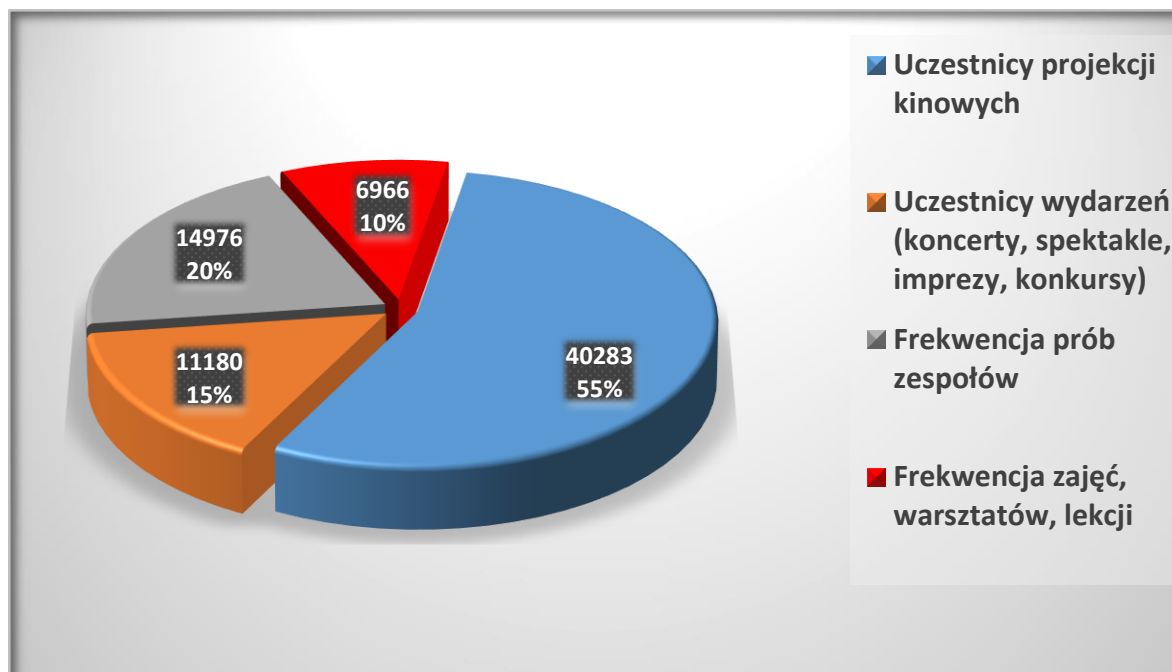
Zdjęcie nr 11. Sala Widowiskowo-Kinowa Centrum Kultury i Filmu – marzec 2021

W czerwcu 2021 roku zaprojektowana i uruchomiona została nowa strona internetowa, która miesięcznie generuje średnio 29 000 wyświetleń, oraz odwiedza ją 13 278 indywidualnych użytkowników. Social media Centrum Kultury i Filmu w roku 2021 wygenerowały 4200 polubień profilu oraz 160 000 wyświetleń postów, z czego za 75% wyświetleń odpowiadają kobiety. Informacja o działalności instytucji i zrealizowanych wydarzeniach na co dzień gościła również w lokalnych i regionalnych mediach internetowych oraz prasie. Działalność kina została również zaprezentowana na łamach prestiżowego Magazynu Filmowego, wydawanego przez Stowarzyszenie Filmowców Polskich.

W Centrum Kultury i Filmu mieszkańcy Suchej Beskidzkiej i okolicznych miejscowości mają możliwość uczestnictwa w różnego rodzaju zajęciach edukacyjnych i rozrywkowych. Od 4 czerwca 2021 roku, po zniesieniu ograniczeń dotyczących organizacji zajęć i warsztatów w domach i ośrodkach kultury odbiorcy oferty CKiF mogli skorzystać z bogatej oferty zajęć stałych, grupowych i indywidualnych m.in. takich jak: taniec towarzyski, salsa, rysunek i malarstwo, zajęcia manualne, warsztaty ekologiczne, nauka gry na instrumentach muzycznych, fitness, joga, gimnastyka dla smyka. Zajęcia edukacyjne i warsztatowe są nie

tylko sposobnością na spędzenie wolnego czasu, ale także pozwalają na realizację indywidualnych pasji, zainteresowań oraz służą rozwijaniu wrodzonych talentów i podnoszeniu kompetencji kulturalnych.

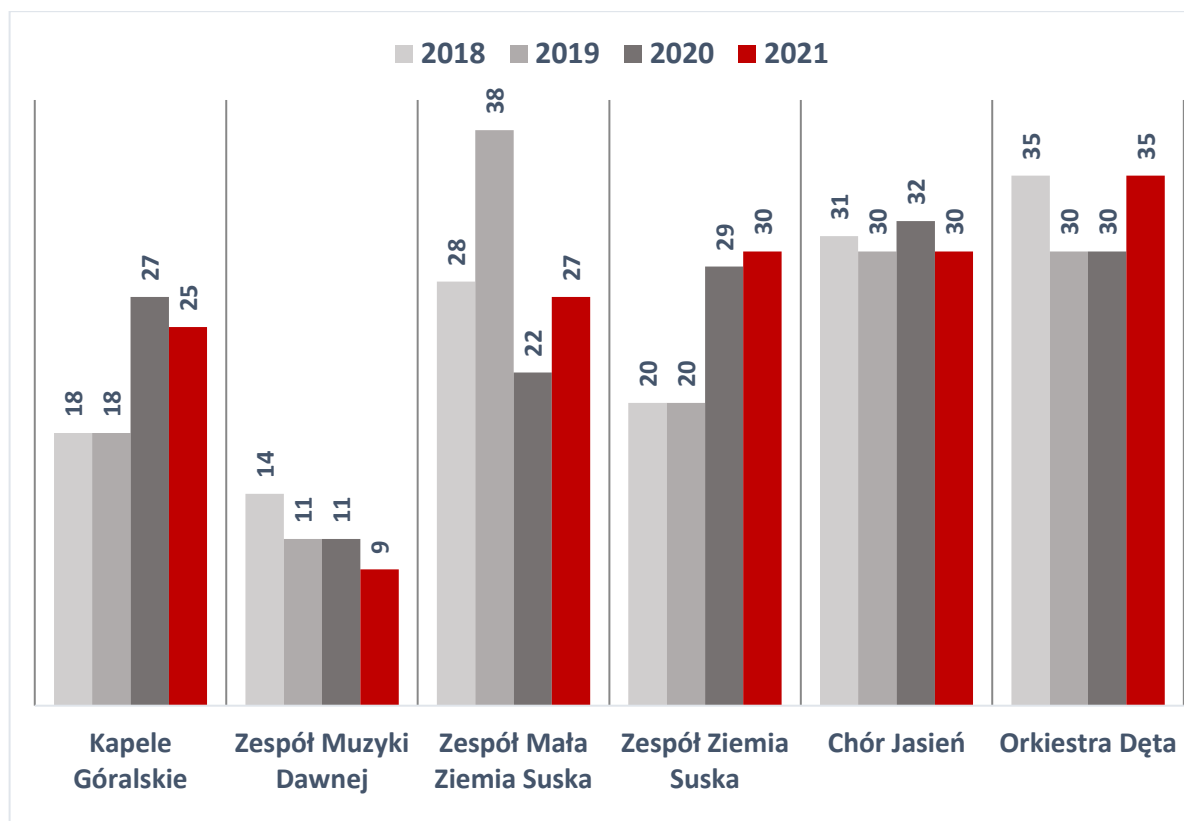
Wykres 106. Struktura odbiorców oferty CKiF w 2021 roku według kategorii



Źródło. Centrum Kultury i Filmu w Suchej Beskidzkiej

W ramach realizowanej oferty zajęć i warsztatów w Centrum Kultury i Filmu zorganizowanych zostało łącznie 896 godzin zajęć i warsztatów artystycznych, w tym 616 lekcji indywidualnych oraz 280 godzin zajęć grupowych (grupy do 15 osób), w których łącznie frekwencja wyniosła ponad 3100 uczestników. Ponadto podmioty zewnętrzne (osoby fizyczne, firmy, kluby sportowe, stowarzyszenia), którym odpłatnie i nieodpłatnie udostępniano sale zajęciowe w budynku CKiF zrealizowały łącznie 290 godzin zajęć, z szacowaną łączną frekwencją 3250 osób. Tym samym w Centrum Kultury i Filmu w roku 2021 odbyło się łącznie 1186 godz. zajęć, na których frekwencja wyniosła 6 966 uczestników. Centrum Kultury i Filmu w roku 2021 przystąpiło do projektu „BIT: Bony na Innowacje Technologiczne – wsparcie rozwoju kompetencji cyfrowych pracowników instytucji kultury w podregionie nowotarskim” który był finansowany przez Centrum Projektów Polska Cyfrowa. W ramach projektu instytucja pozyskała sprzęt cyfrowy do robotyki oraz druku 3D w postaci zestawów Lego Education Spike Prime, tabletów i drukarki 3D wraz z komputerem i oprogramowaniem o łącznej wartości 16 997, 99zł brutto. Na przestrzeni czerwca - września 2021, oddelegowani pracownicy Centrum Kultury i Filmu brali udział w szkoleniach, które przygotowywały do prowadzenia zajęć z Robotyki oraz Druku 3D. Bezpłatne zajęcia dla dzieci i młodzieży wzbogaciły od stycznia 2022 ramówkę zajęć edukacyjnych jednostki.

Wykres 107. Liczba osób zrzeszonych w zespołach i grupach artystycznych działających przy CKIF w 2021 w porównaniu do lat ubiegłych



Źródło: Centrum Kultury i Filmu w Suchej Beskidzkiej

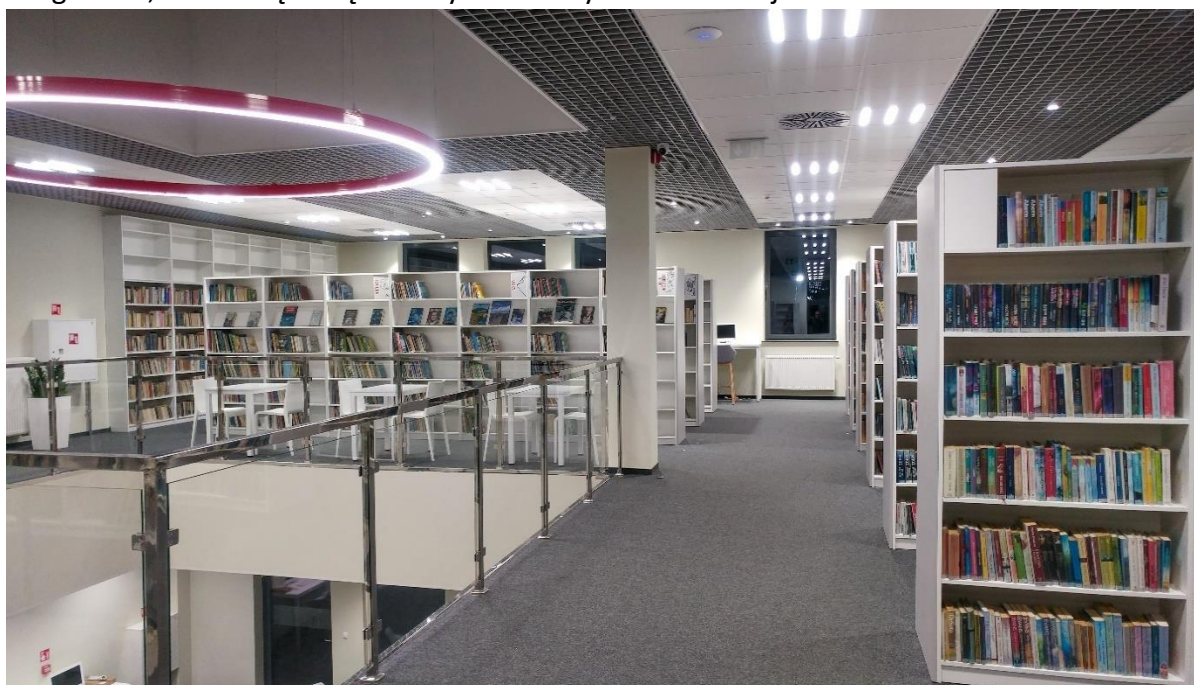
Za pośrednictwem Centrum Kultury i Filmu samorząd Suchej Beskidzkiej wspiera amatorski ruch muzyczny, umożliwiając mieszkańcom realizację kulturalnych pasji w dziedzinie muzyki, tańca, folklor, poprzez udział w próbach i występach zespołów i grup muzycznych. Działające przy Centrum Kultury i Filmu zespoły mają zapewnione nie tylko zaplecze lokalowe do organizacji prób i występów, ale także instruktaz, wyposażenie (zakup strojów i instrumentów), oraz dofinansowanie do wyjazdów na przeglądy i wydarzenia. W 2021 roku pod egidą Centrum Kultury i Filmu działało siedem amatorskich grup muzycznych i zespołów: Miejski Chór - Jasień, Zespół Muzyki Dawnej im. Gaspara Castiglione, Miejska Orkiestra Dęta, Dziecięcy Zespół Regionalny „Mała Ziemia Suska”, Zespół Regionalny „Ziemia Suska” oraz regionalne kapele: Kapela Mała Ziemia Suska, Kapela Skoblicka i Kapela Smrek. W minionym roku kalendarzowym w ramach działalności zespołów muzycznych zorganizowanych zostało łącznie ok. 750 godzin prób, które zorganizowano dla 156 osób zrzeszonych w minionym roku w zespołach.

10.2. BIBLIOTEKA SUSKA

Biblioteka Suska im. dra Michała Żmigrodzkiego w Suchej Beskidzkiej jest samorządową instytucją kultury, której organizatorem jest Gmina Sucha Beskidzka. Na mocy porozumienia Gminy z Powiatem Suskim ksiąźnica pełni również funkcję biblioteki powiatowej.

Biblioteka Suska w ciągu ostatnich kilkunastu lat stała się jedną z najbardziej rozpoznawalnych małych bibliotek w Polsce. Jej działania w obszarze edukacji, integracji społecznej i animacji kultury często prezentowane są jako przykłady dobrych praktyk podczas wydarzeń branżowych i w publikacjach dotyczących bibliotek publicznych. Biblioteka jest zapraszana na najważniejsze wydarzenia w branży bibliotekarskiej m.in. Światowy Kongres Bibliotek IFLA WLIC w Stanach Zjednoczonych, Międzynarodowe forum bibliotek w Chinach, Światowy Kongres Bibliotek we Wrocławiu, a także wielokrotnie w roli prelegenta na Ogólnopolski Kongres Bibliotek Publicznych.

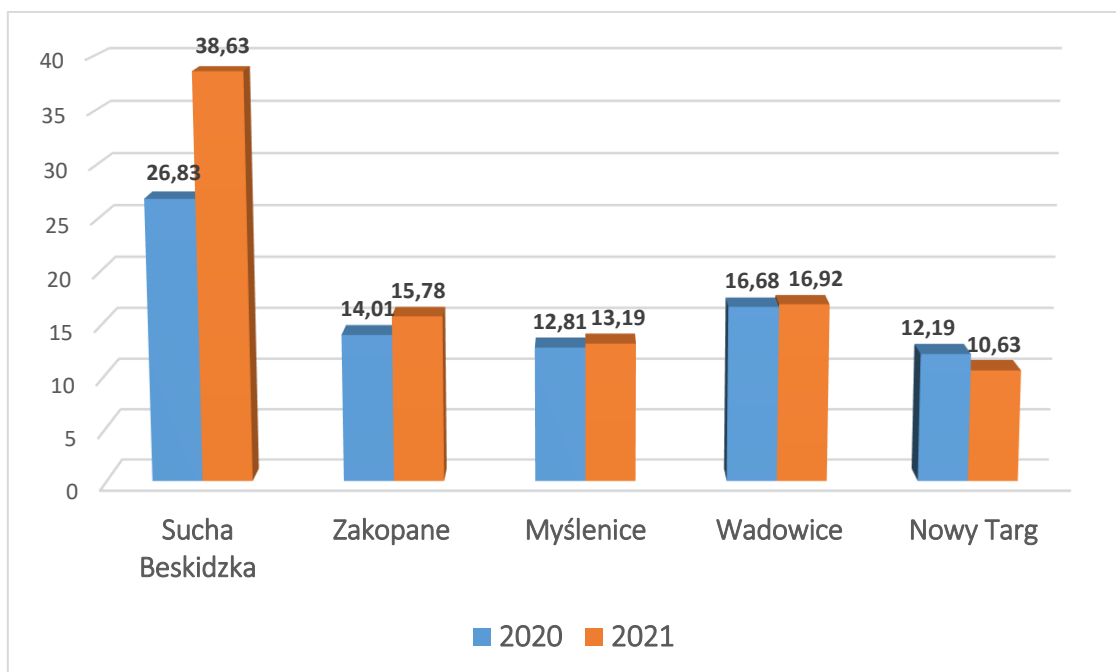
W 2021 roku suska księżnica przeprowadziła się do nowej okazałej siedziby w budynku Centrum Kultury i Filmu, otwierając nowy etap w swojej historii. Przestrzeń udostępniona czytelnikom zwiększyła się niemalże dwukrotnie i wynosi ponad 500 m², znacznie wydłużył się również czas otwarcia. W 2021r. Biblioteka Suska prowadziła jedną filię w Szpitalu Rejonowym. Z uwagi na bliską odległość od nowej siedziby zlikwidowana została natomiast druga z filii, mieszcząca się w budynku Szkoły Podstawowej nr 2



Zdjęcie nr 12. Biblioteka Suska w Centrum Kultury i Filmu, fragment I piętra – marzec 2021

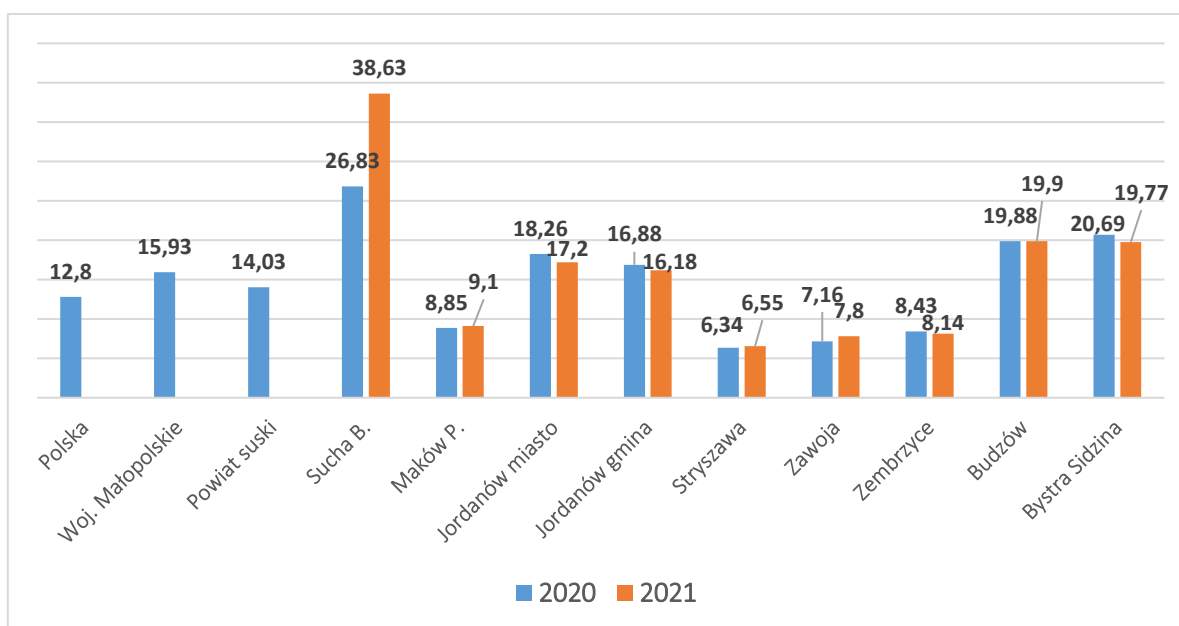
Mimo, iż w 2021 r. w związku z przeprowadzką i pandemią Biblioteka Suska była czynna tylko osiem miesięcy, odnotowała niespotykany wzrost wszystkich wskaźników statystycznych. Suska księżnica **okazała się jedną z najlepszych bibliotek publicznych w Małopolsce, zajmując drugie miejsce na 182 małopolskie biblioteki** w obszarze najważniejszego wskaźnika obrazującego stan czytelnictwa tj. liczby czytelników na 100 mieszkańców, awansując tym samym dotychczasowego miejsca czwartego. Wskaźnik ten wzrósł w ubiegłym roku aż o **44%** w stosunku do roku poprzedniego i wyniósł **rekordową wysokość 38,63**.

Wykres 108. Liczba czytelników bibliotek w przeliczeniu na 100 mieszkańców w miastach powiatowych w 2021 roku, w porównaniu do 2020 roku



Źródło: Biblioteka Suska

Wykres 109. Liczba czytelników biblioteki w przeliczeniu na 100 mieszkańców Suchoj Beskidzkiej w 2021 roku, w porównaniu do 2020 roku przedstawiona na tle innych gmin powiatu suskiego

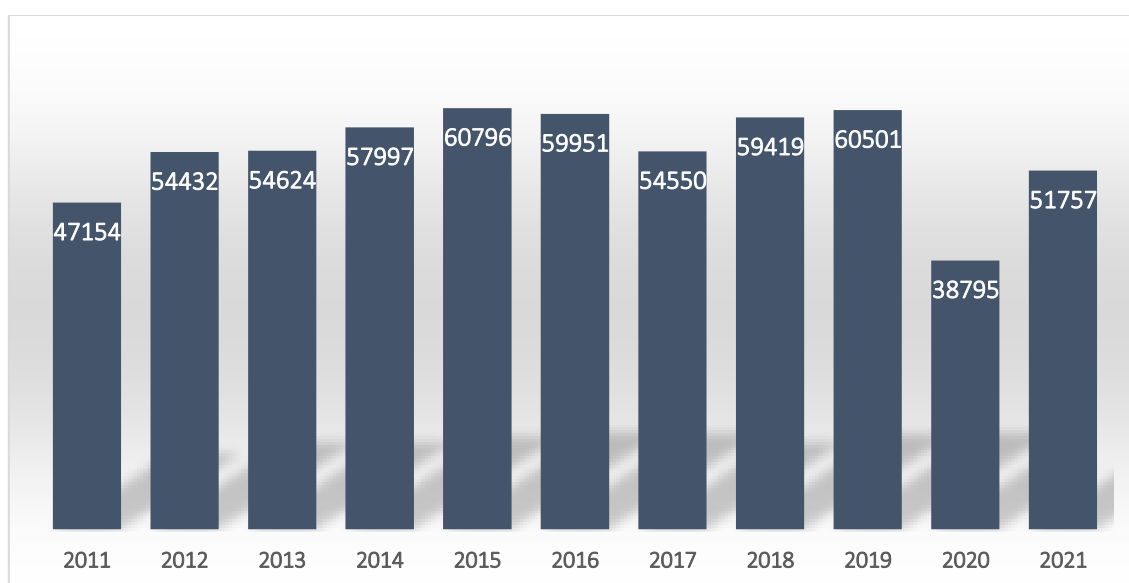


Źródło: Biblioteka Suska

Rekordowy poziom osiągnęła również liczba aktywnych czytelników, czyli osób, które w ubiegłym roku korzystały z usług biblioteki wypożyczając książki. Były to aż **3473** osoby, to **liczba najwyższa od 1992r.** kiedy w Polsce panował prawdziwy boom czytelniczy. W tym obszarze wzrost wyniósł aż **43%**

Księgozbiór biblioteki liczy **58638 woluminów (2021)**, biblioteka oferuje również czasopisma, audiobooki, e-booki, komiksy, gry wideo i gry planszowe. Liczba wypożyczeń w ciągu ośmiu miesięcy 2021r. kiedy biblioteka była czynna dla czytelników wyniosła **51757**, co jest wzrostem o **33%** w porównaniu do roku 2020.

Wykres 110. Ilość wypożyczeń w Bibliotece Suskiej w 2021 roku w porównaniu do lat poprzednich



Źródło: Biblioteka Suska

Poza standardową działalnością biblioteka jest również przestrzenią aktywności społecznej i kulturalnej. Po ponad dwuletniej przerwie Biblioteka Suska mogła powrócić w 2021r. do organizacji swoich sztandarowych imprez. W wakacje została zorganizowana V Wielka Gra Miejska, odbywały się również zajęcia i warsztaty dla dzieci. Ogromną popularnością cieszyły się także kolejne edycje konkursów: Zdjęcie Roku Powiatu Suskiego i Podbabiogórskie Opowieści oraz nowy cykl spotkań *Biblioteka ludzi*. Łącznie we wszystkich imprezach, lekcjach bibliotecznych oraz spotkaniach wzięło udział **696 uczestników**.

W 2021r. wraz ze zmianą siedziby w Bibliotece Suskiej wprowadzony został innowacyjny system układu księgozbioru oparty na systemie BISAC stosowanym m.in. w amerykańskich bibliotekach publicznych. Układ pozwala udostępniać książki według podziału na gatunki literackie i obszary tematyczne i jest niezwykle przejrzysty i intuicyjny dla użytkowników.

Stan zatrudnienia w bibliotece wraz z filiami wyniósł na koniec 2021 r. 8,4 etatu.

10.3. MUZEUM MIEJSKIE

Muzeum Miejskie Suchej Beskidzkiej to samorządowa instytucja kultury Gminy Sucha Beskidzka działająca od 2007 roku (powołana na mocy Uchwały Rady Miejskiej Nr XLVI/381/06 z dnia 24 października 2006 roku).

Określony w Statucie zakres działań Muzeum obejmuje: gromadzenie, przechowywanie, udostępnianie, opracowywanie i upowszechnianie zbiorów w zakresie historii miasta Sucha Beskidzka oraz regionu babiogórskiego.

FUNKCJONOWANIE I ORGANIZACJA MUZEUM W ROKU 2021

Rok 2021 w związku z trwającą epidemią COVID – 19 był - tak jak rok poprzedni - okresem szczególnym na świecie nie tylko dla instytucji kultury. Sytuacja epidemiczna zakłócała znacząco realizację przez Muzeum zadań statutowych w sposób ciągły, planowy i stacjonarny. Muzeum przez cały rok 2021 pracowało w reżimie sanitarnym, w tym było zamknięte dla zwiedzających w okresach:

- od 01.01.2021 do 31.01.2021,
- od 20 marca 2021 do 03.05.2021.

W tym czasie pracownicy wykonywali obowiązki w systemie pracy wewnętrznej, w tym m. in.: odpowiedzi na kwerendy, przygotowywanie wystaw, prowadzenie bieżących spraw administracyjnych, redakcja tekstów i testowanie funkcjonalności nowej strony www, prowadzenie prac porządkowych, opisy naukowe muzealiów i ich digitalizacja, prowadzenie wstępnych prac z zakresu konserwacji muzealiów.

Muzeum w 2021 roku zgodnie z Regulaminem Zwiedzania było otwarte w tygodniu w następujących dniach:

- w sezonie tj. w okresie od 1 maja do 30 września od wtorku do niedzieli,
- poza sezonem tj. od 1 października do 30 kwietnia od wtorku do soboty.

Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2021 wynosił 6 i $\frac{1}{4}$ etatu.

UPOWSZECHNIANIE ZBIORÓW (WYSTAWY STAŁE I CZASOWE)

W 2021 roku Muzeum Miejskie Suchej Beskidzkiej pomimo trudnej sytuacji epidemicznej i pracy w reżimie sanitarnym zorganizowało następujące wystawy czasowe:

1. „Wspomnienia z Kina Smrek”: wirtualna wystawa prezentująca szklane slajdy z reklamami sklepów i punktów usługowych z Suchej Beskidzkiej, które w suskim kinie były wyświetlane przed projekcją filmów (od 02.01.2021),
2. „Miasto Kolejarzy. Historia kolei w Suchej Beskidzkiej 1884 – 2021” (od 21.05.2021 do 31.12.2021),
3. „Produkt Lokalny Podbabiogórze”: współorganizator Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Podbabiogórze” (od 10.09.2021 do 17.09.2021),

4. „POLSCY AMERYKANIE/AMERYKAŃSCY POLACY”: wystawa outdoorowa na dziedzińcu Zamku, współorganizator: Konsulat Generalny Stanów Zjednoczonych w Krakowie, Instytut Kultury Willa Decjusza (od 16.09.2021 do 29.10.2021),
5. „Szopki i Ozdoby Bożonarodzeniowe” (od 19.12.2021 do 28.02.2022).

Wystawy stałe:

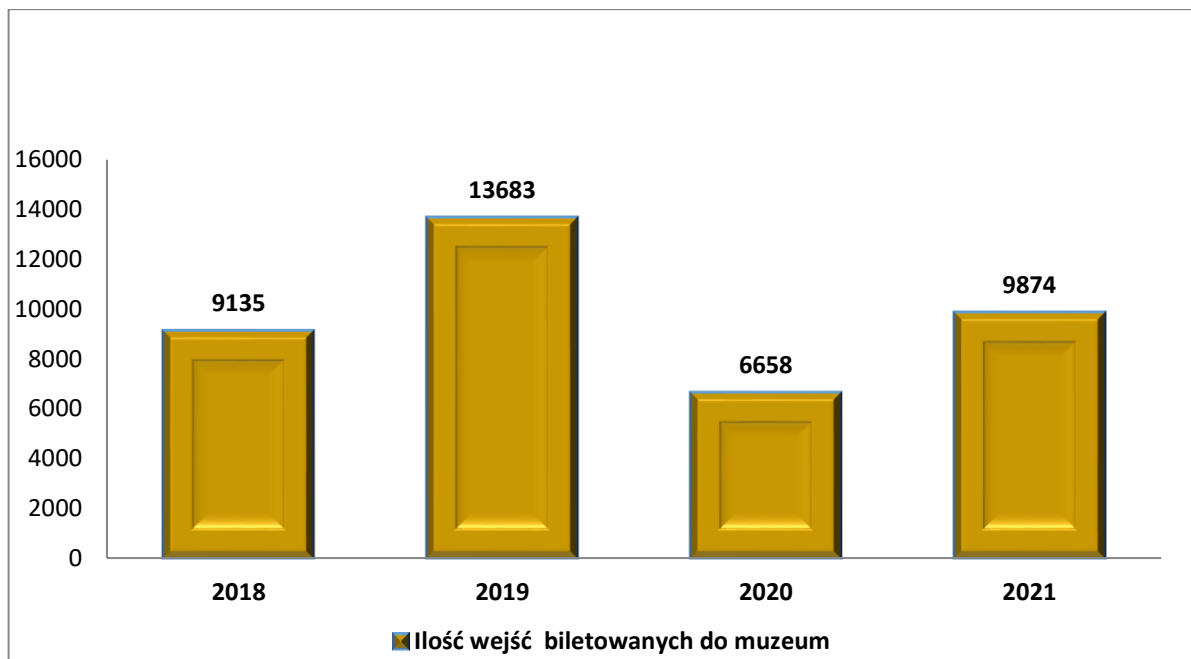
- „Najstarsze osadnictwo w dolinie Skawy” wystawa historyczno-archeologiczna, w ramach zwiedzania prezentowany jest film pod tym samym tytułem,
- Wystawa historyczna prezentująca rody panujące na suskim zamku oraz historię miasta Sucha Beskidzka do XX wieku,
- Malarstwo nowożytne – kolekcja habsburska wraz z bronią myśliwską (XVII w. – XX w.),
- „Miłość do człowieka – Miłość do sztuki – Miłość do natury” Kolekcja Marii i Emila Zegadłowiczów,
- kolekcja etnograficzna obrazującą kulturę ludową mieszkańców Ziemi Suskiej - Górali Babiogórskich i Żywieckich.



Zdjęcie nr 13. Wystawa – „Miasto Kolejarzy. Historia kolei w Suchej Beskidzkiej 1884 – 2021” zamek suski maj 2021 rok

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. Muzeum Miejskie Suchej Beskidzkiej odwiedziło **14128** osób.

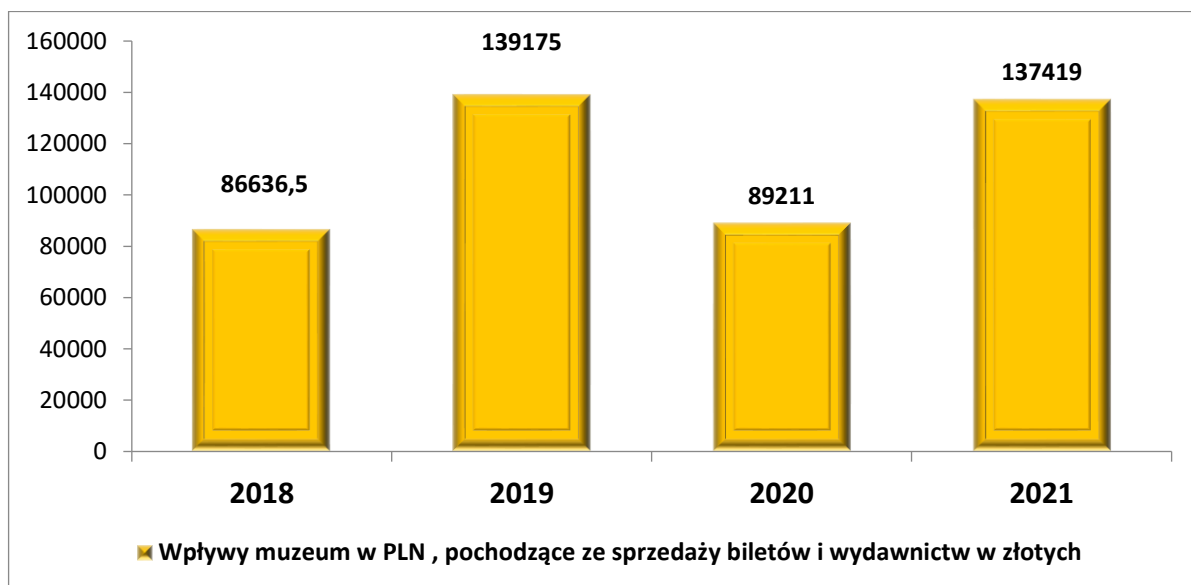
Wykres 111. Ilość wejść biletowanych do muzeum w 2021 roku w porównaniu do lat poprzednich



Źródło: Muzeum Miejskie Suchej Beskidzkiej

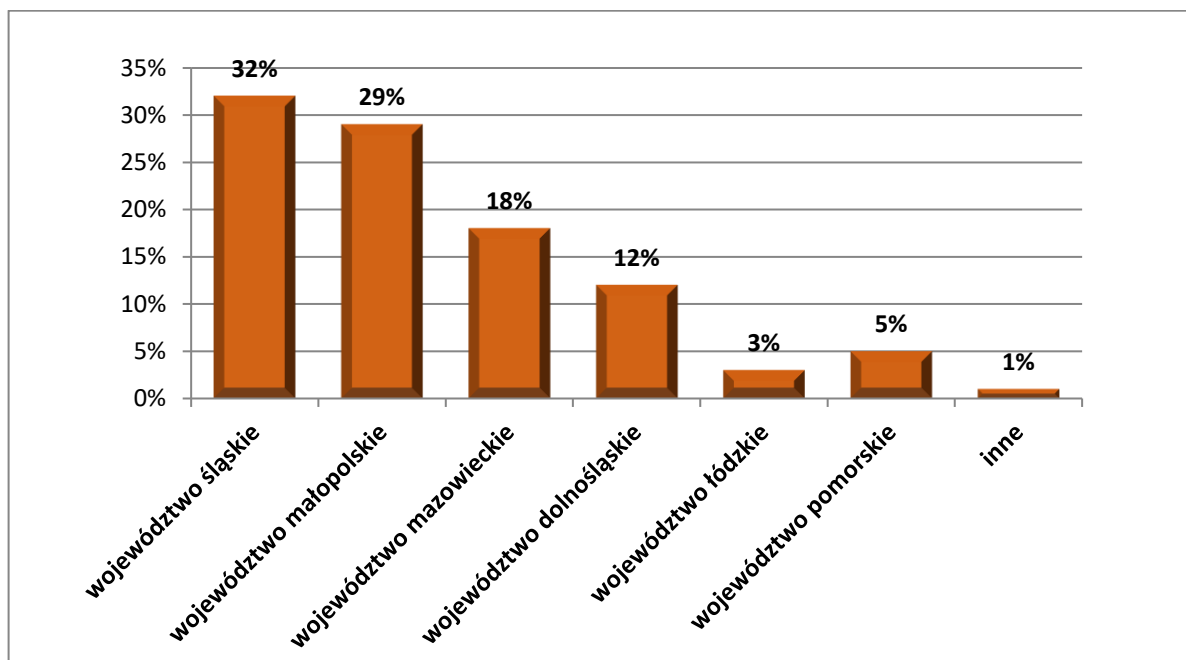
Ze sprzedaży biletów wstępu uzyskano w 2021 r. przychód w wysokości 121 360 zł., ze sprzedaży wydawnictw – 16 059 zł.

Wykres 112. Wpływy muzeum w 2021 roku ze sprzedaży biletów i wydawnictw w porównaniu do lat ubiegłych



Źródło: Muzeum Miejskie Suchej Beskidzkiej

Wykres 113. Procentowy udział zwiedzających z poszczególnych regionów Polski w 2021 roku



Źródło: Muzeum Miejskie Suchej Beskidzkiej

Poszerzanie zbiorów oraz organizacja wystaw nierozdzielnie wiąże się z prowadzeniem przez muzeum badań naukowych, które prowadzone powinny być na wielu płaszczyznach i w wielu przestrzeniach miasta oraz regionu. Jedną z podstawowych form tych badań jest kwerenda, czyli poszukiwanie informacji w zasobach archiwów, bibliotek czy placówek naukowych.

W 2021 r. przeprowadzono w zasobach Muzeum Miejskiego Suchej Beskidzkiej dla podmiotów i badaczy zewnętrznych 21 kwerend, m. in. na temat:

- Jan Humpola,
- bibliografia Zamku Suskiego,
- prace Jędrzeja Wowro,
- korespondencja Emila Zegadłowicza,
- prace Ludwika Miskyego,
- Eufrozyna Nowakowska – żona bibliotekarza suskiego,
- Bogusław Kuliński- związany z suskim Sokołem,
- ochotnicy węgierscy w Legionach Polskich,
- dawna kolekcja zabytków egipskich z Biblioteki Branickich.

Przeprowadzono również Kwerendy w ramach tzw. badań własnych Muzeum (czyli w archiwach oraz innych placówkach muzealnych czy naukowych):

- historia kolei w Suchej Beskidzkiej,
- Włodarze Miasta,
- Aleksander Branicki – pierwszy archeolog amator w Polsce
- Marian Bucała: życie i twórczość.

W 2021 r. Telewizja Polska (TVP 3 Kraków oraz TVP Historia) odwiedziła 3 krotnie Muzeum i Zamek Suski przygotowując następujące programy telewizyjne: „Odkryj Regiony”, „O polskiej szlachcie”, „Węgrzy Polakom”.

W grudniu 2021 r. zorganizowany został na Dziedzińcu Suskiego Zamku Jarmark Bożonarodzeniowy (19.12.2021) w którym uczestniczyło 36 wystawców.

GROMADZENIE, KATALOGOWANIE, PRZECHOWYWANIE ORAZ KONSERWACJA ZABYTKÓW

Gromadzenie zabytków, katalogowanie i opracowywanie zbiorów oraz ich przechowywanie w odpowiednich warunkach to podstawowe cele działalności każdego muzeum. Muzeum Miejskie Suchej Beskidzkiej zgodnie ze statutem gromadzi następujące rodzaje zbiorów:

- dzieła sztuki i rzemiosła artystycznego,
- dokumenty historyczne,
- zabytki archeologiczne,
- obiekty sztuki ludowej i rękodzieła ludowego.

Niezwykle istotnym zadaniem jest gromadzenie i poszerzanie – w miarę możliwości - zbiorów muzealnych, bibliotecznych oraz tzw. materiałów pomocniczych i tak w 2021 r.:

Do Muzeum przyjęto na przechowanie zabytki znalezione na terenie Suchej Beskidzkiej przez Stowarzyszenie Historyczno-Eksploracyjne „Bojowe Schrony Proszowice, są to głównie monety z XIX i XX w.

Pozyskano w drodze darowizny:

- drewnianą tarczę z pamiątkowymi gwoźdźmi z okazji fundacji sztandaru ZZK Sucha z 1928 r. od Związku Zawodowego Kolejarzy Suchej Beskidzkiej,
- 10 sztandarów oraz rzeźbę Chrystusa Frasobliwego przekazanych przez Parafię pw. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny w Suchej Beskidzkiej,
- lodówkę drewnianą z pocz. XX wieku od osoby prywatnej,
- 7 rzeźb autorstwa Mariana Bucaty od osoby prywatnej,
- 1 obraz za szkłem przedstawiający Matkę Boską (oleodruk) od osoby prywatnej,
- zdjęcia (sztuk 20 ze zbiorów Towarzystwa Miłośników Ziemi Suskiej) oraz Słownik Gwary z terenu Ziemi Suskiej opracowany w latach osiemdziesiątych XX w. przez Stanisława Pająka (2 tomy opracowane w maszynopisie) od Towarzystwa Miłośników Ziemi Suskiej,
- 153 sztuki zabytków archeologicznych głównie z okresu średniowiecza (m.in.: ołowiane pociski, ciężarki ołowiane, krzesiwka ogniwkowe, ostrogi, podkowy, żeleźce toporów, guziki, monety, okucia, groty włóczni) – na mocy postanowienia Prokuratury Rejonowej w Wadowicach.

W 2021 r. wypożyczono Muzeum Śląskiemu w Katowicach: 9 odbitek drzeworytowych autorstwa Jędrzeja Wowry.

Ewidencja zbiorów w Muzeum Miejskim Suchej Beskidzkiej prowadzona była w oparciu o system elektroniczny wspierania pracy muzealnej MUSNET, niestety w 2021 r. stracił on

wsparcie techniczne dlatego w celu zapewnienia właściwego i bezpiecznego procesu ewidencji muzealiów zakupiony został pod koniec roku nowy system MUZEO, oferujący wiele funkcjonalności wspierających kompleksowo pracę muzeum.

EDUKACJA MUZEALNA

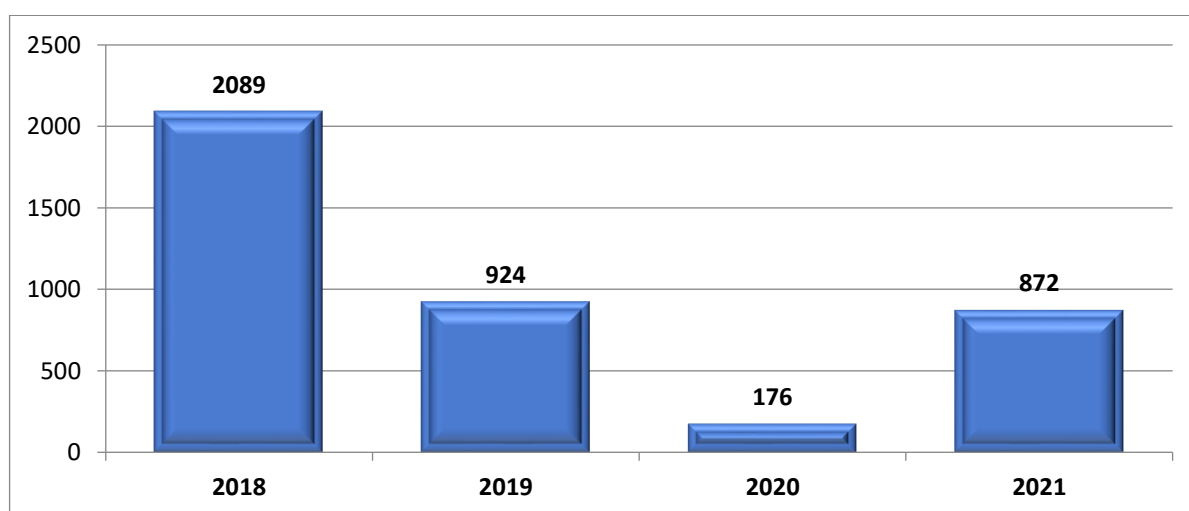
Jednym z najważniejszych celów działalności muzeum regionalnego jest edukowanie lokalnej społeczności, nakierowane na budowanie trwałej świadomości tożsamości regionalnej, opartej przede wszystkim na identyfikacji z miastem, jego przestrzenią i historią oraz tradycjami kulturowymi. Zadania edukacyjne muzeum winne być realizowane poprzez różnorodne formy, w tym konkursy, lekcje i zajęcia muzealne, prelekcje i wykłady. Muzeum Miejskie Suchej Beskidzkiej poprzez swoją ofertę edukacyjną proponuje różnorodne formy działań kierowanych do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych. Zajęcia edukacyjne stanowią również uzupełnienie wystaw muzealnych.

Realizacja lekcji muzealnych w roku 2021 r. była uzależniona od sytuacji epidemicznej i obowiązujących reżimów sanitarnych, sama oferta jednakże została poszerzona o zajęcia z zakresu archeologii i etnografii. Oferta w przypadku dzieci i młodzieży szkolnej sprofilowana została do etapów edukacyjnych.

Na czas wakacji szkolnych przygotowane zostały nowe tematy zajęć muzealnych w ramach akcji „Wakacje w Muzeum”.

Łącznie w 2021 r. przeprowadzonych zostało 31 lekcji i zajęć muzealnych (w których uczestniczyło 872 osoby). Wykonano również 17 usług przewodnickich po Suchej Beskidzkiej.

Wykres 114. Ilość uczniów biorących udział w lekcjach muzealnych w 2021 roku w porównaniu do lat poprzednich



Źródło: Muzeum Miejskie Suchej Beskidzkiej

Na zakończenie wakacji w dniu 27.08.2021 r. zorganizowano nocne zwiedzanie Muzeum - „NOC W MUZEUM”. Wydarzenie cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem zarówno ze strony mieszkańców Suchej Beskidzkiej, jak i turystów.

Muzeum Miejskie Suchej Beskidzkiej było współorganizatorem konkursu pt. Regionalna Szopka Babiogórska. Etap Miejski”. Konkurs skierowany był do dzieci, młodzieży szkolnej oraz rodzin zamieszkujących Suchą Beskidzką. Na Konkurs wpłynęło 15 szopek, a szopki które zajęły I miejsca w swoich kategoriach reprezentowały miasto na etapie powiatowym Konkursu w Budzowie.

Muzeum Miejskie Suchej Beskidzkiej włączyło się również w ogólnopolską akcję inicjowaną przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego „60+ Kultura”, której celem było zachęcanie seniorów do uczestnictwa w życiu kulturalnym. W ramach akcji zorganizowano WEEKEND SENIORA Z KULTURĄ NA SUSKIM ZAMKU (2-3.10.2021).

Nakładem Muzeum Miejskiego Suchej Beskidzkiej przy wsparciu finansowym Gminy Sucha Beskidzka wydano publikację albumową „**Od Galicyjskiej kolei transwersalnej do miasta kolejarzy. Historia kolei w Suchej Beskidzkiej**”. Książka ma formę albumu z bogatym materiałem ilustracyjnym i faktograficznym (w tym zawiera liczne archiwalne zdjęcia). Stanowiła zwieńczenie wystawy pt. „Miasto Kolejarzy. Historia kolei w Suchej Beskidzkiej 1884 – 2021” i związana była z jubileuszem 125. rocznicy nadania praw miejskich Suchej Beskidzkiej oraz obchodami Europejskiego Roku Kolei.

10.4. DZIAŁANIA W ZAKRESIE SPORTU I REKREACJI

W Suchej Beskidzkiej jest bardzo dobrze rozbudowana infrastruktura sportowa, która umożliwia uprawianie różnych dyscyplin sportowych, co z kolei ułatwia i przyczynia się do propagowania aktywności fizycznej i sprzyja rozwojowi sportu. Realizacją zadań własnych gminy z zakresu kultury fizycznej, sportu i rekreacji zajmuje się Miejskie Centrum Sportu i Rekreacji „Babia Góra”, które jest jednostką organizacyjną gminy Sucha Beskidzka, a jego pracę koordynuje Referat Promocji i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Sucha Beskidzka. Podstawowym celem jest prowadzenie działalności sportowej i rekreacyjnej oraz zarządzanie powierzonymi obiektami i terenami (tj. stadionem sportowym, kompleksem sportowym „Orlik”, sezonowym lodowiskiem „Biały Orlik”, siłownią plenerową). Sezonowe lodowisko „Biały Orlik” – działa w okresie zimowym.

INFRASTRUKTURA SPORTOWA

- 1. Miejski stadion sportowy „Babia Góra”**, obiekt wielofunkcyjny administrowany przez Miejskie Centrum Sportu i Rekreacji.
- 2. Zespół boisk sportowych „Orlik 2012”**
- 3. Kryta pływalnia**, finansowana wspólnie z Powiatem Suskim. Kubatura obiektu wynosi 12 550 m³, a powierzchnia użytkowa 2 783,20 m².

4. **Hale i sale sportowe:** mała hala sportowa przy Szkole Podstawowej nr 1 im. Jana Pawła II oraz nowa sala gimnastyczna przy Szkole Podstawowej nr 2. Ponadto na terenie Suchej Beskidzkiej do dyspozycji młodzieży szkolnej pozostają obiekty sportowe należące do Starostwa Powiatowego (hala sportowa oraz trzy sale gimnastyczne).
5. **Boiska sportowe - uniwersalne** o nawierzchni poliuretanowej przy Szkole Podstawowej nr 1 oraz przy Filii Szkoły Podstawowej Nr 2 na Bładzonce
6. **Siłownia plenerowa**
7. **Tor łuczniczy** przy zamku
8. **Strzelnica kulowa** przy ul. Makowskiej

Infrastruktura rekreacyjna

1. **Siłownia plenerowa**
2. **Place zabaw (9)**
3. **Platforma widokowa**
4. **Skatepark**

KLUBY SPORTOWE I STOWARZYSZENIA

1. **Miejski Klub Sportowy „Babia Góra”.** Posiada sekcje: piłki nożnej i narciarstwa alpejskiego. Sekcja piłkarska składa się z 8 grup dziecięcych i młodzieżowych oraz 1 grupy seniorskiej. W sekcji piłki nożnej jest zarejestrowanych 140 zawodników. Zajęcia prowadzi 7 trenerów. *Sekcja narciarska* liczy 50 zawodników. Jako jedyny klub w powiecie suskim Klub posiada Złotą Gwiazdę Certyfikacji PZPN.
2. **Uczniowski Klub Sportowy „Jasień”** – dyscyplina sportowa - pływanie. Klub liczy 220 członków. Treningi prowadzi 2 trenerów i 4 instruktorów. Ponadto klub posiada uprawnienia do prowadzenia zajęć z gimnastyki korekcyjnej w wodzie, konsultacje korekcyjne oraz uprawnienia do przeprowadzania kursów na Ratowników WOPR. UKS "Jasień" Sucha Beskidzka w 2021 roku osiągnął: Mistrzostwo Polski 200 m stylem klasycznym, Vice Mistrzostwo Polski na 100 m stylem klasycznym, 6 tytułów Mistrza województwa, 4 rekordy Polski.
3. **Beskidzki Klub Karate** – dyscyplina sportowa: karate. Klub zrzesza 107 członków, w 4 grupach treningowych. Treningi prowadzą 2 instruktorów. Szkolenie w klubie prowadzone jest wg programu opracowanego przez Światową Organizację Seido Karate oraz Polską Federację Seido Karate. W 2021 r. zawodnicy osiągnęli: 1 i 2 miejsce w konkurencji kata podczas Międzynarodowego Turnieju Seido Karate dzieci i młodzieży (22.05.2021 r. online).
4. **Łucznicze Towarzystwo Sportowe „Zamek Suski”** - dyscyplina sportowa – łucznictwo. Klub liczy obecnie 23 członków, z podziałem na: młodziczka, młodzik, junior, młodziki młode. 1 trener łucznictwa III stopnia. W 2021 r. zawodnicy osiągnęli sukcesy: brązowy medal drużynowo w drużynie Małopolski na Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży i Mistrzostwach

Polski Juniorów Młodszych w Dobrczu (16-18.07.2021 r.), brązowy medal indywidualnie – Halowe Mistrzostwa Polski Juniorów Młodszych w Legnicy (20.03.2021 r.) oraz brązowy medal indywidualnie – Puchar Lata w Wolbromiu (26.06.2021 r.).

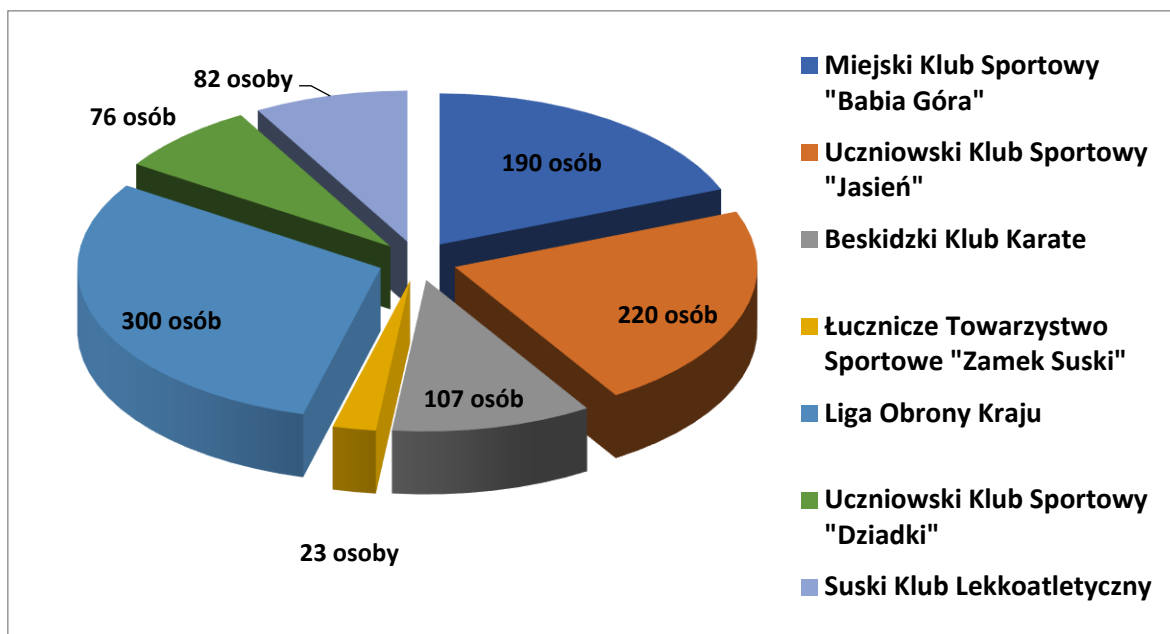
5. **Zarząd Powiatowy Ligi Obrony Kraju** – dyscyplina sportowa – strzelectwo, sporty obronne i łączność. Klub liczy 300 członków. Klub posiada 7 sekcji prowadzonych przez 30 instruktorów i 1 trenera.

6. **Uczniowski Klub Sportowy „Dziadki”** – dyscyplina sportowa - piłka siatkowa. Klub zrzesza 76 zawodników. Zajęcia prowadzi 1 trener. Najważniejsze osiągnięcia w 2021 r. zawodnicy brali udział w Podbeskidzkiej Lidze Piłki siatkowej SPIKE oraz w XIII Memoriale im. Grzegorza Wesołowskiego w Jabłonce.

7. **Suski Klub Lekkoatletyczny** – dyscyplina sportowa – lekkoatletyka. Klub w 2021 r. liczy 82 członków. Klub posiada 3 grupy dziecięce i 1 dorosłą. Zajęcia prowadzone są przez 3 trenerów. W 2021 r. zawodnicy osiągnęli sukcesy na: Memoriale im. Edwarda Szklarczyka w Suchoj Beskidzkiej (16.05.2021 r.) 5 miejsce pchnięcie kulą dziewcząt U18, 5 miejsce skok w dal ze strefy chłopców U14, 5 miejsce bieg na 300 m chłopców U14, na Otwartych Mistrzostwach Krakowa (30.05.2021 r.) 2 i 5 miejsce skok w dal U16, 4 miejsce bieg 60 m U10 dziewcząt, 5 miejsce rzut piłeczką palantową U12 dziewcząt, 1 i 2 miejsce bieg 60 m U10 chłopców, 3 miejsce bieg 500 m U10 chłopców, 3 miejsce bieg 300 m U10, na Mitingu Kraka (26.06.2021 r.) 1 miejsce skok w dal U16 dziewcząt, na Mistrzostwach Województwa Małopolskiego U16 (19.09.2021 r.) 3 i 4 miejsce w skoku w dal, 5 miejsce pchnięcie kulą, na Mistrzostwach Województwa Małopolskiego (02.10.2021 r.) 3 i 5 miejsce w sprincie na 60 m, 5 miejsce sztafeta mix 6x200 m, na Mistrzostwach Polski PZLA w Biegach Górskich na dystansie 80 km Rajcza-Ujsoły (07.08.2021 r.) srebrny medal Mistrzostw Polski oraz na Mistrzostwach Polski PZLA w Biegu na 10 km w Krynicy (11.09.2021 r.) srebrny medal Mistrzostw Polski w kat. M40.

8. **Uczniowski Klub Sportowy „Gladiator”** w 2021 r. zaprzestał prowadzenia aktywności sportowej na terenie miasta Sucha Beskidzka. Nie występował również o dotację z Gminy Sucha Beskidzka.

Wykres 115. Ilość zawodników – członków klubów sportowych na terenie Suchej Beskidzkiej w 2021 roku



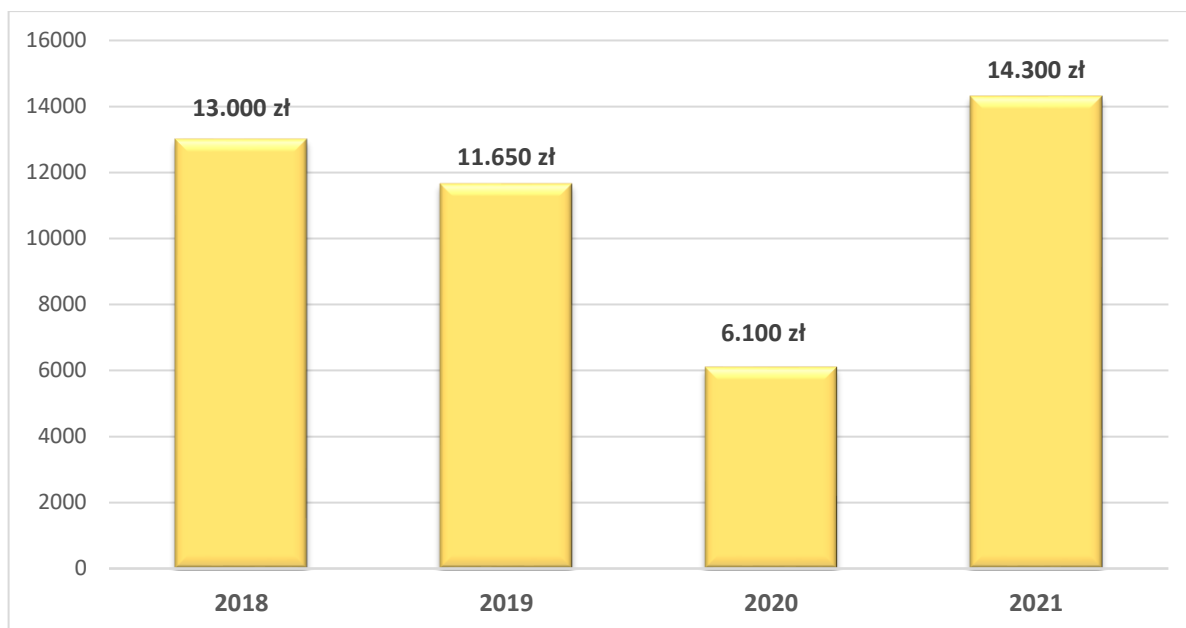
Źródło: Referat Promocji i Spraw Społecznych UM Sucha Beskidzka

Ponadto w Suchej Beskidzkiej zarejestrowaną działalność mają takie kluby sportowe jak: Uczniowski Klub Sportowy „Highlanders Beskidy” (futbol amerykański) i Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” (piłka ręczna). Łącznie w naszym mieście jest 10 klubów sportowych. Istotną częścią działalności klubów sportowych jest ich wspieranie m.in. finansowe przez samorząd. Główną formą pomocy Gminy Sucha Beskidzka, jest dotacja. Dotacje udzielone w 2021 r. klubom sportowym zostały przedstawione w dziale – **współpraca z organizacjami pozarządowymi**.

NAGRODY ZA OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE SPORTU

W celu wspierania i motywowania utalentowanej młodzieży, doceniania osiągnięć sportowych oraz zachęcania do stałego podnoszenia umiejętności i poziomu sportowego, Burmistrz Miasta Sucha Beskidzka przyznaje nagrody i wyróżnienia dla zawodników, trenerów i osób wyróżniających się osiągnięciami w działalności sportowej.

Wykres 116. Środki finansowe przekazane przez gminę Sucha Beskidzka w formie nagród dla zawodników i trenerów osiągających wysokie wyniki sportowe w 2021 roku w porównaniu do lat ubiegłych



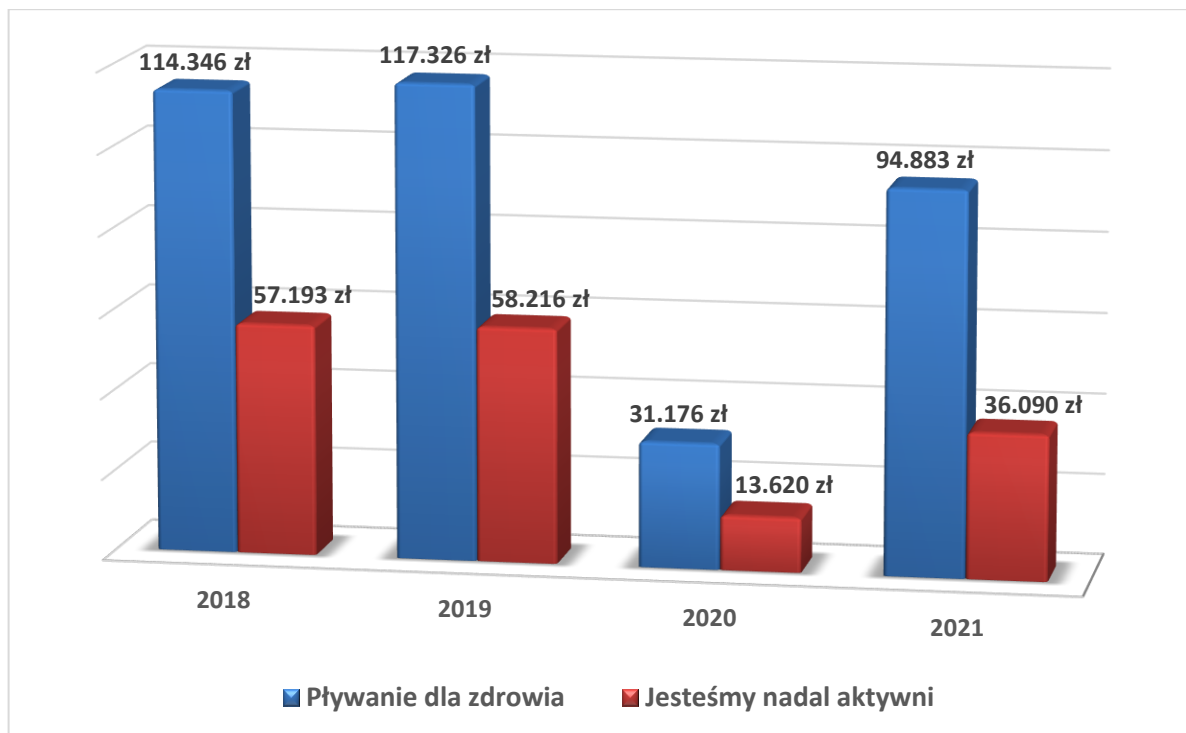
Źródło: Referat Promocji i Spraw Społecznych UM Sucha Beskidzka

W 2021 r. przyznano: 10 nagród sportowych dla zawodników w następujących dyscyplinach sportowych: fitness i gimnastyka, narciarstwo alpejskie, łyżniactwo, pływanie, kolarstwo górskie i szosowe, skok w dal LA, bieg sprinterski 60 m LA, 2 nagrody sportowe dla trenerów w pływaniu oraz 13 wyróżnień dla zawodników w formie nagrody rzeczowej w następujących dyscyplinach sportowych: koszykówka 3x3 (dziewczęta i chłopcy) oraz piłka nożna dziewczęta.

REALIZOWANE PROGRAMY REKREACYJNO-SPORTOWE

Gmina Sucha Beskidzka realizuje dwa programy „Pływanie dla zdrowia”, który przeznaczony jest dla dzieci do lat 12 i dla uczniów korzystających z zajęć grupowych organizowanych przez placówki oświatowe oraz „Jesteśmy nadal aktywni”, który przeznaczony jest dla emerytów i rencistów. Uczestnik programu może korzystać z pobytu na basenie maksymalnie 60 minut w godzinach pracy obiektu od poniedziałku do piątku.

Wykres 117. Koszty programów realizowanych dla mieszkańców Suchej Beskidzkiej na Krytej Pływalni w 2021 roku w porównaniu do lat poprzednich



Źródło: Referat Promocji i Spraw Społecznych UM Sucha Beskidzka

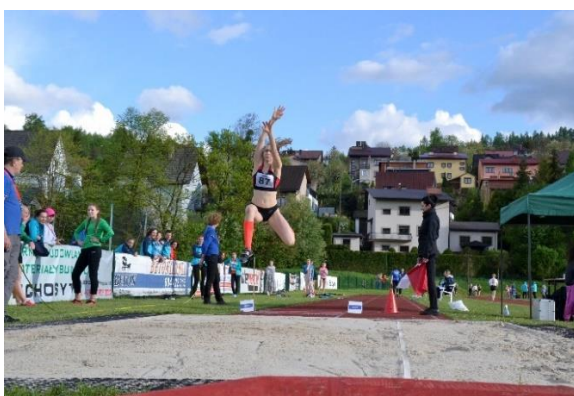
W ramach programu w 2021 roku „Pływanie dla zdrowia” odnotowanych zostało 9.295 wejść na ogólną kwotę: 94.883 zł, natomiast w ramach programu „Jesteśmy nadal aktywni” 3.609 wejść na ogólną kwotę: 36.090 zł.

W dniu 01.02.2021 r. Burmistrz Miasta Sucha Beskidzka zawarł umowę z Powiatem Suskim, której przedmiotem było udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności Krytej Pływalni w Suchej Beskidzkiej. Kwota dotacji z budżetu Gminy Sucha Beskidzka wyniosła 200.000 zł. Warto podkreślić, że w dniu 29.10.2020 r. zostało spisane porozumienie pomiędzy Powiatem Suskim a Gminą Sucha Beskidzka w sprawie wspólnego prowadzenia basenu, zatem rok 2021 był pierwszym, w którym decyzje o funkcjonowaniu oraz finansowaniu krytej pływalni były podejmowane wspólnie.

ORGANIZOWANE WYDARZENIA SPORTOWE

Organizowanie aktywności fizycznej dla mieszkańców to jedno z ustawowo zapisanych zadań własnych samorządów. W 2021 r. wiele imprez oraz wydarzeń sportowych zostało odwołanych, a część przesuniętych na inne terminy. W naszym mieście udało się zrealizować **V Ogólnopolski Mityng Lekkoatletyczny „I Ty możesz zostać Mistrzem”** (16 maja 2021 r.), który tradycyjnie został zorganizowany na terenie Miejskiego Stadionu Sportowego. Impreza sportowa wpisana jest w kalendarz Małopolskiego Związku Lekkoatletycznego. W zawodach

wzięło udział prawie 400 zawodników, którzy rywalizowali w takich dyscyplinach jak: biegi na 100m, 200m, 400m, memoriałowy bieg na 800m, bieg na 1500m, a także skok w dal, trójskok, skok wzwyż, pchnięcie kulą i rzut oszczepem. Głównym punktem zawodów jest Bieg Memoriałowy im. Edwarda Szklarczyka dla mężczyzn na 800 m. Bieg ten poświęcony jest mieszkańcowi Suchej Beskidzkiej wybitnemu lekkoatlecie. Celem imprezy jest przede wszystkim promocja zdrowego stylu życia, popularyzacja i upowszechnienie lekkiej atletyki oraz stworzenie atrakcyjnej oferty zajęć sportowych dla dzieci i dorosłych. Organizatorem mitingu jest Miejskie Centrum Sportu i Rekreacji „Babia Góra” w Suchej Beskidzkiej oraz Małopolski Związek Lekkiej Atletyki.



Zdjęcia nr 14, 15, 16. Mityng Lekkoatletyczny – Memoriał Edwarda Szklarczyka 2021 rok

11. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Działalność pożytku publicznego to rodzaj działalności społecznie użytecznej, prowadzona przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych. W Suchej Beskidzkiej zarejestrowanych jest **55 organizacji pozarządowych tj. 37 stowarzyszeń oraz 6 fundacji, w tym 12 organizacji to stowarzyszenia kultury fizycznej i związki sportowe**. Nie wszystkie zarejestrowane w mieście organizacje faktycznie prowadzą działalność – szacujemy, że aktywnych jest około 64% z zarejestrowanych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w naszym mieście w 2021 r. miała różnorodny charakter – polegała na realizacji wspólnych projektów, wsparciu finansowym czy też komunikacji i wzajemnej wymianie informacji.

W 2021 roku realizowany był Program współpracy Gminy Sucha Beskidzka z organizacjami pozarządowymi uchwalony przez Radę Miasta. W ramach współpracy finansowej zlecane były zadania z obszarów działalności pożytku publicznego w trybie otwartego konkursu ofert oraz w trybie pozakonkursowym udzielania dotacji. Zlecenie realizacji zadań publicznych miało formę wspierania wykonywania zadań tj. częściowego dofinansowania realizacji.

Współpraca Gminy Sucha Beskidzka z organizacjami pozarządowymi w ramach niniejszego Programu dotyczyła następujących obszarów:

- Kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.
- Wspierania i upowszechniania kultury fizycznej.
- Działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży.
- Turystyki i krajoznawstwa.
- Ochrony i promocji zdrowia.
- Przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.
- Pomocy społecznej.
- Ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego.
- Promocji i organizacji wolontariatu.
- Działalności na rzecz osób niepełnosprawnych.
- Podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowych, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.
- Działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym.
- Działalności na rzecz organizacji pozarządowych.

Pomimo trwającego drugi rok stanu epidemii, działające w Suchej Beskidzkiej organizacje pozarządowe zrealizowały wiele ciekawych inicjatyw. W 2021 r. ogłoszono jeden otwarty konkurs ofert realizacji zadania publicznego w zakresie: wspierania i upowszechniania kultury fizycznej.

W 2021 roku złożonych zostało 5 ofert w otwartym konkursie na zadania z zakresu pożytku publicznego. Ponadto, Burmistrz Miasta ogłosił konkurs na wsparcie realizacji projektów z zakresu rozwoju sportu, do którego złożonych zostało 7 projektów.

Tabela 31. Działania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w 2021 r (otwarty konkurs ofert).

Nazwa stowarzyszenia	Zadanie publiczne	Kwota dotacji
Uczniowski Klub Sportowy „Jasień”	„Organizowanie i prowadzenie szkoleń sportowych dla dzieci i młodzieży w pływaniu”	9.000 zł
Zarząd Powiatowy Ligi Obrony Kraju	„Organizowanie szkoleń dzieci i młodzieży w strzelectwie sportowym”	3.648 zł
Beskidzki Klub Karate	„Organizowanie szkoleń dzieci i młodzieży w Karate Seido”	16.000 zł
Miejski Klub Sportowy „Babia Góra”	„Prowadzenie szkoleń dla dzieci i młodzieży w narciarstwie alpejskim”	17.000 zł
Suski Klub Lekkoatletyczny	„Prowadzenie szkoleń dla dzieci i młodzieży w lekkoatletyce”	12.000 zł

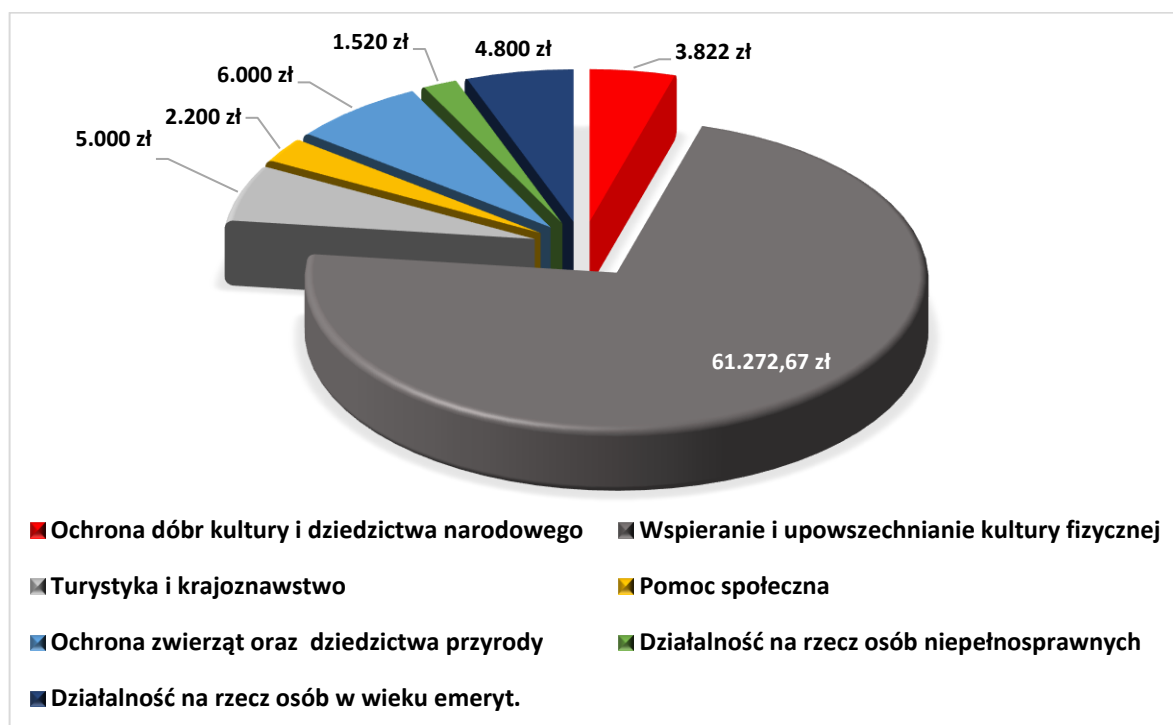
Tabela 32. Projekty z rozwoju sportu realizowane w 2021 roku

Nazwa stowarzyszenia	Projekt	Kwota dotacji
Uczniowski Klub Sportowy „Jasień”	„Popularyzacja i rozwój pływania wśród dzieci i młodzieży poprzez organizację i uczestnictwo w imprezach i zawodach pływackich”	13.000 zł
Zarząd Powiatowy Ligi Obrony Kraju	„Zwiększenie dostępności mieszkańców do zajęć sportowych poprzez organizowanie otwartych zawodów sportowo-rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i mieszkańców miasta w strzelectwie sportowym w 2021 r”	4.320 zł
Łucznicze Towarzystwo Sportowe „Zamek Suski”	„Podniesienie poziomu sportowego dzieci i młodzieży poprzez ich przygotowanie i uczestnictwo w lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych imprezach sportowo-rekreacyjnych oraz organizację zawodów dla dzieci i młodzieży w łucznictwie”	16.655 zł
Beskidzki Klub Karate	„Będziemy ćwiczyć nasze serca i ciała dla osiągnięcia pewnego niewzruszonego ducha – podnoszenie poziomu sportowego członków Beskidzkiego Klubu Karate poprzez ich przygotowanie i udział w lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprezach sportowo-rekreacyjnych”	10.000 zł
Miejski Klub Sportowy „Babia Góra”	„Podnoszenie poziomu sportowego zawodników MKS „Babia Góra” poprzez prowadzenie szkoleń, przygotowań i udział w rozgrywkach piłki nożnej w różnych kategoriach wiekowych”	118.000 zł
Suski Klub Lekkoatletyczny	„Propagowanie lekkoatletyki wśród mieszkańców miasta poprzez uczestnictwo w treningach i zawodach sportowych”	7.000 zł
Uczniowski Klub Sportowy „Dziadki”	„Podnoszenie poziomu sportowego zawodników UKS „Dziadki” poprzez popularyzację piłki siatkowej wśród mieszkańców Suchoj Beskidzkiej, a w szczególności dzieci i młodzieży”	7.525 zł

We wszystkich ww. działaniach cel, czyli upowszechnianie i wzrost aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży, rywalizacja dzieci i młodzieży, wspólne spędzanie czasu wolnego, odnoszenie wysokich wyników sportowych na zawodach i turniejach, został osiągnięty. Z uwagi na wprowadzone w kraju obostrzenia związane z epidemią, realizacja niektórych elementów projektów ujętych w harmonogramie stała się niemożliwa. W związku z tym, trzy organizacje dokonały zwrotu niewielkiej części niewykorzystanej dotacji w łącznej kwocie 2.665,33 zł.

Ponadto organizacje pozarządowe zrealizowały 9 projektów w trybie pozakonkursowym (oferta w tym trybie nie może przekraczać kwoty 10 000 zł). Były to zadania na rzecz dzieci i młodzieży z miasta Sucha Beskidzka mające na celu promowanie zdrowego stylu życia, z zakresu ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, turystyki i krajoznawstwa, pomocy społecznej, ekologii i ochrony zwierząt oraz działalności na rzecz osób niepełnosprawnych i osób w wieku emerytalnym. Łączna kwota przyznanych i zrealizowanych dotacji na zadania w trybie pozakonkursowym, wyniosła 26.921,34 zł.

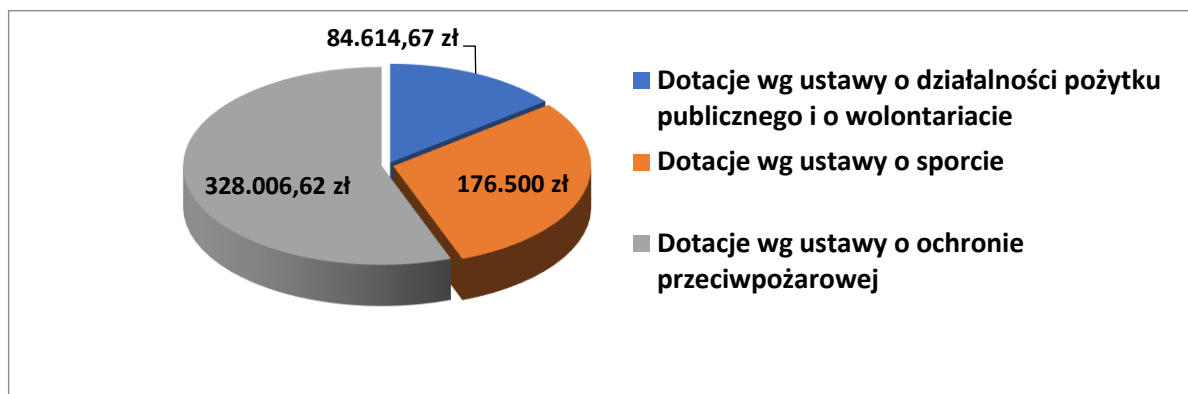
Wykres 118. Dotacje przyznane z budżetu gminy Sucha Beskidzka dla organizacji pozarządowych w 2021 roku na podstawie ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie



Źródło: Referat Promocji i Spraw Społecznych UM Sucha Beskidzka

Niezależnie od ww. obszarów aktywności, Gmina Sucha Beskidzka udziela wsparcia w celu zapewnienia gotowości ratowniczo-bojowej przez Ochotnicze Straże Pożarne, które również mają status stowarzyszeń. Na ten cel została w 2021 roku przeznaczona łączna kwota w wysokości: **328.006,62 zł**. W 2021 roku na działalność w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi Gmina Sucha Beskidzka przekazała środki finansowe w łącznej kwocie: **589.121,29 zł**.

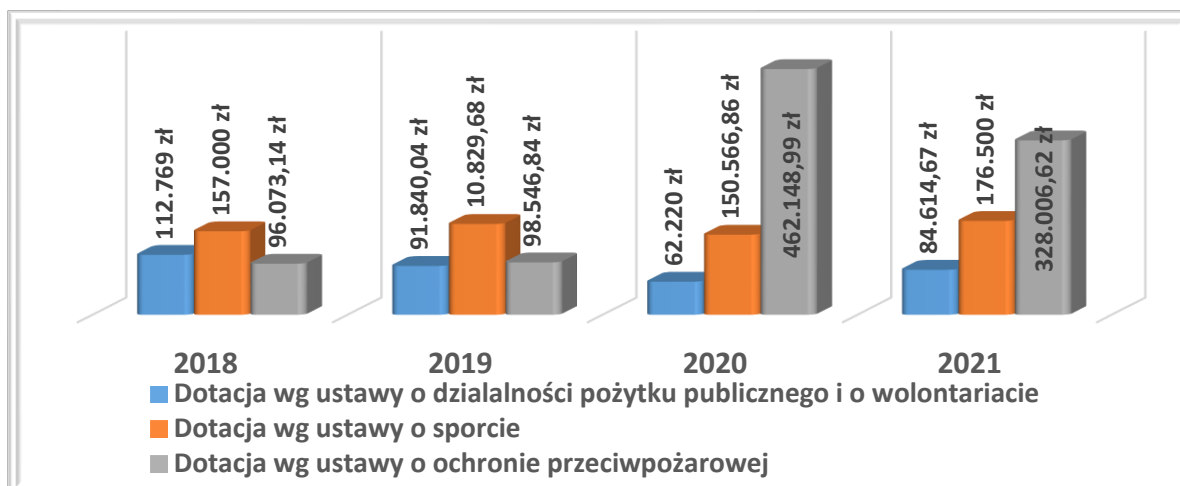
Wykres 119. Środki przekazane z budżetu gminy Sucha Beskidzka w 2021 roku dla stowarzyszeń, z podziałem na rodzaje dotacji



Źródło: Referat Promocji i Spraw Społecznych UM Sucha Beskidzka

Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest uznawana za szczególnie ważną w Suchoj Beskidzkiej. Odbywa się ona w sferze finansowej, jak i pozafinansowej w różnorodnej formie. III sektor traktowany jest jako równorzędny partner w dostosowaniu usług, przede wszystkim społecznych oraz zaspakajaniu potrzeb mieszkańców. Podkreślić trzeba doświadczenie i szeroką wiedzę specjalistyczną członków i przedstawicieli organizacji, do której samorząd często się odwołuje.

Wykres 120. Wysokość dotacji przekazanych z budżetu gminy Sucha Beskidzka dla stowarzyszeń w 2021 roku w porównaniu do lat ubiegłych



Źródło: Referat Promocji i Spraw Społecznych UM Sucha Beskidzka

Przedstawiony powyżej wykres uwzględniający wspieranie organizacji pozarządowych w latach 2018-2021 świadczy o wadze, jaką przywiązuje samorząd Suchoj Beskidzkiej do aktywowania i angażowania mieszkańców do działalności w różnych obszarach życia miasta i budowy społeczeństwa obywatelskiego.

12. OCHRONA ZDROWIA

Zadania gminy Sucha Beskidzka w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej realizuje Miejska Przychodnia Zdrowia działająca jako jednostka organizacyjna Gminy. Miejska Przychodnia Zdrowia ma swoją siedzibę przy ulicy Handlowej w budynku trzykondygnacyjnym oddanym Przychodni w użyczenie przez Gminę Sucha Beskidzka.

12.1 MIEJSKA PRZYCHODNIA ZDROWIA W SUCHEJ BESKIDZKIEJ

Miejska Przychodnia Zdrowia w Suchej Beskidzkiej jako samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, została wpisana do Rejestru Wojewody Małopolskiego w Krakowie w dniu 27 sierpnia 1998 roku oraz do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie w dniu 16 sierpnia 2001 roku. Przychodnia na przestrzeni lat rozwija się zwiększając zakres świadczonych usług medycznych i stale podnosząc jakość usług dla Pacjenta. W 2013 roku wdrożony został system zarządzania jakością, zgodny z normą PN ISO 9001:2015.

Budynek Przychodni jest stale modernizowany i dostosowywany do aktualnych potrzeb i przepisów. Na przestrzeni lat Przychodnia wyposażona jest w nowoczesny sprzęt medyczny zgodnie ze standardami medycznymi (min. zakupiono nowe aparaty USG, unity stomatologiczne, sprzęt rehabilitacyjny, sprzęt diagnostyczny).

Organizacja udzielania świadczeń

Przychodnia jest czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 07.00 - 18.00. Cały proces obsługi pacjenta jest w pełni skomputeryzowany, gabinety lekarskie połączone są w sieć komputerową. Pacjent może ustalić termin wizyty:

- osobiście,
- przez członków rodziny,
- przez osoby trzecie,
- telefonicznie,
- przez e-rejestrację.

Świadczenia zdrowotne udzielane są w dniu zgłoszenia lub w innym terminie, uzgodnionym z Pacjentem. W uzasadnionych przypadkach świadczenia są udzielane w domu.

Funkcjonuje system SMS-owy powiadamiania pacjenta o terminie wizyty, kodzie wystawionej recepty. W przychodni codziennie można wykonać badania laboratoryjne oraz w wyznaczonych dniach badania USG.

Działanie Przychodni w czasie pandemii COVID-19 Przychodnia w czasie pandemii trwającej w 2021 roku świadczyła usługi medyczne **nieprzerwanie**, zgodnie ze standardami ustalonymi przez Ministerstwo Zdrowia, starając się zabezpieczyć świadczenia medyczne pacjentom w jak najszerszym zakresie. Miejska Przychodnia Zdrowia przystąpiła do Narodowego Programu Szczepień przeciw COVID-19 i uzyskała uprawnienia w tym zakresie.

Szczepienia w Przychodni rozpoczęły się 26 stycznia 2021 roku. Do dnia 31.12.2021 roku wykonano w przychodni **9 085** szczepień przeciwko COVID-19.

Zakresy świadczonych usług medycznych w ramach umów podpisanych z Małopolskim Narodowym Funduszem Zdrowia

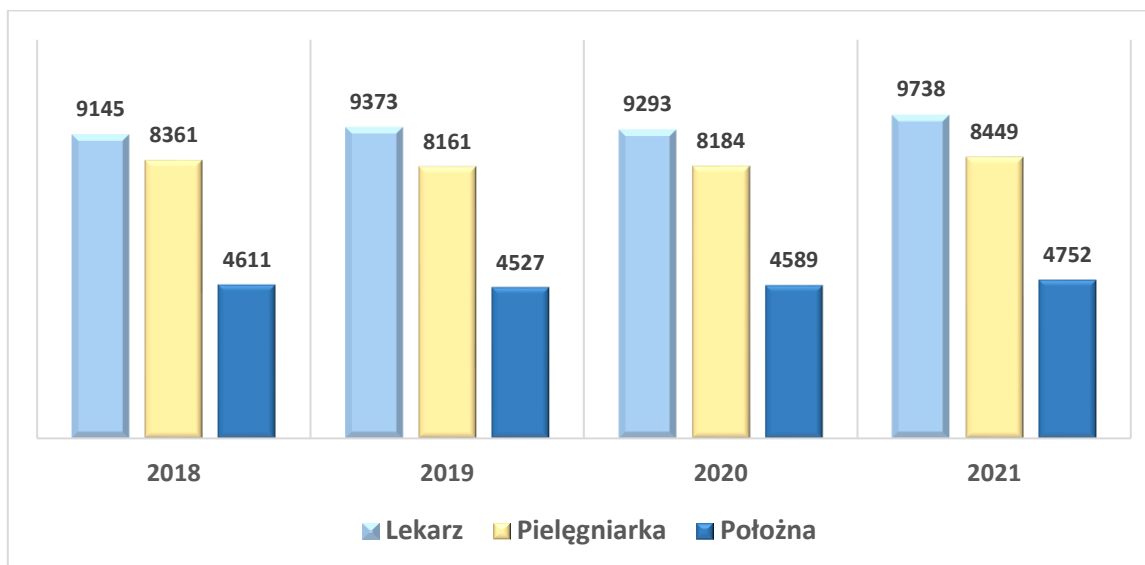
- **Podstawowa Opieka Zdrowotna**
 - Poradnia lekarza POZ
 - Gabinet pielęgniarki i położnej POZ
 - Higiena szkolna
- **Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna**
 - Poradnia Położniczo – Ginekologiczna
- **Stomatologia**
 - Stomatologia zachowawcza
 - Chirurgia stomatologiczna
- **Rehabilitacja Lecznicza**
 - Pracownia Fizjoterapii
- **Pielęgniarska Opieka Długoterminowa Domowa**
 - Świadczenia w domu Pacjenta

Podstawowa Opieka Zdrowotna

Miejska Przychodnia Zdrowia w Podstawowej Opiece Zdrowotnej zatrudnia 7 lekarzy, w tym dwóch lekarzy rezydentów. W roku 2021 pomimo trwającej pandemii COVID-19 można zaobserwować ogólny wzrost wykonywanych świadczeń medycznych. Zwiększyła się między innymi ilość bilansów i szczepień dzieci i młodzieży, ilość porad lekarskich i pielęgniarskich. Znacznie wzrosła również ilość zadeklarowanych osób do lekarza, pielęgniarki i położnej poz., pacjenci deklarowali się z ościennych miejscowości.

Zamieszczone poniżej wykresy i tabela zawierają dane w tym zakresie.

Wykres 121. Zestawienie ilości zadeklarowanych osób do MPZ wg stanu na koniec roku 2021 w porównaniu do lat poprzednich

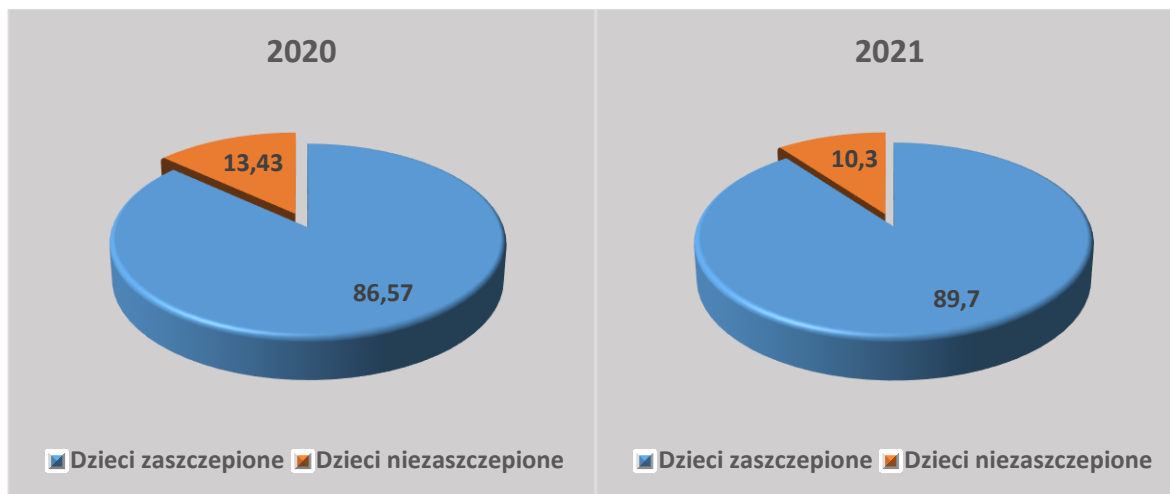


Źródło: Miejska Przychodnia Zdrowia w Suchej Beskidzkiej

Tabela 33. Zestawienie wybranych świadczeń medycznych w MPZ w 2021 roku w porównaniu do lat ubiegłych

Świadczenia medyczne	2018	2019	2020	2021
Porady lekarskie	40 914	40 982	37 042	41 697
Wizyty lekarskie domowe	136	144	106	115
Bilanse zdrowia dzieci	289	243	58	234
Wizyty pielęgniarskie domowe	5 907	5 946	4 623	5 377
Wizyty położnej domowe	739	818	809	789
Pobrania do badań analitycznych	5 450	5 914	5 100	7 238

Wykres 122. Procentowe wyszczepienie dzieci w roku 2021 w porównaniu do roku 2020

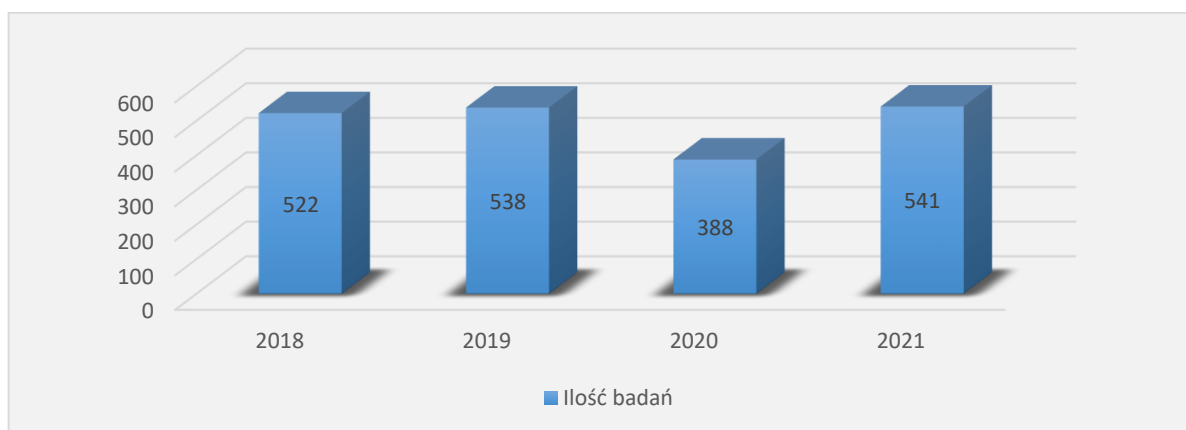


Źródło: Miejska Przychodnia Zdrowia w Suchej Beskidzkiej

Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna

W Poradni położniczo-ginekologicznej udzielono 5 197 porad o 1 019 porad więcej niż w roku 2020. Poradnia funkcjonowała przez cały czas pandemii. Realizowany był program profilaktyki raka szyjki macicy, pobrano 1 325 badań cytologicznych.

Wykres 123. Zestawienie ilości wykonanych badań - profilaktyka raka szyjki macicy w roku 2021 w porównaniu do lat poprzednich



Źródło: Miejska Przychodnia Zdrowia w Suchej Beskidzkiej

Stomatologia

W Poradni Stomatologicznej pracuje 3 stomatologów.

Poradnia Stomatologiczna w 2021 roku udzieliła 4 070 porad, w tym 1 410 porad dla dzieci i młodzieży.

Poradnia Chirurgii Stomatologicznej

W Poradni zatrudniony jest specjalista chirurgii stomatologicznej.

Jest to jedyna Poradnia Chirurgii Stomatologicznej w powiecie suskim, udzielająca świadczeń w ramach kontraktu z NFZ. Poradnia w 2021 roku udzieliła 650 porad.

Rehabilitacja Lecznicza

W 2021 roku w pracowni fizjoterapii wykonano 33 852 zabiegi dla 703 osób.

W pracowni pracuje 4 fizjoterapeutów, w tym specjalista fizjoterapii.

Pielęgniarska Opieka Długoterminowa Domowa

Pielęgniarka obejmuje opieką 6 osób zgodnie z wymogami NFZ, wykonując 110 – 120 wizyt miesięcznie w domu pacjenta. Pielęgniarka realizując świadczenia medyczne współpracuje z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Programy zdrowotne finansowane ze środków własnych Miejskiej Przychodni Zdrowia

- **Program zdrowotny w zakresie fizjoterapii**
Wykonano 600 zabiegów fizjoterapeutycznych dla 200 Pacjentów zadeklarowanych do MPZ
- **Profilaktyka raka piersi**
Wykonano 250 badań
- **Profilaktyka raka prostaty**
Wykonano 63 badania
- **Konsultacje neurologiczne dzieci**
Skonsultowano 10 dzieci
- **Profilaktyka logopedyczna**
Przebadano i objęto kompleksową opieką 57 dzieci
- **Profilaktyka szczepień przeciwko meningokokom**
Zaszczepiono 60 dzieci

Perspektywy rozwoju Miejskiej Przychodni Zdrowia

Miejska Przychodnia Zdrowia posiada możliwości kadrowe i lokalowe, by stale poszerzać zakres świadczonych usług medycznych. Odpowiadając na potrzeby pacjentów kontynuowane będą programy zdrowotne realizowane w latach ubiegłych, a także Przychodnia planuje wdrożyć nowe akcje profilaktyczne.

Przychodnia uzyskała akredytację i ma uprawnienia specjalizacyjne w zakresie medycyny rodzinnej.

12.2. INNE PODMIOTY DZIAŁAJĄCE W ZAKRESIE SŁUŻBY ZDROWIA (informacja dodatkowa)

Sucha Beskidzka jako miasto powiatowe ma znakomicie rozwiniętą służbę zdrowia. Na jej terenie znajduje się jeden z najlepszych Szpitali wielospecjalistycznych w województwie małopolskim – Zespół Opieki Zdrowotnej w Suchej Beskidzkiej.

Szpital zatrudnia w różnej formie i specjalnościach 915 osób, w tym **648** w ramach stosunku pracy i **267** na umowach cywilnoprawnych. (w 2020 r. - 650 w ramach stosunku pracy i 200 na umowach cywilnoprawnych). Największą grupę zawodową stanowią pielęgniarki i położne – **269** etatów oraz **41 osób** na umowach cywilnoprawnych. W stosunku do roku 2020 r. widoczny spadek etatów pielęgniarek i położnych o 38 etatów.

Zespół Opieki Zdrowotnej dysponuje **456 łóżkami**: w szpitalu w Suchej Beskidzkiej: 355 łóżek (w tym 12 stanowisk w Stacji Dializ), w szpitalu w Makowie Podhalański: 101 łóżek,

Struktura organizacyjna Zespołu Opieki Zdrowotnej:

W Szpitalu Rejonowym działa **15 oddziałów szpitalnych** oraz **28 poradni specjalistycznych**. Szpital - w obrębie którego działają oddziały: anestezjologii i intensywnej terapii, reumatologiczny, pediatryczny, kardiologiczny, wewnętrzny z pododdziałem nefrologicznym, urologiczny, neurologiczny z pododdziałem udarowym, ginekologiczno-położniczy, neonatologiczny, chirurgiczny z pododdziałem chirurgii onkologicznej, urazowo – ortopedyczny, dzienny chemioterapii onkologicznej, szpitalny oddział ratunkowy, blok operacyjny, stacja dializ, apteka szpitalna, dzienny oddział rehabilitacyjny, pododdział obserwacyjno – covidowy (utworzony na potrzeby leczenia pacjentów zakażonych wirusem SARS-CoV-2, na bazie łóżek wyodrębnionych z innych oddziałów szpitalnych)

Przychodnia specjalistyczna – w obrębie której działają poradnie: alergologiczna, onkologiczna i chemioterapii onkologicznej, chirurgiczna, chirurgii onkologicznej, chorób płuc i gruźlicy, chorób zakaźnych, endokrynologiczna, kardiologiczna, ginekologiczno – położnicza, laktacyjna, laryngologiczna, medycyny pracy, medycyny szkolnej, nefrologiczna, neurologiczna dla dorosłych, okulistyczna, ortopedyczna, patologii noworodka, psychologii klinicznej, reumatologiczna i leczenia osteoporozy, rehabilitacyjna, urologiczna, zdrowia psychicznego, szkoła rodzenia, zespół domowego leczenia tlenem, dział rehabilitacji, logopedyczna, anestezjologiczna, gabinety diagnostyczno – zabiegowe przy poradniach.

Zakłady i pracownie diagnostyczno – zabiegowe: zakład diagnostyki laboratoryjnej, zakład diagnostyki obrazowej (RTG, USG, TK), pracownia endoskopii przewodu pokarmowego, pracownia spirometrii, pracownia EEG, pracownia elektrokardiologii nieinwazyjnej, pracownia ultrasonografii dopplerowskiej, pracownia cytologiczna, pracownia EMG.

W roku 2021 liczba pacjentów hospitalizowanych wynosiła **14 012** (o 1355 więcej niż w 2020 roku), w tym **5733** w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym. Urodziło się **940** dzieci (o 211 mniej niż rok wcześniej), w tym odnotowano **7** urodzeń bliźniaczych.

Średni czas pobytu pacjenta w oddziałach szpitalnych wyniósł **5,24 dnia**.

Liczba udzielonych porad w przychodni specjalistycznej to **110 889**.

Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej – liczba badań analitycznych wyniosła **731 395**

Zakład Diagnostyki Obrazowej wykonał:

- badania RTG – **26 300**
- badania mammograficzne – **1 654**
- badania USG – **8 555**
- badania TK – **7 532**

Programy profilaktyczne realizowane w Zespole Opieki Zdrowotnej:

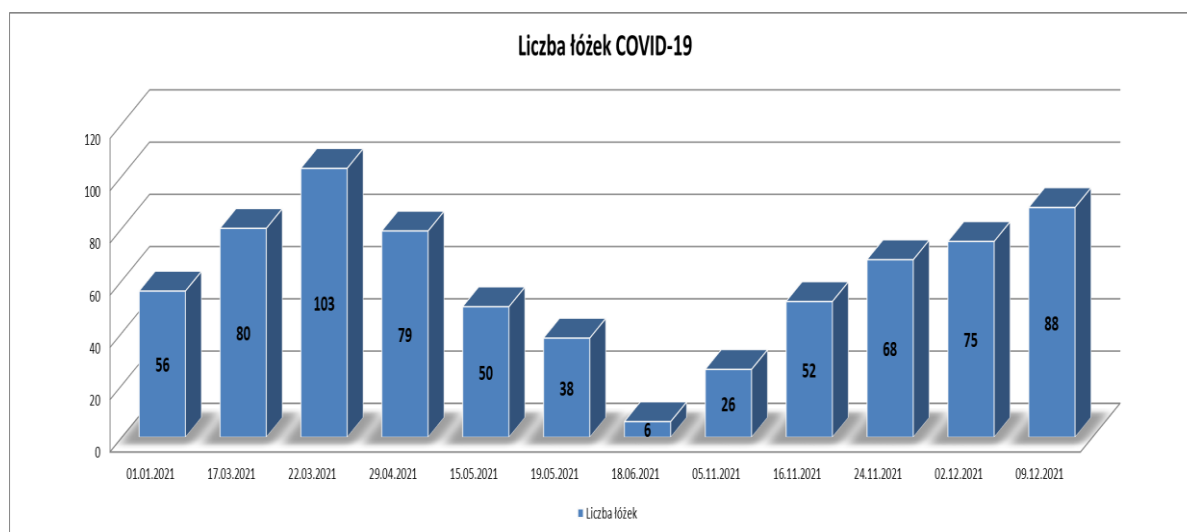
- Populacyjny Program Wczesnego Wykrywania Raka Piersi (wykonanych 803 mammografii) oraz Program Profilaktyki Raka Szyjki Macicy (wykonano 501 cytologii) – wypełnianie założeń zawartych w dokumentach programowych, działalność marketingowa i sprawozdawcza, nadzór nad organizacją i przebiegiem zadań przewidzianych do realizacji w ramach ww. programów

- „Pro life+. Program profilaktyki raka jelita grubego dla osób z terenu powiatu suskiego, wadowickiego i oświęcimskiego,”. Program rozpoczął się w kwietniu 2021 roku, w roku 2021 wykonanych zostało 380 kolonoskopii w pełnym znieczuleniu.

Świadczenia opieki zdrowotnej związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID - 19

W 2021 r. kontynuował swoją działalność Pododdział Obserwacyjno-Covidowy, którego utworzenie wynikało z konieczności zabezpieczenia hospitalizacji dla pacjentów z potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2.

Wykres 124. Zestawienie ilości łóżek Covid – 19 w 2021 roku



Źródło: Zespół Opieki Zdrowotnej w Suchej Beskidzkiej

Tabela 34. Realizacja świadczeń COVID-19 w 2021 roku

Nazwa świadczenia	Liczba świadczeń zrealizowanych w 2021 r.
Hospitalizacje pacjentów z potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2	734
Pobyty pacjentów podejrzanych o zakażenie wirusem SARS-CoV-2	904
Wstępna kwalifikacja typu pretriage (świadczenia realizowane w SOR)	1 451
Testy RT-PCR, a w tym:	10 065
testy wykonane w laboratoriach zewnętrznych	5 001
testy wykonane w ZDL ZOZ SB	5 064
Testy antygenowe	21 384
Pobranie materiału biologicznego (w Punkcie Pobrań Drive-Thru)	23 468
Szczepienia przeciwko COVID-19	17 917

Źródło: Zespół Opieki Zdrowotnej w Suchej Beskidzkiej

PRYWATNA PRAKTYKA LEKARSKA

Na terenie Suchej Beskidzkiej działają **4 przychodnie zdrowia**. Oprócz Miejskiej Przychodni Zdrowia są przychodnie prywatne tj. NZOZ „Medyk”, Suskie Centrum Medyczne „ADdent”, „Górcy – Gabinety” oraz prywatna praktyka lekarska - MCM Hamernia. Poza świadczeniami z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia – przychodnie te wynajmują m.in. pomieszczenia dla prywatnych praktyk lekarskich. Wykaz prywatnych poradni lekarskich działających w Suchej Beskidzkiej (w *niespełna 10.000 mieście*) w różnych specjalizacjach robi kolosalne wrażenie i może dawać poczucie bezpieczeństwa dla mieszkańców miasta i okolic. W 2021 roku na terenie Suchej Beskidzkiej funkcjonowało łącznie **105 gabinetów lekarskich** - najwięcej stomatologicznych (23). W stosunku do roku 2020 – zanotowano spadek o 12 prywatnych praktyk lekarskich

Tabela 34. Poradnie oraz prywatne gabinety na terenie miasta Sucha Beskidzka

RODZAJE I ILOŚCI PORADNI ORAZ PRYWATNYCH GABINETÓW LEKARSKICH NA TERENIE SUCHEJ BESKIDZKIEJ:	
ALERGOLOGICZNA	3
ANGIOLOGICZNA	2
CHIRURGIA STOMATOLOGICZNA	3
CHIRURGICZNA	2
CHORÓB WEWNĘTRZNYCH	4
DERMATOLOGICZNA	3
DIETETYCZNA	1
ENDOKRYNOLOGICZNA	3
FIZJOTERAPII	2
GASTROENTEROLOGICZNA	3
GINEKOLOGICZNA	5
INTERNISTYCZNA	1
KARDIOCHIRURGICZNA	1
KARDIOLOGICZNA	3
LARYNGOLOGICZNA	3
LOGOPEDYCZNA	1
LOGOPEDYCZNO-PEDAGOGICZNA	1
MEDYCYNY PRACY	2
NEFROLOGICZNA	1
NEUROLOGII DZIECIĘCEJ	2
NEUROLOGII	3
NEUROLOGOPEDYCZNA	1
OKULISTYCZNA	3
ORTODONTYCZNA	2
ORTOPEDYCZNA	2
OTORYNOLARYNGOLOGICZNA	1
PEDIATRYCZNA	4
PRACOWNIA BADAŃ PRENATALNYCH	1
PRACOWNIA BADAŃ USG	3
PSYCHIATRYCZNA	1
PSYCHOLOGICZNA	3
PSYCHOTECHNICZNA	1
PSYCHOTERAPEUTYCZNA	1
PULMONOLOGICZNA	3
REHABILITACYJNA	2
REUMATOLOGICZNA	2
STOMATOLOGICZNA	23
UROLOGICZNA	2

Raport o stanie Gminy Sucha Beskidzka za rok 2021 opracował Burmistrz Miasta Sucha Beskidzka Stanisław Lichosyt – przy współpracy z kierownikami referatów Urzędu Miasta Sucha Beskidzka oraz dyrektorami jednostek organizacyjnych Gminy Sucha Beskidzka.